Abraham Lincoln

— og —

Negerslaveriet.

En Oversigt over Negerslaveriets Historie fra
dets Indførelse i 1620 til dets
Afskaffelse i 1863.

Anden Del af

"Abraham Lincoln og hans Samtid."

CHICAGO.
Skandinavens Boghandel.
1889.

Portrætter af Lincoln, 1854–1864.

Abraham Lincoln

og hans

Samtid.

Af

O. M. Peterson,

Forfatter af

"General U. S. Grants Liv og Virksomhed,"—"100 Timer i Engelsk,"—"Norsk Sproglære," o. s. v.

Tre Dele.

CHICAGO.
Skandinavens Boghandel.
188[illegible].

Abraham Lincoln

— og —

Negerslaveriet.

En Oversigt over Negerslaveriets Historie
fra dets Indførelse i 1620 til dets
Afskaffelse i 1863.

Anden Del af
"Abraham Lincoln og hans Samtid."

CHICAGO.
Skandinavens Boghandel.
1889.

Forord.

Skjønt følgende "Oversigt over Negerslaveriets Historie" egentlig udgjør anden Del af Bogen "Abraham Lincoln og hans Samtid", udgjør den dog paa samme Tid en Bog for sig selv, da de Begivenheder, som deri skildres, ikke staar mere i Sammenhæng med første og anden Del af nævnte Værk, end om disse Dele aldrig var skrevne.

Da det vigtigste Tidsrum i Slaveriets Historie var Tiden fra 1850 til dets Afskaffelse i 1863, og da Abraham Lincoln spillede den vigtigste Rolle i dets Historie i denne Tid, vil det neppe ansees for upassende, at den største Del af Bogen er optagen af Behandlingen af dette Tidsrum og af Afsnittet om Lincolns Liv fra 1850 til 1860 samt hans Forhold til Negerslaveriet lige til dets Afskaffelse.

Det er umuligt at kunne forstaa Nutiden uden at kjende til Fortiden — umuligt at kunne forstaa vor Tids politiske, økonomiske og sociale Foreteelser uden at have noget Kjendskab til Landets politiske, økonomiske og sociale Historie, og det kan trygt paastaaes, at ingen enkelt af disse eller andre Grene af det amerikanske Folks Historie giver et saa dybt Indblik i hver enkelt af disse og i alle disse Grene som Historien om Negerslaveriet.

At fremstille Hovedpunkterne i Negerslaveriets Historie paa en saadan Maade, at i det mindste noget Lys kunde kastes paa det amerikanske Folks politiske, sociale og økonomiske Historie, har været det Maal, Forfatteren har havt for Øie under Udarbeidelsen af denne korte Oversigt.

Kilder:

A History of the Rise and Fall of Slave Power in America, by HENRY WILSON, 3 vols., 2000 pp.

History of Negro Races in America, by GEORGE W. WILLIAMS, 2 vols., 1000 pp.

Slavery and Colour, by WILLIAM CHAMBERS, 1 vol., 220 pp.

Anti-Slavery Strugle in the M. E. Church, by Rev. L. C. MATLACK, D. D., 1 vol., 397 pp.

The Life of Abraham Lincoln, by WARD H. LAMON, 1 vol., 547 pp.

Indhold.

Oversigt over Negerslaveriets Historie:

1820—1850.

1850—1860.

1860—1863.

Illustrationer:

Oversigt

over

Negerslaveriet.

Oversigt over Negerslaveriets Historie: 1620—1776.

Til en ret Forstaaelse af Abraham Lincolns Forhold til Slaveristriden kræves Kjendskab til hele Slaverispørgsmaalet; og skjønt et grundigt Kjendskab til dette kræver Kjendskab til hele Menneskeslægtens Historie —til Civilisationens Udvikling fra de barbariske Tidsaldere til vore Dage —, er det dog umuligt i disse faa Blade at give endog den mest sammentrængte Fremstilling af mere deraf end af det nord-amerikanske Negerslaveri, dets Udvikling, Kampen derimod og dets endelige Udryddelse.

De første Negerslaver indførtes til Amerika i 1620, da et hollandsk Skib medbragte 20 Negerslaver til Jamestown, Virginia; dette var kun tretten Aar efter denne Kolonis Grundlæggelse og fire Maaneder før "Pilegrimernes" Ankomst til Plymouth, Massachusetts. Fra den Tid lige til Revolutionens Udbrud (i 1775) havde Slavehandelens og Slaveriets Venner Kontrol over den engelske Regjering, hvis Konger og Dronninger, Parliament og Domstole understøttede den afrikanske Slavehandel paa enhver Maade. Under Storbritanniens Beskyttelse og

Tilskyndelse blev over tre hundrede tusinde Negre indførte til de tretten britiske Kolonier i Amerika. Koloniernes egne lovgivende Forsamlinger bevægedes ofte — enten af Humanitet eller af Egeninteresse — til at vedtage Love beregnede paa at lægge Hindringer i Veien for denne Trafik, men den britiske Regjering forbød sine Guvernører at samtykke deri. I 1712 vedtog Pennsylvanias Legislatur en Lov, der var beregnet paa at hindre Forøgelsen af Negerslavernes Antal; men Loven blev erklæret ugyldig af den britiske Regjering; i 1726 vedtog Virginias Legislatur, i 1760 Syd-Carolinas og i 1771 og 1774 Massachusetts Legislatur Love i lignende Retning, men de vederfores samme Skjæbne. I de sydlige Kolonier opnaaede dog de rige Slaveeiere saadan Magt og Indflydelse, at den britiske Regjerings Beskyttelse ikke behøvedes. Imidlertid trivedes Negerslaveriet nok saa godt ogsaa i de nordlige Kolonier; i 1680 var der kun 120 Negerslaver i Massachusetts; i 1720 var Antallet gaaet op til 2000. Men der var en betydelig Forskjel i Slavernes Kaar i de sydlige og nordlige Kolonier: i Syden blev de drevne til det strengeste Arbeide paa Tobaks-, Indigo- og Risplantagerne, medens de i Norden enten benyttedes som Tjenere i Rigfolks Huse eller som Farmarbeidere paa de smaa Farme sammen med Farmeren selv og hans øvrige Tjenere.

Foruden Negrene blev Indianere, der toges som Fanger i de hyppige Krige med de omkringboende Indianerstammer, ogsaa solgte som Slaver, ja hvide Mænd solgtes endog som Slaver for en kortere eller længere Tid for visse Forbrydelser, og der gives Exempler paa, at Folk solgte sig selv som Slaver for en vis Tid.

I Norden hørtes der fra Tid til anden mange kraftige Røster mod Slaveriet, skjønt det i Begyndelsen ikke ansaaes som stridende mod Guds Ord eller Kristendommens Princip. Indianernes Apostel, John Elliot, stempler kun "Salget af Sjæle som en farlig Handel". Kvækerne var de første, det optraadte mod Slaveriet som stridende mod "Sandheden". Kvækerne i Germantown, Pa., protesterede i 1688 mod Negerslaveriet, og senere optraadte andre derimod og formanede sin Sekts Tilhængere til at frigive sine Slaver, da Slaveriet var "i Strid med Kristi Religion, Menneskets Rettigheder og sund Fornuft og Klogskab." John Wesley, Methodismens Grundlægger, besøgte i Begyndelsen af forrige Aarhundrede Kolonierne og prækede med Iver mod Negerslaveriet som "Summen af al Ondskab" og kaldte Slavehandlerne "Menneskétyve— de værste af alle Tyve, i Sammenligning med hvilke Landeveisrøvere og Indbrudstyve er forholdsvis uskyldige." "Menneskekjøbere," sagde han, "staar ligesaa lavt som Menneskétyve."

I 1739 udsendte den berømte Prædikant George Whitefield efter en Reise gjennem Syden en Rundskrivelse, hvori han skarpt irettesatte Slaveeierne for deres Grusomhed mod de arme Negre; de blev i Almindelighed, sagde han, behandlede som Dyr, ja værre end Dyr; thi efter sit Dagsarbeide fik Hesten Mad og Vand, men Negrene maatte efter sit strenge Dagsarbeide, hvorunder de ofte blev pidskede, saa at der blev dybe Furer i deres Ryg, selv male sin Mais og tillave sin Mad. Han paapegede, hvorledes Slaveeierne levede i Overflod i prægtige Huse, medens de, hvis utrættelige Arbeide havde forhvervet dem deres Rigdom, hverken havde tilstrækkelig Føde eller Klæder.

En Kongregationalpræst i Newport, Rhode Island, Dr. Samuel Hopkins, optraadte i 1770 mod Slavehandelen, hvori mange af hans Menigheds Medlemmer tog Del, og udgav i 1776 en Pamflet indeholdende en Præken mod Slaveriet og en Samtale om samme Emne. Denne Pamflet, der erklæres for at være "den bedste Afhandling, der til Dato var skrevet paa det engelske Sprog om dette Emne," blev tilegnet den netop sammentraadte kontinentale Kongres. Skjønt Rhode Island allerede i 1652 havde vedtaget en Lov, der paabød, at enhver, der havde tjent som Slave i ti Aar eller til sit fireogtyvende Aar, skulde frigives, havde dog denne Lov kun været en død Bogstav, og Newport var bleven det vigtigste Slavemarked i Ny-England; men Dr. Hopkins's uforfærdede Optræden bevægede i 1774 Legislaturen til at vedtage en Lov, der forbød Indførselen af Negre til Staten, og i 1784 blev en Lov vedtaget, der erklærede, at alle Børn, fødte efter den Tid, skulde være fri. Hans eget Kirkesamfund erklærede ogsaa, at Slaveriet er en "fræk Overtrædelse af Evangeliets Retfærdighed og Velgjørenhed" og bør derfor "ikke taales inden denne Kirke."

I 1773 udgav Dr. Benjamin Rush, en fremragende Læge, Filantrop og Statsmand, "En Adresse til Indbyggerne i de britiske Settlementer i Amerika angaaende Slaveriet," hvori han bekjæmpede Slaveriets Forsvareres Paastande om Negerslaveriets økonomiske Nødvendighed.

I Løbet af de ti Aar før Udstedelsen af Uafhængighedserklæringen, hvori Menneskets Rettigheder drøftedes, blev Slaveriets Urigtighed og Inkonsekvens mere og mere

iøinefaldende. Den første kontinentale Kongres erklærede i sine "Articles of Association", udstedt den 20de Oktbr. 1774, at "de Forenede Kolonier skal hverken indføre eller kjøbe Slaver," men "skal fuldstændig ophøre med Slavehandelen;" alle, der maatte overtræde disse Artikler, skulde ansees som "Britisk Amerikas Fiender", "foragtes som den amerikanske Friheds Fiender," "uværdige frie Mænds Rettigheder." Den anden kontinentale Kongres erklærede den 6te April 1776, at "ingen Slaver skal indføres i de tretten Forenede Kolonier."

Men skjønt Befolkningens Repræsentanter ifølge Paalæg fra sine Vælgere havde erklæret sig saa bestemt imod Slavehandelens Fortsættelse og derved indirekte mod Negerslaveriet, viste dog snart Slavehandelens og Slaveeiernes Tilhængere sig saa stærke, at følgende Afsnit blev udstrøget af Uafhængighedserklæringen — ifølge Syd-Carolinas og Georgias Repræsentanters Ønske, fortæller dens Forfatter, Thomas Jefferson, os:

"Han [Storbritanniens Konge] har ført en grusom Krig mod selve Menneskenaturen og overtraadt et fjernt Folks [Negrenes] mest hellige Ret til Liv og Frihed, idet han har taget dem tilfange og ført dem i Slaveri til en fjern Verdensdel eller for at dø en elendig Død under Reisen derhen. Denne sørøverske Krigsførelse, vantroende Magters Skjændsel, er Storbritanniens kristne Konges Krigsførelse. Bestemt paa at holde et aabent Marked, hvor Mennesker kunde kjøbes og sælges, har han misbrugt sin Vetoret for at undertrykke enhver lovgivende Forsamlings Forsøg paa at forbyde eller hindre denne afskyelige Handel."

Aldrig har Ordsproget: "Giv Djævelen en Finger, og

han vil snart tage hele Haanden," vist sig at være sandere end i dette Tilfælde. Det var en forholdsvis liden Seir for Slavemagten at faa udstrøget en af de otteogtyve Klagepunkter mod Storbritanniens Konge; men denne lille Seir fyldte dens Tilhængere med saadan Dristighed og Frækhed, at de vedblev at gaa fra Seir til Seir, indtil Kjæmpen af Illinois's Optræden paa Kamppladsen drev dem paa Flugt 87 Aar senere.

Henry Wilson (Forenede Staters Vice-Præsident fra 1873—77) erklærer i sit store Værk: "Rise and Fall of the Slave Power in America", at der paa den Tid (1776) "var i Landet [de tretten Kolonier] omtrent en halv Million af afrikansk Herkomst — næsten allesammen Slaver." Han opgiver ikke Antallet af Personer af europæisk Herkomst, men i 1790, da den første Folketælling blev foretaget, var der 3,231,975 frie Mænd og 697,897 Slaver. Forholdet mellem de to Klasser af Befolkningen var uden Tvivl omtrent det samme fjorten Aar tidligere. Da den Erklæring blev vedtaget, hvori det paastaaes, "at alle Mennesker er skabte lige; at de af Skaberen er bleven skjænket visse uafhændelige Rettigheder, blandt hvilke er Liv, Frihed og Ret til at søge sit Velvære," bestod næsten Sjettedelen af Befolkningen af Slaver! Intet Under, at en engelsk Forfatter har kaldt denne Erklæring: "a respectable piece of bunkum", (en anselig Portion Sludder). Men den største amerikanske Historiker, Bancroft, har dog den Djervhed at paastaa, at denne "Erklæring om Rettigheder blev givet for hele Men-

neskeslægtens Verden og alle kommende Slægter uden nogensomhelst Undtagelse."

Som indeholdende en Natursandhed gjælder den visselig alle Mennesker til alle Tider; men Spørgsmaalet er: hvad mente de 56 Udsendinge fra de tretten Kolonier, der underskrev Uafhængighedserklæringen, med alle Menneskers Lighed og Frihed? At ialfald nogle af af dem ikke mente at indbefatte Negrene, fremgaar klart af de senere Forhandlinger og Begivenheder. Under Drøftelsen af de nye "Articles of Confederation" blev det foreslaaet, at hver Stat skulde bidrage til Konføderationens Udgifter i Forhold til sin Befolkning. Mr. Chase, fra Maryland, og senere Meddommer i Forenede Staters Høiesteret, foreslog, at Ordet Befolkning kun skulde forstaaes at indbefatte hvide Indbyggere; "Negrene," sagde han, "er Eiendom og derfor ikke mere Medlemmer af Staten end Kvæget." Mr. Harrison, fra Virginia, foreslog dog, at to Slaver skulde regnes som en hvid Mand. Mr. Wilson, fra Pennsylvania, paapegede, at intet vilde bidrage saa meget til Slaveriets Udbredelse som at fritage Slaveeierne for at betale Skat i Forhold til sine Slavers Antal. "Frigiv eders Slaver!" sagde han; "frie Mænd vil tage deres Plads." Hertil svarede Mr. Lynch, fra Syd-Carolina: "Vore Slaver er vor Eiendom; hvis dette benegtes, da er det forbi med Konføderationen. Hvorfor skal der ved Beskatningen tages mere Hensyn til Negerslaver end til Faar?" Sagen blev udsat til næste Aar (1777). Da blev det foreslaaet, at Skatterne til Kanføderationen skulde fordeles mellem Staterne i Forhold til deres Formue. Nu indvendte Slavemagtens Repræsentanter, at Negerslaverne ikke burde reg-

nes som Formue, og de seirede! Naar Spørgsmaalet gjaldt om at beskatte Slavestaterne efter Befolkningen, da tilhørte Negerslaverne ikke Befolkningen: de var lige mest Eiendom som Kvæg; men naar Spørgsmaalet gjaldt om at beskatte Staterne efter Formuen, da var Negerslaverne ikke Eiendom, men noget andet! Og saa meget frygtede de øvrige Repræsentanter Slavemagtens Repræsentanters Trusler om at træde ud af Forbundet, at de gav efter for deres urimelige Fordringer.

"Men der kan ikke være nogen Tvivl om," skriver Mr. Wilson, "at paa den Tid, da Uafhængighedserklæringen blev vedtagen, da Englands Styre ophørte, og de Forenede Staters Regjering begyndte, var Befolkningen, af Retfærdigheds, Menneskeligheds og Egeninteresses Grunde, for en stor Del stemt for at tilintetgjøre den afrikanske Slavehandel. Heller ikke kan det betvivles, at den mest samvittighedsfulde og oplyste Del af Befolkningen, indbefattet de fleste af Revolutionens Ledere, der gjennem Opørskrigen styrede Kolonierne til national Enhed og Uafhængighed, ansaa Slaveriet for uforenligt med den Lære, de forkyndte [om alle Menneskers Lighed og Frihed], og den Regjeringsform, de oprettede. Hin Tids Statsmænd haabede og ventede tillidsfuldt, at Slaveriet vilde ophøre. Men Slaverisystemet, der var bleven fostret af England og styrket ved Selvinteresse, Dovenskab og Stolthed i et hundrede og femti Aar, havde saaledes slaaet Rødder i Folkets Samfundsliv, især i Syden, at da det truedes af Begivenhedernes Logik, erfor man, at det havde et Tag og en Seiglivethed, hvorom hverken Venner eller Fiender havde drømt. Dets Forsvarere var ikke alene rede til at beskytte det mod den kristne Civilisations fremtrængende Strøm, men ogsaa til at modsætte sig enhver Interesse, enhver Indretning og enhver Person, der syntes farlig for dets overvældende Magt. Allerede da, netop da Republiken tog sin Plads i Nationernes Rækker, var Under-

gravelsen af personlig og offentlig Moral begyndt og skredet langt frem — hin Forgiftelse af det individuelle og sociale Livs Kilder, hvis fulde Udvikling Borgerkrigen aabenbarede, ligesom den selv var det sørgelige og logiske Resultat deraf."

Oversigt over Negerslaveriets Historie: 1776—1820.

Negrenes heltemodige Kamp under Frihedskrigen bidrog vistnok meget til at paavirke den offentlige Stemning til deres Fordel, saa at den ene af Nordstaternes Legislaturer efter den anden tog Skridt til Slaveriets Afskaffelse. En fri Neger, Crispus Attuck, var en af Lederne og det første Offer under Boston-Myrderiet den 5te Marts 1770. "Afrikas Sønner," skriver Wilson, "kjæmpede Side om Side med deres hvide Landsmænd ved Bunker Hill, hvor Major Pitcairn under Forsøget paa Fæstningens Bestormelse faldt gjennemboret af en Negers Kugle. Det er neppe for meget at sige, at nogle af de største Heltebedrifter under Frihedskrigen blev udførte af Negre." En forhenværende Guvernør og Krigsminister (Eustis fra Massachusetts) gav i 1820 Rhode Islands Negerregiment dette Vidnesbyrd i Kongressen: "De opfyldte sin Pligt med Iver og Troskab. Det heltemodige Forsvar af Red Banks, hvori dette Regiment tog Del, er blandt Beviserne paa deres Tapperhed." En anden Kongresmand sagde i 1820: "Taprere Mænd har aldrig gaaet en Fiende imøde paa en Slagmark." Om Negrenes Tapperhed be-

rettes mange rørende Historier. Da Oberst Ledyard efter en haardnakket Kamp blev nødt til at overgive Fort Griswold, spurgte den rasende britiske Officer: "Hvem har Befalingen over dette Fort?" "Jeg har ført Kommandoen før, De fører den nu," svarede Ledyard og rakte ham sit Sværd. Den britiske Usling greb det og gjennemborede den vaabenløse Mand, men en Negersoldat hævnede Mordet og gjennemborede Englænderen med sin Bajonet, hvorpaa han selv faldt gjennemboret af treogtredive Bajonetstik.

Skjønt baade Kongressen og mange af Statslegislaturerne havde tilbudt de Negerslaver, der maatte deltage i Frihedskrigen, Friheden, negtede dog de fleste Slaveeiere at opofre endog denne Del af sin "Eiendom" til Fædrelandets Frelse, medens mange, der havde tjent i Krigen med Udmærkelse, atter blev gjort til Slaver ved Krigens Slutning.

I 1777 vedtog Vermonts Befolkning en Konstitution, der afskaffede Negerslaveriet inden Statens Grænser. I 1780 vedtog Massachusetts en Konstitution, hvis Indledning (Bill of Rights) indeholder Uafhængighedserklæringens Udtalelser om alle Menneskers Lighed og Frihed; disse Udtalelser blev senere af Statens Høiesteret forklarede som et Forbud mod Negerslaveriet. I 1780 vedtog Pennsylvanias Legislatur en Lov, der forbød Indførselen af Slaver til Staten og erklærede, at alle saadanne saa vel som alle Børn fødte i Staten skulde være fri. Paa Forslag af Thomas Jefferson vedtog Virginias Legislatur i 1778 en Lov, der forbød Indførselen af Negerslaver til Staten, og i 1785 blev Loven mod Negerslavers Frigivelse ophævet. Maryland fulgte samme Aar Virginias Exempel.

Men i disse Stater blev Slavemagten snart saa indflydelsesrig, at de ledende Borgere — Washington, Jefferson, Henry, Mason og andre, der var Modstandere af Slaveriet og ønskede Negrenes Frigivelse — snart blev nødte til at tie stille; i 1785 skrev Washington til Lafayette: "Petitioner til Virginias Legislatur om Slaveriets Afskaffelse kan knap oplæses."

Ved Fredsslutningen af 30te November 1782 opnaaede ikke blot de tretten Kolonier, der nu kaldte sig Stater, sin Uafhængighed af Storbritannien, men de store Landstrækninger vestenfor disse Stater lige til Mississippifloden mellem den 31te og 47de Breddegrad blev indrømmede at tilhøre den nye Republik. Efter nogen Trætte mellem de forskjellige Stater om, hvor stor Del af dette Landomraade tilhørte hver af dem, overdrog den ene efter den anden sin formodede Ret til Nationalregjeringen.

Den 1ste Marts 1784 fremlagde Thomas Jefferson for Kongressen paa Staten Virginias Vegne en Afstaaelse af de af denne Stat fordrede Landstrækninger paa Betingelse af, at "efter Aaret 1800 skal hverken Slaveri eller ufrivillig Tjeneste tillades i nogen af disse Stater." Da der krævedes Stemmer fra ni Staters Repræsentanter for at vedtage denne Betingelse og kun sex Nordstaters Repræsentanter stemte derfor, blev den forkastet, skjønt sexten Repræsentanter stemte derfor og kun syv derimod. Denne Landstrækning omfattede ikke blot det senere oprettede "Northwest Territory", men ogsaa Staterne Kentucky, Tennessee, Alabama og Mississippi. For alle disse Sta-

ters vedkommende blev denne Afstemning en Seir for Slavemagten; men for "Northwest Territory" — hele Landstrækningen vestenfor Ohiofloden og nordenfor nævnte Stater — blev der i Juli 1787 vedtaget en Ordinans, der forbød Slaveri og ufrivillig Tjeneste inden Territoriet, skjønt en Bestemmelse blev tilføiet om, at rømte Slaver skulde tilbageleveres til sine Eierne i andre Stater. Mærkværdigt nok stemte hver eneste Stats Repræsentanter, med Undtagelse af en vis Yates fra New York, for denne Ordinans, der gjorde de senere oprettede Stater Ohio, Indiana, Illinois, Michigan og Wisconsin til Fristater. Havde Slavemagtens Venner drømt om, hvilen Rolle disse Stater senere vilde spille i Landets Politik, vilde de visselig aldrig have tilladt en saadan Bestemmelse at snige sig ind i Loven om dette store Territoriums Organisation. En Lov om Territoriets Bestyrelse, indeholdende samme Bestemmelser, blev vedtaget af Kongressen i Juli 1789. Skjønt denne Lov blev vedtaget efter den nye Konstitutions Vedtagelse i 1787, optraadte der dog senere ofte Personer, som benegtede Kongressens Ret til at forbyde Negerslaveriet i de Stater, der blev oprettede inden dette Landomraade.

Det første Forsøg, som Slavemagtens Tilhængere gjorde paa at indføre Slaveriet i dette Territorium, gjordes i 1802 af en Konvention, hvis Præsident var Territoriets Guvernør, William Henry Harrison. Konventionen ansøgte Kongressen om "midlertidig at suspendere Loven" mod Negerslaveriet. Ansøgningen blev henvist til en Kongreskomite, hvis Formand var den bekjendte John Randolph fra Virginia. Denne anbefalede Kongressen at negte Ansøgningen, fordi det ansaaes for "høist farligt og

uklogt at svække en Bestemmelse, der var viseligen beregnet paa at fremme det nordlige Lands Lykke og Velstand." Kongressen tog imidlertid intet Hensyn hverken til denne Anbefaling eller til tre senere Komiteers Anbefalinger i modsat Retning. Guvernør Harrison fik nu Territoriets Legislatur til at indsende en Ansøgning derom til Kongressen. Denne Ansøgning anbefaledes forkastet af en Komite den 13de November 1807. Dermed endte Sagen, der især er af Interesse, fordi den viser Slavemagtens Indflydelse og tillige Befolkningens korte Hukommelse. Den Mand, der fra 1802 til 1807 (og muligens hele Tiden siden) var Slavemagtens Redskab, blev af Slavemagtens formodede Modstandere valgt til Præsident i 1840, og da det Parti, hvis største Ære bestaar i at have beseiret Slavemagten, i 1888 nominerede hans Sønnesøn til Præsident, fremførtes som en meget vigtig Grund for, at han burde blive valgt, at han var sin Bedstefaders Sønnesøn.

Den nye Konstitutions Vedtagelse i 1787 (i Kraft i 1789) var en glimrende Seir for Slavemagten. Ikke blot indeholdt denne Konstitution (den samme, som vi endnu med nogle faa Forandringer og Tillæg har) intet Forbud mod Slavehandelen, saaledes som den første Konstitution, men den erkjendte Slaveriet som en bestaaende "Institution", indeholdt en Bestemmelse om rømte Slavers Udlevering og gav Slavestaternes Befolkning en større Magt i Kongressen i Forhold til deres Antal end Fristaternes. Ved Beregningen af Folkemængden som Basis

for Antallet af Repræsentanter til Kongressen, og af Præsident-Elektorer samt direkte Skatter til Nationalregjeringen, skulde nemlig fem Negerslaver regnes som tre hvide Mænd! Der er bleven gjort meget Nar af en Statskonstitution, der gav et Æsel i Menneskeskikkelse Stemmeret, fordi det tobenede Æsel slumpede til at eie et firbenet Æsel (eller anden Eiendom til samme Værdi), men negtede Statens mest oplyste Mand Stemmeret, hvis han ingen Eiendom havde. Men en Konstitutionsbestemmelse, der praktisk gav en hvid Mand fire Stemmer, hvis han eiede en Negerkvinde med fire Unger (enten han selv var Fader til disse eller ikke), maa vistnok ansees som den største Urimelighed i Lovgivningen. Dog bør ikke den Konvention, der vedtog en i saa mange andre Henseender ypperlig Konstitution, lastes for strengt for sin tilsyneladende Eftergivenhed for Slavemagten. Ved Siden af de mange dygtige, frihedselskende og samvittighedsfulde Medlemmer af denne Konvention var der et mægtigt Mindretal, der troede paa Negerslaveriets Berettigelse og var bestemt paa at forsvare det til yderste. En farlig Krise var indtraadt i den unge Republiks Historie; de gamle Konføderations-Artikler var et Taug af Sand, og der var den største Fare for, at den løslemmede Konføderation vilde falde i Stykker. Heraf tog Mindretallet — Slavemagtens Redskaber — Fordel og negtede at give sit Samtykke til Konventionens Forhandlinger, med mindre de kunde drive sin egen Vilje igjennem. Den gamle Trusel om at træde ud af Forbundet, hvis Slaveeiernes Ønsker ikke blev opfyldte, hjalp ogsaa denne Gang. Tiden for at imødegaa denne Trusel med det eneste eftertrykkelige Argument — med Kugler og Krudt — var ikke kommen. Unionsaanden var for svag,

Hadet mod Negerslaveriets Afskyeligheder var for svagt, og Syden var for stærk i Forhold til Norden. Men havde Slaveriets Modstandere havt nogen Anelse om, at Slavemagten skulde benytte sig af det forøgede Stemmeantal, som den opnaaede paa Grund af sit store Antal Negerslaver, til allerede i Aaret 1800 at sikre sig Magten i Kongressen — en Magt, som den beholdt lige til Lincolns Valg til Præsident —, er det tvivlsomt, om de vilde have givet efter.

Samtidig med det amerikanske Folks politiske Gjenfødelse foregik en moralsk Gjenfødelse; men denne ligesom hin var ingen pludselig Gjenfødelse, ei heller var den en Masse-Gjenfødelse; Frihedsaanden var ogsaa en stærkere gjenfødende Magt end Lighedsaanden. I Begyndelsen var det kun Frihed for en fjern Magts Herredømme, man attraaede og kjæmpede for; men da denne var opnaaet, gik det kun langsomt med at gjennemføre Frihedens Grundsætninger i Samfundslivet. Hvori den Lighed, man talte saa meget om, egentlig bestod, havde man i Begyndelsen kun dunkle Begreber om: at den bestod i alle ligestillede Personers lige borgerlige Rettigheder, var vistnok de fleste, om ikke alle, enige om; men at alle Mennesker er fødte lige, d. v. s. har samme Ret til Liv, Frihed og Søgen efter Velvære, er en Sandhed, som endnu ikke er tilfulde erkjendt: thi Staten har endnu ikke sørget for at stille alle paa lige Fod — saa vidt det lader sig gjøre — ved Begyndelsen af Kampen for Tilværelsen (Søgen efter Velvære). Maaske neppe to Mænd i vor Tid er enige

om, hvori denne Lighed og Frihed til at søge sit Velvære bestaar; hvorledes kan vi da undres over, at der hengik saa lang Tid, førend nogen betydelig Del af Befolkningen lærte at indse, at den Frihed og Lighed, som de krævede for sig selv, ogsaa burde tilstaaes alle andre — Negrene indbefattede?

Allerede før Frihedskrigens Udbrud var en saakaldet Abolitions-Forening bleven oprettet, nemlig Pennsylvania Abolition Society. Oprindelig var dens Opgave kun at bistaa fri Negre eller Negre, der ifølge Loven om Negerslavers Frigivelse under visse Omstændigheder var berettigede til sin Frihed, men dog holdtes i Slaveri. Efter Frihedskrigen blev denne Forening omorganiseret, saaledes at dens første Opgave skulde være at fremme Negerslaveriets Afskaffelse. Den store Menneskeven Benjamin Franklin blev den omorganiserede Forenings Præsident. Denne Forening bestræbte sig først og fremst paa at bevæge de Stater, der ikke allerede havde taget noget Skridt til Slaveriets Afskaffelse, til at følge Pennsylvanias Exempel i at erklære, at alle Negerslavers Børn skulde være fri, og saaledes gradvis udrydde Slaveriet. Dernæst holdt den et vaagent Øie over den ulovlige Slavehandel, d. v. s. Indførsel af Slaver til de Stater, hvor saadan Indførsel var forbudt. I Løbet af over femti Aar førte denne Forening en mere uophørlig og seirrig Kamp mod Slavemagten end muligens alle andre Abolitions-Foreninger tilsammen. Der fremstod snart i næsten hver eneste Stat i Norden Abolitions-Foreninger: i New York i 1785, i Rhode Island i 1789, i Connecticut i 1790, i New Jersey i 1792 og senere endog i de stærkeste Slavestater: Delaware, Maryland og Virginia. "De ældste Abolitions-Foreninger,"

skriver Wilson, "havde blandt sine Medlemmer nogle af sin Tids ædleste Menneskevenner, lærdeste Mænd, mest fremragende Jurister og høitstaaende Statsmænd." I flere Aar samledes disse Foreningers Repræsentanter til Nationalkonventioner, der udstedte Opfordringer til Kongressen og til Statslegislaturerne om at udrydde Slaveriet og tilintetgjøre Slavehandelen. National-Konventionen i 1795 udstedte, foruden Adresser til flere Slavestaters Befolkning, en Adresse til de Forenede Staters Befolkning saalydende:

"Vi kan ikke undlade at udtrykke for eder vort oprigtige Ønske om, at I vil vedblive uden Ophør at bestræbe eder for ved ethvert Middel, der har nogen Udsigt til Held, at tilveiebringe enten den fuldstændige Ophævelse af alle Love i eders Stat, der maatte støtte Slaveriet, eller saadanne Forandringer deri, som maatte behøves for gradvis at udrydde Slaveriet fuldstændig. Og selv om dette store Maal heldigvis skulde opnaaes, ophører dog dermed ikke Nødvendigheden af videre Bestræbelser. De frigivnes Uddannelse — det ædleste og besværligste Hverv, vi har at udføre — vil kræve al vor Visdom og Kraft og den stadige Udøvelse af stor Kunst og Takt. Naar vi har brudt Afrikanerens Lænker og sikret ham hans Rettigheder, er dermed ikke Retfærdighedens og Menneskekjærlighedens store Værk fuldendt. Den nyfødte Borger maa modtage den Undervisning og de mægtige Indtryk af moralsk og religiøs Sandhed, der vil vække hos ham Ønsket om og udruste ham med Dygtighed til at opfylde de forskjellige Pligter, han skylder sig selv og sit Land. Ved at uddanne nogle i de høiere Videnskabsgrene og alle i de nyttige Kundskabsgrene og i Religionens og Moralens Forskrifter vil vi ikke alene befri os for den Skjændsel og Bagvaskelse, hvormed vi saa uretfærdigt overøses, men ogsaa beskjæmme Sandhedens Fiender ved at godtgjøre, at Afrikas Sønner, trods Slaveriets nedværdigende Indflydelse,

slet ikke er Europas og Amerikas mere heldigt stillede Indbyggere underlegne."

Denne Adresses Aand og ypperlige Tone besjælede desværre kun et lidet Mindretal af Befolkningen; noget større Flertal af den har den aldrig besjælet og gjør det heller ikke nu. Som vi senere vil erfare, blev Slaveriet ophævet kun som en Krigsnødvendighed, og skjønt de frigivne Negre kort efter blev tilstaaet Stemmeret, er der hverken fra Nationalregjeringens Side eller ved private Bestræbelser — uden for saa vidt som nogle Kirkesamfunds Proselytmageri blandt Negrene kan kaldes saa — bleven gjort meget for at sætte "de nyfødte Borgere" istand til at opfylde sine Pligter mod sig selv og sit Land.

Er det end sandt, som Wilson siger, at "den bedste Del af hine Dages oplyste og kristne Mænd indsaa Slaveriets store Uretfærdighed og Afskyelighed og Pligten om at ophæve det ligesaa klart, som disse Ting er bleven indseet senere," er det ogsaa sandt, at Befolkningens Masser paa den Tid "havde liden Sympati med disse abstrakte Begreber om Ret, Retfærdighed og Humanitet og liden Tilbøielighed til at forandre sin Lovgivning derefter."

I de nordlige Stater blev dog Negerslaveriet lidt efter lidt udryddet, men det tiltog kun saa meget mere i Syden. Dette skyldtes forskjellige Aarsager. Den ovennævnte oplyste og kristeligsindede Klasse Mænd var langt talrigere i Norden end i Syden og udøvede derfor en langt større Indflydelse paa den offentlige Mening og Lovgivningen der end her. At denne Klasse var talrigere i

hin Del af Landet end i denne, skyldtes forskjellige Omstændigheder: en betydelig Del af de første Indvandrere til Syden var engelske Stormænd, der medbragte nogen Formue og derfor var istand til at leve paa Stormands Vis— drive Tobaks-, Indigo- og Risavl efter en stor Maalestok og anskaffe sig en stor Mængde Slaver. Nordens Befolkning bestod derimod hovedsagelig af den engelske Midde lklasse og ernærede sig ved Jordbrug efter en mindre Maalestok og ved Handel og Haandværksdrift. Sydens bestod altsaa paa omhandlede Tid hovedsagelig af Stormænd (Plantageeiere), Negerslaver og yderst fattige hvide, medens Nordens Befolkning væsentlig bestod af Smaafarmere i nogenlunde gode Kaar, Haandværkere og Handelsmænd, hvortil maa føies et forholdsvis langt større Antal Jurister, Læger, Præster og Mænd med lignende Uddannelse, end i Syden. Det for nylig ankomne europæiske Arbeidere næsten uudholdelige varme Klima i Syden bidrog ogsaa væsentlig til Slaveriets store Udbredelse der. Den fattige hvide Befolkning i Syden — og med Undtagelse af de store Plantageeiere var den hvide Befolkning i Regelen yderst fattig — stod paa et meget lavt Trin i moralsk og intellektuel Henseende. Skjønt Slaveriet var om mulig en større Forbandelse for dem end for Negrene, var de dog dets ivrigste Forsvarere. Kunde de ikke ligne de rige Slaveeiere i noget andet, var det dog en Kilde til Stolthed for dem, at de var enige med dem om at modsætte sig Slaveriets Afskaffelse. Den tankeløse Masse finder altid en vis Tilfredshed i "at være enige" med Storfolket.

Der er en anden Grund til, at Negerslaveriet fik saa meget mindre Fodfæste i Norden end i Syden: Nordens

Arbeidsgivere erfarede tidlig, hvad Sydens Arbeidsgivere nu har erfaret, at frie Mænds Arbeide er billigere end Slavers. Slaven maa underholdes hele Aaret, om der kun er Arbeide for ham nogle Maaneder; den frie Arbeider betales kun lidt mere, end hvad der er tilstrækkelig til hans Underhold, medens han arbeider, og naar Arbeidet er forbi, afskediges han. Havde Slaveriet vist sig økonomisk fordelagtigt i Norden, er det sandsynligt, at det vilde have holdt sig der meget længere, trods "de oplyste og kristeligsindede Mænds" kraftige Modstand derimod.

Ved Folketællingen i Aaret 1800 var Slaveriet forsvundet fra kun en af de tretten Kolonier, nemlig Massachusetts, hvor der i 1720 var omtrent 2000 Negerslaver. I New Hampshire var der kun 8 Negerslaver mod 158 i 1790; i Rhode Island 381 mod 952 i 1790; i Connecticut 951 mod 2,759 i 1790; i Pennsylvania 1,706 mod 3,737 i 1790; i Delaware 6,153 mod 8,887 i 1790; i New York 20,343 mod 21,324 i 1790; i alle de øvrige tretten gamle Stater havde det tiltaget betydelig i nævnte Tidsrum: i New Jersey fra 11,423 til 12,422; i Maryland fra 103,036 til 105,635; i N. Carolina fra 100,572 til 133,296; i S. Carolina fra 107,094 til 146,151 og i Virginia fra 203,427 til 345,796. I enkelte af de nye Stater havde det tiltaget frygtelig i ti Aar, t. Ex. i Kentucky, hvor der i 1790 var kun 11,830 Slaver, i Aaret 1800 derimod 40,343. I enkelte af Slavestaterne havde den hvide Befolkning aftaget i Løbet af ti Aar; i Virginia

udgjorde den saaledes i 1790 544,981 og i Aaret 1800 kun 534,404. I Nord-Staterne og især i de nye Stater — Maine, Vermont, Georgia, Kentucky og Tennessee — havde den derimod tiltaget betydelig i ti Aar. Den hvide Befolkning udgjorde i det hele Land i 1790 3,231,975 og i Aaret 1800 4,411,911; Slavebefolkningen udgjorde i 1790 697,897 og i 1800 893,041. I 1790 udgjorde altsaa Negerslaverne ikke fuldt 18 Procent af den hele Befolkning og i 1800 ikke fuldt 17 Procent. Da imidlertid de fri Negre i Nordstaterne her er medregnede i den hvide Befolkning, havde Negerbefolkningen tiltaget hurtigere i de ti Aar end den hvide Befolkning, og har siden vedblevet at gjøre det, trods den store Indvandring.

Under Debatten over Slavérispørgsmaalet seirede Slavemagten ikke blot paa Konstitutionskonventionen men paa alle senere Kongresser lige til 1861. Naar Slaveriets Modstandere beseirede dets Tilhængere ved Argumenter, tyede disse til sin sædvanlige Trusel om at træde ud af Forbundet. Saaledes mislykkedes Slaveriets Modstanderes Forsøg paa at formaa den første Kongres til at lægge Hindringer i Veien for Slavehandelen ved at lægge en Indførselsskat paa Slaverne. Derimod havde Slavemagtens Tilhængere den Glæde at formaa Kongressen til ifølge Forslag af James Madison, Forenede Staters Præsident fra 1809 til 1817, med 29 mod 25 Stemmer at erklære, at Kongressen ifølge Konstitutionen ingen Ret havde til at forbyde Indførselen af saadanne Personer, som en Stat maatte tilstede Adgang, før 1808, — at Kongressen

ingen Ret havde til at afskaffe Negerslaveriet eller blande sig ind i nogen Stats Behandling af Slaverne, men derimod at Kongressen havde Ret til at forbyde Forenede Staters Borgere at drive Slavehandel for at forsyne Udlændinge med Slaver og at paalægge dem at behandle Slaverne "menneskeligt" paa Reisen til Amerika. Denne den første Kongres's Forklaring af Konstitutionen gjorde Slavemagtens Tilhængere altid senere Kapital af under sin Kamp mod Slaveriets Modstandere.

Slavemagtens næste Seir, hvorfor den allerede havde beredt Veien i Konstitutionen, var Vedtagelsen af en Lov om rømte Slavers Udlevering; den blev vedtaget af Kongressens Repræsentanthus i 1793 med 48 mod 7 Stemmer og af Senatet enstemmig. Denne Lov bemyndigede Slaveeierne eller deres Fuldmægtige til at opsøge rømte Slaver i Fristaterne (eller hvor som helst), gribe dem uden Arrestordre og vende tilbage til sin egen Stat med dem uden nogen retslig Undersøgelse om, hvorvidt de virkelig var rømte Slaver eller ikke. Slavehandlere benyttede sig naturligvis af denne Lovs Beskyttelse til at forsyne sig med fri Negre i Fristaterne hellere end at reise til Afrika efter dem. Protester og Petitioner mod denne tyranniske Lov blev indsendt til senere Kongresser, men intet hjalp; Slavestats-Repræsentanternes Trusler om at "skjøtte sig selv" (træde ud af Unionen) bragte altid Fristats-Repræsentanterne til Taushed.

Konstitutionens Garanti for, at Kongressen ikke vilde vedtage nogen Lov mod den afrikanske Slavehandel før Aaret 1808, havde givet denne et betydeligt Fremstød og enkelte Stater, der havde vedtaget Forbud derimod, ophævede disse. I 1806 udtalte Thomas Jefferson (Præ-

sident fra 1801 til 1809) sig i et Budskab til Kongressen saaledes: "Jeg lykønsker eder, Medborgere, med Nærmelsen af den Tid, da I grundlovsmæssig kan gjøre Brug af eders Myndighed til at hindre Forenede Staters Borgere fra al Delagtighed i den Krænkelse af Menneskerettigheder, der saa længe har været udøvet mod Afrikas sagesløse Indbyggere, og som Landets Retsfølelse, Rygte og bedste Interesser længe har længtes efter at kunne forbyde." Flere Forslag, der bestemte en streng Straf for Indførselen af Afrikanere til Landet, blev fremsatte, og efter en lang og bitter Debat, hvorunder Slavestats-Repræsentanterne indskrænkede sig til at modsætte sig de foreslaaede Straffe for Lovens Overtrædelse og de indførte Slavers Frigivelse, blev endelig en Lov vedtaget, der forbød "at transportere nogen Neger paa Skibe under firti Tons Drægtighed." En saadan Lov blev naturligvis kun vedtaget for at overtrædes. "Man har udregnet," skriver Wilson, "at der indførtes ikke færre end femten tusen Slaver om Aaret fra Afrika til Sydstaterne. Slavehandelen inden Landet stimuleredes ved den tiltagende Efterspørgsel fra Golf-Staterne. Til dens sædvanlige Gjenvordigheder og Afskyeligheder føiedes saadanne, som var Følgen af et udstrakt, planmæssigt Menneskerøveri."

Slavemagtens Indflydelse i Nationalregjeringen bevægede ofte denne til at begaa vanærende Handlinger mod andre Magter. Floridas Erobring fra Spanien var en af disse. Eftersom de sydøstlige Stater blev befolkede af hvide, blev Indianerne fordrevne mod Syden og tog ende-

lig Ophold i Florida; en af disse Stammer, Seminole-Indianerne, havde rystet det anglo-amerikanske Støv af sine Fødder og underkastet sig Spaniens Overherredømme. Ikke tilfreds med at tvinge Indianere inden Forenede Staters Omraade til at udlevere flygtede Negerslaver, der havde taget Ophold blandt dem, søgte Georgias Slaveeiere at tvinge Seminole-Indianerne til at udlevere alle Negre i Florida til dem. Forbitret over, at en Indianerstamme, der i over femti Aar ikke havde levet inden Forenede Staters Omraade, negtede af efterkomme deres Opfordring, forsøgte Georgias Regjering gjentagne Gange at erobre den spanske Provins, men blev dreven tilbage, efter at have afbrændt nogle Landsbyer og ødelagt en Del Kornagre, uden hverken at underkaste sig Florida, udrydde Seminole-Indianerne eller tage Negrene tilfange. I 1816 formaaede Slaveeierne General Jackson (Forenede Staters Præsident fra 1829—1837) til at befale General Gaines, der havde Kommando over de Forenede Staters Tropper ved Landets sydlige Grænse, at trænge ind i Florida og tilintetgjøre et af Englænderne i 1812 opført Fort ved Appalachiola-Floden, femti Mil fra Grænsen. En Negerkoloni havde nemlig bosat sig rundt Fortet, hvor de søgte Beskyttelse mod Slavejægerne fra Georgia. Da Fortet blev overfaldt den 27de Juli 1818, var 334 Negre samlede deri; mange af disse var Kvinder og Børn; alle var flygtede Negerslaver eller Efterkommere af saadanne. Gloende Kugler blev skudt ind i Fortet, Krudtmagasinet exploderede, 270 af Negrene blev dræbte og Resten, paa tre nær, saarede. De saarede, der kom sig, blev udleverede til Slaveeiere i Georgia, der foregav, at deres Forfædre havde eiet deres Forældre eller Bedsteforældre.

Over tyve Aar senere bevilgede Kongressen fem tusen Doll. til Officererne paa den Kanonbaad, der havde udført dette Myrderi — "en af de sorteste Forbrydelser, der vanærer nogen civiliseret Nations Historie." "Henry Clay og andre Kongresmænd fordømte dette ulovlige Indfald i Florida som en fiendtlig Handling mod Spanien; men ikke en Røst blev hævet mod den grusomme Behandling af de næsten forsvarsløse Negre og deres Venner blandt Indianerne, der delte deres Skjæbne," skriver Wilson.

Under Paaskud af, at Indianerne havde forsvaret flygtede Negerslaver — og som spanske Undersaattere havde de den bedste Ret i Verden dertil — trængte General Jackson ind i Florida, myrdede Indianere og Negre iflæng og brændte deres Landsbyer og Huse. For at undgaa Ubehageligheder med den spanske Regjering truede Slavemagten denne til at afstaa Florida til de Forenede Stater, mod at de Forenede Staters Regjering opgav sine Fordringer paa Texas. Saaledes kom de arme Seminole-Indianere atter under den forhadte Slavemagts-Regjering. Ved en saakaldet Traktat "forpligtede" disse Indianere sig i 1823 til at forlade sine Hjem og frugtbare Agre langs Kysten og flytte søndenfor Tampa-Bugten til den øde Sumpegn; de maatte ogsaa forpligte sig til at hindre Negre fra at komme ind paa sin Reservation samt til at gjøre sig al mulig Flid for at tage dem tilfange og udlevere dem. Følgende de hvides Exempel havde nogle af disse Indianere selv anskaffet sig Negerslaver; disse blev dem nu fratagne af Slavejægere fra Georgia. Endog de Forenede Staters Tropper blev anvendte som Negerfangere. Saaledes tillod ikke blot Regje-

ringen Slaveeierne at plyndre og plage Indianerne efter at have forflyttet dem til en fjern, ufrugtbar og usund Egn, men bemyndigede endog sine Tropper til at deltage i Plyndreriet og Voldshandlingerne. Da en ung Indianerhøvding ved Navn Oceola, som havde ægtet en anden Høvdings Datter, hvis Moder var en Negerinde, besøgte Fort King for at handle, blev hans Hustru taget fra ham og bortført som Slave, medens han selv blev holdt i Fangenskab en Uge. Forbitret over denne ulovlige og skammelige Behandling skjød han kort efter Indianer-Agenten, hvem han holdt for ansvarlig derfor. Følgen blev en Udryddelseskrig mod Indianerne — en af de blodigste og afskyeligste i dette Lands Historie, der ellers er saa rig paa uretfærdige og blodige Krige mod Indianerne.

Da Slavemagten mærkede, at Slaveriet begyndte at forsvinde i Nord-Staterne, og saaledes indsaa, at der fra disse Stater vilde komme færre og færre Repræsentanter til Kongressen med Proslaveri-Sympatier, begyndte den at lægge Planer for Udvidelsen af sit Herredømme i andre Retninger. Det var muligens ikke saa meget af Mangel paa Aarvaagenhed eller ved Uagtsomhed, at den havde samtykket i Slaveriets Udestængen fra det store Landomraade vestpaa og nordenfor Ohiofloden, som ved Formodningen om, at denne Landstrækning vilde blive beboet hovedsagelig af Folk fra de nordøstlige Stater, og at der saaledes var liden Udsigt til at skaffe Slaveriet nogen Indgang der. Men de store Landstrækninger mod Sydvest, der tilhørte Frankrig, var et ypperligt Feldt for Sla-

veriet. I 1803 tilbød Napoleon Bonaparte, der behøvede Penge til sine Krige, at sælge denne Landstrækning paa over en Million Kvatratmile (et større Landomraade end alle tretten gamle Stater tilsammen), som han tre Aar i Forveien havde truet Spanien til at afstaa, for et Beløb af 11,250,000 Dollars. Præsident Jefferson advarede Kongressen mod at antage Tilbudet. "Konstitutionen," sagde han, "indeholder ingen Bestemmelser om Erhvervelsen af fremmed Omraade, langt mindre om at indlemme andre Nationer i Unionen." En Del af denne Landstrækning var nemlig beboet af spanske og franske Slaveeiere. Slaveriets Modstandere i Kongressen indsaa naturligvis Følgen af en saadan Landerhvervelse, at den nemlig vilde tjene til at styrke Slavemagten og forlænge Slaveriets Tilværelse. Men deres Modstand bevægede Slavemagten kun saa meget stærkere til at drive paa Gjennemførelsen af sine Ønsker. Som sædvanlig lykkedes det dem. I en Tale, holdt i Quincy, Mass., den 5te Juni 1856, sagde Josiah Quincy om denne Landerhvervelse:

"Vedtagelsen af Loven om Louisianas Indlemmelse i Unionen blev drevet igjennem ved saadanne Kneb, som Slaveeierne godt forstod sig paa at vælge og anvende. Til Fristaternes Vagthunde i Kongressen blev der kastet Ben. Nogle gav man Løfter for at berolige dem. De, som hverken kunde bestikkes eller bedøves, blev offentlig behandlede med Forsmædelse og Foragt. Trusler, Tvekampe og Vold var den Gang, som nu, en yndet Fremgangsmaade for at afholde Folk fra at vække Fristaterne til Bevidsthed om sin Fare. Fra det Øieblik denne Lov blev vedtaget, indsaa de, at Fristaterne var berøvet sin Kraft, — at de havde opnaaet Plads til at mangfoldiggjøre Slavernes Antal efter Ønske, og Mr. Jefferson havde tillidsfuldt fortalt dem, at fra det Øieblik 'vilde de Forenede Staters

Konstitution kun være hvidt Papir' — eller rettere: der var ikke længere nogen Konstitution. Slaveeierne indsaa, at de fra den Tid af havde Fristaterne i sin Magt, — at de var Herrer og Fristaterne Slaver, og i Overensstemmelse dermed har de handlet. Siden Vedtagelsen af denne Lov indtil denne Dag (1856) har deres Politik med næsten uafbrudt Held været rettet mod det ene Maal, at udestænge Fristaterne fra nogen Del i Magtens Udøvelse, undtagen i Overensstemmelse med deres Ønsker, og det kan ikke benegtes, at de i hele den følgende Tid (kun med Undtagelse af John Quincy Adams's Administration, 1825—1829) har sat paa Præsidentstolen enten Slaveeiere eller Mænd fra Fristaterne, som for Magtens Skyld gik ind paa at være deres Redskaber — 'Nordstats-Mænd med Sydstats-Grundsætninger' — med andre Ord: Mænd, som for Magtens eller Lønnens Skyld var villige til at udføre, hvad de forlangte."

Den sydlige Del af omtalte Landomraade, hvor Slaveriet allerede var bleven indført, blev i 1812 optaget som Stat i Unionen under Navnet Louisiana. Den nordlige Del blev kaldet Missouri Territory. I 1818 ansøgte dette Territorium om Optagelse som Stat, og i 1819 tog Repræsentanthuset et Forslag i den Retning under Behandling. En af New Yorks Repræsentanter, Tallmadge, foreslog et Tillæg om, at alle Børn, der blev fødte efter Statens Optagelse, skulde være fri, og et andet Tillæg om Slavernes gradvise Emancipation. Modstanden mod disse Tillægsforslag var saa bitter, at Forslagsstilleren forandrede dem derhen, at al Indførsel af Slaver til Staten skulde være forbudt, og alle Børn, der var fødte af Slaver i Staten, skulde være fri ved sit 25de Aar. John Taylor, fra New York, (senere Ordfører i Repræsentanthuset) paastod, at Kongressen havde fuld Ret til at forbyde Slaveriet i Sta-

ten som en Betingelse for Optagelse i Unionen, og at Kongressen vilde handle klogt i at benytte denne Magt. Han paamindede Modstanderne om, at de ofte havde fralagt sig den Synd at have indført Slaveriet fra først af og havde kastet Skylden derfor paa sine Forfædre. "Hvis de har forsøgt Slaveriet og befundet det at være en Forbandelse, hvis de ønsker at fjerne det Mørke, hvori det indhyller deres Land, anraaber jeg dem om at udelukke det fra nævnte Landomraade; saa ikke Slaveriets Sæd i dets ufordærvede Grund, — lad ikke vore Børn ved at skue tilbage paa denne Dags Forhandlinger sige om os, som vi har været nødte til at sige om vore Forfædre: Vi ønsker, at de havde handlet anderledes." Men Repræsentanthusets Ordfører, Henry Clay, modsatte sig Tillægsforslaget og erklærede bestemt, at Kongressen ingen som helst Ret havde til at foreskrive den nylig organiserede Stat nogen som helst Betingelse, men maatte optage den uden at indskrænke dens suveræne Rettigheder. Ypperlige Taler blev holdt til Forsvar for Tillægsforslaget. Modstanderne besvarede dem med sine sædvanlige Trusler om Unionens Opløsning. Alligevel blev Tilläggene vedtagne med 87 mod 76 Stemmer og hele Forslaget med 97 mod 56 Stemmer. Senatet forkastede imidlertid Tillæggene med stor Majoritet, og da Repræsentanthuset negtede at give efter, blev Sagen henlagt til næste Kongressession. Under den yderst heftige Debat i Anledning af denne Sag i December gik et Medlem fra Delaware saa vidt, at han benegtede Kongressens Ret til at forbyde Slaveriet i noget Territorium (hvilket dog den første Kongres havde gjort), og at Kongregsen ingen Ret havde til at opstille noget Forbud mod Slaveriet som en Betingelse for en Stats

Optagelse i Unionen, ja han benegtede endog nogen Stats Ret til at frigive Slaverne inden sine egne Grænser. Ved Afstemningen over, hvorvidt Sagen skulde henskydes til en Komite, gjorde Ordførerens Stemme Udslaget, og han nedsatte en Komite, hvis Majoritet bestod af Slaveriets Tilhængere; dette gjorde denne samme Clay, som havde erklæret, at "Slaveriet er urigtigt, yderst urigtigt, og ingen Omstændigheder kan gjøre det rigtigt," — den samme Clay, som Lincoln senere beundrede saa meget, og hvis Nederlag Whig-Partiet sørgede sig til Døden over! Komiteens Forslag om at dele Territoriet i to Dele og tillade Slaveriet i den sydlige Del (Arkansas) blev efter lange Debatter og utallige Tillægsforslag vedtaget af begge Huse. Kampen om Missouris Optagelse som Stat fortsattes af næste Kongres med den største Bitterhed, og Slavemagtens sædvanlige Trusler om at træde ud af Unionen, hvis Slaveriet blev forbudt i den nye Stat, hørtes hyppigt. En Repræsentant fra Maryland, som tredive Aar tidligere havde erklæret, at "hvis Slaveriet bestaar i femti Aar til, vil dets Følger vise sig i Frihedsaandens Aftagen i Fristaterne," talte nu i tre Timer mod at forbyde Slaveriet i Missouri. Det siges, at Fædrene skal være Børnenes Dommere; men her var en Olding, der var sin egen Dommer. I Senatet foreslog Mr. Thomas fra Illinois, at Slaveriet skulde være forbudt i hele det af Frankrig afstaaede Landomraade nordenfor 36½ Grad nordlig Bredde, og dette Forslag blev vedtaget, hvorpaa hele Lovforslaget om Missouris Optagelse blev vedtaget med 24 mod 20 Stemmer. I Repræsentanthuset debatteredes Sagen i flere Uger. Henry Clay talte en Gang i fire Timer for Slavemagten. John Tyler

(Vice-Præsident og Præsident fra 1841—1845), "altid Slavemagtens føielige Redskab," formanede sine Partifæller (Føderalisterne) i Norden til ikke at søge at triumfere over sine Partifæller i Syden; "Slaver er Eiendom ifølge Konstitutionen," sagde han; "jeg henviser eder til Konstitutionen og erklærer, at I, mine Herrer fra Norden, ikke alene har erkjendt vor Ret til denne Slags Eiendom, men endog gaaet meget længere og forpligtet eder til at smede Slavernes Lænker stærkere." Der var i lang Tid ingen Udsigt til at komme til Enighed mellem de to Huse; men efterat fjorten Medlemmer fra Fristaterne var gaaet over til Fienden og havde negtet at stemme for Statens Optagelse som Fristat, gik Repræsentanthuset i August 1821, med 134 mod 42 Stemmer, ind paa Senatets Kompromis-Forslag om at optage Missouri som Stat i Unionen paa den Betingelse, at hverken Slaveri eller ufrivillig Tjeneste skulde tillades i det af Frankrig afstaaede Landomraade nordenfor 36½ Grad nordlig Bredde. Dette var det oprindelig af Henry Clay foreslaaede "Missouri Compromise", ifølge hvilket Missouri blev optaget i Unionen som Slavestat, medens Slaveriet skulde være forbudt i Territorier og Stater nordenfor 36½ Grad nordlig Bredde, men enten tilladt eller forbudt i Territorier søndenfor nævnte Breddegrad efter Befolkningens Ønske.

Dette var en afgjørende og glimrende Seir for Slavemagten; to Stater, Arkansas og Missouri, var bleven optagne i Forbundet som Slavestater; men hvad der var vigtigere: Slavemagten havde prøvet sin Styrke og erfaret, at den kunde gjøre Regning paa at drive igjennem hvilken som helst Fordring, den maatte opstille; thi den havde de ledende Mænd inden begge Partier paa sin Side.

Denne Kamp aabenbarede klart, hvormeget Folkefrihedens og Retfærdighedens Sag var gaaet tilbage i den sidste Menneskealder. Under Frihedskrigen var der neppe en eneste Statsmand, som ikke ansaa Slaveriet for et Onde og som ikke haabede, at dette Onde paa en eller anden uforudseet Maade vilde forsvinde. Denne Klasse Mænd var nu forsvunden — enten døde eller omvendte til det nye Syn paa Sagen: at Slaveriet var et stort Gode eller en Nødvendighed, og at man derfor burde beherske sine Fordomme derimod. Præsident Monroe (1817—1825), der foregav at anse Slaveriet som et Onde, der "gnavede paa Samfundets Indvolde", modsatte sig Missouris Optagelse i Unionen som Fristat. Selv John Quincy Adams, den daværende Statsminister (Præsident fra 1825—1829), ansaa denne Akkord med Slavemagten for "alt, hvad der kunde opnaaes under den nuværende Konstitution," og foretrak den hellere end at stille Unionens Bestaaen paa Spil. Han sagde, at han "under Sagens Drøftelse var kommen til den Overbevisning, at den Overenskomst mellem Frihed og Slaveri, som Konstitutionen indeholdt, var moralsk og politisk uforenlig med de Grundsætninger, ifølge hvilke alene vor Revolution kunde forsvares — grusom og tyrannisk ved at smede Slaveriets Lænker, ved paa Frihedens Vegne høitidelig at love at opholde og bevare Slaveeiernes Tyranni, og yderst ulig og uklog ved at indrømme, at Slaver paa samme Tid er Fiender, der bør holdes i Underkuelse, Eiendom, der bør sikres og tilbageleveres Eierne, og Personer, der ikke selv kan repræsenteres, men for hvem Eierne er berettigede til næsten dobbelt Repræsentation. Følgen har været, at denne Slave-Repræsentation har styret Landet."

Thomas Jefferson, Konstitutionens og det herskende Partis (Statssuverænitets-Demokratiets) Fader, som en Gang havde foreslaaet en Plan, der tilsigtede at udestænge Slaveriet fra alle nye Territorier og Stater, blev saa forskrækket og foruroliget over Slaveri-Repræsentanternes Raseri og Trusler om at opløse Unionen, at han erklærede, at Støien lød for ham "som en Brandklokke ved Midnat". Ogsaa han gav efter for Slavemagten og fordømte de Mænd, der kjæmpede saa heltemodigt for de Grundsætninger, som han selv havde fremstillet saa mesterlig og forsvaret med saa megen Dygtighed. James Madison (Præsident fra 1809—1817), den besindige og indsigtsfulde Statsmand, der ikke vilde tillade Ordet "Slave" at vanære Konstitutionen, men opfandt Udtrykket "persons held to labor" (Personer, der holdes til Arbeide) istedet, ogsaa han skjalv ved Tanken om, at Slaveeierne i sit Raseri kunde splitte Forbundet og gav sit Samtykke til at gjøre Missouri til Slavestat. Naar man erindrer, at alle disse Præsidenter og Vice-Præsidenter: Jefferson, Madison og Monroe, ligesom Landets første Præsident, Washington, var Virginiere og selv Slaveeiere, vil man let kunne forstaa Grunden til deres Paavirkning af Slavemagten; havde de boet i Ny-Englands, t. Ex. i Massachusetts', rene Luft, istedet for i Virginias af Slaveriet forpestede Atmosfære, kan man være vis paa, at de vilde have indtaget et andet Standpunkt i denne Strid.

Denne Slavemagtens nye Seir vakte et forbausende Røre i Norden: Demokrater og Føderalister (Unionsmænd) glemte sin Partiforskjel, som paa den Tid i Grunden var større paa Papiret end i Virkeligheden, og samledes sammen til offentlige Møder for at vedtage Petitioner

og Erindringsskrivelser til Kongressen. En af disse Erindringsskrivelser, forfattet af den berømte Daniel Webster, sluttede saaledes: "Som Indbyggere af et frit Land, som Borgere af en stor og voxende Republik, som Medlemmer af et kristent Samfund, levende i en liberal og oplyst Tidsalder og følende os tilskyndede af Religionens og Humanitetens Bud, tillader vi os at fremsætte vore Ønsker for Kongressen angaaende denne Sag, og gjør det med en langt større Bekymring angaaende Udfaldet, end nogen almindelig Anledning kunde fremkalde."

New Yorks, New Jerseys, Pennsylvanias, Delawares, Ohios og Indianas Legislaturer vedtog Resolutioner, der forsvarede Kongressens Ret og Pligt til at forbyde Slaveriet i de Stater, der maatte oprettes inden det gamle Northwest Territory; men kun Pennsylvanias Legislatur understøttede Forslaget om at optage Missouri som Fristat og anmodede de øvrige Fristater om at protestere mod Optagelsen som Slavestat som "en Pligt, de skyldte Gud, en hellig Agtelse for Republikens Grundlæggeres Minde og et ømt Hensyn til Efterslægten, og at negte at gaa i Pagt med en Forbrydelse, men søge at begrænse et Onde, der allerede hænger saa frygtelig truende over en stor Del af Unionen."

Krænkede over at være bleven forraadte af fjorten af sine Repræsentanter i Kongressen, saarede over sit Nederlag og foruroligede ved Slavemagtens truende Optræden, begyndte de mest tænksomme Mænd i Norden at indse klarere den uhyre Kløft mellem Frihed og Slaveri. Denne Overbevisning udtalte Guvernør Wolcott af Connecticut saaledes i et Budskab til Legislaturen: "Det kan ikke have undgaaet eders Opmærksomhed, at der hersker en stor

Forskjel i Tænkemaade og Regjeringsgrundsætninger i dette Land, og det synes mig klart, at Slaveriet gradvis udvikler de Forskjelle, som ifølge menneskelig Handlings uforanderlige Love udgjør den betegnende Forskjel mellem aristokratiske og demokratiske Institutioner." — "Disse Forskjelle," skriver Wilson, "der bevirkedes ved Slaveriet i Nordens og Sydens Begreber, Samfundsliv og Institutioner og saa klart aabenbaredes under Kampen om Missouris Optagelse i Unionen, vedblev under sin Udvikling at blive mere og mere modstridende og adskillende, indtil efter firti Aars Kamp de to Systemer stødte sammen i Borgerkrigens blodige Feide."

Vi vil senere faa Anledning til at erfare, at Borgerkrigen ikke udjevnede den af Slaveriet fostrede Forskjel i Begreber, Samfundsliv og Institutioner — Forskjellen mellem Aristokratiet og Demokratiet (Storfolket og Smaafolket), men at den ved at udrydde Sydens Slavokrati kun tjente til at befæste det i Norden som en indirekte Følge af Sydens Negerslaveri fostrede Pengearistokrati.

Ved Folketællingen i 1820 var Slavernes Antal, der i Aaret 1800 udgjorde 893,041, steget til 1,538,064; men da en betydelig Indvandring fra Europa havde fundet Sted i dette Tidsrum, og den frie Negerbefolkning var bleven meget forøget, var den frie Befolkning tiltaget i et noget større Forhold, nemlig til 8,100,067, saa at Slavernes Antal nu udgjorde ikke fuldt 16 Procent af den hele Befolkning. I nogle af de saakaldte Fristater fandtes der endnu en Del Negerslaver: i Rhode Island 48, i Con-

necticut 97, i Pennsylvania 211, i New Jersey 7,657 og i New York 10,088. I næsten alle Slavestater havde Slavernes Antal tiltaget meget i tyve Aar, mest i Virginia, hvor deres Antal nu naaede 425,153, N. Carolina 295,017 og S. Carolina 258,474. I Kentucky var Antallet i dette Tidsrum steget til det Tredobbelte, nemlig til 126,732. Slaveriet begyndte ogsaa at trænge sig ind i de nye Stater i Nordvesten: i Missouri var der 10,222, i Indiana 190 og i Illinois 117. I de to sidste Stater havde Slaveriet altid været forbudt — ialfald siden 1789. I Illinois steg Antallet til 747 i 1830, faldt til 331 i 1840 og var aldeles forsvunden i 1850. Det paastaaes, at Slaveriet i Illinois indskrænkede sig til det franske Settlement nær Kaskaskia, der var grundlagt før 1787, men der er Grund til at betvivle denne Paastands fuldstændige Rigtighed; thi der fandtes Slaver ialfald saa langt nord som Sangamon County.

Oversigt over Negerslaveriets Historie: 1820—1850.

Ved Missouris Optagelse i Unionen som Slavestat—thi dette var Betydningen af Nationalregjeringens Tilladelse til at lade en hovedsagelig af Slaveeiere fra Virginia og andre Slavestater beboet Stat selv afgjøre, hvorvidt Slaveri burde tillades eller ikke—havde Slavemagten vundet et saa stort Overtag i Nationalregjeringen, at Slavarispørgsmaalet ikke paa lang Tid kom til nogen al=

vorlig Drøftelse i Kongressen. Førend vi atter optager Slaverispørgsmaalet som et national-politisk Spørgsmaal, vil vi betragte det som et rent Samfundsspørgsmaal.

Først nogle Ord om Slavehandelen. Det amerikanske Slaveri, skriver Henry Wilson, fra hvis Værk de fleste af følgende Oplysninger om Slavehandelen er hentede, havde mange afskyelige Sider. Slavehandelen — den afrikanske og amerikanske — er den mørkeste af alle disse. Negrenes Tilfangetagelse i Afrika, deres Transport over Atlanterhavet og deres gjentagne Salg her var en uomgjængelig nødvendig Del af Negerslaveriet. Ikke blot bestræbte Slaveeierne sig meget for at beskytte Slavehandelen, men disse Bestræbelser blev alt for ofte seet igjennem Fingre med, om ikke ligefrem bistaaet af Nationalregjeringen. For derfor at kunne bedømme Nationens Brødefuldhed i denne Sag er det nødvendigt at kaste et Blik paa Beskaffenheden og Udstrækningen af denne Menneskehandel.

Landets Hovedstad og de tilstødende Stater, Maryland og Virginia, var Hovedsædet for denne skrækkelige Trafik. Det synes virkelig ikke at have været "Fædrelandets Fædre" meget om at gjøre, trods deres foregivne Afsky for Slaveriet og for dets Følger for Landets Frihed og Udvikling, at modarbeide Slaveriet, naar de kunde tillade ikke blot dets Bestaaen i Forbundsdistriktet og i Hovedstaden, men endog tillade denne at blive Hovedsædet for Slavehandelen. Vistnok var der en Del Slaver i Forbundsdistriktet (et Stykke Land paa ti eng. Kvadratmile), da dette i 1792 blev afstaaet af Marylands Regjering; men da Slavernes Antal i 1800 kun udgjorde 3,244, maatte det have været en let Sag for Kongressen at løskjøbe disse, hvis det havde været den meget om at gjøre at bidrage noget til Slave-

riets Afskaffelse. Da desuden Distriktet altid har staaet under Nationalregjeringens Kontrol, saa at Befolkningen intet har at skaffe med dets Bestyrelse, kunde Kongressen let, hvis den vilde, forbyde Indførselen af Slaver til Distriktet og lig saa mange Fristaters Regjering erklære alle Børn, der var fødte i Distriktet, for frie. Grunden til, at Præsident Washington formaaede Kongressen til at oprette en ny Hovedstad for Forbundet, paastaaes hovedsagelig at have været den, at han ikke ønskede Nationalregjeringens Lovgivere og høie Embedsmænd udsatte for den slette Indflydelse, hvorfor de vilde være udsatte i saadanne store Byer som New York og Philadelphia. Han maa saaledes ikke have betragtet Slaveauktioner og al den Afskyelighed, der hersker i et Slavedistrikt, som slet Indflydelse.

Det er bleven paastaaet, at Mrs. H. B. Stowes Skildring af Negerslaveriet i den berømte Roman "Onkel Toms Hytte" er en Overdrivelse. Ifølge Slaveeiernes og Slavetilhængernes egne Vidnesbyrd om Slaveriet er ikke dette Tilfældet, undtagen forsaavidt at den Tilstand, hun skildrer, ikke var helt almindelig eller uden Undtagelser. En af S. Carolinas Guvernører stemplede Slavehandelen som en "grusom og hjerteløs Trafik — den uophørlige Dragen gjennem Gaderne og henad Veiene af Skarer af elendige Ofre for at tilfredsstille den umættelige Pengegriskhed." En Finansminister (Paulding) beskrev i 1815 en Flok Negerslaver paa Vei til Syden saaledes: "I en Vogn laa der sammenstuvede som Grise et halvt Dusin

halvnøgne Børn, der bogstavelig syntes at være kogte i Søvn, medens de næsten ligesaa nøgne Kvinder fulgte efter Vognen, uden Sko eller Strømper, og Mænd uden Hovedbedækning eller Strømper og næsten uden andre Klæder var lænkede sammen med svære Jernkjæder; bag Flokken gik en hvid Mand med en Svøbe i Haanden og flere Revolvere i Beltet." En Baltimore-Avis skriver: "Handelen med Slaver er bleven en storartet Forretning; der er blevet oprettet flere Etablissementer i Maryland [hvortil Redaktøren nok ogsaa henregnede Hovedstaden] og Virginia, hvor Slaver sælges som Kvæg. Disse Oplagssteder er stærkt byggede, forsynede med Tommeskruer og Knevler, og smykkede med Kohuder, der ofte er blodige" — for at minde Negrene om, hvorledes de vilde blive behandlede, hvis de ikke var lydige og underdanige. Et Medlem af Virginias Legislatur erklærede i 1832, at "Staten var et stort Menageri, hvor Mennesker opdrættedes for Markedet ligesom Oxer for Blokken." Han erklærede, at Handelen med indfødte Slaver var meget værre end Handelen med importerede Slaver; thi disse, sagde han, "er fremmede i Sprog og Levevis, medens hine er opvoxne blandt os, rives ud af sine Mødres Arme og sælges til en fjern Egn, til fremmede og grusomme Personer." Professor Dew anførte i en skriftlig Oversigt over Debatten over Slavesispørgsmaalet i Virginias Legislatur i 1832 som Argument mod den Paastand, at Slavehandelen vilde berøve Virginia sin sorte Befolkning, den Kjendsgjerning, at medens denne Handel var yderst indbringende for Staten "formindsker den ikke den sorte Befolkning saa meget, som vi ved første Øiekast kunde have Grund til at tro; thi Slaveeierne opmuntres derved til at føre bedre Tilsyn med

sine Negre, tilskynde deres Parring og sørge for, at det størst mulige Antal opdrættes. Virginia er en Neger-Opdrætningsstat for andre Stater."

At Slaveeierne sørgede for Negrenes "Parring", er der ingen Tvivl om. En Oberst i Borgerkrigen berettede, at en Negerinde, der havde en stor Flok halvhvide Børn omkring sig, paa Spørgsmaalet om, hvor hendes Mand var, svarede, at hun havde ingen Mand; "jeg har havt tyve Børn, og min "Massa" er Fader til dem alle." Paa Spørgsmaalet om, hvor de andre var, svarede hun, at hendes "Massa" havde solgt dem til Negerhandlere fra Mississippi, saasnart de blev voxne.

Slaveeiere, der gjorde Opdrætning af Negre til en Forretning, fulgte samme videnskabelige Regler som ved Parringen og Opdrætningen af Dyr, og man bemærker, at Professor Dew, Bestyrer af et af Statens mest anseede Colleges, omtaler Sagen ganske paa samme Maade, som om den angik Dyr. Negrene behandledes aldeles som Dyr. Børn reves fra Mødrene med større Koldblodighed end en Kalv eller en Katunge fra sin Moder hos os. Hvis der toges noget Hensyn til deres menneskelige Følelser, da skede det kun for at undgaa at svække deres Helbred og derved forringe deres Værdi.

Slaveopdrætningen dreves i Virginia efter en saa storartet Maalestok, at det i 1836 ansloges, at 40,000 Negre afsendtes fra Staten aarlig; den samlede Salgssum ansloges til 24 Mill. Doll. om Aaret. En Prisliste, udstedt af en Slavehandler i Richmond i 1853, anfører følgende Priser:

Bedste Slags Mænd	$1200@1300
Middelmaadige Mænd	950@1050
Gutter, 4 Fod 5 Tommer høie	500@ 600
Piger, 5 Fod høie	750@ 850
Piger, 4 Fod høie	350@ 432

Senere var Priserne meget høiere*) — indtil Lincolns Proklamation bevirkede en pludselig Fulden til Nul.

Antallet af Negerslaver indførte fra Afrika anslaaes af en Sydstatsmand til fra tretten til femten tusen aarlig. "Disse Tal," skriver Wilson, "er lette at skrive, men hvem kan fatte den Uret og Elendighed, som Salget og Transporten af disse Ofre medførte? Hvis Mr. Jeffersons Anklage mod Slaveriet ikke var overdreven, da han sagde, at en Times Slaveri var ledsaget af større Onder end en Menneskealders Undertrykkelse af Storbritannien, hvad kan da siges om de utænkelige Rædsler, der ledsager — ikke

*) Ifølge et Brev fra Lexington til Augusta Chronicle blev der ved en Auktion i 1856 betalt 1,280 Dollars for en 15-aarig Negerpige, samme Beløb for en 14-aarig Pige, $1,305 for en anden 14-aarig Pige og $1,500 for en 18-aarig Pige, der var frugtsommelig; en 18-aarig Gut solgtes for $1,200 og en 22-aarig "Fyr" for $1,500. "Der blev 57 af Wynns Negre solgte idag for tilsammen $44,026. Af disse var et stort Antal (større end almindeligt) Kvinder og Børn; og nogle faa sygelige og gamle solgtes billig." Alle disse, tilføier Brevskriveren, var simple Negre — Fordarbeidere. Han beretter om et andet Salg, hvor der betaltes $1,525 for "Negerpigen Leah", 16 Aar gammel, og $1,840 for "Harriet, omtrent 20 Aar gammel og med Barn paa Armen".

Redaktøren paastaar, at de høie Priser, der havde steget 50 pCt. i nogle faa Aar, var en Følge af den afrikanske Slavehandels Undertrykkelse af de europæiske Magter.

et eneste Aars Udførsel fra en eneste Stat (firti tusen Mænd, Kvinder og Børn), men den uhyre Totalsum af alle Staters og alle Aars afskyelige Handel? Og hvad kan siges om de Snese Tusinder af Ofre, der indførtes af Smuglere og Røvere i samme Tidsrum — underkastede ikke alene Slavehandelens sædvanlige Rædsler, men mange andre Lidelser paa Grund af den civiliserede Verdens Bestræbelser for at undertrykke denne Handel?"

"Det var maaske ikke at undres over, at slette og begjærlige Mænd var villige og dristige nok til at befatte sig med denne forbudte Handel med sine Medmenneskers Krop og Sjæl, og at den uhyre Fortjeneste, hvormed en heldig Reise til og fra Afrika lønnedes, forledede mange til at udsætte sig for den Fare at blive opdagede af europæiske Kapere; men det var en mærkværdig og forbausende Kjendsgjerning, at en ung og ifølge Bekjendelsen kristen Republik skulde, om ikke forsvare, saa dog tillade eller ialfald taale denne Handel. Thi de vanærende Arkiver viser ikke blot, at Kongressen altid negtede at lytte til nogen Petition om Slavehandelens Afskaffelse mellem Staterne og ikke en Gang vedtog nogen som helst Regler derom i Menneskelighedens Interesse, men de viser endog, at et officielt Dokument blev af Skatkammerregistratoren forelagt Kongressen i 1819, hvoraf det fremgaar, at skjønt Loven af 1807, der forbyder Slavehandelen, bestemmer, at alle Afrikanere, der var ulovligt indførte til Landet, skulde tilfalde Regjeringen, er dog af over et hundrede tusinde Negre, som ifølge Sydens egen Tilstaaelse var bleven indførte siden den Tid, ikke en eneste bleven anholdt eller udleveret til Regjeringen. Da en Slaveeier engang gjorde Fordring paa en rømt Slave ved Navn Anthony

Burns, blev hele Forenede Staters Armee og Flaade stillet til hans Raadighed, og det lykkedes ham paa denne Maade at gribe Flygtningen. Men af over et hundrede tusen Personer, der blev indførte til de Forenede Stater imod Loven og saaledes var berettigede til sin Frihed, har ikke en eneste opnaaet den — ialfald ikke paa den af Loven foreskrevne Maade."

Under Kampen om Missouris Optagelse i Unionen blev der i Illinois indgaaet en Sammenrottelse om at gjøre Staten til Slavestat. Begge dens Senatorer var fødte i Slavestater, og de modsatte sig af alle Kræfter Missouris Optagelse som Fristat. Statens egen Befolkning, der hovedsagelig bestod af Indvandrere fra Kentucky og andre Slavestater, synes at have billiget sine Senatorers Optræden. Indianas Legislatur havde under Harrisons Ledelse i 1807, da Kongressen negtede at tage Hensyn til dens Anmodning om at suspendere Forbudet mod Slaveriets Indførelse i Territoriet, vedtaget en Lov om, at enhver Slaveeier skulde have Ret til at bringe sine Slaver med sig ind i Territoriet, som den Gang omfattede ogsaa Illinois. Loven var saaledes affattet, at dens Bogstav ikke stred mod den af Kongressen i 1787 vedtagne Ordinans om Northwest Territory. Illinois's Konstitution (vedtaget i 1818) forbød Slaveri, men godkjendte den Art Slaveri, som nævnte Lov tillod, dog saaledes, at Børn af disse Slaver skulde blive fri, saa snart de blev myndige. En Lov blev vedtaget, der bestemte en vis Mulkt for at bringe fri Negre ind i Staten, og Negre, der fandtes

i Staten uden Bevis for at være frie, kunde sælges som Slaver for et Aar. Frie Negre maatte give Kaution for sin gode Opførsel, og hvis de begik en eller anden ubetydelig Forseelse, blev de offentlig pidskede. Frie Negre havde naturligvis ingen Stemmeret. Illinois's "sorte Love", der i alt væsentligt var en Afskrift af Kentuckys og Virginias Love, stod ved Magt i over firti Aar, men de blev saa sjelden anvendte, at Folk ikke optraadte derimod. Desuden var Befolkningen, som antydet, langtfra venligsindet mod Negrene.

Efter Missouris Optagelse i Unionen som Slavestat strømmede et stort Antal Slaveeiere fra Kentucky og Virginia ind i Staten og tog Veien gjennem det sydlige Illinois, medbringende sine Skarer af Slaver. Farmerne i Illinois syntes, at det maatte være ypperligt at have andre Folk til at udføre deres Arbeide, og de begyndte at raadslaa om at gjøre Staten til Slavestat. Pro-Slaverimændene valgte en Majoritet af Legislaturmedlemmerne i 1822, men paa Grund af, at de havde opstillet to Kandidater for Guvernørembedet, blev ingen af dem valgt, medens Frihedsmændenes Kandidat, Edward Coles, opnaaede Embedet. Denne Coles var en ægte Frihedsven. Han var fra Virginia, havde været Præsident Madisons Privatsekretær og en god Ven af Thomas Jefferson. Han var rig og eiede mange Slaver, som han besluttede at frigive; men da Statens Love forbød det, udvandrede han med sine Negre til Illinois, hvor han kjøbte Land for dem og gav dem deres Frihed. Da han blev Guvernør, foreslog han,

at alle Slaver i Staten burde frigives. Dette modsatte Slaveriets Tilhængere sig. De gik endog saa langt, at de søgte at sammenkalde en ny Konstitutions-Konvention for at forandre Konstitutionen saaledes, at Slaveriet kunde blive indført; men ved Guvernørens og andre ledende Mænds Bestræbelser blev den offentlige Mening paavirket i den Grad, at da Sagen kom til Afstemning, negtede Befolkningen at sammenkalde en ny Konstitutions-Konvention.

En Negeropstand i Virginia i 1831, hvorunder 61 hvide og over 100 Slaver blev dræbte, satte baade denne Stats og andre Slavestaters Befolkning i stor Skræk. Følgen blev en grundig Drøftelse af Slavérispørgsmaalet under Legislaturforhandlingerne i 1831 og 1832. En af Talerne sagde i Anledning af Spørgsmaalet om Henvisningen af en Petition fra flere Slaveeiere om frie Negres Udvisning fra Staten, at han troede, Spørgsmaalet om baade frie Negre og Slaver burde drøftes, da han havde imod, at andre Nationer skulde tro, at Staten Virginia ikke var villig til engang at tænke paa en endelig Befrielse fra den største Forbandelse, hvormed Gud i sin Vrede havde hjemsøgt noget Folk — nemlig Negerslaveriet. Han erklærede, at naar Folk behøvede at tillaase sin Dør om Aftenen og aabne den om Morgenen for sine "Tjenere" med Revolveren i Haanden, da burde virkelig noget gjøres for at gjenoprette Tilliden og Sikkerheden. Under saadanne Omstændigheder var Livet en Byrde, og det var bedre at søge sig Hjem i en fjern Egn og forlade sine Fædres Grave end fortsætte en saa kummerlig Tilværelse.

"Er der i hele Virginia en Mand, som ikke beklager, at der nogensinde var en Slave i Staten?" spurgte han. "Og er der en Mand, som bemærker den store Tilbagegang i Velstand i dette en Gang saa blomstrende Samfund, uden at han tilskriver Slaveriet Aarsagen dertil?" En anden Taler sagde: "Vi taler om Frihed, medens Slaveri hersker i Landet, og taler med Afsky om Tyrkens Tyranni; men vi fostrer et Onde, hvis Afskaffelse Samfundets bedste Interesse kræver, — et Onde, som Statens Fædre ansaa som en Tilintetgjørelse af deres Lykke, og hvorfra vi udleder Aarsagen til de trykkende Tider i det østlige Virginia. Enhver forstandig Person indrømmer, at Slaveriet er det fordærveligste af alle Onder, hvorunder Samfundet kan lide." En anden Taler udtalte, at han ansaa Slaveriet for "den største Forbandelse, der var bragt over denne Stat," og at han vilde "imødese den Dag, da denne Stat bliver befriet for Slaveriets Byrder, som den lykkeligste i Virginias Annaler."

Slaveriets Forsvarere i Legislaturen modsatte sig Sagens Drøftelse som "uklog og farlig." En Sønnesøn af Thomas Jefferson fremsatte det yderst moderate Forslag, at Statens stemmeberettigede burde gives Anledning til ved Afstemning at afgjøre, om ikke Slavinders Børn, der var fødte efter den 4de Juli 1840, burde tilfalde Staten, naar de naaede Myndighedsalderen, og derefter udleies, indtil deres Løn maatte blive tilstrækkelig til at bekoste deres Reise ud af Landet. "Derpaa begyndte," skriver Wilson, "en grundig Debat, der varede uden Indskrænkning i flere Uger — en af de grundigste, mest veltalende og brilliante Debatter, der nogensinde har fundet Sted i nogen Statslegislatur. De fleste af Deltagerne deri var

unge og fremadstræbende Mænd, som senere opnaaede høie Stillinger og stor Indflydelse. Mange af dem indsaa og fremstillede klart de frygtelige Onder, som Slaveriet havde bevirket, og de uhyre Vanskeligheder og Farer, der truede dem, og dog var de hverken istand til at fatte den fulde Betydning deraf eller paapege nogen Maade, hvorpaa de kunde undgaaes." Blandt de mange slemme Følger af Slaveriet anførtes "den uimodstaaelige Tendens til at undergrave og tilintetgjøre al Dyd og Moral i Samfundet." "Slaveeiernes største Bestræbelser var at holde Negrene i den dybest mulige Uvidenhed," og de sank derfor med hver Slægt dybere og dybere i moralsk Fordærvelse. Forslagsstilleren paastod, at det snarere var de mørke, forfærdelige, fortvivlede Fremtidsudsigter end Negeroprøret i Southampton, der havde vakt Offentligheden op af dens Dvale. Han spurgte, om Taushed vilde gjenoprette Dødsstilheden i Negrenes Sind; det vilde maaske være klogt at lade det sove i sin Dvale; "men," spurgte han, "er ikke dets mørke Kaos bleven oplyst? Bevæger det sig ikke, føler det ikke, tænker det ikke allerede? Tiden for dette Ondes Udryddelse nærmer sig, den m a a komme. Enten det sker ved v o r e Bestræbelser eller ved de blodige Optrin i Southampton og San Domingo, vil Fremtidens Historiker kunne oplyse om."

En af Slaveriets Forsvarere beklagede Sagens Drøftelse som en Kilde til uberegnelig Ulykke; "vi drøfter den, Pressen drøfter den, allesammen drøfter den, og alt dette gjøres, som om Slaverne omkring os hverken har Øine eller Øren." Men Spørgsmaalet var allerede bragt paa Bane og dets Drøftelse kunde ikke længer undgaaes; "men de, der anser Forslaget for afskyeligt og grundlovsstridigt,

bør imødegaa det offentlig, drøfte det offentlig, blotstille det offentlig og forkaste det offentlig." Han saa vel som andre "var fra Barndommen af bleven vant til at betragte Slaver som Eiendom ifølge Forenede Staters Konstitution og Virginias Love — Eiendom, som en Mand kunde sælge, medens han levede, og bortteſtamentere, naar han døde; de havde altid troet, at Eieren af et Stykke Land havde fuld Ret til dets aarlige Afkastning, Eieren af en Frugthave til dens Frugt, Eieren af en Flok Hopper til deres Føl og Eieren af Slavinder til deres Afkom." En anden Slaveri-Forsvarer bemærkede, at skjønt vi levede i en Forandringens og Omvæltningens Tid, saa rig paa Konventioner og Taler, havde han dog aldrig ventet at se Virginias Legislatur for Alvor debattere Spørgsmaalet om, hvorvidt de Slaver, de havde arvet efter sine Fædre, var deres Eiendom.

Der holdtes Taler nok til at fylde mange Bind. Slaveriets Modstandere skildrede dets Afskyeligheder og dets Farer for Samfundet, men forlangte for næværende kun den foreslaaede langsomme Udryddelse deraf. Slaveriets Forsvarere vovede ikke at benegte Sandheden af deres Modstanderes Skildringer af Slaveriets Afskyeligheder og Farer, men de holdt fast ved, at Slaverne var deres Eiendom, og at Staten ingen Ret havde til at fratage dem den eller forringe dens Værdi. Men dette var sidste Gang, at Slaveriets Afskyeligheder rørte en Samvittighed i Virginia; de mest begeistrede og veltalende Modstandere af Slaveriet forvandledes snart til dets ivrigste Forsvarere — ved hvilke Midler eller paa hvilken Maade, er vanskelig at begribe. Det sandsynlige er, at omhandlede Negeropstand havde sat Gemytterne i Skræk og Uro og derpaa

vakt Følelsen af Synd og Ansvar i Samvittighederne. Naar Faren var vel forbi, faldt Samvittighederne i en dybere Søvn end før — i en fuldstændig Forhærdelse —, saa at intet senere kunde bevæge dem. Bladet Richmond Inquirer skrev den 7de Jan. 1832: "Efter hvad vi erfarer, er det sandsynligt, at den Legislaturkomite, som har Spørgsmaalet om, hvad der bør gjøres med den [frie] farvede Befolkning, under Overveielse, vil foreslaa en eller anden Plan for at befri os for denne Befolkning. Men er det alt, hvad der kan gjøres? Maa vi altid lide under det største Onde, der kan herje vort Land — ikke blot forblive men forøges?" Dette samme Blad skrev flere Aar senere: "Indtil i den senere Tid har der været store Vanskeligheder med at forsvare Slaveriet, fordi dets Talsmænd indtog en halv Stilling. De indskrænkede Forsvaret for Slaveriet blot til Negerslaveriet og opgav derved Slaveriets Princip, idet de indrømmede, at alt andet Slaveri er urigtigt. Forsvarslinjen er nu forandret. Syden fastholder nu, at Slaveriet er ret, naturligt og nødvendigt. Medens det er langt mere indlysende, at Negre bør være Slaver, end at hvide bør være det — thi de er kun skikkede til at arbeide, ikke til at styre —, er dog Slaveriets Princip i sig selv rigtigt og beror ikke paa Forskjellen i Hudfarve."

Dette er rene Ord for Pengene! Efter at Slaveeierne havde blandet saa meget af sit eget Blod med Negrenes, at Hudfarven var mere hvid end sort og Negertrækkene næsten forsvundne fra Slavernes Ansigter, ophørte de at forsvare Slaveriet paa Grund af Hudfarven eller af Racegrunde. Dette er maaske ikke almindelig bekjendt, men dog sandt. "Race! tal ikke til os om Race — vi bryr os

intet om Race eller Hudfarve! Hvad vi kjæmper for er, at Slaveriet, baade de sortes og de hvides, er en normal, passende Indretning i Samfundet." Dette var ifølge den bekjendte engelske Forfatter William Chambers en almindelig Paastand blandt Sydstats-Forfattere, da han i Femtiaarene gjennemreiste Syden. "At gjøre kun farvede Personer, Efterkommere af de indfødte Afrikanere, til Slaver," skriver han, "er nu en forældet Fremgangsmaade.... Den store Sammenblanding af Racerne i Syden har fremkaldt en næsten ren, ja absolut ren Race af hvide Slaver. Derfor kræves et nyt Slags Ræsonnement. Hvis Slaveriet nu skal forsvares, maa det ikke ske paa Hudfarvens snevre Basis, men paa den vide Grund, at de stærkere og rigere Klasser besidder en medfødt Ret til at gjøre de fattigere og mindre oplyste Klasser i Samfundet til sine Slaver." En Sydstats-Skribent ved Navn Fitzhugh skrev: "Vi antager ikke den Theori, at Negerracen nedstammer fra Kam. De jødiske Slaver var ikke Negre, og at indskrænke Slaveriets Berettigelse til hin Race, vilde være at svække Skriftens Myndighed og opgive Vægten af hele Verdenshistoriens Vidnesbyrd; thi vi læser ikke om noget Negerslaveri i Oldtiden. Slaveriets, de sortes eller hvides, er rigtigt og nødvendigt." En Mr. Weston skriver i N. Y. Tribune: "Det er ikke sandt, at Slaveriet i Syden er indskrænket til Negre. Hvad der adskiller det amerikanske Slaveri fra Slaveriet paa Patriarkernes Tid og fra østerlandsk Slaveri i vor Tid, er den Grundsætning, at naar Moderen er Slave, er ogsaa hendes Afkom Slaver. Slavinderne, der nødvendigvis er Ofre for de hvides tøilesløse Lidenskaber, bliver Midlet, hvorved den kaukasiske Race selv gjøres til Slaver. Taleres, Statsmænds, Ge-

neralers og selv Præsidenters Blod flyder i Tusinders Aarer, hvilke kjøbes og sælges lig Æsler og Heste. Den Tid er ikke fjern, da en ægte, ublandet Afrikaner ikke længere vil findes i Syden."

Bladet South-side Democrat, udgivet i Virginia, skrev: "Vi er komne til at nære det dybeste Had til alt, i Forbindelse med hvilket Ordet 'fri' benyttes — lige fra fri Negre og til fri Farmere, frit Arbeide, frit Samfund, fri Vilje, fri Tænkning, fri Børn og fri Skoler. Men den værste af disse Afskyeligheder er det moderne Friskole-System." Bladet anbefaler derpaa, at alle, der ikke anstændigt kunde underholde sig selv og sin Familje, burde strax uden Hensyn til Race eller Hudfarve sælges til dem, der var istand til at underholde dem. "Sælg disse forsømte Børns Forældre som Slaver. Lad Legislaturen vedtage en Lov om, at hvem som helst, der vil sørge for disse Forældre og deres Afkom, i Sygdom og i Sundhed, klæde dem, føde dem og give dem Husly, skal have lovlig Ret til deres Tjeneste; og lad den samme Legislatur erklære, at de, som maatte modtage disse Forældre og deres Børn og sikre sig deres Tjeneste, skal forsørge dem, saa længe de lever." Dette var en "fin" Maade at foreslaa, at den fattige hvide Befolkning burde uden videre gjøres til de Riges Slaver. For et Syns Skyld vedblev man dog at kalde Sydens Slaveri Negerslaveri eller afrikansk Slaveri; men hvad man altid mente, var den fattige og uvidende Befolknings Slaveri. Skjønt det aldrig gik saa vidt, at nogen Statslegislatur bemyndigede nogen til at gjøre fri hvide til Slaver, forøgedes dog de hvide Slavers Antal langt hurtigere, end man kan anse som Følgen af, at hvide blander sig med Negre eller omvendt. Der

gaves mange Exempler paa, at fattige hvide solgte sine Børn til Slavehandlerne, medens Røveri af hvide Børn, endog i Fristaterne, var meget almindeligt.—I Gjennemsnit blev der i Staden New York stjaalet tredive Børn om Aaret — de fleste uden Tvivl for at sælges til den Klasse Slaveeiere, der foretrak hvide Slaver for sorte til visse Øiemed.

Slaveriet udbredtes mere og mere og fik et alt fastere og fastere Fodfæste. I Syden hørtes der ikke længere — ialfald ikke offentlig — nogen Tale om dets Afskaffelse selv i en fjern Fremtid. "Det er kun tom Indbildning," skrev Richmond Examiner i 1855, "at antage, at vi nogensinde vil blive kvit det afrikanske Slaveri, eller at det nogensinde vil blive ønskeligt at blive det kvit. Det er noget, vi ikke kan undvære — noget, som er retfærdigt, fordelagtigt og permanent, som er Sydens Samfund ligesaa medfødt, ligesaa sammenvævet dermed og ligesaa uforgjængeligt som den hvide Race selv; ja, den hvide Race vilde selv snarere udvandre fra Sydstaterne til Afrika, California eller Polynesia end Afrikanerne. Lad os derfor bestemme os til at slaa os til Ro med og drage den størst mulige Fordel af denne Institution. Lad os ikke bryde vor Hjerne med, hvad Forsynet agter at gjøre med Negrene i en nær Fremtid, men fryde os over og drage Fordel af, hvad Han har udrettet for dem ved at overføre dem til dette Land og sætte dem i Arbeide paa vore Plantager. Lad Sydens Politikere og Plantageeiere, medens de opmuntrer Baptister og Methodister og

andre Troesbekjendelser med et mindre Antal Stemmer til at omvende Negrene til Kristendommen, holde sine Slaver til strengt Arbeide under strengt Opsyn, saa at de ikke henfalder til Ladhed og Skurkestreger, medens de selv lever, og naar de nærmer sig Døden, lad dem — hellere end at sende dem tilbage til Afrika eller overgive dem til et Liv i 'Frihed', Tøilesløshed og Uterlighed — testamentere dem til sine Børn eller give Ordre til, at de bør sælges til Personer, der vil tvinge dem til at arbeide strengt og saaledes blive til sine Herrers og Landets Nytte. Sand Menneskekjærlighed mod Negrene begynder, lig al Velgjørenhed, hjemme; og hvis Sydens Mænd vilde handle, som om Himmelhvælvingen var beskrevet med Ildskrift: Negrene er her og det for evigt, er vor Eiendom og det for evigt — vil aldrig blive løsladte — bør holdes til strengt Arbeide og i streng Underkuelse alle sine Dage og skal ikke affendes til Afrika, Polynesia eller, værst af alt, til Yankee-Landet,—da vilde de udrette mere godt for Negerracen i fem Aar, end de praler af, at Negerslaveriet har udrettet i to Aarhundreder, og udrydde med Roden de Onder og Daarskaber, der truer med at fordrive den hvide Befolkning til Vestens Ørken."

Med "de Onder og Daarskaber", som her paastaaes at "true med at fordrive den hvide Befolkning (Slaveeierne) til Vestens Ørken," sigtes uden Tvivl til Abolitions-Bevægelsen. Jo mere Abolitions-Bevægelsen greb om sig, med des større Forhærdelse og Raseri klynaede Slaveeierne sig til sin "særegne Institution".

I 1826 var Abolitions-Foreningernes Antal i Landet steget til omtrent 140, af hvilke 106 fandtes i Syden. Indtil den Tid havde Abolitionisterne indskrænket sig til at søge at paavirke den offentlige Mening til Slavernes Fordel og gradvise Emancipation, men nu begyndte de at indse Nødvendigheden af at søge at bekjæmpe Slavemagten gjennem Politiken. Forløberen for den senere Tids Abolitions-Bevægelse var en Mand ved Navn Benjamin Lundy; han fremførte i 1827 en Lære, som indtil den Tid var uhørt; "jeg erklærer frygtløst og dristigt," skrev han, "at Slaverispørgsmaalet ikke er en Statsrets-Sag, men at alle Borgere i denne Republik er interesserede i dets Udryddelse, og hvis det nogensinde skal udryddes, maa det ske formedelst de Forenede Staters Indflydelse og Regjering." Det tog over tredive Aar at overbevise Flerheden af Befolkningen om Sandheden af denne Lære og Profeti. Lundy havde virket med beundringsværdig Iver og Troskab i femten Aar i Abolitionens Tjeneste; han var nu bleven gammel og begyndte at se sig om efter en, hvem han kunde iføre sin Kappe. Han opsøgte William Lloyd Garrison, som den Gang udgav et Afholdsblad i Boston, og fik ham snart overtydet om, at vigtigt som det var at søge at redde Mennesker fra Drukkenskabslastens Tyranni, var det dog vigtigere at optræde mod det Tyranni, der snart vilde gjøre Massen af Landets Befolkning, hvide saa vel som sorte, til Slaver, hvis det ikke bekjæmpedes og beseiredes itide. Fra nu af blev Garrison Abolitions-Bevægelsens Apostel og Profet. Lundy havde saaet i 23 Aar — og en mere selvopofrende Sædemand i Menneskehedens Tjeneste kan Historien neppe opvise —, Garrison vandede i 30 Aar — en af de mest frygtløse og uforfærdede Refor-

matorer —, men Lincoln, der aldrig optraadte som Menneskeven eller Reformator, men kun som Politiker og Statsmand, fuldendte Indhøstningen og noget mere: han reddede den Union, som Abolitionisternes velmente og i det hele taget gavnlige Virksomhed ofte truede med og tilsidst kom meget nær ved at tilintetgjøre.

Garrison paastod, at Slaverne havde Ret til strax at opnaa sin fulde Frihed, — at Klogskabshensyn ikke burde tages i Betragtning, naar Spørgsmaalet gjalt Ret og Retfærdighed, — at selv om der ved Drøftelsen af Slaverispørgsmaalet toges Hensyn til, hvad der maatte være klogt, var og blev det dog sandt, at jo snarere Slavernes Lænker blev brudte, jo klogere var det, samt at selv om Tanken om at transportere Negrene ud af Landet lod sig gjennemføre, hvilket han benegtede, skjønt en stor Forening virkede derfor, havde dog alle farvede Personer, der var fødte her i Landet Ret til at forblive her, og ingen havde Ret til at tvinge dem til at flytte herfra.

Garrison begyndte i 1829 sammen med Lundy Udgivelsen af et Abolitions-Blad i Baltimore, Slavehandelens vigtigste Søstad ved Atlanterhavet. Her havde han god Anledning til at gjøre sig bekjendt med alle Sider af Slaveriet: ikke blot Slavernes Kaar og Behandling i deres hverdagslige Liv, men Slave-Auktionerne, Slavetransporten tillands og tilvands og Slavefængslet. Garrison angreb først Slavehandelen mellem Staterne — en Handel, som Kongressen unegtelig havde samme Ret til at "regulere", om ikke forbyde, som al anden Handel mellem Staterne. Garrison udtalte sig skarpt om denne Handel og fordømte i alt andet end milde Udtryk en Kaptein, der var født i samme By som han selv, nemlig i Newberryport,

Mass., fordi han førte en Ladning Negerslaver fra Baltimore til New Orleans. Garrison blev sagsøgt og idømt Fængselsstraf og Mulkt. Lundy bevægede en rig Modstander af Slavemagten i New York til at betale Mulkten, og efter syv Ugers Fængsel blev Garrison løsladt. Fra nu af blev han Slavemagtens uforsonlige Fiende. Endog i Fængslet skrev han: "Det er min Skam, at jeg har udrettet saa lidet for den farvede Befolkning, ja, jeg føler mig skamfuld for Gud over, at mine Følelser er saa kolde og mit Sprog saa svagt. Et frit hvidt Offer maa opofres for at aabne Nationens Øine og blotstille vor Lovgivnings Tyranni. Jeg venter og er villig til at blive forfulgt, fængslet og bunden for mit Forsvar for mine farvede Landsmænds Rettigheder, og jeg vilde selv fortjene at blive en Slave, hvis jeg veg tilbage for denne Fare."

Dette var en Reformators og Martyrs Tale. Løsladt fra Fængslet begav han sig paa en "Missionsreise" gjennem Norden og besøgte Philadelphia, New York, New Haven, Hartford, Boston, Charlestown og andre Steder i Ny-England, hvor han talte rent ud om Slaveriets Syndighed og Befolkningens Pligt til ufortøvet at frigive Slaverne. Han paaviste Hulheden og Hykleriet i Planen om Negrenes Transport tilbage til Afrika — en Plan, der var iværksat af Slaveeiere for at blive kvit den frie Negerbefolkning, som de frygtede for skulde forlede Slaverne til Misnøie med deres Kaar og muligens til Oprør; denne Plan understøttedes dog af Menighedslemmer og andre velmenende, men kortsynte Folk i Norden. Garrison henvendte sig især til Menighederne, hvis moralske Følelser syntes at burde være modtagelige for Paavirkning i denne Retning; men han erfarede snart, at Menighedslemmerne

i Regelen tilhørte den mest konservative Del af Befolkningen og var enten fuldstændig ligegyldige for hans Prædiken om deres Pligt til at udvise almindelig Menneskekjærlighed, ikke at tale om Retfærdighed mod Negrene, eller ligefrem fiendske mod hans Optræden og Virksomhed. Det var ofte med Møie, at han fik Lov til at tale i Kirkerne, som blandt alle amerikanske Protestanter altid staar aabne for Mænd, der virker i Menneskehedens Tjeneste, og i mange Tilfælde blev han negtet Adgang dertil. I Januar næste Aar begyndte han i Boston Udgivelsen af The Liberator (Befrieren), som han vedblev at udgive, lige til Lincoln udstedte sin berømte Proklamation om Negerslavernes Befrielse. I det første Nummer skriver han: "Under min sidste Reise for at sætte Sindene i Bevægelse ved en Række Taler over Slavarispørgsmaalet fik jeg paa ethvert Sted, jeg besøgte, fornyet Bekræftelse paa den Kjendsgjerning, at en større Omvæltning i Folkemeningen behøves i Fristaterne og fornemmelig i Ny-England end i Syden. Jeg fandt Foragten bitrere, Bagvaskelsen ubarmhjertigere, Fordommene trodsigere og Ligegyldigheden mere stivfrossen end selv blandt Slaveeierne. Der var naturligvis mange individuelle Undtagelser herfra. Denne Tingenes Tilstand bedrøvede mig, men den berøvede mig ikke Modet. Jeg besluttede mig til, koste hvad det vilde, at heise Befrielses-Banneret for Nationens Øine inden Sigte af Bunker Hill og paa Frihedens Fødested. Hint Banner vaier nu, og maatte det vaie længe, uskadt af Tidens Paavirkning eller af en farlig Fiendes Vaaben—ja, indtil hver Lænke bliver brudt og hver Slave sat i Frihed! Lad Sydens Undertrykkere skjælve, — lad deres hemmelige medskyldige skjælve, — lad deres For-

svarere i Norden skjælve, — lad alle Fiender af de forfulgte sorte skjælve!"

Der var Ild og Kraft bag disse Ord. Garrison henvendte sig til alle Mennesker — som Mennesker—inden alle politiske Partier og alle religiøse Samfund. Hans Blads Valgsprog var: "Verden er mit Fædreland, hele Menneskeslægten mine Landsmænd." Naar det indvendtes mod ham, at han var for skarp i sit Sprog — altid lysrædde og knæsvage Kryberes Indvending mod Sandhedens uforfærdede Tolke —, svarede han: "Jeg ved, at mange gjør Indvendinger mod mit Sprogs Skarphed, men er der ikke Aarsag til at tale skarpt? Jeg vil være ligesaa skarp som Sandheden og saa ubøielig som Retfærdigheden. Angaaende denne Sag ønsker jeg ikke at tænke eller tale eller skrive med Maadehold. Nei! Nei! Sig en Mand, hvis Hus er i Brand, at han kun maa gjøre en maadeholden Allarm; sig ham, at han kun maadeholden maa redde sin Hustru fra Voldtagerens Haand; byd Moderen gradvis at tage Barnet ud af Ilden, der omspænder det; men forman ikke mig til at være maadeholden i en Sag som denne. Jeg mener Alvor, — jeg vil ikke tale tvetydigt, — jeg vil ikke fremføre Undskyldninger, — jeg vil ikke trække mig en eneste Tomme tilbage, — **jeg vil blive hørt!** Folkets Ligegyldighed er nok til at bevæge enhver Billedstøtte til at hoppe ned fra sit Fodstykke og paaskynde de dødes Opstandelse!"

"Der er ingen Tvivl," skriver Wilson, "om, at Garrisons Røst og Pen var blandt de mest virksomme Aarsager, der bevirkede Gjenoplivelsen af Anti-Slaveribevægelsen paa den Tid." Ni Aar efter hans Blads Grundlæggelse var der henimod to tusen Anti-Slaveriforeninger

i Landet med over to hundrede tusen Medlemmer. Kirkens og Statens Modstand drev snart Abolitionisterne til at indtage et besynderligt Standpunkt: "de søgte at reformere Regjeringen ved at sige sig løs fra alt Samfund med den; de søgte at fjerne et politisk Onde ved at negte at have noget at bestille med noget politisk Parti, hvorved dog alene Ondet kunde fjernes; de henvendte sig til Befolkningens Samvittighed, men rev sig dog løs fra alle religiøse Selskaber og Forsamlinger i Landet." Følgen var, at Hovedforeningen, "den amerikanske Antislaveri-Forening," splittedes i 1840, idet knap en Femtedel fulgte Garrison, hvis umiddelbare Tilhængere neppe forøgedes i de næste tyve Aar, skjønt han altid vedblev at udøve en mægtig Indflydelse, uden hvilken det nye politiske Parti — det republikanske —, der gjorde Modstand mod Slavemagten til sin Hovedopgave, neppe vilde have seet Dagens Lys.

Blandt Aarsagerne til den nationale Forenings Splittelse opgav Garrisons Modstandere først og fremst Kvinders Deltagelse i Forhandlingerne. Skjønt Præsterne, paa nogle faa hæderlige Undtagelser nær, altid havde modarbeidet Abolitions-Bevægelsen, havde dog lidt efter lidt flere og flere af dem sluttet sig til Abolitions-Foreninger; men da de erfarede, at ogsaa Kvinder var Medlemmer af disse Foreninger, blev de forskrækkede. Da Ny-Englands Antislaveri-Konvention i 1838 havde udstedt en af en Komite af to Mænd og en Kvinde forfattet Erindringsskrivelse til Ny-Englands forskjellige Kirkesamfund om at aflægge Vidnesbyrd mod Slaveriet, negtede Rhode Islands Kongregational-Selskab at modtage Erindringsskrivelsen, fordi den var underskrevet af en Kvinde. Den

amerikanske Antislaveri-Forenings Organ, The Emancipator, udtalte i sin Beretning herom, at der faa Maaneder forud syntes at være gode Udsigter til, at Flerheden af Præsterne var rede til at opgive sin Modstand mod Abolitions-Bevægelsen, men nu saa det ud til, at de vilde "synke ned til et afgjort Had mod Frihedens Grundsætninger — en bestemt Beslutning om for enhver Pris at ville forsvare Slaveriets Lovlighed og erklære hver Bestræbelse for dets Udryddelse som forbrydersk. De lægger for Dagen en Beredvillighed til at opgive ethvert Princip, at angribe enhver Lære, at bryde ethvert Løfte, at saare enhver Følelse, at opofre alle Interesser, som man hidtil har holdt for kjære og hellige, hvis kun Slavemagten derved kan understøttes eller styrkes." Denne uden Tvivl velfortjente Revselse af Præsteskabet — nærmest fremkaldt ved deres bigotte Negtelse af at modtage en Skrivelse, der var undertegnet af en Kvinde — bevægede Garrisons Modstandere til at fordømme Kvinders Deltagelse i Forhandlingerne som "stridende mod Foreningens Konstitutions Aand" — "en Brandstok i Antislaveri-Møder" og "i Strid med Skik og Brug blandt civiliserede Folk"!

Som den næste Grund til Splittelsen opgaves, at skjønt det ved Foreningens Grundlæggelse var bleven erkjendt, at Nationalregjeringen var nødvendig, og at det var en Hovedgrundsætning, at Deltagelse i Politiken var baade heldig og passende, benegtede nu de samme Mænd, som forsvarede Kvindernes lige civile og politiske Rettigheder, at det var en Pligt at understøtte og adlyde Nationalregjeringen, og de indlod at fremholde Pligten til at deltage i Politiken. Det erklæredes, at den nye Forenings Medlemmer erkjendte "Nationalregjeringens Berettigelse",

og Deltagelse i Politiken paalagdes alle Medlemmer som Pligt, men enhver overlodes til selv at afgjøre "den bedste Maade at deltage i Politiken paa."

Det maa ansees som betegnende, at de delte Meninger om Nødvendigheden af "Deltagelse i Politiken" var en saa væsentlig Aarsag til Foreningens Splittelse og det netop kort før det forestaaende Præsidentvalg. Som vi har erfaret, stod begge politiske Partier i Slavemagtens Tjeneste. Det var derfor fuldstændig i sin Orden, at Garrison advarede Abolitionisterne mod at støtte noget af dem, men hellere afholde sig fra al Deltagelse i Politiken, indtil et stærkt Antislaveri = Parti kunde dannes. Disse Mænd, der nu skraalede saa høit om Nødvendigheden af at deltage i Politiken for at kunne bistaa med at vælge Slavemagtens gamle Ven General Harrison til Præsident og dets trofaste Ven Tyler til Vice=Præsident, bevirkede uden Tvivl ved at splitte denne mægtige Forening en mangeaarig Udsættelse af det republikanske Partis Oprettelse.

Fra den Tid af gik Abolitions = Foreningerne tilbage i Antal og Indflydelse, men den Sag, de var bleven oprettede for at fremme, vedblev dog at vinde alt flere og flere Tilhængere. Trods sine Splittelser, indbyrdes Trætter og store Feilgreb vedblev de dog i lang Tid at udrette meget godt. "De var Pionærer i det store Befrielsesværk," skriver Wilson. "De var Forløbere for det nye Frihedsbudskab. De blæste den Alarm, der vakte den slumrende Nation til Erkjendelse af sine Farer og sine Pligter. De tændte og vedligeholdt hin Frihedens Ild, der aabenbarede tydeligere de mørke Skygger, som Slaveriet kastede over Landet."

Angaaende Præsteskabets Optræden under Kampen mellem Slavemagten og Folkefrihedens Venner skriver William Chambers: "Slaveriet saa vel som den almindelige Fordom mod den frie farvede Befolkning i de Forenede Stater ansees i ikke ringe Grad for at være bleven styrket ved næsten alle Kirkesamfunds Præsters Optræden — nogle bedre, andre værre, men i alt for mange Tilfælde skyldige i for Fredens Skyld at forvrænge den Religion, som det var deres Pligt at forkynde i sin Renhed." Dette var Chambers Dom om Præsteskabet i Femtiaarene. Om deres Optræden ved Begyndelsen af Aarhundredet skriver Henry Wilson: "Paa faa Undtagelser nær forsømte Præsterne som Religionslærere at belære Folket om Skriftens moralske Fordringer og unddrog sig de Pligter, som Fædrelandskjærligheden, Humaniteten og Religionen paalagde dem, de forraadte sit hellige Kald og viste sig troløse baade mod Menneskelighedens og Guds Ords Fordringer. De Vaaben, som de skulde have rettet mod det grusomme og ugudelige System, benyttede de til dets Forsvar. Kun Alvidenheden kan beregne, hvormeget af den senere Brøde, Lidelse og selv Sydens Ødelæggelse skyldtes disse Præsters Indflydelse, der allerede paa denne tidlige Tid blev blindes blinde Ledere."

Disse to Domme, udtalte om to Tidsrum med et halvt Aarhundredes Mellemrum, gjælder ligesaa meget for hele det mellemliggende Tidsrum. Chambers har imidlertid nogle undskyldende Bemærkninger at fremføre for Præsteskabet; "det bør indrømmes," skriver han, "at Præsternes Stilling i Norden saa vel som i Syden er yderst vanskelig og ubehagelig. De indser (?), at Landets Konstitution og Love er i Strid med Evangeliets Lov. Over-

bevisningen kan trække dem i en Retning, Levebrødet i en anden. Som Præster for Menigheder, der mildest talt har imod al Indblanden i Slaverispørgsmaalet, kan det siges, at deres Valg i mange Tilfælde er indskrænket til enten at følge den offentlige Mening eller opgive sin Virksomhed fuldstændig og derved overlade Samfundet til aandelig Armod."

Men venligsindet som Chambers klarligen er mod Præsterne, anser han det dog som sin Pligt at udtale sig videre om deres Handlemaade: "Uheldigvis indskrænker det amerikanske Præsteskab sig ikke til passiv Lydighed [mod den til Slavemagtens Fordel udtalte saakaldte offentlige Mening], eiheller til ligefrem og samvittighedsfuldt at protestere ved enhver sømmelig Anledning mod Handlinger, der foregaar inden deres egen Virkekreds. De lægger med Flid hele sin Indflydelses og Talekunsts Vægt paa Slaveriets Side, som de fremstiller som en sand kristelig Institution af det største aandelige Værd for dets Ofre; ja, de griber endog enhver Anledning til at rive ned paa dem, som forsvarer Antislaveri-Grundsætninger, idet de kalder dem Fredsforstyrrere, Fritænkere o. s. v. Mange Præster i Syden er selv Slaveeiere og ser gjennem Fingre med, at deres Menigheder eier og udleier Slaver til Indtægt for Menigheden. Præster og Menigheder bliver ofte enige om at tilveiebringe Midler til Missionsskoler, Bibelselskaber og Opførelsen af Gudshuse ved at sælge nogle Slaver .... Kort sagt: istedetfor at anklage det skrækkelige Samfundsonde, fremmer de ligefrem dets Vært og omtaler det som en mærkværdig Velsignelse for Landet."

Chambers anfører derpaa nogle skriftlige Udtalelser

af ledende Præster i forskjellige Samfund som Beviser for sin Doms Berettigelse, — han kunde gjerne sige: store Mildhed. Pladsen tillader kun at anføre en af disse, men den er ogsaa en træffende Prøve paa de øvrige. N. L. Rice, D. D., Præst ved den anden Presbyterianerkirke i St. Louis, Mo., skrev i 1855 en lang Afhandling, hvori han søgte at paavise, at "Gud har tilladt Negerslaveriet af vise Grunde for at fremme visse store og vigtige Endemaal .... Presbyterianerkirken har bestræbt sig for at forstaa det alvise Forsyns Hensigter med at tillade Slaveriets Bestaaen her i Landet, og tror at forstaa dem i nogen Grad og er i sin Behandling af Slaverispørgsmaalet bleven ledet af denne Forstaaelse .... Afrikanerne er bleven sendte til Amerika for at modtage Evangeliets Lys *), og I kan ikke negte, at Slavernes aandelige og evige Velfærd er af uendelig større Vigtighed end deres Befrielse fra menneskelig Trældom, ... der er en Sag af ubetydelig Vigtighed .... Abolitionisterne har saa langt fra forstaaet Forsynets Veie rigtig, at de tvertimod vedholdende har kjæmpet derimod, — de har været de mest afgjorte Fiender af et stort Guds Værk, et af de vigtigste i denne

---

*) Det bespottelige i denne Paastand bliver saa meget mere indlysende, naar det erindres, at det i Slavestaterne var strengt forbudt at lære Slaver at læse, og det var ligesaa strengt forbudt at udbrede Bibler, for ikke at tale om andre religiøse Skrifter, blandt Slaverne. "Missionærer" tillodes vistnok at præke for Slaverne, saalænge de fornemmelig indskjærpede dem deres Pligt til Lydighed og Underdanighed mod sine Foresatte. Hvormeget af "Evangeliets Lys" havde naaet Slaverne, kan man slutte deraf, at ved deres Frigivelse var de allerfleste af dem lige saa uvidende og hedenske som deres Brødre i Afrika, om ikke mere.

paa store Begivenheder saa rige Tidsalder." Slaveriet var billiget af Moses, fremhævede han videre, og paa ingen Maade forbudt af Apostlerne; at modsætte sig det maatte derfor nøvendigvis lede til Vantro, og han tilskrev Abolitions-Bevægelsen den i Ny-England formodede store Omsiggriben af Vantroen. Ny-Englands Menigheder, sagde han, (og deri havde han for en stor Del Ret), optraadte ikke mod Slaveriet, førend det var bleven forbudt ifølge deres egne Staters Love, og disse Love blev ikke vedtagne, førend det var næsten uddød, hvilket han mente var snarere Følgen af, at det ikke var fordelagtigt, end af Kongregationalisternes Optræden derimod. "Der behøvedes ikke nogen overdreven Fromhed til for at fordømme det, efter at det var forsvundet, og der var intet at tabe derved," erklærede han, og deri havde han ogsaa Ret.

At Ny-Englands Præsteskab og Menighedslemmer ikke var Helgener fremfor andre, fremgaar af følgende: Park Street Menighed (i Boston) fordrev en farvet Mand paa Grund af hans Hudfarve fra den Stol i Kirken, som han havde kjøbt og betalt for, og besluttede derpaa ved almindelig Afstemning, at ingen farvet Person skulde tillades at kjøbe (eller leie) en Stol i deres Kirke, og Præsten havde intet at indvende derimod. Row Street Menighed besluttede, at Stole i Kirken skulde kun udleies til "respektable hvide Personer". Præsten for "Old South Church" forsvarede offentlig Slaveriet efter Bibelen, og hele Folket sagde Amen! En Neger, der var Medlem af en Menighed tilhørende samme Samfund, blev stjaalet fra deres egen By (Boston) og stod i Fare for at blive bortført som Slave til en Egn, hvor det var forbudt Slaver at læse i Bibelen; men da hans Venner anmodede denne Menig-

heds Medlemmer om at opsende Bønner til Gud om hans Befrielse, negtede Præsten og to af Menighedens Piller at gjøre det, skjønt der hver Aften holdtes Bønnemøde i Kirken, hvor en stor Vækkelse (!) netop foregik.

"Flere Bind," skriver Chambers, "kunde fyldes med Uddrag af amerikanske (Fristats-) Præsters Prækener, hvori Slaveriet ikke blot forsvaredes ved at forvrænge Skriftens almindelige Endemaal og Tendens, men endog ved falskeligen at forklare de tydeligste Skriftsteder." Det er derfor ikke meget at undres over, at Abolitionisterne blev drevne til at indtage et mistænksomt og fiendsk Forhold til Præsterne og Menighederne, saaledes som følgende af Ny-Englands Antislaveri-Konvention i 1855 vedtagne Resolutioner viser:

"Saasom Landets populære Religion er fuldstændig gjennemsyret af Slaveriets Aand og lige fra Nationalregjeringens Oprettelse til den nuværende Tid har samtykket i et uhyre og altid om sig gribende System af Røveri, Tøilesløshed, Hedenskab og Sjælemord, indtil dets Ofre udgjør Millioner; og saasom en udpræget Gjenoplivelse af denne Religion siges at foregaa i Boston under saadanne Mænds Ledelse og Bistand som Rev. Dr. Nehemiah Adams og Rev. Dr. Blagden, disse Slaveriets Forsvarere mod ethvert Angreb derpaa: derfor være det besluttet, at Forøgelsen af en saadan Religions Tilhængere, istedetfor at betegne et Fremskridt i Retfærdighedens, Frihedens og Kristendommens Sag eller at være Aarsag til Glæde, er et sikkert Tegn paa moralsk Tilbagegang, intellektuel Blindhed og farisæisk Ondskabsfuldhed og maa derfor fordømmes som Bedrag; at en saadan 'Vækkelse' kun er et Kneb af leiede Krybere for at bortvende Opmærksomheden fra Tidsalderens Reform og især fra Antislaveri-Bevægelsen, — for at foregive Nidkjærhed for Gud til sin egen Listigheds Fordel, for at beskytte sig selv mod

den Dom, som de fortjener for sit Forræderi mod Menneskets Rettigheder. Besluttet, at den Anklage, som er bleven fremført af Abolitionister mod Kirken i Norden, nemlig at den er det amerikanske Slaveris Bolværk, finder sin Retfærdiggjørelse i meget af, hvad der foregaar paa de saakaldte religiøse Aarsmøder, og som et specielt Exempel paa, hvad vi mener, vil vi henvise til det Bønnemøde i Winter Street Kirke [i Boston], der blev aabnet med Bøn af Rev. Nehemiah Adams—en Mand, der har fremstaaet for Verden som Slaveriets afgjorte Forkjæmper, og som dog beholder de saakaldte evangeliske Kirkesamfunds usvækkede Tillid og Samfundsskab."

For at kunne indse Grunden til dette Præsteskabets og Menighedernes Forhold til Antislaveri-Bevægelsen i Norden kræves noget Kjendskab til Landets økonomiske Historie. Landets Menigheder har altid hovedsagelig bestaaet af den mere velstaaende Del af Befolkningen — i Byerne næsten udelukkende af Rigfolk og af Personer, der er mere eller mindre direkte afhængige af dem (Talen er her kun om den indfødte Befolkning). — I næsten alle Kirkesamfund har de rige og velstaaende Medlemmer altid havt den overveiende Indflydelse. Medens det har været dem helt ligegyldigt, hvad deres Præster har lært om "den tilkommende Verden", og hvilke Anskuelser (Tro kalder de det) behøves for at kunne opnaa en høi Plads der, har de altid vaaget opmærksomt over, hvad de har lært angaaende "den nærværende Verden", hvor de har saa store "Interesser". Følgen har været, at Præsterne har sagt saa lidet som muligt om denne Side af Kristendommen—om Menneskets Forhold til sine Medmennesker eller om Menneskets Pligter

og Rettigheder som Samfundsborger. Og det lidet, de har sagt, maatte altid være i saa almindelige og ubestemte Udtryk, at det ikke kunde støde nævnte Klasse Menighedsmedlemmer, og de Præster, der har villet staa høit i deres Anseelse, har gjerne bestræbt sig for at sige noget om denne Sag, som kunde behage dem.

Præsteskabets og Menighedernes Forhold til Anti-slaveri-Bevægelsen bliver nu klar, naar det forstaaes, først: at den tiltagende Velstand og Rigdom i Norden hovedsagelig skyldtes Sydens Negerslaveri, og dernæst: at den samme Aand, som ledede Sydens Slaveeiere i deres Behandling af sine Slaver, i Regelen har ledet Nordens Arbeidsgivere i deres Behandling af sine frie (?) Arbeidere. Slavemagten, som i 1850 bestod af færre end 350,-000 Slaveeiere og af et ubestemt Antal Personer direkte afhængige af dem (i en Befolkning paa over 23 Millioner), indrømmes at have regjeret Landet fra Aaret 1800 til 1860. Da Slavestaterne paa den Tid kun havde 90 Repræsentanter i Kongressen (20 flere end de burde have ifølge sin frie Befolkning) mod 145 fra Fristaterne, er det klart, at Slavemagten regjerede med Fristats-Befolkningens Samtykke og Bistand. Hvorledes kunde Slavemagten opnaa dette Samtykke og denne Bistand?

Bortseet fra alle andre Grunde, t. Ex. Sydstats-Repræsentanternes overlegne Dygtighed, deres hyklerske Forsvar af Folkeregjeringens Grundsætninger o. s. v., var Hovedgrunden en Akkord (bargain) med den fabrikdrivende Del af Nordens Befolkning. I Syden var Fabrikdrift umulig. Den frie hvide Befolkning ansaa Arbeide for vanærende; Negrene var for uvidende til at lære at passe Maskiner, selv om deres Herrer havde været driftige

nok til at anlægge Fabriker. Syden havde saaledes kun Valget mellem at kjøbe alle sine Varer — fra Penneknive til Plouge, fra de groveste Tøier til Slaverne til de fineste til Slaveeierne — enten fra Europa eller Norden. Nordens Fabrikanter var mere end villige til at forsyne Sydens Befolkning med Fabrikvarer, men det kunde kun ske paa en Maade: Nordens Fabrikvarer maatte sælges ligesaa billigt som Europas. Dette var en Umulighed. For det første maatte Fabrikdriftens Kunst læres, og førend den blev lært ved lange og kostbare Experimenter, vilde det være umuligt at konkurrere med Englænderne, selv om Arbeidslønnen havde været ligesaa lav som der. Men den var naturligvis meget høiere her. I et nyt Land, hvor Anledningen til at blive sin egen Herre er saa meget lettere end i et gammelt Land, hvor Jorden er kostbar, er Arbeidslønnen forholdsvis høi. For at kunne betale den høiere Arbeidsløn og godtgjøres for de kostbare Experimenter maatte Fabrikanterne beskyttes; en høi Indførselstold maatte lægges paa alle udenlandske Varer. Hin Slavemagtens begavede Mægler, Henry Clay, er den amerikanske Beskyttelsestolds Opfinder og ivrigste Forkjæmper. Ved at dele Nordens og Sydens Befolkning i to Partier, ikke efter deres Had mod eller Forkjærlighed for Negerslaveriet, men ved at gjøre Beskyttelsesspørgsmaalet til det vigtigste Partispørgsmaal, lykkedes det Slavemagten ved Afgjørelsen af ethvert Spørgsmaal, der angik dens egne Interesser, at sikre sig en Majoritet i en Kongres bestaaende af henimod to Tredjedele Fristats-Repræsentanter, medens den til Gjengjeld ved Afgjørelsen af ethvert Spørgsmaal, der angik Nordens Fabrikanters Interesser (Toldspørgsmaalet o. a.) havde Kontrol over

Sydstats-Repræsentanter nok til at skaffe Fabrikanterne Seir. Slaveeierne havde kun Valget mellem at understøtte Beskyttelsestolden og betale indtil 40 Procent mere for Varer, der kjøbtes fra Norden, end de kunde kjøbes for fra Europa, eller se sin Magt i Kongressen tilintetgjort og deres "særegne Eiendom" berøvet dem. Saaledes kom næsten hele Fordelen ved Slaveriet Nordens Fabrikanter tilgode. Elihu Burrit siger i sin Bog "Plan of Brotherly Copartnership":

"Norden har været Sydens 'Partner' i alle materielle Frembringelser og pekuniære Resultater frembragte ved Slaveriet. For det første har de store Udførselsartikler fra Syden: Bomuld, Tobak og Ris, med deres uhyre Værdi, der i Virkeligheden udgjør Byttemidlet mellem Amerika og Europa, hovedsagelig gaaet gjennem Nordens Kjøbmænds og Faktorers Hænder og derved beriget dem med store Fordele. Dernæst gjorde Slaveriet Sydstaterne afhængige af Norden med Hensyn til alle de Fabrikvarer, de behøvede. Næsten alle de Varer, de benyttede, blev enten fabrikerede eller indførte for dem af Norden. Deres The, Kaffe og andre udenlandske Varer kom gjennem New York, Philadelphia eller Boston eller indførtes direkte i Nordstats-Skibe. Øststaternes Fabriker og Skibe og Vestens Prærier myldrede af Folk, som disse vigtige Udførselsartikler skaffede Beskjæftigelse og Belønning. Hvad tre Millioner Slaver dyrkede under Pidsken i Syden gav mindst det dobbelte Antal Frimænd i Norden stadig og fordelagtig Sysselsættelse. Ved den Slags Akkorder, som altid har udmærket Norden, opnaaede det Broderparten af dette Kompaniskabs Indtægter. Det var begjærlig efter at sælge Sydstaterne langt mere, end det kjøbte derfra. Hvis de kun vilde gaa ind paa en høi Beskyttelsestold, der vilde udestænge udenlandske Varer, da skulde nok Antislaveri-Bevægelsen blive undertrykt i Fristaterne. Pøbelhobes Overfald paa Abolitions-Agitatorerne i Boston,

New York, Philadelphia og andre nordlige Byer var en Del af denne Forretningstransaktion — en liden Afbetaling paa Beskyttelsessystemets Kostende." "Sagen staar altsaa simpelthen saaledes," skriver Chambers: "Syden foregiver at sætte megen Pris paa en Folkeregjering, og Norden sælger sig selv for Blodpenge, eller end klarere: Syden stemmer for Beskyttelsestold, og Norden stemmer for Slaveri."

Josiah Quincy udtrykte i den Tale, som tidligere er bleven omtalt, Sagen saaledes:

"Allerede tidlig begyndte en Forandring at indtræde i Fristaternes Befolknings Begreber [om Folkefrihedens og Lighedens Grundsætninger], hvorved der fremstod Partier paa Grund af Misundelse, Kappestrid, Ærgjerrighed og andre Lidenskaber, hvoraf Slaveeierne havde Takt nok til at tage Fordel .... Efter tyve eller tredive Aar gjorde et andet Element af Slaveeiernes Indflydelse sig gjældende. I Løbet af disse Aar forandrede de store Fordele ved Bomuldsavlen de rige Plantageeieres Anskuelser om de Onder, der fløb af Negerslaveriet, som de nu begyndte at anse for et Gode og senere som det største af alle Goder. En lignende Forandring indtraadte samtidig i visse Egne af Fristaterne, hvor Bomuldsspinderi og Bomuldsvævning begyndte at blive en Kilde til Rigdom og selvfølgelig til politisk Magt. Denne Drifts Indflydelse blev stærkere og stærkere, eftersom den blev ældre og rigere, og begyndte at blive den herskende Magt omtrent ved den Tid, da Whig-Partiet blev oprettet, ja dette Parti blev i Grunden oprettet i den udtrykkelige Hensigt at 'fostre' denne Drift. Det bestod af de brudte Materialier af de gamle Partier [det republikanske og føderale], som Tid og Omstændigheder havde opløst — hovedsagelig nylig udklækkede Politikere med en Blanding af Demokrater [før kaldet Republikanere] og Føderalister, der sluttede sig til det nye Parti, ikke fordi de hyldede dets Principer, men fordi det var det bedste i Marken. Det antog Navnet Whig, ikke

paa Grund af noget Aandsslægtskab med Revolutionens Whigger, men fordi Navnet havde en Klang af Frihed og saaledes ydede et bekvemt Dække for dem, hvis Interesser bevægede dem til at støtte Slaveriet. Boston blev et af de Steder, hvor Whiggerne opslog Hovedkvarterer, og blev naturligvis interesseret i Bomuldsspinderi- og Bomuldsvæveridriften*). Her blev derfor Slaveeiernes Sag talt med stor Nidkjærhed under Skin af at forsvare de Forenede Staters Konstitution."

Men Nordens Befolkning eller en liden Klasse af Befolkningen havde ogsaa paa en anden Maade en stor Fordel af Slaveriet og Slavehandelen. En stor Del af Nordens Skibsfart var anbragt i den afrikanske Slavehandel. Bladet N. Y. World erklærede i 1859, at fra tredive til sexti tusen Slaver førtes hvert Aar fra Afrika til Cuba i Skibe, der eiedes i Staden New York alene. Desuden drèves der en udstrakt Slavehandel paa Syd-Amerika og endog til Sydens Havne; i December 1858 landsatte Jagten "Wanderer" flere hundrede Negerslaver i Brunswick, Georgia, og Sydens Blade pralede af Nationalregjeringens Udygtighed eller Uvillighed til at undertrykke den skammelige Trafik. Fra Februar 1859 til Juli 1860 udrustedes der fra New York femogotti Skibe for den afrikanske Slavehandel, og Aviserne offentliggjorde deres Navne og Redere! Et demokratisk Blad i New York berettede, at i Gjennemsnit udklareredes fra New York to Skibe om Ugen, "bestemte til Afrika efter en Ladning Negre."

Om der var en ligefrem Forstaaelse mellem Sydens Slavearistokrati og det ved Beskyttelsestolden skabte og

*) En Drift, der alene gjordes mulig ved en høi Beskyttelsestold, som allerede paapeget.

fostrede Pengearistokrati i Norden, er en Sag af forholdsvis liden Vigtighed. Det er en Kjendsgjerning, at disse to Aristokratiers Repræsentanter i Kongressen forstod hverandre og virkede i Harmoni for at fremme og beskytte hverandres Interesser. Det tog næsten tredive Aar, førend Flerheden af Nordens Befolkning lærte at indse Whig-Partiets sande Karakter; men førend det skede, havde Nordens Pengearistokrati opnaaet en saadan Styrke, at det kunde undvære Slavearistokraternes Stemmers Bistand. Pengemagtens lydige Redskaber og vildledede Ofre blev nu betydet om, at de kunde tude mod Slaveriet, saa meget de lystede, og pludselig ser vi det ene Kirkesamfund efter det andet tordne løs mod de Onder, som de før enten slet ikke havde seet eller havde undskyldt og forsvaret.

Det sidste Kirkesamfund, som udtalte sig om Slavérispørgsmaalet, var uden Tvivl "den norske Synode", som paa Synodemødet i Chicago i 1868 (næsten fem Aar efter Slaveriets Afskaffelse!) vedtog en Erklæring om, at "Slaveri i sig selv ikke er Synd". Mærkværdig nok erklærede det første Kirkesamfund, der ved Aarhundredets Begyndelse udtalte stg om Slaverispørgsmaalet, at "Slavery in the abstract is a sin". Udtrykkene "Slavery in the abstract" og "Slaveri i sig selv" betyder jo et og det samme, nemlig Slaveri uden Slaver eller uden Hensyn til Slaverne. Skjønt de to Erklæringer er stik modsatte, kommer de dog ud paa det samme. Naar de amerikanske Præster erklærede, at "Slavery in the abstract is a sin", forbeholdt de sig Ret til at erklære, at det amerikanske Slaveri ikke er Synd, og naar de norske Præster erklærede, at "Slaveri i sig selv ikke er Synd," forbeholdt de sig Ret til at erklære, at det amerikanske Slaveri eller Slaveri i hvilket

som helst givet Tilfælde e r Synd. Sandelig, sandelig, Præstekløgt overgaar al Kløgt!

En Methodistpræst, Rev. L. C. Matlack, D. D., der kalder sig en "an original abolitionist", men dog indrømmer at have været en ivrig Modstander af Abolitions-Bevægelsen, har skrevet en Bog for at bevise, at Methodisterne tilkommer den største Ære for Slaveriets Afskaffelse, fordi de ved at modarbeide Abolitions-Bevægelsen hindrede Garrison og hans Tilhængere fra at opægge Slaveeierne til en Krig, der sandsynligvis vilde have splittet Unionen og grundlagt et "evigvarende Slaverige i Syden"! Han skriver i Indledningen til denne Bog (The Antislavery Struggle and Triumph in the Methodist Episcopal Church): "Abolitions-Bevægelsen blev begyndt af Mænd, der ikke havde meget at tabe under den kommende Omvæltning. Det store Flertal af de mægtige, vise og gode optraadte derimod. De troede, at Slaveriet var et moralsk og politisk Onde; men de troede ogsaa, at paa en eller anden Maade var det kun midlertidigt, og at Fremfusenhed baade vilde bidrage til at befæste Ondet for bestandig og frembringe andre Onder af uberegnelig Størrelse." Men skjønt han paastaar, at "Abolitions-Bevægelsen var en fuldstændig moralsk Mislykkelse", indrømmer han dog, at "eftersom Kampen blev varmere", (hvormed han naturligvis mener Abolitionisternes Kamp mod Slavemagten og dens Tilhængere: "de mægtige, vise og gode"), "og Slavemagten i Selvforsvar blev dristig og gjorde Fordring paa fortsat Bestaaen og endog Overhøihed, følte Tusinder

efter Tusinder" — enten disse Tusinder tilhørte dem, "der havde lidet at sætte paa Spil," eller dem, "der havde meget at tabe," forsømmer han at oplyse os om; men disse Tusinder følte "sig tvungne til at slutte sig til Antislaveri-Mændenes Rækker først for at forlange Slaveriets Indskrænkning og tilsidst dets øieblikkelige Udryddelse."

I faa Ord har Matlack her — visselig uden selv at indse det — ikke blot træffende betegnet Abolitions-Bevægelsen, men enhver Reformbevægelse: den blev sat i Gang af Mænd, der "intet havde at sætte paa Spil," d. v. s. Mænd, der var fattige paa jordisk Gods, men rige paa uforgjængelige Skatte — Karakter, Sjælsstorhed. I Begyndelsen optraadte alle i Verdens Øine rige, mægtige, vise og gode imod dem, (indbefattet Methodistkirkens og andre Kirkesamfunds Medlemmer, dog med nogle faa hæderlige Undtagelser), men lidt efter lidt reves ogsaa de med, idet de først fulgte efter paa Frastand, men tilsidst sluttede sig fuldstændig til deres Rækker, som de før havde bekjæmpet og foragtet.

Hvis "de mægtige, vise og gode" i Norden havde den Undskyldning for sin Modstand mod Abolitions-Bevægelsen, at den vilde opægge det stærke Syden til en Krig mod det endnu svage Norden, vilde det være interessant at erfare, hvilken Undskyldning de havde for sin skammelige Behandling af den frie farvede Befolkning i Norden. Matlack berører ikke denne Sag, uden Tvivl fordi ingen Undskyldning, som han kunde opfinde, vilde blive troet, medens han nok indbildte sig, at de Faar, for hvem hans Bog er

skrevet, vil tro den af ham fremførte Undskyldning for Præsteskabets og Menighedernes Modstand mod Abolitions-Bevægelsen.

Repræsentanter for den farvede Befolkning i Fristaterne holdt i 1831 i Philadelphia en Konvention for at raadslaa om, hvad der kunde gjøres for de frie Negres Uddannelse, eftersom alle Landets Skoler — fra de laveste til de høieste — var lukkede for dem. Det blev besluttet at oprette en Høiskole i New Haven, Connecticut, hvor farvede Ynglinge kunde erholde Undervisning saavel i de høiere Skolefag som i Haandværk; men da Byens Befolkning erfarede, at en Negerskole skulde oprettes i deres Midte, blev der saadant Røre, at Borgermesteren sammenkaldte Byens "mægtige, vise og gode" til et Møde for at "modsætte sig Oprettelsen af den foreslaaede Skole ved alle lovlige Midler." Mødet fordømte "Læren om Slavernes umiddelbare Befrielse og Oprettelsen af Skoler til de frie Negres Uddannelse som uberettiget og farlig for Statens indre Anliggender." Det fortjener dog at bemærkes, at "i hin store Forsamling i en By, der udmærkede sig ved sine Skoler og sin Iver for Hedningemissionen" (Negrenes Omvendelse i Afrika) hørtes der en -- siger og skriver en — Stemme mod Beslutningen om ved alle lovlige Midler at modsætte sig en Negerskoles Oprettelse. Blandt Byens "mægtige, vise og gode" var der en Abolitionist: Rev. S. Jocelyn; han udgjorde her den Undtagelse, som behøvedes for at bekræfte den tidligere anførte Regel. Det er maaske overflødigt at tilføie, at ingen Skole for farvede blev oprettet i New Haven.

Da senere et Akademi i Landsbyen Canaan, New Hampshire, aabnede sine Døre for farvede Elever, sammen-

kaldtes "a legal town meeting", der nedsatte en Komite, som med Bistand af over tre hundrede af Samfundets "mægtige, vise og gode" og over et hundrede Spand Oxer den 10de August i det Herrens Aar 1835 bortførte Bygningen fra dens Plads og "satte den paa Hjørnet nær Baptistkirken" (der stod sandsynligvis en Methodistkirke paa det andet Hjørne).

"Hvor fordærvet maa ikke et Samfund have været," udbryder Wilson, "hvor saadant kunde foregaa" og siden udbasuneres i Aviserne som en Heltebedrift!

En Kvækerinde ved Navn Prudence Crandall havde i 1834 kjøbt et stort Hus i Landsbyen Canterbury, Connecticut, og oprettet en Privatskole "for unge Damer". Da en Negerpige, som af en eller anden Grund havde været tilladt at bivaane en Distriktsskole, søgte om Optagelse ved hendes Skole for at uddanne sig til Lærerinde for farvede Børn, blev Forældrene til de hvide "Damer", der besøgte Skolen, saa forbitrede, at de truede med at tage dem ud af Skolen, hvis hun tillod nogen "Negerinde" at besøge den. Prudence Crandall tilhørte klarligen ikke Samfundets "mægtige, vise og gode"; thi ved næste Skoleaars Begyndelse lod hun bekjendtgjøre, at hendes Skole stod aaben for farvede Piger. Herover blev Canterburys Befolkning saa forbitret, at et Townmøde sammenkaldtes "for at befri sig for denne Plage." Prudence Crandall havde sendt tre Mænd til Mødet — en af dem opgives at være en Præst, sandsynligvis Forstander for en Kvækermenighed i Omegnen; men de tillodes ikke at tale. Skolen aabnedes alligevel med femten til tyve farvede Piger som Elever. Befolkningen gjorde alt, hvad der stod i dens Magt for at fordrive Miss Crandall og hendes "Negerpiger" fra Stedet; de

blev overfaldne paa Gaden og negtede Adgang til Butiker og Kirker, ja Skolehuset blev gjentagne Gange bestormet. Naar intet af dette hjalp, udsendte Stedets Myndigheder Personer til Statslegislaturen, som med Beredvillighed vedtog en Lov mod Oprettelsen af Skoler for farvede Børn i Staten uden vedkommende Towns Bestyrelses Samtykke. Over denne Lovs Vedtagelse blev Canterburys Befolkning saa begeistret, at de ringede med Kirkeklokkerne (!), affyrede Kanoner "og paa anden Maade lagde sin store Glæde for Dagen". Kort efter blev Miss Crandall arresteret og indsat i Fængslet i en Celle, hvorfra netop en Morder var bleven ført ud for at hænges! Ved det første Forhør kunde ikke Juryen enes om en Kjendelse; ved det andet blev hun dømt, men hendes Venner — høitstaaende Abolitionister paa andre Steder — appellerede Sagen til Høiesteret; denne benyttede sig af en Formfeil i Akterne til at erklære Søgsmaalet ugyldigt for at undgaa Ansvaret af en Afgjørelse om, hvorvidt frie Negre var Borgere ifølge Landets Love. Kort efter blev Miss Crandalls Hus saa godt som lagt i Ruiner af en Pøbelhob — om Forladelse: af en "Komite" af Stedets "mægtige, vise og gode". Ikke at undres over, at den omtalte Prædikant erklærede, at han "følte sig skamfuld over Canterbury, skamfuld over Connecticut, skamfuld over sit Fædreland, skamfuld over sin Hudfarve."

"Hvor mange Spørgsmaal trænger sig ikke til Læberne!" udbryder Wilson. "Hvorledes kunde saadant være muligt? Byen og dens Menigheder, Countyet og dets Domstole, Staten og dens Legislatur: alle forenede sig i Ugjerningen og dens sørgelige Resultat. Hvorledes kunde der være Menneskekjærlighed eller Fromhed eller

endog almindelig Ærlighed og Menneskelighed eller noget andet end Barbari i et Samfund, hvor saadant kunde foregaa og taales? Og dog er dette muligt," mener Wilson; "thi fuldkommen Konsekvens er en Juvel, der sjelden findes, — en fremmed Plante, der sjelden blomstrer paa Jorden."

Utallige lignende Exempler — endog Mord lig Lovejoys, hvorom tidligere er berettet — kunde anføres som Bevis paa, hvorledes Slaveriets Gift havde gjennemtrængt den største Del af Befolkningen — "de mægtige, vise og gode" — og svækket baade dens Fornuft og Samvittighed. Pladsen tillader os dog kun at anføre nogle faa.

En Englænder ved Navn George Thompson, som ifølge Lord Broughams Erklæring havde gjort mere end nogen anden Mand for Negerslaveriets Afskaffelse paa de britiske Øer i Vestindien, besøgte i 1835 de Forenede Stater. Da det blev bekjendt, at han skulde tale ved et Møde i Boston under Kvindernes Antislaveri-Forenings Auspicier, blev der udsendt en Mængde Plakater i Byen, hvori det erklæredes, at "en udenlandsk Slyngel, Thompson," vilde tale ved Mødet; alle Unionens Venner (!) blev opfordrede til at indfinde sig, og en Belønning af et hundrede Doll. blev udlovet til den Person, der først maatte lægge sin Haand paa ham, "for at han kunde føres til Tjærebøtten." Kvinderne henvendte sig til Politiet om Beskyttelse, men Politichefen knurrede over, at "disse Abolitionister gav Bymyndighederne en hel Del Bryderi." Ved Mødet ind-

fandt sig en stor Skare af dem, der paa Plakaterne havde kaldt sig "Gentlemen med Formue og Anseelse". Foreningens Præsident, Miss Parker, aabnede som sædvanlig Mødet med at læse et Kapitel af Bibelen og nedbede Guds Velsignelse over Mødets Forhandlinger og Hans Bistand til at fremme den Sag, de havde opofret sig for; men disse "Gentlemen med Formue og Anseelse" holdt saadan Støi, at neppe et Ord kunde høres. Borgermesteren indfandt sig og paalagde Kvinderne at hæve Mødet, da han erklærede sig ude af Stand til at holde Styr paa Folkeskaren udenfor Bygningen. Paa Veien fra Mødet blev Garrison overfaldt, hans Klæder afrevne og med et Toug om Halsen blev han slæbt nøgen gjennem Gaderne, indtil Borgermesteren og hans Garde indfandt sig og befriede ham. For at beskytte ham maatte han indsættes i Byens Fængsel! Alt dette blev udrettet, ikke af en Pøbelhob, men af "Gentlemen med Formue og Anseelse", af "mægtige, vise og gode", eller, som Wilson siger, "af Personer fra Kontorerne paa State Street og Paladserne paa Beacon Street" — altsammen "for at forsikre deres Brødre i Syden om, at de hyldede fornuftige og rigtige Begreber om Slaverispørgsmaalet," skrev et af Slavemagtens Organer i Boston.

Thompson lod sig ikke afskrække ved denne Modtagelse i "Frihedens Land", men vedblev i over et Aar at gjennemreise Nordstaterne og holde Taler mod det Onde, som han erklærede for at være Nationens Vanære, og som vilde bevirke dens Undergang, hvis det ikke blev udryddet. Han blev ofte truet, fornærmet og overfaldt af "de mægtiges, vises og godes" Repræsentanter, og næsten hele Pressen — altid denne Klasses villige Talerør — udskjældte ham for at være "en Udlænding, en ukaldet Mel-

lemmand, en britisk Udsending, og den frie Republiks Fienders lønnede Agent."

I Philadelphia havde Abolitionisterne, efter at være negtet Adgang til Kirker og Haller, selv opført en Hal for sine Møder; Bygningen kostede fjorten tusen Doll. Hallen blev indviet den 14de Mai 1838, og i tre Dage holdtes Møder, hvor nogle af Landets mest fremragende Mænd holdt Taler; fra andre oplæstes Breve, Adresser og Digte, t. Ex. fra den berømte Digter Whittier, der indsendte en lang Adresse i bunden Stil. Om Aftenen den tredje Dag holdt Antislaveri-Kvinderne et Møde, som en stor Folkeskare søgte at forstyrre. Tidlig næste Morgen samledes atter Folkeskaren rundt Hallen; Nøglerne blev overleverede lil Borgermesteren, og han paatog sig at forsvare den med en Politistyrke; men om Aftenen blev der sat Ild paa Bygningen, der i Nærværelse af fem tusen Mennesker snart forvandledes til Aske. I Løbet af de næste ti Dage blev der gjort mange Overfald paa Negrene i Byen, og et Børnehjem for forældreløse Negerbørn og en Kirke for farvede blev slemt beskadigede. Byens Myndigheder gjorde intet alvorligt Forsøg paa at hindre disse Udskeielser og Forbrydelser.

Hvad var Abraham Lincolns Standpunkt paa denne Tid? Man skulde tro, at ethvert tænkende og følende Menneske maatte tage Parti i denne Kamp: enten slutte sig til "de mægtige, vise og gode" eller til dem, der kjæmpede for de undertryktes Sag. I Regelen erfares ogsaa dette at have været Tilfældet. Hvormeget "de mægtiges,

vises og godes" Udskeielser, Voldsomheder og Forbrydelser undskyldtes og tilsmykkedes, bidrog dog de mere til at forøge Abolitionisternes Antal end disses egen Virksomhed. Som et Exempel herpaa anføres følgende: "Om Høsten og Vinteren 1837," skriver Herndon, "medens jeg opholdt mig ved Colleget i Jacksonville (Ill.), fandt Elijah P. Lovejoys Forfølgelse og Død Sted i Alton. Dette grusomme og ubeføiede Mord havde opvakt Antislaveri = Aanden overalt; den trængte ind i Colleget, og baade Professorer og Elever udtalte høilydt og uforbeholdent sin Fordømmelsesdom over Forbrydelsen. Min Fader, hvis Grundsætninger bevægede ham til at sympatisere fuldstændig med Slavemagten og dens Tilhængere, nødte mig til at forlade Skolen og vende hjem. Men det var for sent. Min Sjæl havde optaget for meget af, hvad min Fader ansaa som fuldkommen Gift. Lovejoys Mord fyldte mig med større Bitterhed, end Synet af Slavehandelen i New Orleans havde fyldt Lincoln; thi medens han troede, at man ikke burde optræde mod Slaveriet, saalænge Konstitutionen tillod og bemyndigede det, blev jeg en ligefrem Abolitionist, skjønt jeg vedblev i Navnet at tilhøre Whig-Partiet lige til 1853."

Herndons Erklæring: "at Lincoln troede, at man ikke burde optræde mod Slaveriet, saa længe Konstitutionen tillod og bemyndigede det," giver os Nøglen til Forstaaelsen af Lincolns Standpunkt. Han ansaa Slaveriet baade som uretfærdigt og skadeligt for Samfundet, men der var ifølge hans Mening kun en berettiget Maade at afskaffe den paa: at virke for Konstitutions Forandring, saa at Nationalregjeringen kunde afskaffe det paa en grundlovsmæssig Maade. Hvorledes den offentlige Mening kunde

paavirkes, saa at en saadan Forandring kunde gjennemføres (hvortil Majoriteten af to Tredjedele af Staternes stemmeberettigede Befolkning behøvedes), var en Sag, som Lincoln vistnok ikke grublede meget over; det var Reformatorernes Sag, og han var ingen Reformator; han var kun en interesseret og deltagende Tilskuer, hvad al Reformbevægelse angik; som Politiker var det hans Hverv at forvisse sig om Retningen af Folkemeningen, nemlig Majoritetens Mening, eller rettere: hans eget Partis Mening, og at arbeide for dens Gjennemførelse i Lovgivningen. Der var en Ting, Lincoln var fuldt overbevist om: at hvad hans Pligt og Kald end var lige over for Slavérispørgsmaalet, bestod hans første Pligt og Kald i at værne om Unionen; alt, hvad der bidrog til at svække Unionen, ligegyldig hvilke Personer gjorde sig skyldige deri, optraadte han imod og fordømte han. Han følte sig overbevist om, at i sit inderste Hjerte var Flerheden af Befolkningen Unionister, og i hele sin offentlige og politiske Optræden søgte han at modarbeide alt, hvad der kunde svække eller begrave denne Unionsaand. Han var en langsynt, besindig Mand. Han pleiede at sige, at man nok kunde opofre et Lem for at redde hele Legemet, men man opofrede aldrig hele Legemet for at redde et Lem. Samfundslegemet — hele Unionen — maatte bevares; dets Tilværelse maatte ikke sættes paa Spil for at redde det farvede Lem.

Lincolns Standpunkt fremgaar forøvrigt meget klart af et Foredrag, som han om Vinteren 1837 holdt for en literær Forening i Springfield over Emnet "Vore frie Institutioners Bevarelse." Den nærmeste Anledning til Talen var, at en Pøbelhob, eller for at følge Matlacks Sprogbrug: en Komite af Samfundets mægtige, vise og

gode, i St. Louis kort før havde "sat Ild paa en Neger". Denne Tale gav Lincoln et udbredt Ry for Veltalenhed; men som vi skal erfare af hans senere Taler voxte han lidt efter lidt ud af denne Art Veltalenhed. Denne Tale lyder med nogle Forkortelser og Udeladelser saaledes:

"I Begivenhedernes store Dagbog finder vi, det amerikanske Folk, vort Regnskab anført under Dato af det nittende Aarhundrede. Vi befinder os i fredelig Besiddelse af den bedste Del af Jordens Overflade, hvad angaar Landets Udstrækning, Jordens Frugtbarhed og Klimaets Sundhed. Vi befinder os under et Regjeringssystem, der mere tjener til at sikre borgerlig og religiøs Frihed end noget andet, hvorom Historien ved at berette. Da vi begyndte Tilværelsen, var vi de lovlige Arvinger til disse fundamentale Velsignelser. Vi har ikke møisommeligt erhvervet os dem eller befæstet dem: de er et Legat efterladt os af en e n Gang haardfør, brav og patriotisk, men n u bortgangen og begrædt Slægt Forfædre. Deres Hverv (og hæderlig udførte de det) var at sætte sig (og derved tillige os) i Besiddelse af dette herlige Land og at opreise paa dets Bakker og i dets Dale en politisk Frihedens og Lighedens Bygning: det tilkommer kun os at overlevere disse—hin uvanhelliget af Erobrerens Fødder, denne urørt af Tid og uskadt af Magtsanmasselse — til de seneste Slægter, som Skjæbnen maatte tillade Verden at eie. Dette Hverv paalægger Taknemmelighed mod vore Forfædre, Retfærdighed mod os selv og vor Pligt mod Efterslægten os paa det alvorligste at varetage med Troskab.

"Hvorledes skal vi udføre det? Hvorfra skal vi vente, at Faren vil nærme sig? Skal vi vente, at en eller anden militær Kjæmpe fra den anden Side af Atlanterhavet vil skride over Havet og knuse os med et Slag? Aldrig! Alle Europas, Asias og Afrikas Armeer tilsammen, med alle Jordens (undtagen vore) Skatte i sine Militærkister, kunde ikke med Magt tage en Drik af Ohiofloden eller bane

sig Vei over Blaabjergene, selv om de forsøgte det i et tusinde Aar!

"Fra hvilken Retning er da Faren at befrygte? Jeg svarer, at hvis den nogensinde skal naa os, maa den opstaa blandt os selv. Den kan ikke komme udenfra. Hvis Undergang er vor Lod, da maa vi selv være dens Ophav og Fuldendelse. Som en Nation af frie Mænd maa vi leve gjennem alle Tider eller dø ved Selvmord.

"Jeg haaber, at jeg ikke er for forsigtig; jeg tror det ikke: der er selv nu noget ildevarslende blandt os, — jeg mener den tiltagende Ringeagt for Loven, der hersker over hele Landet — den tiltagende Tilbøielighed til at sætte de vilde og rasende Lidenskaber istedet for Domstolenes ædruelige Kjendelser og de mere end vilde Pøbelhobe*) istedet for Retfærdighedens Haandhævere. Denne Tilbøielighed er yderst skrækkelig i ethvert Samfund, og at den nu existerer i vort, vilde det være et Brud mod Sandheden og en Fornærmelse mod vor Intelligens at benegte, endskjønt det skurrer i Ørene at tilstaa det. Beretningen om Ugjerninger udførte af Pøbelhobe udgjør vor Tids daglige Nyheder. De har gjennemtrængt Landet fra Ny-England til Louisiana; de er hverken særegne for hine Egnes evige Sne eller disses brændende Solstraaler; de er ikke Klimaets Affødning, eiheller indskrænker de sig til slaveeiende eller ikke-slaveeiende Stater; de udspringer lige meget blandt de forlystelsessyge Herrer af Sydens Slaver som blandt de ordenselskende Borgere af de adstadige Egne.

---

*) Ordet mob betegner ikke nødvendigvis en Pøbelhob, men kun en Skare Mennesker, der opfører sig paa en uordentlig, lovstridig Maade. Hin Tids "Mobber" synes ikke at have tilhørt Samfundets laveste Klasser — Pøbelen —, men snarere den saakaldte bedre Klasse: "de mægtige, vise og gode". Sikkert er det, at denne Klasses Repræsentanter altid var "Mobbernes" Anførere. Det var en Præst (og det en Methodistpræst), der ophidsede den "Mob", som dræbte Lovejoy i Alton, Illinois, nogle faa Maaneder efter, at denne Tale blev holdt.

Hvad Aarsagen end derfor er, er de almindelige for det hele Land."

Derpaa anførte han flere Exempler paa Voldshandlinger i forskjellige Egne og hentydede tilsidst til den ovenfor omtalte afskyelige Forbrydelse i St. Louis.

"Betragt dernæst hint forfærdelige Skue i St. Louis. Her faldt kun et eneste Offer. Beretningen er meget kort og er i Forhold til Længden maaske den sørgeligste, som nogensinde er hentet fra det virkelige Liv. En Mulat ved Navn McIntish blev grebet paa Gaden, trukket udenfor Staden, bundet til et Træ og bogstavelig brændt tildøde— altsammen i Løbet af en Time fra den Tid, han var en fri Mand, sysselsat med sin egen sædvanlige Dont, i Fred med hele Verden....

"Jeg ved, at det amerikanske Folk er sin Regjering meget hengiven. Jeg ved, det vilde lide meget for dens Skyld. Jeg ved, at det vilde taale Onder længe og taalmodigt, førend det vilde tænke paa at ombytte den med en anden. Men trods alt dette: hvis Lovene altid foragtes og overtrædes, hvis Retten til Liv og Eiendom er afhængig af en Pøbelhobs Forgodtbefindende, da er Tabet af Kjærlighed til Regjeringen et naturligt Resultat, og det vil senere eller tidligere komme.

"Her er altsaa et Punkt, hvorfra Fare kan ventes. Spørgsmaalet er: Hvorledes skal vi ruste os derimod? Svaret er simpelt: Lad enhver Amerikaner, enhver Elsker af Frihed, enhver, der ønsker Efterslægten vel, sværge ved Revolutionens Blod, at han aldrig i mindste Maade vil overtræde Landets Love og aldrig tillade nogen anden at gjøre det. Saaledes som Fædrelandsvennerne i "sexogsytti" gjorde til Forsvar for Uafhængighedserklæringen, saaledes lad hver Amerikaner forpligte sit Liv, sin Eiendom og sin Ære til Forsvar for Konstitutionen og Lovene; — lad hver Mand erindre: at overtræde Loven er at trampe sin Faders Blod under Fødder og at sønderrive sit eget og sine Børns Frihedsbrev. Lad Agtelse for Loven indblæses af en-

hver amerikansk Moder i Spædbarnet paa hendes Skjød. Lad den indskjærpes i Skoler, i Seminarier, i Colleger. Lad den indskrives i ABC-Bøger, Stavebøger og Almanaker. Lad den prækes fra Prækestolene, proklameres fra Lovgivningens Haller, og kræves af Domstolene. Kort sagt: lad den blive Nationens *politiske* Religion.

"Der gives ingen Fornærmelse, der kan hævnes ved Pøbeloverfald." Derpaa paapeger han Faren af at lægge Magten i Hænderne paa store Generaler og hensynsløse Eventyrere: "Mange store og gode Mænd, der vilde være vel skikkede til hvilket som helst Hverv, de maatte paatage sig, kan altid findes — Mænd, hvis Ærgjærrighed ikke vilde drive dem længere end til en Plads i Kongressen, til en Guvernørs eller Præsidents Sæde. *Men disse tilhører ikke Løvens Slægt eller Ørnens Yngel.* Hvad! Tror I, at disse Pladse vilde tilfredsstille en Alexander, en Cæsar eller en Napoleon? Aldrig! Det store Geni foragter de banede Veie. Det opsøger hidtil ukjendte Egne. Det ser ingen Udmærkelse i at føie Stokværk til Stokværk paa Berømmelsens Mindestøtter, oprettede til andres Minde. Det benegter, at det er Ære nok at tjene under nogen Høvding. Det *foragter* at træde i nogen Forgjængers Fodspor, hvor berømmelig han end maatte være. Det tørster og brænder efter Udmærkelse, og det vil skaffe sig den, om mulig, *enten det maatte ske ved at emancipere Slaver eller ved at gjøre frie Mænd til Slaver.* Er det da urimeligt at vente, at der en Gang vil opstaa blandt os Mænd, der besidder det høieste Geni i Forbindelse med tilstrækkelig Ærgjærrighed til at stræbe mod det høiest mulige Maal? Og naar en saadan Mand staar frem, vil det være nødvendigt, at Befolkningen staar enig sammen, at den er almen oplyst og Regjering og Love hengiven, for med Held at kunne omstyrte hans Planer. Udmærkelse vil blive hans Hovedformaal, og skjønt han lige saa gjerne, ja maaske mere, maatte ønske at opnaa den ved at gjøre godt som ved at gjøre ondt, vilde han dog, hvis

hin Anledning var forbi, og intet mere kunde gjøres for at opbygge, sætte sig ned for at nedbryde. Her er altsaa en mulig Fare, der før ikke godt kunde have existeret.

"En anden Sag, som en Gang var, men som ikke længer er i samme Grad, har bidraget meget til vore Institutioners Bevarelse op til denne Dag: jeg mener den mægtige Indflydelse, som Frihedskrigens interessante Begivenheder havde paa Folkets Følelser i Modsætning til deres Dømmekraft .... I Historien haaber vi de vil blive læste og berettede om, saa længe Bibelen bliver læst; men selv indrømmende dette kan deres Indflydelse ikke blive, hvad den hidtil har været. Selv da kan de ikke blive saa almindelig bekjendte, saa livagtig følte, som de var af den Slægt, der netop er indgaaet til den evige Hvile. Ved Slutningen af hin Kamp havde næsten hver eneste voxen Mandsperson paa en eller anden Maade deltaget i den. Følgen var, at der i hvert Hus fandtes en levende Historie om hine Begivenheder — som Ægtemand, Fader, Søn eller Broder — en Historie, der indeholdt Beviset for sin Paalidelighed i afskudte Lemmer, Saar og Ar af Saar tilføiede under de Begivenheder, hvorom Beretningen dreiede sig, — en Historie, der ogsaa kunde læses og forstaaes lige godt af alle: de oplyste og uoplyste, de lærde og læge. Men hine Historier er forsvundne. De kan aldrig mere blive læste. De var en stærk Borg; men hvad en indtrængende Fiende aldrig kunde gjøre, har Tidens Artilleri udrettet — hine Murcs Nedbrydelse. De er gangne bort. De var en Skov af Kjæmpeege; men den uimodstaaelige Orkan har feiet over dem og kun her og der efterladt en ensom Stamme, berøvet alt Grønt, blottet for Blade, uden at kunne yde eller nyde nogen Skygge, for endnu at suse i nogle sagte Vindpust og med sine beskadigede Lemmer trodse nogle faa voldsomme Storme og derpaa falde om og for stedse ophøre at existere. De var Pillerne i Frihedens Tempel; og nu, da de er styrtede sammen, maa hint Tempel falde, hvis ikke vi, deres Efterkommere, erstatter deres Pladse med

andre Piller, der er hugne i den samme ædruelige Fornufts paalidelige Grube. Følelser har hjulpet os, men de kan ikke gjøre det længere. De vil i Fremtiden blive vore Fiender. Fornuft — kold, beregnende, ubøielig Fornuft — maa yde alle Materialier til vor fremtidige Understøttelse og Værn. Lad hine Materialier dannes til almindelig Oplysning, sund Moral og fornemmelig til Høiagtelse for Konstitutionen og Lovene; og hvad den sidste Basun da vil vække Washington for at erfare, vil blive, at vi har gjort Brug af hans Navn til det sidste, har æret det til det sidste, at vi under hans lange Søvn ikke har tilladt nogen fiendtlig Fod at gaa over eller vanære hans Hvilested. Paa disse Piller lad Frihedens stolte Bygning hvile som dens Grundvolds Klippe, og, som det er bleven sagt om den eneste større Institution: 'Helvedes Porte skal ikke rokke den'."

Oversigt over Negerslaveriets Historie: 1850—1860.

Skjønt der altid var et større eller mindre Antal Kongresmænd, som modsatte sig Slavemagtens Anmasselser, kunde det dog ikke ventes, at de skulde hæve sig meget høiere end sine Vælgere i sin Behandling af Slavérispørgsmaalet. Slavemagten havde altid en bestemt Plan: ikke at opgive en Tomme Grund, der var sikret Slaveriet, — ikke at tillade en eneste Lov at forandres saaledes, at Slavemagten kunde svækkes derved, men derimod benytte enhver Anledning til at udvide Slaveriets Omraade og styrke enhver Lov til Fordel for Slavemagten. Slaveriets Mod-

standere havde ingen Plan — kunde ikke udtænke nogen Maade, hvorpaa Slaveriet kunde angribes fra Roden. Deres Antal var ogsaa alt for lidet. Den indflydelsesrigeste Klasse Mænd i Norden var, som vi allerede har hørt, enten hemmelige eller aabenbare Tilhængere af Slavemagten og afgjorte Modstandere mod Agitationen af Slaverispørgsmaalet, medens Massen af Fristaternes Befolkning var nedsunken i fuldkommen Ligegyldighed angaaende Sagen. "I sin Travlhed paa Farmene, i Værkstederne, Fabrikerne og Butikerne," skriver Wilson, "tror Massen af Folket alt for ofte, at de opfylder sine Pligter som Borgere ved nu og da at stemme ved Valgene og paa sin [formodede] patriotiske Maade at festligholde Aarsdagen for vor nationale Uafhængighed .... Løsningen af politiske Spørgsmaal overlades til de politiske Ledere, medens Befolkningens Masser kun skjøtter sine egne personlige og huslige Anliggender. Maaske vil rigtigere Begreber om personligt Ansvar gjøre sig gjældende i kommende Aar, saa at det kan sees og føles, at Folkestyret er noget mere end en tom Indbildning, — at menneskelige Rettigheder er uadskillelig forbundne med menneskelige Ansvar, — at Frihed ikke er et glimrende Stykke Stads, som Konstitutionen kan iføre os, men en Prise, der maa vindes og bevares i virksomme og altid aarvaagne Fienders Nærværelse."

Hverken Texas's Optagelse i Unionen som Slavestat og den store Udvidelse af Slaveriets Omraade som Følge af Erobringen af "den bedste Halvdel af den mexikanske Republik," eiheller Slavemagtens Seir i 1849—50 (da Whig-Partiet havde Magten i Nationalregjeringen) formaaede at vække Befolkningens Masser op af deres Søvn.

Vedtagelsen af "Clay's Omnibus Bill"*) var et nyt Kompromis til Fordel for Slavemagten. Loven om rømte Slavers Udlevering blev betydelig skjærpet, **) og Befolkningen i det fra Mexico erobrede Landomraade skulde selv afgjøre, hvorvidt Slaveri skulde indføres i de nye Territorier og Stater, medens Slaveriet ikke skulde afskaffes i Forbundsdistriktet, saaledes som en talrig Klasse af Nordens Befolkning (Abolitionisterne og andre Modstandere af Slaveriet) havde anmodet Kongressen om at gjøre i en lang Række af Aar, men Slavehandel og Slaveauktioner skulde forbydes inden Distriktet. Dette Forbud ansaaes som en tilstrækkelig Indrømmelse til Fordel for Slaveriets Modstandere.

Mange ledende Politikere, deriblandt ogsaa Lincoln, ansaa denne Lov som et nyt Kompromis med Slavemagten og som en Udsættelse til en fjern Fremtid af "den uundgaaelige Kamp", som mange imødesaa som den eneste Løsning paa Slaverispørgsmaalet. Lincoln var for god Partimand til at optræde skarpt mod den af sit Parti vedtagne Lov,

---

*) Denne Lov bestemte: 1) At California skulde optages i Unionen som Fristat; 2). At Territorierne Utah og New Mexico skulde oprettes uden nogen Bestemmelse angaaende Slaveriet; 3) At Texas skulde betales ti Millioner Dollars for at opgive alle Fordringer paa New Mexico; 4) At Slavehandelen skulde forbydes i Forbundsdistriktet; 5) At en strengere Lov om flygtede Slavers Udlevering skulde vedtages.

**) Trods Abolitionisternes ivrige Bestræbelser for at bistaa rømte Slaver med at undkomme (den saakaldte "underjordiske Jernbane", hvorom saa meget blev skrevet og talt), undkom dog i 1850 kun 1,0111 Slaver eller kun 1 af 3,165, medens den skjærpede Lov havde den tilsigtede Virkning, saa at der i 1860 kun undkom 803 Slaver eller 1 af 5000.

skjønt han ikke undlod at beklage den Maade, hvorpaa frie Negre var udsatte for at blive behandlede — røvede uden en Jurys Undersøgelse — ifølge de skjærpede Bestemmelser om Slavers Udlevering.

Efter den lille Storm i Kongressen og rundt omkring i Landet i Anledning af Lovens Vedtagelse fulgte en fuldkommen Dødsstilhed i den politiske Verden — en Stilhed, der hvilede trykkende paa Lincoln. "Den politiske Verden var død," skriver Herndon; "Kompromiset i 1850 syntes at afgjøre Negrenes Skjæbne. Alting var stillestaaende, og alt Haab om Fremgang mod Frihed syntes at være udslukket. Lincoln samtalte med mig [paa en en Reise i 1850] om Tingenes Dødsstilhed og den Fortvivlelse, som var Følgen deraf, og beklagede sig dybt over, at han ifølge sin Natur ikke besad Styrke og Kraft nok til at vække den sovende Verden. Han sagde nedstemt og bedrøvet: 'Hvor tungt, o, hvor tungt det er at maatte dø uden at kunne efterlade Fædrelandet en Smule bedre, end om man aldrig havde levet! Verden er død for Haab, døv for sin egen Dødskamp, der mærkes paa Spørgsmaalene: Hvad kan gjøres? Kan noget gjøres? Hvem kan udrette noget? Og hvorledes kan det udrettes?'"

Loven om at overlade til Befolkningen i et nyt Territorium og i en ny Stat selv at afgjøre, hvorvidt Slaveriet skulde indføres, var dog intet nyt Kompromis, men i Virkeligheden en Ophævelse af "Missouri Compromise", og en Opgivelse af det Princip, at Kongressen havde Ret til at udelukke Slaveriet fra alle Territorier og negte en Stats Optagelse i Unionen som Slavestat. Slavemagten var snar til at benytte denne Lov. I 1854 blev Territorierne Kansas og Nebraska oprettede, og Loven mod Slaveriets

Indførelse nordenfor 36½ Grad nordlig Bredde ophævet. Denne Lov var bleven forfattet og drevet igjennem af Lincolns gamle politiske Modstander Senator Douglas. "I tidligere Aar," skriver Herndon, "havde han nedkaldt Himmelens Forbandelse over enhver, der maatte vove at røre ved den i 1821 indgaaede hellige Akkord; men nu var han den overmodige og frække Leder i det selvsamme Værk, som han saa strengt havde fordømt."

Det var denne Lov, som vækkede den sovende Løve Abraham Lincoln, ligesom den vækkede Tusinder andre op af deres Sikkerheds Søvn. Der var dog denne Forskjel mellem Lincoln og den store Flerhed af Nordens Befolkning, at medens de vidste lidet eller intet om de forskjellige Skridt, hvormed Slavemagten havde nærmet sig dette afgjørende Punkt, havde Lincoln holdt ialfald et vaagent Øie med, hvad der var foregaaet paa det politiske Omraade. Han havde mødt Slavemagtens Repræsentanter i Kongressen og maalt deres Styrke samt iagttaget ethvert af deres Skridt siden; og han havde ogsaa fulgt med — om end paa Frastand — Abolitions-Bevægelsen. Foruden et Par ledende politiske Aviser, udgivne i Chicago og New York, havde han holdt flere af Abolitionisternes og andre Slaveriets Modstanderes Blade. Nu lagde han snart Mærke til, hvilken Røre den saakaldte "Kansas-Nebraska-Bill" foraarsagede over hele Norden. "Den vækkede i New-England det sovende Fiendskab mod Slavemagtens Anmasselser," skriver Herndon; "den drev de bespottede Abolitionister til ualmindelig Virksomhed; den ringede det kjække (?) Whig-Partis Ligklokke; den drev mærkværdige, uharmoniske Elementer sammen til Kamp mod en fælles Fiende; den bragte i Forgrunden en Leder i Lincoln."

Slaverispørgsmaalet blev fra nu af i Grunden det eneste politiske Spørgsmaal — for det første dog kun i denne Form: skal de nye Territorier gjøres til Slave-Territorier og senere til Slave-Stater? Men under Drøftelsen af dette politiske Spørgsmaal, hvis Afgjørelse naturligvis beroede paa, enten Territorierne hovedsagelig blev bebyggede af Slaveriets Tilhængere eller af dets Modstandere, kom man ofte ind paa Hovedspørgsmaalet om, hvorvidt Konstitutionen virkelig var beregnet paa at fostre og beskytte Slaveriet. Whig-Partiet var praktisk opløst, og nogle af dets Tilhængere sluttede sig til Abolitionisterne, andre til et af hemmelige Foreninger bestaaende Parti, der kaldtes "Know-Nothings", og hvis Hovedgrundsætning paastaaes at have været Had mod udenlandsfødte Borgere, især mod dem, der tilhørte den katholske Kirke. De fleste af Partiets Medlemmer var dog en Tid Udgangsfaar, der intet Parti havde, førend det republikanske Parti blev oprettet.

Lincoln havde holdt nogle Taler under Valgkampen i 1852, men de var uden Liv og Begeistring; han følte, at Whig-Partiet var uden nogen Grundsætninger værdige Tidsalderen og de politiske og sociale Forholde i Landet; men nu havde en Sag lagt Beslag paa Offentlighedens Opmærksomhed, der var værd at drøftes. "Ingen erkjendte dette snarere end han," skriver Herndon. "Han blev alt dristigere og dristigere i sine private Udtalelser. Han paastod, at den sociale og politiske Forskjel mellem Slaveri og Frihed begyndte at blive mere udpræget, — at enten denne eller hin maatte seire, og at Kampens Udsættelse kun vilde gjøre den saa meget mere ødelæggende." "Tiden for Akkorder er forbi," erklærede han. "Disse to

store Begreber er kun bleven holdt adskilte ved de kunstigste Midler. De ligner to Vilddyr over for hinanden, men lænkede og holdt fra hinanden. En Gang vil disse Dødsfiender bryde løs, og da vil Spørgsmaalet afgjøres." Angaaende Slaveriet bemærkede han en Dag til en anden Sagfører: "Slaver er den mest glimrende, iøinefaldende og forroste Eiendom i Verden, og naar en ung Slaveeier søger sig en Brud, er det eneste Spørgsmaal kun om, hvor mange Slaver han og hun eier. Kjærligheden til Slave-Eiendom stiller alle andre Besiddelser i Skyggen. Slaveriet er en stor og skrigende Uretfærdighed — en uhyre national Forbrydelse." Ved en anden Leilighed bemærkede han, at det var "mærkværdigt, at Domstolene paastod, at en Mand aldrig kunde tabe Retten til sin Eiendom, der blev ham fraastjaalet, men at han øieblikkelig tabte Retten til sig selv, dersom han blev stjaalet."

Paa Statsudstillingen i Springfield Høsten 1854 holdt Senator Douglas en Tale, hvori han søgte at forsvare sin "Kansas-Nebraska Bill", og Lincoln blev opfordret til at svare derpaa. Om denne Tale (desværre aldrig skrevet eller trykt), der ikke mindre forbausede Lincolns Tilhængere end hans Modstandere — saa lidet vidste selv hine om hans Anskuelser om denne Sag —, skrev hans "Partner" Herndon en Redaktionsartikel for Sangamon Journal, saalydende:

"Lincolns Anti-Nebraska Tale var ifølge min Mening den grundigste, som han nogensinde har holdt. Han følte de Sandheder, som han udtalte, brænde i sin Sjæl, og alle tilstedeværende følte, at han talte af sit Hjerte. En eller to Gange overvældede hans Følelser ham, saa at han knap kunde tale. Han skjalv af Sindsbevægelse. Hele Forsamlingen sad som i en Dødsstilhed. Han angreb

Nebraska-Loven med usædvanlig Varme og Kraft, og alle følte, at det var en stærk Mand, som var dens Fiende, og at han var bestemt paa at knuse den, hvis det kunde gjøres med alvorlige og mandige Bestræbelser. Det lykkedes ham fuldstændig, og Forsamlingen bifaldt den herlige Sandhedens Seir med høilydte og fortsatte Hurraraab. Kvinder viftede med sine hvide Lommetørklæder som Tegn paa sit tause, men dybtfølte Bifald. Douglas følte Braadden; Dyret i ham blev ophidset; thi han afbrød Lincoln hyppigt. Hans Venner følte, at han blev tilintetgjort af Lincolns mægtige Argumenter, mandige Logik og Belysninger fra hele Naturen omkring os. Nebraska-Loven blev splintret, og som et Træ i Skoven blev den revet i Stykker ved Sandhedens varme Straaler. Mr. Lincoln fremstillede Douglas i alle de Stillinger, hvori han kunde fremstilles i en venlig Debat. Han fremviste Loven fra alle Synspunkter for at paavise dens Hykleri og Falskhed, og da den saaledes var bleven revet i Filler, skaaret i Strimler og holdt op for den store Forsamlings Blikke, kunde man opdage Foragt og Spot afspeilet i Forsamlingens Ansigter og paa Talerens Læber. Ved Talens Slutning følte enhver Mand og Kvinde, at den ikke kunde besvares. Lincoln havde beseiret Hjerterne og kastede et Sollys over Forstanden."

Da Douglas forlod Springfield, fulgte Lincoln ham som sædvanlig i Hælene. Den 16de Oktober holdt Douglas en Tale i Peoria, og Lincoln besvarede den. Han nedskrev senere sin Tale og indsendte den til Sangamon Journal. De Afsnit, der angik Slaverne og Negrene lyder saaledes:

"Førend jeg gaar længere, lad mig sige, at jeg ikke tror, at jeg har nogen Fordom mod Sydens Befolkning: de er akkurat, som vi vilde være i deres Stilling. Hvis Slaveriet ikke allerede fandtes blandt dem, vilde de ikke indføre det: hvis det nu fandtes blandt os, vilde vi ikke strax opgive det. Dette er min Anskuelse om Masserne i

Norden og Syden. Uden Tvivl er der Personer i begge Dele af Landet, der ikke vilde eie Slaver under nogen Omstændighed, og andre, som med Glæde vilde indføre Slaveriet paany, hvis det nu var afskaffet. Vi ved, at nogle Mænd i Syden frigiver sine Slaver, reiser til Norden og bliver ivrige Abolitionister, medens nogle Mænd i Norden reiser til Syden og bliver grusomme Slaveherrer.

"Naar Mænd i Syden fortæller os, at de er ikke mere ansvarlige for Slaveriet end vi, indrømmer jeg Sandheden deraf. Naar det siges, at Slaveri existerer, og at det er meget vanskeligt at blive det kvit paa en tilfredsstillende Maade, kan jeg forstaa det og indrømmer Vægten deraf. Jeg vil visselig ikke laste dem for at undlade at gjøre, hvad jeg ikke selv kunde forstaa at gjøre. Selv om al jordisk Magt var mig given, vilde jeg ikke vide, hvad jeg skulde gjøre med det nu existerende Slaveri. Min første Tanke vilde være at frigive alle Slaver og sende dem til Liberia [i Afrika], til deres Fædreland; men et Øiebliks Eftertanke vilde overbevise mig om, at hvor meget Haab (som jeg tror der er) der end kan være heri i Længden, er dog Tankens pludselige Udførelse umulig. Hvis de alle blev landsatte der paa en Dag, vilde de sulte ihjel inden ti Dage; og der er hverken Skibe eller Penge nok tilovers i Verden til at føre dem did i mange Gange ti Dage. Hvad da? Bferi dem alle og beholde dem blandt os som underordnede? Er det aldeles sikkert, at dette vil forbedre deres Kaar? Jeg tror ikke, at jeg vilde holde nogen Person i Slaveri under nogen Omstændighed, men Sagen er ikke klar nok for mig til at fordømme Folk ifølge den. Hvad dernæst? Befri dem og gjøre dem politisk og socialt til vore lige? Mine egne Følelser vil ikke tillade dette; og selv om mine vilde det, ved vi dog, at Massen af den hvide Befolknings Følelser ikke vilde gjøre det. Hvorvidt denne Følelse stemmer med Retfærdighed og sund Fornuft, er ikke det eneste Spørgsmaal, om det er nogen Del deraf. En almindelig Følelse, enten den er vel begrundet eller ikke, kan ikke med Tryghed lades ude af Betragtning. Vi kan

derfor ikke gjøre dem til vore lige. Det forekommer mig, at et eller andet gradvist Emancipations-System kunde antages; men jeg vil ikke paatage mig at dømme vore Brødre i Syden for deres Sendrægtighed i denne Sag. Naar de minder os om sine konstitutionelle Rettigheder, da indrømmer jeg dem — ikke knurrende, men villigen og tilfulde; og jeg vilde indrømme dem enhver Lovgivning for at sætte dem istand til at paagribe sine rømte Slaver, der ikke i sin Strenghed vilde mere udsætte en fri Mand for at blive gjort til Slave, end vore almindelige Kriminallove udsætter en uskyldig Mand for at blive hængt.

"Men alt dette er efter min Mening ikke mere nogen Undskyldning for at tillade Slaveriet at udbredes i vore frie Territorier end for at gjøre den afrikanske Slavehandel lovlig. Den Lov, der forbyder Slaver at bringes fra Afrika, og den Lov, der forbyder Slaver at bringes til Nebraska, kan neppe adskilles efter nogen moralsk Grundsætning, og for den førstnævntes Ophævelse kunde der findes en lige saa rimelig Undskyldning som for den sidstnævntes....

"Men [Slaveriets Indførelse i] Nebraska kræves som et Middel til Unionens Redning [fra Splittelse]. Godt, ogsaa jeg ønsker at redde Unionen. Saa meget som jeg end hader Slaveriet, vilde jeg dog gaa ind paa dets Udvidelse hellere end at se Unionen opløst, paa samme Maade som jeg vilde underkaste mig et stort Onde for at undgaa et endnu større. Men naar jeg befatter mig med Unions-Redning, maa jeg i det mindste tro, at de anvendte Midler svarer til sin Bestemmelse. Ifølge min Mening svarer [Slaveriets Indførelse i] Nebraska ikke til dette Øiemed. 'Der er ikke nogen Smag af Frelse deri.' Det er snarere en Forværrelse af den eneste Sag, som truer Unionens Bestaaen. Naar dette [Forslag] blev fremsat, var alt Fred og Stilhed. Nationen ventede, at Unionen vilde styrkes ved nye Baand, og en lang Fredens og Velstandens Tid syntes at forestaa os. Blandt alle Muligheder synes der knap at kunne være noget andet, der kunde

gjenoplive Slaveri-Agitationen end et Forslag om at ophæve 'Missouri Compromise'. For hver Tomme Territorium, vi eiede, var Slavrispørgsmaalet allerede afgjort, og med denne Afgjørelse havde alle Partier forpligtet sig til at slaa sig til Ro. Der var heller intet ubeboet Land paa hele Fastlandet, som vi kunde komme i Besiddelse af, naar undtages nogle Egne langt op mod Norden, og hvorom der ikke kan blive Tale. Under denne Tingenes Tilstand kunde knap 'Tvedragtens Aand' selv have opfundet en Maade, hvorpaa han kunde bringe os i Haarene paa hverandre, undtagen ved at gaa tilbage og ophæve de i Fortiden for Fredens Skyld indgaaede Akkorder....

"Nebraska-Lovens Form er desuden særegen. Befolkningen skal selv afgjøre Slaverispørgsmaalet; men naar de skal afgjøre det, eller hvorledes de skal afgjøre det, eller hvorvidt Spørgsmaalet skal forblive afgjort, efter at de en Gang har afgjort det, eller om det skal gjøres til Gjenstand for en uendelig Række nye Prøver, siger Loven intet om. Skal det afgjøres af det første Dusin Settlere, som ankommer derhen, eller skal Afgjørelsen opsættes, indtil et Hundrede ankommer? Skal det afgjøres ved Befolkningens Afstemning eller ved en anden Slags Afstemning? Paa disse Spørgsmaal indeholder Loven intet Svar. Der er noget gaadefuldt ved Sagen; thi da et Kongresmedlem foreslog at bemyndige Legislaturen til at udelukke Slaveriet, modsatte Forslagets Venner sig dette. Dette er værd at erindre. Nogle Yankeer i Østen sender Emigranter til Nebraska for at udestænge Slaveriet, og saa vidt jeg kan indse, venter man, at Sagen vil blive afgjort ved en Afstemning af et eller andet Slags. Men ogsaa Missourierne er vaagne. De bor inden et Stenkast fra Slagmarken. De holder Møder og vedtager Resolutioner, hvori der ikke gjøres den ringeste Hentydning til nogen Afstemning. De erklærer, at Slaveriet existerer allerede i Territoriet, — at flere Slaver skal indføres, og at de vil beskytte dem, medens de bor i Missouri, og at Abolitionisterne skal hænges eller fordrives. Under alt dette

sees Bowie-Knive og sexløbede Revolvere klart nok, men ikke et Glimt af Stemmetassen. Og hvad vil Følgen af alt dette blive? Da hvert af Partierne har talrige og bestemte Tilhængere udenfor [Territoriet], er det ikke sandsynligt, at Kampen vil ende med Voldsomheder og Blodsudgydelse? Kunde der opfindes noget, der var mere egnet til at foraarsage Sammenstød og Voldsomheder angaaende Slaverispørgsmaalet end denne Nebraska-Lov? Jeg paastaar eller tror ikke, at dette var Kongressens Hensigt; men om den bogstavelig havde dannet en Ring og ført Væddekjæmpere derind for at udkjæmpe Kampen, vilde det ikke være sandsynligere, at en Kamp vilde blive Følgen, end nu er Tilfældet. Og hvis denne Kamp skulde begynde, er det sandsynligt, at den vil ende med Fred og redde Unionen? Vil ikke Udgydelsen af den første Draabe Blod paa denne Maade blive Unionens Ligklokke?"

Denne Tale voldte Douglas saa meget Bryderi at besvare, at han henvendte sig til Lincoln med det Forslag, at de begge skulde vende tilbage til sine Hjem uden at holde flere Taler under Valgkampen; "thi," sagde han, "Deres Taler volder mig større Bryderi med Hensyn til Spørgsmaalene om Territorier og Slaveriet end alle Senatorers Taler." Lincoln var altid føielig, selv mod en Modstander, der høflig anmodede ham om en Tjeneste. Den næste Dag reiste de til Landsbyen Lacon, hvor det var bleven bekjendtgjort, at de skulde holde Taler; men Douglas undskyldte sig med, at han havde ondt i Halsen og ikke kunde tale, medens Lincoln afslog at benytte sig af Douglas's Ildebefindende. Efter Aftalen reiste Lincoln hjem, men erfarede siden, at Douglas havde holdt en Tale i Princeton paa Hjemveien til Chicago. Denne hans Uærlighed tjente ikke til at svække Lincolns Mangel paa Agtelse for ham.

Mod sit eget Ønske blev Lincoln nomineret til Legislaturmedlem og blev valgt med omtrent 600 Stemmers Majoritet. Da han imidlertid gjerne ønskede at blive valgt til Forenede Staters Senator — for at kunne møde Douglas i Senatet — frasagde han sig Embedet for at kunne have saa meget friere Hænder til at virke for sit Valg.

"Hvis nogen tror," skriver Herndon, "at Lincoln satte sig rolig ned og ventede paa Folkets Kald, tager han storligen feil. Han gjorde altid Beregninger og lagde altid Planer for Fremtiden. Hans Ærgjerrighed var en liden Maskine, der aldrig stod stille. En politisk Valgkamps Omvexlinger fremkaldte hele hans Takt og Administrations-Dygtighed og udviklede hans medfødte Flid til det yderste." Men trods alle sine Beregninger og Planer blev han dog ikke valgt til Forenede Staters Senator — vistnok en stor Lykke for Landet; thi han behøvedes i en vigtigere Stilling, som han neppe kunde have opnaaet, hvis han havde havt Anledning eller var bleven nødt til i Senatet at aabenbare for hele Landet sine Anskuelser om, at Unionens Bestaaen ikke burde sættes paa Spil ved paa en grundlovsstridende Maade at skride tilværks mod Slaveriet. Antislaveri-Mændene i Legislaturen var nemlig delte i sine Anskuelser om, hvem der burde vælges til Senator, idet fem Antislaveri-Demokrater ønskede at vælge Lyman Trumbull til Senator, medens de øvrige Antislaveri-Mænd foretrak Lincoln. Da disse Antislaveri-Demokrater ikke kunde formaaes til at stemme paa Lincoln, og der desuden var Fare for, at nogle af de øvrige Antislaveri-Mænd vilde stemme for Pro-Slaverimanden Guvernør Matheson, som Demokraterne agtede at opstille, naar

de erfarede, at de ikke kunde gjenvælge General Shields, besluttede Lincoln hellere at trække sig tilbage og saaledes sikre Trumbulls Valg end at lade en Mand, som baade Lincoln selv og de fleste Antislaveri-Mænd havde meget imod, blive valgt.

Lincolns skuffede Forhaabninger drev ham kun til saa meget grundigere at at sætte sig ind i den politiske Stilling. Det blev snart klart for ham, at "den uundgaaelige Kamp" mellem Slavemagten og dens Tilhængere paa den ene Side og dens Modstandere paa den anden nærmede sig. Eftersom hans Tro paa den retfærdige Sags endelige Seir styrkedes, blev han for hver Dag dristigere, skjønt han altid udtalte sig med største Forsigtighed. Paa den Tid indtraf en Begivenhed, der satte hans slumrende eller tilbageholdte Sympatier med Negrene i Bevægelse. En Negerkvinde ved Navn Polly havde en Søn, der var reist til St. Louis og der havde taget Hyre paa en Fladbaad til New Orleans. Ubekjendt med de "sorte Love" i Louisiana, havde han forsømt at forsyne sig med det forlangte Bevis for, at han var en "fri Neger". Saa snart han steg i Land, blev han derfor arresteret og sat i Fængsel. Baadfolkene reiste hjem uden at gjøre noget Forsøg paa at redde ham fra hans undgaaelige Skjæbne: efter en vis Tid at blive solgt som Slave. Moderen henvendte sig til Lincoln, der intet andet syntes at kunne gjøre end at søge at formaa Illinois's Guvernør til at forlange Negerguttens Udlevering som en fri Borger af Illinois. Men baade Illinois's Guvernør og Louisianas Guvernør erklærede, at

de ingen som helst Myndighed havde til at skride ind mod den tyranniske Lovs Udøvelse. Lincoln søgte at overbevise Guvernøren om hans Ret og Pligt til at skride ind; men denne erklærede bestemt, at han intet kunde gjøre i Sagens Anledning. Tanken om, at en fri og uskyldig Mand maatte blive solgt i livsvarigt Slaveri, og at en fri Stats Guvernør skulde erklære sig udygtig til at forebygge en saadan Krænkelse af en af sin Stats Borgeres Rettigheder, fyldte Lincolns Sind med berettiget Harme; han reiste sig, tog sin Hat og sagde med skjælvende Stemme: "Saa sandt hjælpe mig Gud, Hr. Guvernør, vil jeg ikke gjøre dette Lands Jordbund for varm for en Slaves Fødder, enten De har den lovlige Magt til at sikre denne Guts Løsladelse eller ikke!" Der stod kun en Ting tilbage at gjøre: Lincoln udstedte en Subskriptions-Indbydelse for det Beløb, som behøvedes for at løskjøbe Gutten. Pengene blev sendt til en Ven i New Orleans, og Gutten blev sendt tilbage til den arme Moder.

Landets politiske Historie fra 1854 til Borgerkrigens Udbrud er rig paa rørende — undertiden endog paa blodige Optrin.

Nordstaternes Befolkning, hvis store Flerhed altid havde havt imod Slaveriets Indførelse i nye Territorier i Nordvesten, var ved Ophævelsen af "Missouris Compromise" bleven skammelig forraadt af sine Repræsentanter i Kongressen. Men der var endnu en Udsigt til at tilintetgjøre Slavemagtens Planer om at gjøre Kansas og Nebraska til Slavestater. Spørgsmaalet syntes kun at

være, enten Slaveriets Tilhængere eller dets Modstandere skulde opnaa Overmagten blandt Territoriernes Befolkning, og det gjaldt derfor om at befolke Territorierne hovedsagelig med Folk fra de nordøstlige Stater. Abolitionisterne og andre Antislaverimænd fra Norden organiserede Kolonier og skjænkede Pengebidrag til Kolonister, der vilde reise til Kansas; men Slavestaternes, især Missouris Befolkning, var lige ivrige i sin Kolonisations-Virksomhed. Desuden var Slavemagtens Tilhængere uden al Agtelse for Lov, Ret og Billighed; Missouris Grænseboere gjorde regelmæssige Indfald i Kansas og fordrev alle Settlere, der ikke sympatiserede med Slavemagten.

Efterretningerne om Udskeielserne i Kansas — Streiftogene, Valgbedragerierne, Mordene og de øvrige Forbrydelser — naaede snart østligere Steder. Slaveriets Tilhængere forsvarede al denne Lovløshed, der ikke blot satte Abolitionisterne i fuld Fyr og Flamme, men endog fremkaldte betydelig Røre blandt den øvrige Del af Befolkningen. I Illinois saa vel som i mange andre Fristater blev der oprettet en Forening for at bistaa Frihedsvennerne i Kansas. Lokalforeninger blev oprettede rundt omkring i Staten under Abolitionisternes Ledelse. "I Springfield," skriver Herndon, som nu synes at være bleven en ivrig Abolitionistby, "var vi virksomme, aarvaagne, næsten revolutionære. Vi anbefalede Brugen af hvilket som helst Middel, hvor yderliggaaende det end var, for at forsvare og fremme Frihedens Sag. Ved et af disse Møder blev Lincoln opfordret til at tale. Han formanede os til Maadehold og mindre Bitterhed i vor Behandling af Sagen. Han vilde ikke høre om at ty til Voldsomheder.

"Kugler," sagde han, "er ikke de rette Vaaben. I vil have bedre Held med Stemmesedler. Derved kan I paa en fredelig Maade rive Regjeringen ud af Slavemagtens Hænder, og bevare Menneskeslægtens Frihed ved eders Stemmer, eders Røst og eders moralske Indflydelse .... Lad der være Fred. Foretag en Revolution ved Afstemning og gjenindsæt Regjeringen i Folkets Kjærlighed og Hjerter ved at gjøre den til Udtryk for, hvad den var bestemt til: sand Retfærdighed og Frihed. Eders Forsøg, om der er noget saadant, paa at modstaa Kansas's Love med Magt, er forbrydersk og ugudeligt; og alle eders svage Forsøg vil kun være Daarskaber, der vil ende med at bringe Sorg over eders Hoveder og Ruin over den Sag, I saa villigt vilde dø for at forsvare!" "Disse kloge Raad," fortsætter Herndon, "afkjølede vistnok lidt vor Iver og Heftighed, men viste os tillige Stillingen i dens virkelige Farver og alvorlige Træk. Vi indsamlede en net Sum Penge, og Lincoln lagde sin Oprigtighed for Dagen ved at deltage i Subskriptionen, og afsendte Beløbet til vore Venner i Kansas."

Af et Brev, som Lincoln paa den Tid (1855) skrev til sin gamle Ven Speed i Kentucky, fremgaar temmelig klart hans Forhold til Slaveristriden. Brevet lyder saaledes:

Kjære Speed!

Du ved, hvilken daarlig Brevskriver jeg er. Lige siden jeg modtog dit meget behagelige Brev af 22de Mai, har jeg havt til Hensigt at svare dig derpaa. Du antyder, at du og jeg nu er uenige med Hensyn til Politiken. Jeg

formoder, at dette er sandt — dog ikke saa sandt, som du tror. Du ved, at jeg har imod Slaveriet, og du indrømmer ogsaa dets abstrakte Urigtighed. Saa vidt er der ingen Aarsag til nogen Meningsforskjel. Men du erklærer, at hellere end at opgive din lovlige Ret til [at eie] Slaver — især ifølge deres Befaling, hvilke selv ikke er interesserede — vilde du se Unionen opløst. Jeg ved ikke af nogen, som befaler dig at opgive hin Ret; i det mindste gjør ikke jeg det. Jeg overlader den Sag fuldstændig til dig selv. Jeg indrømmer ogsaa din Ret og min Pligt ifølge Konstitutionen med Hensyn til dine Slaver. Jeg bekjender, at det gjør mig ondt at se de arme Skabninger jagede og fangede og førte tilbage til sit ulønnede Arbeide; men jeg bider mig i Læberne og tier stille. I 1841 havde du og jeg en noget kjedelig Lavvands-Reise med Dampbaad fra Louisville til St. Louis. Du erindrer maaske, saaledes som jeg gjør, at der fra Louisville til Mundingen af Ohiofloden var ombord ti eller tolv Slaver lænkede sammen med Jernlænker. Hint Syn var en stadig Pinsel for mig, og jeg ser noget lignende hver Gang jeg kommer til Ohiofloden eller Grænsen af nogen Slavestat. Det er ikke ret af dig at antage, at jeg ikke bryr mig om en Sag, der altid har havt Magt til at gjøre mig elendig og endnu gjør det. Du burde hellere indrømme, hvor meget den store Flerhed af Nordens Befolkning maa korsfæste sine Følelser for at kunne forblive tro mod Konstitutionen og mod Unionen. Jeg modsætter mig Slaveriets Udbredelse, fordi min Dømmekraft og mine Følelser driver mig dertil, og jeg er ikke forpligtet til at handle anderledes. Hvis jeg paa Grund heraf maa være uenig med dig, da lad det saa være. Du siger, at hvis du var Præsident, vilde du udsende en Armee og hænge Anførerne for Missouriernes Valgbedragerier i Kansas; men at hvis Kansas's Befolkning ærlig beslutter at gjøre Staten til Slavestat, maa den optages i Unionen som saadan, ellers maa Unionen opløses. Men sæt, at Befolkningen uærlig beslutter at gjøre Staten til Slavestat, d. v. s. netop paa den Maade, hvor-

for du vilde hænge Folk? Maa Staten ogsaa da optages i Unionen, ellers maa den opløses? Det vil blive Spørgsmaalet, saasnart det antager en praktisk Form. Paa Grund af din Forudsætning om, at Slaverispørgsmaalet kan blive afgjort paa en ærlig Maade i Kansas, indser jeg klart, at du og jeg vilde være uenige angaaende Nebraska-Loven. Jeg anser den ikke som en Lov, men som en Voldshandling fra Begyndelsen. Den blev undfanget i Vold, drevet igjennem ved Vold og udøvet med Vold. Jeg siger, at den blev undfanget i Vold, fordi Tilintetgjørelsen af "Missouri Compromise" under de forhaandenværende Omstændigheder var intet mindre end Vold. Den blev vedtaget ved Vold, fordi den slet ikke kunde blive vedtaget uden mange Medlemmers Stemmer, som derved begik Vold mod sine Vælgeres bekjendte Ønsker. Den udøves med Vold, fordi Resultaterne af senere Valg forlanger dens Ophævelse, men disse Forlangender trodses aabenlyst. — Du siger, at Folk bør hænges paa Grund af den Maade, hvorpaa de udøver hin Lov; og jeg siger, at den Maade, hvorpaa den udøves, er fuldt saa god som nogen tidligere Maade; den udøves netop paa den Maade, som det fra først af var tilsigtet; hvorfor udtrykker ellers ingen Forsvarer af Loven sin Forbauselse og Misbilligelse derover? Stakkels Reeder [Kansas's Guvernør] er den eneste offentlige Mand, der har været enfoldig nok til at tro, at der var tilsigtet selv den mindste Grad af Ærlighed; men han er nu bleven overbevist om sin Feiltagelse.

At Kansas vil vedtage en Slave-Konstitution og med den vil forlange at blive optaget i Unionen, anser jeg allerede for en afgjort Sag — afgjort netop paa den Maade, som du saa bestemt fordømmer. Ifølge ethvert Lovprincip anerkjendt af enhver Domstol i Norden og Syden er enhver Neger, der indføres til Kansas, fri; og dog vedtager hin Legislatur for Alvor en Lov — trods hine Kjendelser og ledet kun af Voldsaand —, der erklærer, at enhver, der vover at underrette en Neger om hans lovlige

Ret, skal hænges. Dette er Lovens Hovedsum og virkelige Opgave. Hvis de selv skulde blive hængte ligesom Haman i den Galge, som de har opført, vil ikke jeg sørge over deres Skjæbne. I min ringe Stilling vil jeg kræve Gjenoprettelsen af "Missouri Compromise", saalænge Kansas forbliver et Territorium, og naar det ved alle disse vanærende Midler søger Optagelse i Unionen som Slavestat, vil jeg modsætte mig det. Jeg har altid megen Modbydelighed for at tilbageholde mit Samtykke til Besiddelsen af Eiendom*) erhvervet og anbragt paa et Sted i god Tro; men jeg indrømmer ikke, at nogen Mand, der fører en Neger til Kansas for at behandle ham som Slave, handler i god Tro. Enhver Mand, der har Forstand nok til at skjøtte sin egen Eiendom, har Forstand nok til at indse hele denne Lovgivnings vanærende Beskaffenhed. Men jeg afviger fra Emnet. Under min Modstand mod Kansas's Optagelse vil jeg have lidt Selskab, men vi kan let blive slagne; hvis saa, skal jeg ikke af den Grund forsøge at opløse Unionen. Jeg anser det dog for sandsynligt, at vi vil blive slagne. Fuldkommen enige indbyrdes kan I enten direkte eller indirekte bestikke et tilstrækkeligt Antal af vore Mænd til at vinde Seir, lige saa godt som I kunde, om Spørgsmaalet gjaldt om at oprette et Kongedømme. Faa fat i en Mand i Norden, hvis Stilling og Dygtighed er saadan, at han kan gjøre Understøttelsen af eders Sag til en Nødvendighed for det demokratiske Partis Tilværelse, og Sagen er afgjort. Apropos, lad mig fortælle dig en liden Historie. Douglas fremsatte Nebraska-Forslaget i Januar. Paafølgende Februar blev Illinois Legislatur sammenkaldt. Af det hundrede Medlemmer, som udgjorde begge Legislaturens Huse, var omtrent sytti Demokrater. Disse holdt et Caucus-Møde,

---

*) Lincoln indrømmer her kun, at Slaver var Eiendom ifølge de da gjældende Love — ikke at det er moralsk rigtigt at betragte og behandle noget Menneske som Eiendom.

hvori Nebraska-Forslaget omtaltes, om ikke formelt drøftedes. Det opdagedes derved, at netop tre og ingen flere var i Favør af Forslaget. Om et Par Dage kom Douglas's Ordre om at vedtage Resolutioner i Favør af Forslaget, og disse blev vedtagne af begge Huse med stor Majoritet!!! For Sandheden heraf indestaar et demokratisk Medlem, der ikke bøiede sig for Majoriteten. Befolkningens Masser, Demokrater saa vel som Whigger, var endog mere enstemmige derimod; men saa snart Partinødvendigheden af at forsvare Forslaget blev indlysende, var det forbausende at lægge Mærke til, hvorledes Demokraterne begyndte at indse dets Visdom og Retfærdighed.

Du siger, at hvis Kansas ved Afstemning ærligt beslutter at indtræde i Unionen som Fristat, vil du som Kristen glæde dig derover. Alle respektable Slaveeiere taler saaledes, og jeg betvivler ikke deres Oprigtighed; men de stemmer aldrig saaledes. Skjønt du i et privat Brev eller i en Samtale vil udtale dit Ønske om, at Kansas maatte blive Fristat, vil du ikke stemme paa nogen Mand som Kongresmedlem, hvis han skulde sige det samme offentlig. Ingen saadan Mand kunde blive valgt i noget Distrikt i en Slavestat. Du tror, at Springfellow og hans lige bør hænges, og dog vil du ved næste Præsidentvalg stemme paa netop samme Klasse Mænd som han. Slaveopdrætterne og Slavehandlerne udgjør en liden og foragtet Klasse blandt eder og dog afgjør de i Politiken, hvad I alle skal stemme for og imod og er lige fuldstændig eders Herrer, som I er eders Slavers Herrer. Du spørger, paa hvilket Standpunkt jeg nu befinder mig. Det er et omstridt Punkt. Jeg tror jeg er en Whig; men andre erklærer, at der ikke gives nogen Whigger, og at jeg er en Abolitionist. Da jeg var i Washington stemte jeg for Wilmots Proviso saa godt som firti Gange, og jeg har aldrig hørt nogen forsøge at frakjende mig Whig-Grundsætninger derfor. Jeg gjør nu ikke mere end at modsætte mig Slaveriets Udbredelse. Jeg er ingen "Know-Nothing", det er vist. Hvorledes kunde jeg være

det? Hvorledes kan nogen, der afskyr Negrenes Undertrykkelse, forsvare Undertrykkelsen af nogen hvid Klasse Mennesker? Det lader til, at vi gjør store Fremskridt ned ad Bakke. Som Nation begyndte vi med at erklære, at "alle Mennesker er skabte lige." Vi læser nu dette saaledes: "Alle Mennesker er skabte lige, undtagen Negrene." Naar "Know-Nothingerne" opnaar Magten, vil det hede: "Alle Mennesker er skabte lige, undtagen Negre, Udlændinge og Katholiker." Naar det kommer dertil, skulde jeg foretrække at udvandre til et Land, hvor Folk ikke gjør nogen Fordring paa at elske Friheden, t. Ex. til Rusland, hvor man kan tage Enevoldsherredømmet uden Tilsætning af Hykleri....

Altid din Ven
A. Lincoln.

"Whig-Partiet havde allerede fuldendt sit Hverv i den politiske Verden," skriver Herndon, uden dog at antyde, hvad dette Hverv var; men lad os skilles fra dette Parti ved at indrømme, at det havde udrettet en god Gjerning: det havde opdraget Abraham Lincoln. "At Partiet nærmede sig sit Endeligt, indsaa nu Lincoln," erklærer Herndon videre, "skjønt han havde Ry for at være langsom i sine Bevægelser." Store Aander saavel som store Legemer bevæger sig jo altid langsomt, men de bevæger sig med saa meget større Kraft. "Han begyndte at famle omkring efter et trygt Fodfæste, da den store Vandflom skulde komme og den rasende Strøm skulde feie de gamle Landemærker ud af Sigte"....

"Da Lincoln erfarede, at han drev omkring med de uorganiserede Elementer, der fløð sammen efter at den rasende politiske Flom var gaaet ned, blev det ham klart, at hvis han agtede at optræde som Leder, maatte han selv

indtage et bestemt Standpunkt. Kun Had mod Slaveriet og Modstand mod Kansas-Nebraska-Lovgivningens Uretfærdighed var ikke alt, hvad der krævedes af ham. Han maatte enten blive Demokrat, 'Know-Nothing', Abolitionist eller Republikaner eller vedblive for bestandig at drive omkring paa det politiske Hav uden Kompas, Ror eller Seil. Endelig erklærede han sig".

Det republikanske Parti holdt sin første Stats-Konvention i Bloomington, Illinois, den 29de Mai 1856. Men dets Historie begynder ikke med dette Møde. Da Slavérispørgsmaalet nu var bleven det vigtigste politiske Spørgsmaal, og Whig-Partiet altid havde været delt med Hensyn til dette Spørgsmaal, kan vi let indse, at det republikanske Parti ikke var en Fortsættelse af Whig-Partiet under et nyt Navn. I Begyndelsen var det et ret og slet Antislaveri-Parti og optog i sit Skjød alle, der havde imod Slavemagtens Udvidelse: Abolitionister, Antislaveri-Whi- Antislaveri-Demokrater, "Know-Nothings" eller "Amerikanere" og den temmelig store Klasse, der før havde fortjent Navnet "Do-Nothings": de politiske Krøblinge, der kun vækkes til Bevidsthed om sin politiske Tilværelse ved et politisk Jordskjælv. Men blandt alle disse var dog Abolitionisterne i Begyndelsen Partiets Salt og Kryderi, om ikke dets Masse.

Abolitionisterne havde i Begyndelsen erklæret, at de vilde bestræbe sig for at afskaffe Slaveriet baade ved at søge at overbevise Befolkningen om dets Urigtighed og ved at deltage i Politiken. Allerede i 1834 foreslog Garrison Oprettelsen af et "Kristeligt politisk Parti", og næsten alle ledende Abolitionister paapegede Nødvendigheden af at deltage i Politiken for at kunne drive sine Grundsætninger

igjennem. I Begyndelsen indskrænkede man sig til at afæske de forskjellige Kandidater for Kongressen deres Anskuelser angaaende Slaverispørgsmaalet; men man erfarede snart, at Kandidaterne ofte var villige nok til at give tilfredsstillende Svar paa de fremsatte Spørgsmaal for at kunne erholde Abolitionisternes Stemmer, men naar de kom til Kongressen, glemte de sine høitidelige Løfter. Tidlig i Aaret 1840 samledes 121 Delegater fra sex forskjellige Stater (104 fra New York alene) i Albany, N. Y., og nominerede Kandidater for Præsident- og Vice-Præsidentembedet; de kaldte det nye Parti Frihedspartiet; men Abolitionisterne var ikke enige om Nødvendigheden af et særskilt Parti, og kun faa af dem — mindre end syv tusen — stemte paa Frihedspartiets Kandidater; de fleste stemte paa Slavemagtens gamle Redskab Harrison og Slaveeieren Tylor, der først blev Forræder mod sit Parti og siden mod sit Fædreland; han var nemlig den eneste Ex-Præsident, der sluttede sig til Rebellerne. I 1841 deltog Frihedspartiet i Statsvalget i Ohio under den senere som Lincolns Finansminister og derefter som Høiesteretsdommer bekjendte Salmon P. Chases Ledelse; i 1842 deltog Partiet i Statsvalget i New York. I 1843 holdt Frihedspartiet i Buffalo, N. Y., en Nationalkonvention, hvor henimod et tusen Delegater var tilstede fra alle Fristater undtagen New Hampshire. Konventionen nominerede Kandidater for Præsident- og Vice-Præsidentembedet, og disse Kandidater fik over sexti tusen Stemmer ved Valget. Da de fleste af disse Stemmer før havde "tilhørt" Whig-Partiet, blev dette slaget ved Valget. Men Abolitionisterne var nu delte i to Leire. Garrison og hans Tilhængere var allerede komne til den Overbevisning, at et nationalt Friheds-

parti intet kunde udrette, — at Slavemagten havde for mange Tilhængere i Norden til, at der kunde være noget Haab om Frihedspartiets nationale Seir. Denne Klasse Abolitionister begyndte nu ivrigt at virke for Unionens Opløsning: Fristaternes Adskillelse fra Slavestaterne og Oprettelsen af en Republik, der "ikke blot skulde være en Republik i Navnet, men i Virkeligheden." Denne Klasse Abolitionister var aldrig meget talrig, men de skraalede en hel Del; Manden, der havde erklæret: "Jeg vil blive hørt!" var deres Leder. Det fortjener at omtales, at da disse Abolitionister begyndte at vedtage Resolutioner og indsende Petitioner til Kongressen om Unionens Opløsning, optraadte Slavemagtens Repræsentanter, der saa længe de tilhørte Mindretallet havde truet med Slavestaternes Udtrædelse af Unionen, nu paa det ivrigste derimod. De var nu de bedste Unionister i Landet! Deres Unionisme saavel som deres afroste Frihedsgrundsætninger var naturligvis kun det frækkeste Hykleri — noget, som de ved sin egen Veltalenhed overtalte sig selv til at tro paa med sin Hjernes Overflade, medens de i sin Hjernes og sit Hjertes Indre hadede al anden Frihed end sin egen Frihed til at være Tyranner — hadede al anden Regjering end Slaveherrens paa hans egen Plantage.

I 1848 understøttede de politiske Abolitionister Frijord-Partiets Kandidat, Ex-Præsident Van Buren, "en Nordstatsmand med Sydstatsgrundsætninger," for Præsidentembedet; men "Principer, ikke Mænd", var dette Partis Valgsprog, og for Principet: Modstand mod Slavemagten, blev der ved dette Valg afgivet over 290,000 St. Men et meget stort, om ikke det største, Antal af disse Stemmer var afgivne af Demokrater, der snart vendte til-

bage til "sin første Kjærlighed" — en Vane, som "frafaldne" Demokrater altid har. Ved næste Præsidentvalg (1852) erholdt "Frijord=Partiets Kandidat kun 150,000 Stemmer, medens den demokratiske Præsidentkandidat, Franklin Pierce, seirede i alle Stater undtagen fire.

Det republikanske Parti siges at være "født" i Ripon, Fond du Lac County, Wisconsin, tidlig i 1854. Nogle Medlemmer af Whig=Partiet, Frijord = Partiet og det demokratiske Parti kom sammen for at raadslaa om, hvad der kunde gjøres for at modarbeide Slavemagtens Anmasselser, og besluttede, at hvis den i Kongressen fremsatte "Kansas=Nebraska Bill" blev vedtaget, "vilde de kaste alle gamle Partiorganisationer overbord og oprette et nyt Parti med den eneste Opgave at modsætte sig Slaveriets Udbredelse." Partiet blev organiseret for Wisconsins vedkommende paa en Statskonvention, der holdtes i Juli samme Aar. Omtrent samtidig holdtes der en lignende Statskonvention i Michigan, der ikke blot besluttede at modarbeide Slaveriets Udbredelse, men at virke for dets Afskaffelse i Forbundsdistriktet.

Det nye Parti, der saaledes havde en dobbelt Opgave: først at modstaa Slavemagten, dernæst at angribe den, fik Navnet "det republikanske Parti". Lignende Konventioner holdtes omtrent samtidig eller kort efter i Indiana, New York og Massachusetts. Henry Wilson skriver: "Skjønt det republikanske Parti ikke strax blev organiseret i alle Fristater, var dog hele Norden for

en stor Del inspireret af dets Aand og gjennemtrængt af dets Ideer. Inden et Aar var elleve republikanske Senatorer bleven valgte, og femten Stater havde opnaaet Anti-Nebraska Majoriteter. Af 140 Fristats-Medlemmer af Repræsentanthuset var 120 imod omhandlede Lov." I 1855 seirede det republikanske Parti i Ohio og valgte Salmon P. Chase til Guvernør og Thomas H. Ford til Vice-Guvernør.

Da den republikanske Statskonvention samledes i Bloomington den 29de Mai 1856, rev Lincoln sig løs fra sine ultra-konservative Venner og Omgivelser i Springfield og begav sig til Bloomington for at "møde de radikale og alle andre." Blandt de tilstedeværendes Navne findes nogle, der senere fik en god Klang i Landets Historie: Trumbull, Yates, Swett, David Davis o. a. "Konventionen vedtog en Platform," skriver Herndon, som ogsaa var der og havde været Midlet til at bringe Lincoln derhen, "fuld af Anti-Nebraska-Udtalelser og som der og da gav det republikanske Parti dets officielle Navn [som et Parti i Staten]. Da Forhandlingerne var tilende, traadte Mr. Lincoln efter gjentagne Opfordringer frem og holdt en Tale med saadant Alvor og Kraft, at ingen, der hørte den, nogensinde vil glemme dens Virkninger." Angaaende denne Tale sagde Herndon for mange Aar siden i et Foredrag:

"Jeg har hørt eller læst alle Mr. Lincolns store Taler, og det er min Mening, at hans Tale i Bloomington var den bedste af dem alle. Tidligere havde han kun behandlet Slaverispørgsmaalet fra et politisk Standpunkt uden at indlade sig paa Spørgsmaalet om det radikale og evige rette. Nu var han gjenfødt og døbt og besad en nyom-

vendts Iver og Varme; den kvalte Ild brød ud, en Begeistring, der var sjelden hos ham, flammede op, hans Øine tindrede af Inspiration, han følte [sin Sags] Retfærdighed, hans Hjerte følte det rette, hans Sympatier, mærkværdig dybe for ham, brød frem, og han stod foran den evige Rets Trone. Hans Tale var fuld af Ild, Energi og Kraft; der var Følelse; der var Begeistring; der var Retfærdighed, Billighed, Sandhed og Ret, sat i Brand ved en af Uretfærdighed opbragt Sjæls guddommelige Ild; den var haard, tung, knudret, knortet, staalsat med Vrede. Jeg forsøgte i omtrent femten Minuter at nedskrive den, saaledes som jeg paa den Tid pleiede at gjøre, men da kastede jeg Pen og Papir og levede kun i Øieblikkets Inspiration. Hvis Mr. Lincoln sædvanlig var sex Fod og fire Tommer høi, var han i Bloomington den Dag syv Fod, og inspireret oven i Kjøbet. Fra den Dag til sin Dødsdag vaklede han ikke i, hvad der var ret. Han følte sit store Kors, havde sin store Ide, ammede den, beholdt den, lærte andre den, aflagde trofast Vidnesbyrd derom til sin Død og beseglede den endelig med sit dyre Blod."

Uheldigvis var denne Tale ikke skrevet og blev derfor heller ikke trykt.

Til Belysning af den politiske Tilstand i Springfield paa den Tid kan anføres, at ikke blot skyede mange af Lincolns gamle politiske Venner ham paa Grund af hans Deltagelse i denne Konventions Forhandlinger og Vedtagelsen af Resolutioner, der var i den Grad moderate, at de ikke fortjener at stilles ved Siden af andre Statskonventioners republikanske Platformer, men da hans Ven Herndon fem Dage senere forsøgte paa den almindelige Maade at faa istand et Ratifikations-Møde, indfandt, foruden Lin-

coln og Herndon kun en eneste Mand sig. Man kan tænke sig Lincolns Følelser, da han traadte ind i det brilliant oplyste Courthus og bemærkede "Forsamlingen". Han betraadte Talerstolen med en Mine af blandet Lystighed og Bedrøvelse og holdt følgende Tale:

"Mine Herrer! Denne Forsamling er større, end jeg vidste den vilde blive. Jeg vidste, at Herndon og jeg selv vilde komme, men jeg vidste ikke, at nogen anden vilde være her, og dog har en anden indfundet sig: du, John Pain. Dette er en bedrøvelig Tid, der synes ud af Lave. Alt synes dødt, dødt, dødt; men Tidsalderen er endnu ikke død; den lever saa vist, som vor Skaber lever. Trods den tilsyneladende Mangel paa Liv og Bevægelse, bevæger dog Verden sig alligevel. Vær haabefuld. Lad os nu adjournere og henskyde Sagen til Vælgerne."

"Ikke blot i Springfield," skriver Herndon, "men overalt maatte det republikanske Partis Grundlæggere — Frihedens Apostle — kjæmpe for sin Sags Retfærdighed."

I Juli samme Aar (1855) holdtes en General-Konvention af Republikanere i Philadelphia for at lægge Planer for Fremtiden. I Februar det næste Aar holdtes i Pittsburg, Pa., en lignende Konvention, der er bleven kaldt den første republikanske National-Konvention, men den National-Konvention, der nominerede den første republikanske Præsident- og Vice-Præsidentkandidat, holdtes i Philadelphia den 17de Juni 1856. General John C. Fremont blev nomineret for Præsidentembedet, og flere Kandidater blev foreslaaede for Vicepræsidentembedet: William L. Dayton erholdt 259 Stemmer, Abraham Lincoln, hvis Navn hilsedes med stormende Bifald af Delegaterne fra Vesten, erholdt 110 Stemmer, medens 180 Stemmer var fordelte blandt andre Kandidater. Uden

nogen ny Votering blev Dayton enstemmig erklæret som Partiets Kandidat for Vice-Præsidentembedet.

Lincoln var ikke tilstede ved Konventionen og havde ingen Ide om, at hans Navn vilde blive foreslaaet for noget af de to Embeder. Da Efterretningen om, at Lincoln havde erholdt 110 Stemmer for Vice-Præsidentembedet, naaede Urbana, hvor Lincoln var tilstede under Retsmøderne, erklærede de tilstedeværende Sagførere, at dette maatte være "vor Lincoln". Lincoln lo og sagde: "Umulig! Det maa være den store Lincoln i Massachusetts" — en fremragende Abolitionist og "Know-Nothing".

Historien om disse "Know-Nothings" eller "Amerikanere", som de kaldte sig, er noget af det mærkværdigste i dette Lands politiske Historie. Blandt Whiggerne havde der altid været et stort Antal Udlændingehadere, men de havde ikke formaaet at udøve nogen Indflydelse i Lovgivningen. Nu, da Whig-Partiet var gaaet tilgrunde, troede de, at deres beleilige Tid var kommen, og de oprettede et politisk Parti under et hemmeligt Selskabs Maske. Ordenen blev stiftet i New York i 1853 "for at hindre Udlændinges Indflydelse, rense Valgkassen og modsætte sig alle Bestræbelser paa at udelukke Bibelen fra de offentlige Skoler," hvilket med andre Ord vil sige, at ingen udenlandsfødt Borger burde tilstedes Adgang til at udøve sin Stemmeret, ialfald ikke hvis han var Katholik; nogle katholske Præster havde formodentlig allerede da som ofte senere været dumme nok til at modsætte sig Bibelens Læsning i de offentlige Skoler. Den formelle Ophævelse af "Missouri Com-

promise" i 1854 drev Hundreder af Tusinder til at slutte sig til denne Orden — "ikke," siger Henry Wilson, der selv var Medlem deraf, "fordi de brød sig saa meget om dens erklærede Grundsætninger og Maal, som for Retfærdighedens og Humanitetens høiere Maal;" "de havde liden Tro paa Ordenens Bestaaen, men var villige til at benytte dens Maskineri til at splitte Whig-Partiet og det demokratiske Parti i det visse Haab, at ud af de uorganiserede Masser vilde der fremstaa et stort politisk Parti, der vilde optræde mod Slavemagtens herskende Indflydelse."

Inden to Aar havde dette hemmelige Selskab, hvis erklærede Princip altsaa var Udlændingehad, men hvis egentlige Opgave ledende Medlemmer (ifølge Wilsons Paastand) mente var de gamle Partiers Splittelse og Oprettelsen af et Antislaveri-Parti, opnaaet over en og en Fjerdedels Million Medlemmer. Paa et Møde i Philadelphia i 1855 (kort før den republikanske National-Konvention), hvor det var Hensigten at opstille Kandidater for Præsident- og Vice-Præsidentembedet, blev Ordenen splittet, idet Antislaveri-Mændene forlangte en Platform, der skulde kræve Gjenoprettelsen af "Missouri Compromise" og Optagelsen af Kansas og Nebraska som Fristater, medens Slaveriets Tilhængere fremsatte Resolutioner, der forbød Drøftelsen af Slaverispørgsmaalet og forlangte den strenge Overholdelse af alle da gjældende Love, hvormed Lovene til Fordel for Slavemagten tilsigtedes. Saaledes forsvandt en Orden, der var voxet op ligesom en Sop i Løbet af en Nat, uden at efterlade andre Spor end et dybere befæstet Udlændingehad hos en stor Del af den indfødte Befolkning — et Had, der endnu ulmer i enhver af

indfødte Amerikanere iværksat Reformbevægelse —, medens Ordenens Antislaveri-Medlemmer sluttede sig til det republikanske Parti og dens Proslaveri-Medlemmer til det demokratiske Parti. Det republikanske Parti blev derved betydelig styrket i Antal, men svækket i Karakter ved Optagelsen af et alt andet end hæderligt Element. Lamon skriver: "En Afdeling af Frijord-Politikerne var slet ikke fin paa det; de var for største Delen slette og uærlige Mænd, hos hvem Bekjendelsen om Principer af noget Slags kun var en bekvem Maske, og som ikke kunde slutte sig til noget Parti undtagen af Egennytte. De var endda ikke visse om, hvorvidt det var muligt at vække mere Had hos Nordens Befolkning mod Udlændinge og Katholiker end mod Slaveeiere, og de besluttede derfor klogeligen at indtage en Stilling, hvori de kunde prøve begge Dele. De sluttede sig derfor til Ordenen, aflagde Ed paa at hylde dens Grundsætninger og at ville rette sig efter den Platform, det nationale Raad (Mødet i Philadelphia) maatte vedtage, og var lige saa villige til at gjøre det som til at forraade Ordenen i Republikanernes Hænder, alt efter som deres egne Udsigter til Forfremmelse maatte synes at kræve det. Da de efter moden Overveielse ansaa det sidste for det bedste, bidrog de dertil, hvad de kunde, og fortalte derpaa de gamle, grinende, ærlige Antislaveri-Mænd, til hvem de atter sluttede sig, at de havde sluttet sig til 'Know-Nothingerne' (og aflagt ubrydelig Ed paa at ville hade Udlændinge og Katholiker) kun for at 'styre Ordenen paa Frihedens Spor'; og da Republikanerne netop da var i stor Trang for Stemmer, ansaaes Undskyldningen for tilstrækkelig."

Den første republikanske National-Konvention udtalte

sin Tilslutning til Uafhængighedserklæringens Udtalelser om de selvindlysende Sandheder, at alle Mennesker er skabte lige og har af Skaberen modtaget visse uafhændelige Rettigheder, blandt hvilke er Ret til Liv, til Frihed og til at søge sit eget Velvære, — samt vedtog en Platform, hvis vigtigste Resolutioner lød saaledes:

"Besluttet, ...at vi benegter Kongressens, enhver Territorial-Legislaturs, enhver Persons eller Klasse Personers Ret til at give Slaveriet lovlig Tilværelse i noget af de Forenede Staters Territorier, saalænge den nugjældende Konstitution staar ved Magt.

"Besluttet, at Konstitutionen tilstaar Kongressen suveræn Regjerings-Myndighed over de Forenede Staters Territorier, og at det i Udøvelsen af denne Myndighed er Kongressens saavel Ret som Pligt inden Territorierne at forbyde hine Tvillingelevninger fra Barbariets Tidsalder: Flerkoneri og Slaveri."

Det demokratiske Parti havde allerede holdt sin Konvention og nomineret Buchanan og Breckenridge til, henholdsvis, Præsident og Vice-Præsident, samt vedtaget en Platform, der erklærede det som et demokratisk Princip ved Organiseringen af nye Territorier og Stater at overlade til dem selv at afgjøre, hvorvidt Slaveri skal tillades eller ikke — en fræk Løgn, med mindre man vilde indrømme, at dette "Princip" nylig var opdaget, skjønt i det Tilfælde maatte Principet enten ikke være demokratisk, eller ogsaa maatte det demokratiske Parti ikke have været demokratisk, før dette Princip blev opdaget. Men Paastanden var fremsat paa en saadan spidsfindig Maade, at vistnok faa af dets Medlemmer, undtagen de uhæderlige Ledere, forstod den.

Lincoln blev som sædvanlig ansat som Elektor og gjennemreiste som saadan Staten og holdt omtrent femti Taler. "Nogle af disse," skriver Lamon, "var meget træffende, og det er sandsynligt, at ingen Mand i hele Landet drøftede Hovedspørgsmaalet under denne Valgkamp — Slaveriet i Territorierne — paa en mere original og overbevisende Maade. Fra først til sidst afviste han haanlig Paastanden om, at Fremonts Valg vilde berettige Slavestaterne til at udtræde af Unionen, eller at det endog kunde blive en mulig Aarsag til Unionens Opløsning. Han betragtede Frygten for Unionens Opløsning som 'Humbug' — kun som en Trusel af Vindmagere og en ugrundet Frygt hos Rædharer."

Herndon beretter, at Lincoln modtog Breve fra alle Egne i Staten om at komme derhen og holde Taler. Yates anmodede ham om at komme til et Sted, Washburn til et andet, Trumbull til et tredje, medens hver Korsvei-Politiker og Legislaturkandidat bad ham komme til deres Egn, "hvor hans Hjælp meget behøvedes." Selv fra Indiana, Wisconsin og Jowa hørte han makedoniske Raab. En Person i en nærliggende By skrev: "Kom til vort Nabolag, thi Folket her har mere Tillid til Dem end til nogen anden Mand. Folk, der ikke læser, ønsker at høre Sagen fremstillet saaledes, som De alene formaar at fremstille den. Andre kan nok holde smukke Taler, men da vil man ikke høre: 'Lincoln sagde saa i sin Tale'!" En Præsident for et College indbød ham til at holde en Tale for Eleverne og udtalte, at han ansaa ham som "en, der af Forsynet var skabt for en Tid som denne, og selv om Kampen skulde ende med Nederlag, vilde det være nogen Trøst at kunne erindre, at vi havde en Hektor til Anfører."

Lincoln udmærkede sig især under denne Valgkamp, som han forestod med saa stor Dygtighed i Staten, ved sin Skarpsindighed i at modarbeide sin gamle Partifælle, Ex-Præsident Fillmore, som var bleven nomineret af det amerikanske Partis Slaveritilhængere og godkjendt af den Rest af Whig-Partiet, som endnu klyngede sig til det tomme Navn, for at trække Stemmer fra den republikanske Kandidat og saaledes hindre hans Valg. Han skrev meget skarpsindige Breve til Personer, som han antog vilde "bortkaste sin Stemme paa Fillmore" og paaviste ligesaa tydelig, "som tre Smaagrises Vægt kan sammenlægges," at enhver Stemme, som Fillmore erholdt i Illinois, kun vilde bidrage til Buchanans Seir. Men Lincoln kunde naturligvis ikke naa mange Vælgere med sine Breve, skjønt alle, der "bortkastede sine Stemmer paa Fillmore", vistnok senere lærte at indse sin Daarskab. Fremont erholdt 96,180 Stemmer i Staten og Fillmore 37,451, tilsammen 133,630, medens Buchanan kun erholdt 105,344. Den republikanske Guvernørkandidat blev valgt med 4,729 Stemmers Majoritet. Medens Fremont erholdt Majoriteten i elleve Stater, erholdt Fillmore Majoriteten i kun en, nemlig i Maryland. Lincoln havde i ovenomtalte Breve paavist, at hvis Buchanan seirede i Illinois, vilde hans Valg være sikret, og han havde Ret. Skjønt Buchanan erholdt flere Elektor-Stemmer end Fremont, erholdt dog denne flere af Folkets Stemmer, nemlig over 1,341,000, medens Buchanan erholdt over 370,000 færre Stemmer. Republikanerne tabte saaledes sin første Valgkamp paa Grund af det tossede Valgsystem, der har sat dem istand til at seire i 1876 og 1888. Men trods Befolkningens Mangel paa Agtelse for "Minoritets-Præsidenter", be-

holdes dog dette urepublikanske System, der sætter uærlige Partiledere istand til at beseire Majoriteten ved at anvende hele sin Styrke (hvori denne bestaar er det unødig her at paapege) i en eller to "tvivlsomme" Stater.

Men skjønt det republikanske Parti ikke vandt sin første Valgkamp, havde det dog mere end godtgjort sin store Styrke og sin Ret til at ansees som det eneste Anti-slaveri-Parti i Landet. I den korte Tid af to Aar, efter at Nordens Befolkning ved den formelle Ophævelse af "Missouri Compromise" var bleven vækket af sin mange-aarige Ligegyldigheds og Sikkerheds Søvn, havde det store Flertal af Fristaternes Befolkning befriet sig for sine gamle Partifordomme og andre Fordomme og optraadt enigt mod en fælles Fiende. Denne Folkets Optræden indeholder en vigtig Belærelse, nemlig denne: Folket kan til en Tid lade sig bedaare af "de mægtige, vise og gode", men de vil ikke altid lade sig benytte som deres blinde og viljeløse Redskaber, eller som Lincoln udtrykte det; "I kan altid bedaare nogle Folk, og i nogen Tid alle Folk, men I kan ikke altid bedaare alle Folk." Den Del af Nordens Befolkning, der havde en direkte eller in-direkte Fordel af Slaveriet, havde i en Række af Aar kon-trolleret Folkemeningen — "de mægtige, vise og gode" er altid de toneangivende, selv om Masserne nærer en hem-melig Foragt for dem, saaledes som Lincoln antyder i det sidst anførte Brev til Speed —, men nu havde den største Del af Befolkningen — desværre dog kun for en Tid — afrystet deres Indflydelse; thi medens Masserne havde sluttet sig til det republikanske Parti, undlod dog endnu for en Tid "mange, især Fabrikanter, Kjøbmænd og Ban-kører," skriver Wilson, "at stemme for den republikanske

Valgseddel, skjønt de ikke kunde andet end billige dens Platforms Lære; medens de ansaa sig forpligtede til at stemme paa Kandidater, hvis Principer de maatte fordømme." Hvad der "forpligtede" dem til at handle mod sin bedre Overbevisning og Samvittighed, om man forøvrigt gjør Ret i at tilskrive dem Overbevisning og Samvittighed, undlader Wilson at paapege. Men det fortjener at bemærkes, at saasnart det gik klart op for denne Klasse, at det var f o r d e l a g t i g e r e at slutte sig til det republikanske Parti end at modstaa det, forsvandt "Forpligtelsen", eller rettere: deres "Forpligtelse" bestod altid i at støtte det Parti, der bidrog mest til at støtte deres Interesser, enten dette alene kunde ske ved at holde den sorte Befolkning i Slaveri eller ved at gjøre den hvide Befolkning til deres Trælle. Hvad der senere bevægede denne Klasse til at støtte det republikanske Parti, er ikke vanskeligt at forstaa. Disse Folk holdt altid et skarpt Udkig med de økonomiske Foreteelser i Landet, og det maatte allerede da begynde at gaa op for dem, at Sydens Befolkning var paa god Vei til selv at drage den største, om ikke den hele Fordel af Slaveriet istedet for at lade den tilflyde Nordens Kapitalister; allerede i 1850 var der (ifølge Census-Rapportene) i tre af Slavestaterne 93 Fabriker, hvori Slaver var de eneste Arbeidere, i fuld Gang. Hverken Beskyttelsestold-Lovgivning eller nogen anden Lovgivning, der kunde opnaaes, kunde sætte Nordens Fabrikanter istand til at konkurrere med Fabrikanter, der benyttede Slaver som Arbeidere; thi som Fabrikarbeidere, der er beskjæftigede det hele Aar, maatte Slaverne være langt fordelagtigere end som Jordarbeidere, der kun er beskjæftigede nogle faa Maaneder om Aaret, medens de maatte

fødes og klædes det hele Aar. Nordens Fabrikanter maatte derfor allerede nu begynde at indse, at Slaveriet snart vilde ophøre at være indbringende for dem og istedet optræde som en farlig Rival. At denne Opdagelse maatte tjene til at overbevise denne Klasse Personer om Slaveriets Fordærvelighed, kan vi let indse. For at overbevise denne Klasse Folk maa man altid røre ved deres Pengepungs Snore, af hvilke den ene staar i Forbindelse med deres Hjerne og den anden med deres Hjerte.

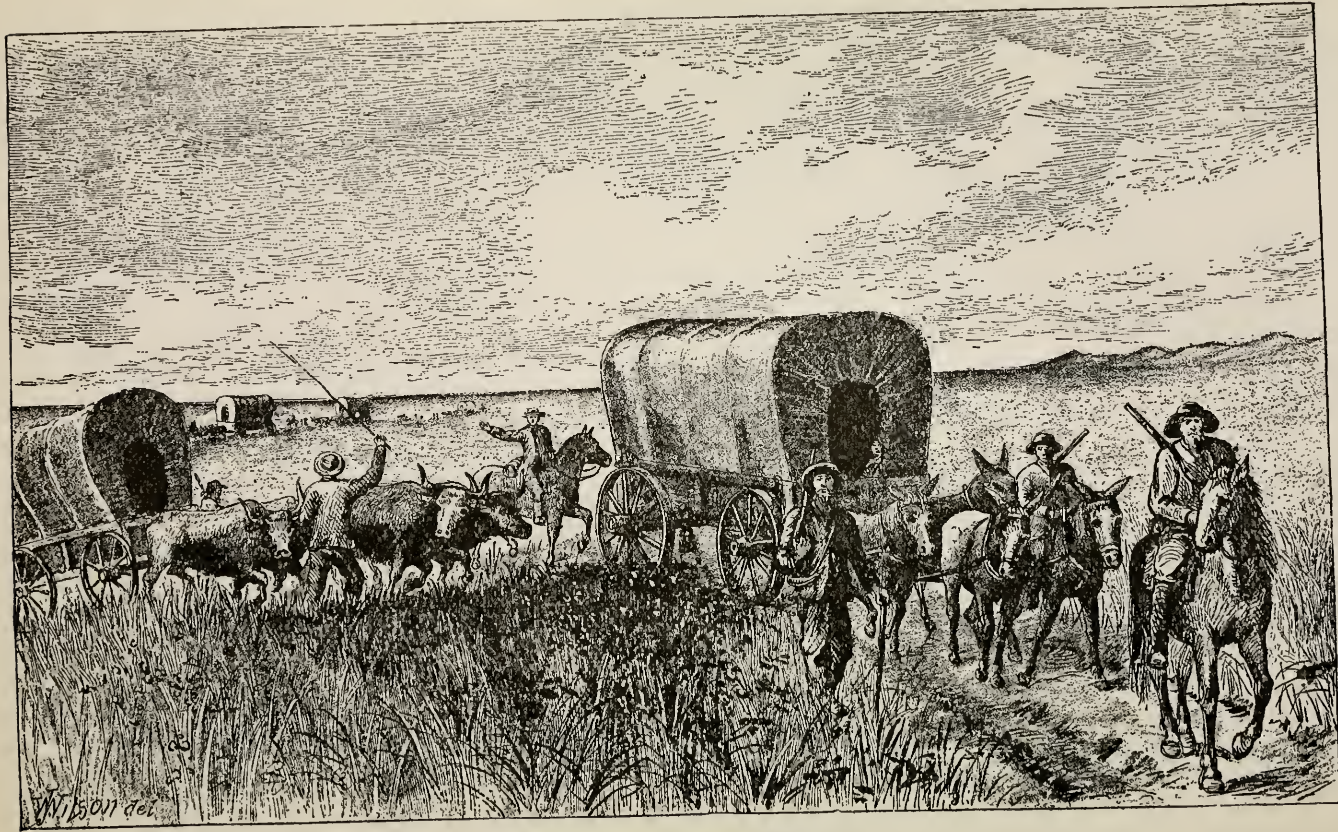
Desuden gives der ogsaa dem, som er ondskabsfulde nok til at paastaa, at denne Klasse Personer senere sluttede sig til det republikanske Parti for at kunne paavirke Lovgivningen til sin egen Fordel. Men at paastaa, at de pustede til den Ild, der satte Gemytterne i Norden og Syden i saadan Flamme, at en langvarig og blodig Krig blev Følgen — en Krig, hvis Byrder saa langt fra at falde paa den Klasse Personer, som bedst formaaede at bære dem, tvertimod tjente til at berige dem mere for hvert Aar end ti Aars Fred — at paastaa dette er formodentlig at tilskrive dem altfor stor Fremsynthed og Intelligens. Det fortjener dog at bemærkes, at Krigen tilintetgjorde denne Klasses farlige Rival i Syden og styrkede og befæstede i den Grad Pengemagten i Norden, at det med langt større Grund kan siges, at denne Magt har regjeret Landet, d. v. s. har havt den overveiende Indflydelse i Politiken, især i Nationalpolitiken, siden 1860, end det kan siges (og derom er nu alle, som har sat sig ind i Sagen, enige), at Slavemagten regjerede Landet fra Republikens Grundlæggelse til 1860.

Da den politiske Diskussion fra 1854 til 1860 hovedsagelig dreiede sig om Kansas's Optagelse i Unionen som Slavestat eller Fristat, og da Begivenhederne i hint Territorium vistnok bidrog mere til at vække Nordens Befolkning og give den offentlige Mening Retning end alle andre Aarsager, skjønt Abolitions-Bevægelsen naturligvis havde forberedt Sindene, — bliver det nødvendigt at levere en sammentrængt Oversigt over Kansas's politiske Historie i dette Tidsrum.

Den første Guvernør for Territoriet var Andrew H. Reeder (fra Pennsylvania), der blev ansat af Præsident Pierce i 1854. Allerede ved det første Valg (af Delegat til Kongressen) flokkede et saa stort Antal demokratiske Missouriere ind i Territoriet (kun for den Dag), at en Demokrat blev valgt. Ved Valget af Legislaturmedlemmer det næste Aar (1855) seirede Demokraterne paa samme Maade. Skjønt Guvernøren var en Proslaveri-Mand, ansaa han sig dog forpligtet til at erklære Valget ugyldigt i sex Distrikter paa Grund af Valgbedragerier.

Ved det nye Valg seirede Fristatsmænd i fem af disse Distrikter; men disse Mænd blev negtet Adgang til Legislaturen, medens de ulovlig valgte Personer blev budne velkommen. Denne Legislatur (the bogus legislature) vedtog en Mængde tyranniske Love; men Guvernøren negtede at underskrive mange af dem. Derover klagede Legislaturen for Præsidenten, og han afsatte Reeder og ansatte en Mand ved Navn Wilson G. Shannon (fra Ohio) som Guvernør. Denne lagde ved sin Ankomst (i 1855) intet Skjul paa, at det var hans Hensigt at bidrage alt, hvad han kunde, til at gjøre Kansas til Slavestat. Fristatsmændene begyndte nu at holde særskilte Konventioner, der

udnævnte (og senere valgte) Delegat til Kongressen og vedtog en Grundlov. Det samme gjorde Proslaveri-Mændene. Der var nu Fare for, at de hyppige og ofte blodige Sammenstød mellem de to Klasser skulde udarte til en fuldstændig Borgerkrig, og for at forebygge dette, afsatte Præsidenten Guvernør Shannon og ansatte John W. Glary (fra Pennsylvania) i hans Sted. Han forsøgte at mægle mellem de stridende Partier, hvorover Slaveriets Tilhængere blev forbitrede og anklagede ham for den nye Præsident, Buchanan. Glary blev afsat og Robert J. Walker (fra Mississippi) blev ansat som Guvernør. Da han ivrigt forsvarede Befolkningens Ret til at afgjøre ved Stemmegivning, hvorvidt Slaveriet burde tillades eller ikke, blev Slaveriets Tilhængere, der nu udgjorde et Mindretal, yderst forbitrede paa ham, og aabenbarede derved klarligen, at de aldrig havde havt til Hensigt at lade Sagen afgjøre ved en ærlig Afstemning — noget, som Lincoln allerede fra først af havde indseet. Ved Legislaturvalget i Oktober 1857 seirede Fristats-Mændene fuldstændigt. Nu skred Præsidenten ind, afsatte Guvernøren og negtede at godkjende den nylig valgte Legislatur. Dette indgav den gamle Slaveri-Legislatur Mod til at gjøre Fordring paa at være Territoriets eneste Legislatur og sammenkalde en Konstitutions-Konvention, der foreslog en Konstitution, som var affattet udelukkende i Slaveeiernes Interesse. Befolkningen gaves ingen Anledning til at forkaste denne Konstitution, men kun til at stemme *for* den *med* eller *uden* Slaveri. "Uden Slaveri" godkjendte den det bestaaende Slaveri og forbød dets Afskaffelse før Aaret 1864. Da Fristats-Mændene ikke *kunde* stemme *for* en saadan Konstitution og ingen

Emigranter paa Vei til Kansas.

Anledning havde til at stemme mod den, undlod de aldeles at stemme; Følgen var, at 4,206 Stemmer blev afgivne for Konstitutionen med Slaveri og kun 567 for Konstitutionen uden Slaveri. Denne Konstitutiön blev af Præsident Buchanan forelagt Kongressen i 1858 til Vedtagelse. Imidlertid var en ny Legislatur bleven valgt i Kansas, og den samme Konstitution blev forelagt Befolkningen til Vedtagelse eller Forkastelse, idet man kunde stemme for Konstitutionen med Slaveri eller mod Konstitutionen; nu blev Konstitutionen forkastet med over ti tusen Stemmers Majoritet. En ny Konstitutions-Konvention blev holdt, og en Fristats-Konstitution blev senere vedtaget; men Fristats-Mændene i Kongressen havde en haard Kamp, før de kunde faa den anerkjendt som Statens Konstitution. Baade Præsidenten og de demokratiske Kongresmænd, paa faa Undtagelser nær, paastod, at den saakaldte Lecompton-Konstitution var den af Befolkningen lovlig vedtagne Konstitution. Den eneste fremragende Demokrat, som nu optraadte for at forsvare Folkets Sag —saa dybt var det demokratiske Parti sunket—, var Senator Douglas, og han havde kun sin egen Interesse—sit Gjenvalg — for Øie, da han pludselig gjorde en Kovending og begyndte at fordømme, hvad han tidligere havde forsvaret. Lincoln gav i en Tale følgende træffende Forklaring af Douglas's pludselige Omvendelse: "For tre og et halvt Aar siden fremsatte Douglas sit berømte Nebraska-Forslag. Hele Landet kom strax i Fyr og Flamme. Han foragtede al Modstand og drev Forslaget igjennem i Kongressen. Siden den Tid har han seet en anden tage den Plads som Præsident-Kandidat, som han selv havde søgt, og det en Mand, som havde tilstemt hans Lære, men var fri for det

stærke Mishag, som dens ubesindige Drøftelse havde vakt og dens voldsomme Brud paa Nationens Troskabsløfte; og han har seet sin heldige Rival valgt — ikke ved sine Venners Styrke, men ved sine Modstanderes Splittelse, idet han fik henimod 400,000 Stemmers Minoritet. Han har seet sine vigtigste Haandlangere i sin egen Stat, Shields og Richardson, politisk talt, forhørte, dømte og henrettede for en Forbrydelse, som ikke de, men han havde begaaet. Og nu ser han sin Sag som den næste i Rækken til Optagelse og Afgjørelse."

Douglas ansaaes paa den Tid som sit Partis mest fremragende Mand; Lincoln har netop forklaret os, hvorfor han ikke blev nomineret til Præsident i 1856, nemlig paa Grund af Partiets Frygt for, at den Storm, som hans Kansas-Nebraska-Lov havde fremkaldt i Norden, vilde begrave baade ham og Partiet. Nu var han selv bleven overbevist om, hvor grundet denne Frygt var, og han indsaa bedre end nogen anden, at Partiet var dømt til Nederlag, om ikke til Undergang. Men han brød sig intet om Partiet. Han havde forsvaret dets foregivne Grundsætninger, saalænge han derved kunde sikre sig Ære og Magt; men nu, da det ikke længere vilde lønne sig at være Demokrat, var han helt villig til at blive Republikaner eller ialfald til at optræde som Forræder mod sit eget Parti paa Betingelse af, at Republikanerne vilde vælge ham til Senator. Derfor begyndte han strax at holde hemmelige Konferencer med de ledende Republikanere i Kongressen; han foregav at være bleven omvendt til Republikanismen og forvandlet til Slavemagtens Fiende; men for Øieblikket ansaa han det for klogest at lægge Skjul paa sine Hensigter: "at kjæmpe for Republikanismens Seir i 1860.

Han paaviste, hvor meget mere han kunde skade det demokratiske Parti ved at forblive i Partiet end ved at udtræde deraf; hans Plan, sagde han, var at splitte Partiet, saa at han, naar han blev færdig til at forlade det, kunde tage en stor Skare Demokrater med sig til det republikanske Parti, og der var blandt Republikanerne nok af dem, som vilde hilse en saadan Mand og hans Følge velkommen; men Lincoln var ikke en af dem.

Hvorvidt det var Douglas's virkelige Hensigt at splitte det demokratiske Parti for at kunne tage en Skare Demokrater med sig til det republikanske Parti, eller det var hans Hensigt at blive optaget i det republikanske Parti for at kunne splitte det og tage en Del Republikanere med sig til det demokratiske Parti, er vanskeligt at afgjøre; men det sidste er det sandsynligste. Under sine hemmelige Konferenser med Republikanerne i Washington søgte han at overbevise dem om — og det lykkedes ham over al Forventning —, at hvad han havde ment med den Folkesuverænitet, som han saa ivrigt havde forsvaret, var i Grunden det samme som den "Squatter"-Suverænitet, som Antislaveri-Mændene havde gjort Brug af med saa meget Held for at opfylde Kansas med Fristats-Mænd og paa denne Maade gjøre Staten til Fristat. Han paastod, at han havde forudseet dette, da han fremsatte sin Kansas-Nebraska Lov og foreslog Ophævelsen af "Missouri Compromise". Nu, erklærede han, stod hele Sydvesten aaben for Antislaveri-Mændene; før var de indskrænkede til Nordvesten. Ved saadant Snak lykkedes det ham at overbevise nogle af de mest fremragende Republikanere om, at han var Landets største Statsmand og i Virkeligheden en stor Frihedsven i Forklædning. Horace Greeley, den berømte Redaktør,

blev saa fuldstændig indtaget af den nye Ide, at han ønskede at stille Douglas i Spidsen for det republikanske Parti eller oprette for ham et nyt Parti, der skulde modarbeide Slavemagten ifølge "Squatter"-Suverænitetens Princip: forvandle Sydvesten til Fristater ved at befolke dem med Fristats-Mænd, der ved Afstemning kunde afskaffe Slaveriet, saa snart de opnaaede Majoriteten.

Men Republikanerne i Illinois havde ingen Tiltro til Douglas — takket være Lincolns hyppige Blotstillelser af hans politiske Principløshed. Senator Trumbull lod Douglas's nye republikanske Tilhængere i Washington tydelig forstaa, at hvis Douglas ønskede at blive optaget i det republikanske Parti, da kunde det kun ske paa Prøve— aldrig som Partiets Leder. Da Douglas erfarede dette, begyndte han at lægge Planer for sin Gjennomination af Demokraterne. Den demokratiske Statskonvention gav ham en varm Anbefaling: vi har tidligere hørt (af Lincolns Brev til Speed), hvorledes han bogstavelig bar det demokratiske Parti i Illinois i sin Lomme. Men selv nu ansaa hans republikanske Venner i Washington dette kun for et Træk i det Spil, han havde paataget sig. De anmodede Republikanerne i Illinois om ikke at nominere nogen Kandidat for Senatorembedet, saa at Douglas's Gjenvalg kunde sikres, og ikke saa republikanske Politikere lod sig forlede.

Da den republikanske Statskonvention mødte i Springfield i Juni samme Aar (1858), vedtog den enstemmig følgende Resolution: "Besluttet, at Hon. Abraham Lin-

coln er vort første og eneste Valg til For. Staters Senator i Stedet for Mr. Douglas, naar dennes Embedstid udløber." Lincoln havde altid ventet at optræde som Kandidat for dette Embede og havde imødeseet Konventionens Anbefaling. Denne krævede en Tale, som han i nogen Tid havde været ivrigt sysselsat med at udarbeide. Naar han agtede at holde en vigtig Tale, pleiede han at nedskrive sine Tanker, eftersom de fra Tid til anden faldt ham ind, paa Papirstrimler, brugte Konvolutter o. s. v., som han puttede ind i det af ham almindelig benyttede Opbevaringssted — Hatten. Kort før Konventionen havde han ordnet disse Papirer og afskrevet Talen paa flere Ark Papir, som han havde fæstet sammen, saa at han kunde have Talen for sig, om han skulde behøve at henvise til den. Denne Gang behøvedes dog ikke dette, da han saa ofte havde gjennemlæst og studeret den, at han kunde den fuldstændig udenad. Da han havde afskrevet hele Talen, tillaasede han Kontordøren og oplæste den for Herndon, idet han standsede ved hvert Punktum for at høre Herndons Kritik. Da han havde læst Sætningen: "Et Hus, som bliver splidagtigt med sig selv, vil ikke blive bestandigt," bemærkede Herndon: "Dette er sandt nok, men er det klogt at sige det?" Lincoln svarede: "Denne Udtalelse er en Sandhed i al menneskelig Erfaring og har været det i sex tusen Aar. Jeg ønsker at benytte en simpel Talefigur, som alle Folk kjender, saa at den kan vinde Opmærksomhed og vække Folk til Bevidsthed om vor Tids Fare. Jeg tror ikke, jeg vilde handle ret i at udelade eller forandre Udtrykket. Jeg vilde hellere lide Nederlag med dette Udtryk i min Tale og forsvare og drøfte det for Folket end vinde Seir uden det." "Dette," skriver Herndon, "var ikke første Gang, at Lincoln havde

tilstemt den Lære, at vor Regjering ikke kan bestaa længe som en halv Slave-Regjering og en halv Fri-Regjering." Han havde havt til Hensigt at benytte Udtrykket i en Tale i Bloomington i 1856, men havde udstrøget det ifølge Dommer T. Lyle Dickeys indtrængende Forestilling om, at "det vilde gjøre hele Norden til Abolitionister og hele Syden til Slaveri-Propagandister, og derved fremkalde en Kamp, der kunde ende med Unionens Opløsning;" dog havde han kun lovet at udelade det under den Valgkamp. Nu ansaa han Stillingen betydelig forandret. Det republikanske Parti havde vundet meget i Styrke og mere i moralsk Kraft. Intet kunde længere afholde ham fra at udtale, hvad han ansaa for ret og sandt; men han ansaa det dog som sin Pligt at raadføre sig med ledende Mænd inden Partiet, førend han holdt en Tale, der sandsynligvis vilde have langt mere Vægt og Indflydelse end den vedtagne Platform, — en Tale, der muligens ikke blot vilde afgjøre Lincolns egen politiske Skjæbne, men endog Partiets Skjæbne i Staten. Lincoln indbød derfor omtrent et Dusin af disse Mænd til at høre ham oplæse Talen. Ikke en eneste af dem roste den, men flere fordømte den i skarpe Udtryk; en Mand sagde, at den var det elendigste Vrøvl; en anden erklærede, at den var langt forud for Tiden, og en tredje paastod, at den vilde skræmme bort en stor Del Demokrater, der nylig havde sluttet sig til det republikanske Parti. Herndon var den sidste, der udtalte sig om den; han sagde: "Lincoln, hold du kun Talen saaledes som du har oplæst den, og den vil gjøre dig til Præsident." Lincoln reiste sig og bemærkede alvorligt, at han længe og grundigt havde overveiet denne Sag; derpaa sagde han med Eftertryk: "Mine Venner! Der

har været Opsættelser længe nok. Tiden er nu kommen, da disse Anskuelser bør udtales; og hvis det er Forsynets Vilje, at jeg skal gaa under paa Grund af denne Tale, da lad mig gaa under bunden til Sandheden, lad mig dø under Forsvaret for, hvad der er ret og retfærdigt." Den næste Dag holdt han Talen, ganske som han havde oplæst den. Den lød saaledes:

Mine Herrer Medlemmer af Konventionen! Hvis vi paa Forhaand kunde vide, hvor vi er, og hvor det bærer hen, kunde vi bedre bedømme, hvad vi bør gjøre, og hvorledes vi bør bære os ad. Vi er nu langt inde i det femte Aar, siden et politisk Skridt blev taget, der foregaves at have til Hensigt og sikkert ventedes at ville sætte en Stopper for Slaveri-Agitationen; men denne Agitation har ikke alene ikke ophørt, men har tvertimod stadig tiltaget. Efter min Mening vil den ikke ophøre, førend Krisen er naaet og overstaaet. "Et Hus, som er splidagtigt med sig selv, kan ikke blive bestandigt." Jeg tror ikke, at denne Regjering kan bestaa som en halv Slave-Regjering og en halv Fri-Regjering. — Jeg venter ikke, at Unionen vil blive opløst, — jeg venter ikke, at Huset vil falde; men jeg venter sikkert at det vil ophøre at være delt: den vil enten blive helt de ene eller helt det andet. Enten vil Slaveriets Modstandere standse dets videre Udbredelse og stille det, hvor Offentligheden vil anse dets endelige Uddøen for en given Sag, eller ogsaa vil dets Forsvarere udbrede det, indtil det bliver lige lovligt i alle Stater — i gamle saa vel som nye i Norden saa vel som i Syden.

Er der ingen Tendens til det sidste? Lad enhver, der er i Tvivl, omhyggelig overveie den nu næsten fuldstændige Lovkombination — et Maskineri, saa at sige — bestaaende af den i Kansas-Nebraska Lovgivningen og i Dred Scott Kjendelsen indeholdte Lære. Lad ham overveie, ikke blot, hvad dette Maskineri er istand til at udføre, og hvor vel det er skikket dertil, men lad ham tillige studere

dets Sammensætnings Historie og forsøge, om mulig eller umulig, at opspore Beviserne for Planmæssighed og forenet Virksomhed blandt dets vigtigste Mestre lige fra Begyndelsen af.

Men saavidt havde kun Kongressen handlet; en Godkjendelse af Folket, virkelig eller tilsyneladende, var uomgjængelig nødvendig for at redde det allerede vundne Punkt og give Anledning til mere. Ved Nytaar 1854 var Slaveriet forbudt ifølge mere end Halvdelen af Staternes Konstitutioner og forbudt i næsten hele Nationalregjeringens Landomraade ifølge Kongressens Love. Fire Dage senere begyndte den Kamp, der endte med hine Kongres-Loves Ophævelse. Herved aabnedes hele Nationalregjeringens Omraade for Slaveriet og var det første vundne Punkt.

Denne Nødvendighed var ikke bleven overseet, men den var bleven forberedt, saa vidt det lod sig gjøre, ved det berømte Argument om "Squatter"-Suveræniteten, der ogsaa er bleven kaldet "Selvstyrets hellige Ret" — et Udtryk, der vistnok betegner den egentlige Grundvold for alt Selvstyre, men dog blev saa forvrængt under denne Anvendelse deraf, at det blot beløber sig til dette: hvis en Person ønsker at gjøre en anden til sin Slave, har ikke en tredje noget dermed at skaffe. Dette Argument blev indført i Kansas-Nebraska Loven i følgende Sprog: "Denne Lovs virkelige Hensigt og Mening er ikke ved Lovgivning at indføre Slaveri i noget Territorium eller i nogen Stat, eiheller at udelukke det derfra, men at lade Befolkningen i samme have fuldkommen Frihed til at danne og regulere sine indre Anliggender paa sin egen Maade, kun underkastet de Forenede Staters Konstitution."

Derpaa aabnedes en Flom af klingende Fraser om "Squatter"- Suverænitet og "Selvstyrets hellige Ret."

"Men," sagde de Medlemmer, der havde imod Slaveriet, "lad os udtrykke os bestemtere og tilføie et Tillæg, der udtrykkelig erklærer, at Territoriets Befolkning kan

forbyde Slaveriet." — "Unødvendigt!" erklærede Lovens Venner, og de nedstemte Tillægsforslaget.

Medens Nebraska-Lovforslaget var fore i Kongressen, blev en Sag, der dreiede sig om en Negers Ret til sin Frihed paa Grund af, at hans Eier havde frivilligt bragt ham med sig først til en Fristat og dernæst til et Territorium, hvori Slaveriet var forbudt ifølge Kongressens Love, og holdt ham som Slave i lang Tid paa hvert Sted, forelagt Forenede Staters Distriktsret for Missouri Distrikt, og baade Nebraska-Lovforslaget og Sagen blev afgjort i samme Mai Maaned i 1854. Negerens Navn var Dred Scott — et Navn, der nu betegner den endelige Kjendelse i Sagen.

For næste Præsidentvalg blev Sagen forelagt Forenede Staters Høiesteret og drøftet for denne; men nogen Kjendelse blev ikke afgivet før efter Valget. Men før Valget anmodede Senator Trumbull i Senatet Lovforslagets vigtigste Talsmand (Douglas) om at udtale sin Mening om, hvorvidt et Territoriums Befolkning grundlovsmæssigt kan forbyde Slaveriet inden sit Territorium, og denne svarede: "Det er et Spørgsmaal for Høiesteret at afgjøre."

Valget indtraf. Mr. Buchanan blev valgt, og Folkets Godkjendelse, saadan som den var, opnaaedes. Det var det andet Punkt. Men denne Godkjendelse udgjorde dog ikke en Folke-Majoritet paa mindst fire hundrede tusen Stemmer nær, og kan derfor neppe ansees som overvældende paalidelig og tilfredsstillende. Den aftrædende Præsident hentydede i sit sidste Budskab saa eftertrykkelig som mulig til denne Godkjendelses Vægt og Myndighed.

Høiesteret traadte atter sammen, uden dog at afgive nogen Kjendelse, men optog Sagen til Drøftelse paany. Den ny Præsident blev indsat i sit Embede, men endda kom der ingen Kjendelse; i sin Tiltrædelsestale formanede den nye Præsident indstændigt Befolkningen til at rette sig efter Kjendelsen, hvad den end maatte blive. Nogle faa Dage senere offentliggjordes Kjendelsen.

Dette var det *tredje* vundne Punkt.

Den formodede Forfatter af Nebraska=Loven fandt snart en Anledning til at holde en Tale i dette Kapitolium, hvori han tilstemte Dred Scott Kjendelsen og skarpt fordømte alle, der modsatte sig den*). Ogsaa den nye Præsident fandt snart en Anledning (Sillimans Brev) til at tilstemme hin Kjendelse og til at drage dristige Slutninger deraf samt udtale sin Forbauselse over, at Anskuelser forskjellige derfra nogensinde var bleven hyldede. Endelig opstod der Strid mellem Præsidenten og Nebraska=Lovens Forfatter om, hvorvidt Lecompton=Konstitutionen i nogen retmæssig Forstand var vedtaget af Kansas's Befolkning, og under denne Strid erklærede sidstnævnte, at alt, hvad han brød sig om, var, at Befolkningen skulde gives Anledning til en ærlig Afstemning, medens han slet ikke brød sig om, enten denne Afstemning maatte blive til Fordel for Slavemagten eller ikke. Denne sidste Erklæring anser jeg

---

*) Af Høiesterets ni Dommere underskrev kun fire Kjendelsen; to afgav en helt modstridende Kjendelse; to negtede at udtale nogen Mening om Sagen, og en kunde ikke danne sig nogen bestemt Mening derom. Ikke et eneste Punkt blev afgjort af en Majoritet af Dommerne. At Slavemagtens Modstandere havde liden Agtelse for en saadan Kjendelse, var kun naturligt, især da den forkastede alle tidligere afgivne Kjendelser og erklærede Love hvis Grundlovsmæssighed aldrig før var bleven draget i Tvivl, for grundlovstridende. Denne Kjendelse erklærede, at Dred Scott ikke var Borger af de Forenede Stater (fordi ingen Neger *kunde* være Forenede Staters Borger) og kunde saaledes ikke anlægge nogen Sag for deres Domstole; at en Slave ikke kunde opnaa sin Frihed ved at indføres i en Fristat eller i et Territorium, hvori Slaveri var forbudt, skjønt Fristaternes Love og Kongressens Ordinans om Northwest Territory udtrykkelig erklærede dette; at Missouris Lov om, at en Slave, der udførtes fra Staten eller til det omhandlede Territorium derved blev berettiget til sin Fried, var grundlovsstridende.

som et Udtryk for den Grundsætning, han ønsker at lægge Offentligheden paa Hjerte — den Grundsætning, som han erklærer at have lidt saa meget for og er villig til altid at lide for.

Og han har god Grund til at klynge sig til hin Grundsætning! Hvis han besidder nogen faderlig Følelse, bør han klynge sig til den. Denne Grundsætning er nu den eneste Fille, som er tilbage af hans oprindelige Nebraska-Lov. Ifølge Dred Scott Kjendelsen er det forbi med "Squatter"-Suveræniteten; den er styrtet sammen som et Stillads; lig en Form i Støberiet har den gjort Tjeneste for en Afstøbning og er falden tilbage til Sand igjen; den har sikret Seir ved en Valgkamp, og derpaa er den spredt for alle Vinde. Hans (Douglas's) Kamp sammen med Republikanerne mod Lecompton-Konstitutionen vedrører ikke noget Punkt i den oprindelige Nebraska-Lære, men dreiede sig om et Punkt, hvorom han og Republikanerne aldrig havde været uenige.*)

De forskjellige Punkter i Dred Scott Kjendelsen i Forbindelse med Douglas's "Ligegyldigheds"-Politik udgjør Maskineriet i dets nærværende Udviklingstilstand. Maskineriets enkelte virksomme Dele er:

For det første: at ingen Negerslave indført fra Afrika kan nogensinde blive Borger af nogen Stat i den Betydning af Ordet, hvori det bruges i de Forenede Staters Konstitution.

Denne Kjendelse er beregnet paa i ethvert muligt Tilfælde at berøve Negrene Fordelen af følgende Bestemmelse i de Forenede Staters Konstitution: "Hver Stats Borgere

---

*) D. v. s. Douglas havde altid foregivet at hylde Befolkningens Ret til at afgjøre enhver Sag ved Afstemning; men da han fremsatte Nebraska-Lovforslaget, er der ingen Tvivl om, at han indsaa, at en ærlig Afstemning ikke kunde opnaaes i Kansas, eiheller ønskede han den. Da imidlertid den uærlige Afstemning vakte en saa stærk Modstand over hele Landet, ansaa han det for klogest at modsætte sig den.

skal være berettigede til alle en Borgers Rettigheder i de forskjellige Stater."

For det andet: at hverken Kongressen eller Territorial-Legislaturen kan udestænge Slaveriet fra noget Territorium.

Denne Kjendelse er afgivet for at sætte Individer istand til at opfylde Territorierne med Slaver uden Fare for at tabe Eiendomsretten til dem og saaledes forøge Anledningen til Slaveriets permanente Bestaaen i Fremtiden.

For det tredje: at de Forenede Staters Domstole ikke vil afgjøre, hvorvidt det at en Neger holdes i Slaveri berettiger ham til sin Frihed eller ikke, men overlade dette til Domstolene i den Slavestat, hvortil Slavens Herre maatte føre ham.

Denne Kjendelse er afgivet, ikke for at anvendes strax; men hvis den samtykkes i for en Tid og tilsyneladende godkjendes af Befolkningen ved et Valg, da er det Hensigten at gjennemføre den logiske Slutning, at hvad Dred Scotts Herre lovligt kunde gjøre med ham i Fristaten Illinois, kan enhver anden Slaveeier lovligt gjøre med enhver anden Slave eller Tusinder af Slaver i Illinois eller i enhver anden Fristat.

Foruden alt dette er det Nebraska-Lovens Hensigt (hvad der er tilbage af Loven) at danne og paavirke den offentlige Mening, ialfald i Norden, til ikke at bryde sig om, enten Slaveriet afskaffes eller ikke.

Dette viser fuldstændig, hvor vi nu befinder os, og delvis ogsaa hvor det bærer hen.

Det vil kaste forøget Lys paa det sidste at gaa tilbage og kaste Blikket paa Kjæden af de allerede anførte historiske Kjendsgjerninger. Forskjellige Ting vil nu vise sig mindre mørke og gaadefulde, end da de fandt Sted. Befolkningen skulde tillades at være "fuldkommen fri" — "kun underkastet de Forenede Staters Konstitution." Hvad Konstitutionen havde at skaffe med Sagen, kunde udenforstaaende ikke indse. Nu er det dog klart nok, at Loven var nøie af-

passet efter den Kjendelse, som senere skulde afgives i Dred Scott Sagen, — saa at hin Folkets "fuldkomne Frihed" slet ikke er nogen Frihed.

Hvorfor blev Tillægget om Befolkningens Ret til at forbyde Slaveriet nedstemt? Tydelig nok nu: dets Vedtagelse vilde have hindret Lovens Afpasselse for Dred Scott Kjendelsen.

Hvorfor blev denne Kjendelse forsvaret? Hvorfor blev endog en Senators private Mening tilbageholdt indtil efter Præsidentvalget? Tydelig nok nu: at tale den Gang vilde have ruineret Argumentet om "fuldkommen Frihed", hvilket var beregnet paa at seire ved Valget.

Hvorfor lykønskede den aftrædende Præsident Befolkningen med dens Godkjendelse af Nebraska-Loven? Hvorfor blev Dred Scott Sagens videre Drøftelse udsat? Hvorfor formanede den ny Præsident Befolkningen til at rette sig efter Kjendelsen? Alt dette ligner den forsigtige Kjælen med en ustyrlig Hest, før den bestiges, naar det befrygtes, at den vil kaste Rytteren af. Og hvorfor skyndte Præsidenten og andre sig saa meget med at tilstemme Sagen senere?

Vi kan ikke med Bestemthed vide, at alt dette er Resultatet af en tidligere lagt Plan. Men naar vi ser en Hob tilhugget Tømmer, der er bleven sammenført til forskjellige Tider, fra forskjellige Steder, og af forskjellige Personer — t. Ex. Stephen, Franklin, Roger og James*), — og naar vi ser disse Bjælker sammenføiede til et Hus, idet

---

*) De Personer, som her hentydes til, var Stephen Douglas, James Buchanan, den daværende Præsident, Franklin Pierce, den forrige Præsident, og Roger Taney, Forenede Staters Høiesteretsdommer. Tre af disse spillede ved Lincoln Inauguration som Præsident hver sin lille Rolle: James Buchanan ledsagede ham, Stephen Douglas holdt beskedent hans Hat, medens han oplæste sin Tale, og Roger Taney oplæste Embedseden for ham.

hvert eneste Nav og Fuge nøiagtig passer sammen, og alle Stykker er af den rette Længde, ikke et eneste for lidet eller for meget — ikke en Gang Stilladset udeladt —, eller om et enkeltStykke mangler, kan vi let opdage Pladsen derfor i Bygningen: er det umulig i dette Tilfælde at tro andet, end at Stephen og Franklin og Roger og James alle sammen forstod hverandre fra Begyndelsen, og at alle arbeidede ifølge en fælles Plan eller Tegning, der var udarbeidet, før det første Hug blev hugget.

Det bør ikke forbisees, at ifølge Nebraska-Loven skulde Befolkningen af en S t a t saa vel som af et Territorium have "fuld Frihed" — "kun underkastet Konstitutionen." Hvorfor blev Ordet Stat nævnt? Loven gjaldt Territorier, ikke Stater. Visselig er og bør en Stats Befolkning være underkastet de Forenede Staters Konstitution; men hvorfor nævnes dette i en Lov, der kun angaar Territorier? Hvorfor slaaes Befolkningen i en Stat og Befolkningen i et Territorium sammen, og deres Forhold til Konstitutionen behandles som aldeles det samme?

Medens Høiesteretsdommer Taneys Kjendelse i Dred Scott Sagen og de med ham enige Dommere i sin Tilslutning dertil udtrykkelig erklærer, at de Forenede Staters Konstitution hverken tillader Kongressen eller en Territorial-Legislatur at forbyde Slaveriet i noget Territorium, undlader de dog alle at erklære, hvorvidt den samme Konstitution tillader en Stat eller en Stats Befolkning at forbyde det. M u l i g e n s var dette blot en F o r g l e m m e l s e; men hvem kan være aldeles vis paa, at hvis [Dommer] McLean og Curtis havde søgt at faa ind i Kjendelsen en Erklæring om en Stats Befolknings ubegrænsede Ret til at forbyde Slaveriet inden Statens Grænser, saaledes som [Senator] Chase og Mae søgte at faa en saadan Erklæring, for Territoriernes vedkommende, ind i Nebraska-Loven: hvem kan være vis paa, spørger jeg, om ikke et saadant Forslag vilde være bleven forkastet i det ene Tilfælde som i det andet.

Den største Tilnærmelse til en Forklaring af en Stats

Myndighed over Slaveriet gjøres af Dommer Nelson. Han berører Sagen mere end en Gang og hentyder til den samme Tanke næsten i samme Ord som Nebraska = Loven. Paa et Sted siger han: "Undtagen i de Tilfælde, hvori de Forenede Staters Konstitution udtrykkelig benegter Staternes Myndighed, har Staternes Lovgivning den høieste Myndighed over Slaverispørgsmaalet inden sine Grænser."

I hvilke Tilfælde en Stats Myndighed er indskrænket af de Forenede Staters Konstitution forbliver et aabent Spørgsmaal, ganske som Nebraska=Loven lod det samme Spørgsmaal være et aabent Spørgsmaal for Territoriernes vedkommende. Stil dette og hint sammen, og vi har en anden liden vakker Aabning, som vi inden ikke ret lang Tid kan se fyldt af en Forenede Staters Høiesterets Kjendelse om, at de Forenede Staters Konstitution ikke tillader nogen Stat at forbyde Slaveriet inden sine Grænser. Og dette kan fornemmelig ventes, hvis denne Lære om, at det er ligegyldigt, enten Slaveriet tillades eller ikke, vil have saa megen Indflydelse paa den offentlige Mening, at det kan ventes, at en saadan Kjendelse kan gjennemdrives, naar den en Gang bliver afgivet.

En saadan Kjendelse er nu alt, hvad der mangler for at gjøre Slaveriet lige lovligt i alle Stater. Velkommen eller uvelkommen, vil en saadan Kjendelse nok blive afgivet og det snart, med mindre det nuværende Dynastis Magt modstaaes og tilintetgjøres. Vi vil lægge os ned og drømme behagelig om, at Missouris Befolkning er paa Vei til at gjøre Staten til Fristat, og vi vil vaagne kun for at erfare, at de Forenede Staters Høiesteret istedet har gjort Illinois til Slavestat.

At modstaa og omstyrte hint Dynastis Magt er det Værk, der nu forestaar alle, der ønsker at forebygge Gjennemførelsen af dette. Det er, hvad vi maa gjøre; men hvorledes kan vi bedst udrette det?

Der gives dem, som aabent udskjælder os for sine Venner og dog hvisker lavt om, at Senator Douglas er det bedst skikkede Redskab til at gjennemføre dette

Værk med. De fortæller os ikke, ei heller har han fortalt os, at han ønsker et saadant Værk udført. De ønsker, at vi skal slutte os dertil af den Kjendsgjerning, at han nu har en liden Trætte med dette Dynastis nuværende Hoved, og at han regelmæssigt har stemt med os om et eneste Punkt, hvorom vi aldrig har været uenige.

De minder os om, at han er en meget stor Mand, og at de største af os er meget smaa. Lad alt dette indrømmes. Men en "levende Hund er bedre end en død Løve". Hvis Dommer Douglas ikke er en død Løve for dette Værk, er han i det mindste en bunden og tandløs Løve. Hvorledes kan han modsætte sig Slavemagtens Anmasselser? Han bryder sig intet derom. Hans erklærede Hverv er at paavirke Offentligheden til ikke at bryde sig derom.

Et ledende Douglas-demokratisk Blad tror, at Douglas's fremragende Gaver vil behøves for at modarbeide den afrikanske Slavehandels Gjenoprettelse. Tror Douglas, at der vil gjøres noget Forsøg paa at gjenoprette denne Handel? Han har ikke sagt det. Tror han det virkelig? Men selv om det er Tilfældet, hvorledes kan han modsætte sig det. I en Række af Aar har han bestræbt sig for at bevise, at hvide Mænd har en hellig Ret til at indføre Negerslaver i Territorierne. Kan han paa nogen mulig Maade vise, at det er en mindre hellig Ret at kjøbe dem, hvor de kan kjøbes billigst? Og der er ingen Tvivl om, at Slaver kan kjøbes billigere i Afrika end i Virginia.

Han har gjort alt, hvad der stod i hans Magt for at reducere Slaverispørgsmaalet til blot et Spørgsmaal om Eiendomsretten, og hvorledes kan han da modsætte sig den afrikanske Slavehandel, — hvorledes kan han negte, at Handelen med hin "Eiendom" skal være "fuldkommen fri", med mindre han gjør det for at beskytte Produktionen af Slaver her i Landet? Og da disse Hjemme-Producenter sandsynligvis aldrig vil begjære en saadan Beskyt-

telse, vil han slet ingen Grund have for at modsætte sig denne Handel.

Vi ved, at Senator Douglas anser det for muligt, at en Mand med Rette kan være visere idag, end han var igaar, — at han har Ret til at forandre sin Mening, naar han erfarer, at han har taget feil. Men kan vi af den Grund slutte, at han i Fremtiden vil forandre sine Anskuelser i nogen bestemt Retning, hvorom han selv ikke har antydet det ringeste? Kan vi med Trygbed handle ifølge nogen saadan ubestemt Slutning?

Nu som altid ønsker jeg ikke at misrepræsentere Dommer Douglas's Standpunkt, drage hans Bevæggrunde i Tvivl eller gjøre noget, der kan være personlig fornærmende mod ham. Naar som helst, om nogensinde, han og vi kan enes om Grundsætninger, saa at vor store Sag kan have Hjælp af hans store Dygtighed, haaber jeg, at jeg ikke har lagt nogen ubeføiet Hindring i Veien derfor.

Men det er klart, at han nu ikke er enig med os; han foregiver ikke at være det; han lover aldrig nogensinde at blive det. Vor Sag maa derfor betroes til og bestyres af dens uomtvistelige Venner — af dem, hvis Hænder er fri, hvis Hjerte er i Værket, og som bryder sig om Resultatet.

For to Aar siden mønstrede Nationens Republikanere en Styrke af over tretten Hundrede Tusen. Vi dreves dertil paa Grund af Nødvendigheden af at modstaa en fælles Fare, skjønt alle ydre Omstændigheder var os imod. Vi samlede sammen fra alle fire Verdenshjørner mærkværdige, uharmoniske og selv fiendtlige Elementer og optraadte i og gjennemkjæmpede Slaget under en veløvet, stolt og overmættet Fiendes Ild. Vovede vi alt dengang kun for at svigte nu? — nu, da den samme Fiende er vaklende, opløst og krigslysten?

Resultatet er ikke tvivlsomt. Vi vil ikke svigte, — hvis vi optræder mandigt, vil vi ikke tabe. Vise Raad kan fremskynde Seiren, og Feilgreb forsinke den, men før eller senere maa den sikkert vindes.

"Denne Tale," skriver Lamon, "gjorde et usædvanligt dybt Indtryk paa Mænd af alle Partier: Demokraterne frydede sig derover og fordømte den i de skarpeste Udtryk, medens de mest konservative Republikanere beklagede sig over dens Radikalisme" og spaaede, at den vilde paaføre Partiet Nederlag. De eneste, som modtog Talen med Tilfredshed, var Abolitionisterne; af dem blev nu Lincoln anseet som en frygtløs Leder, der havde Indsigt nok til at forstaa en ubehagelig Sandhed og Mod nok til at forkynde den paa en Tid, da mange endnu drømte om Fred og ingen Fare.

Mange af de mest indsigtsfulde republikanske Politikere i Staten ansaa Talen for at være "langt forud for Tiden" — en almindelig Indvending af Personer, der ledes mere af, hvad de kalder Klogskabshensyn end af Grundsætninger. Hvis Lincoln havde havt kun sit Valg til Senator for Øie, er det ikke sandsynligt, at han vilde have holdt en saadan Tale; men han havde, som han selv en Gang bemærkede, "en større Fangst i Sigte, der var værd et hundrede Senatorembeder," nemlig Præsidentvalget i 1860. Han indsaa Nødvendigheden af allerede i 1858 at indtage den Stilling, hvorfra Kampen i 1860 maatte udkjæmpes — en langt mere fremrykket Stilling, end hans Parti havde naaet i 1858; han indsaa ogsaa, at den politiske Leder, som først indtog denne Stilling, vilde have den bedste Anledning tit at blive Leder, naar hele Partiet var rykket op til den. Det indrømmedes senere, at denne Tale ikke blot angav Grundtonen for Hærskriget i 1860, men bidrog meget til at samle Partiet omkring den fremrykkede Stilling, Lincoln selv havde indtaget, paa samme Tid som den efterlod alle andre republikanske Ledere og Præsident=

emner langt bagud; Herndon siger, at den tog Vinden ud af Seilene paa den mest prominente Præsidentkandidat, Seward, og at den drev den sidste Søm ind i hans politiske Ligkiste.

Det blev altsaa senere klart, at Lincoln ved at holde denne Tale virkelig handlede klogere, end nogen af hans Venner og Tilhængere drømte om; men dette berettiger os ikke til at tro, at han lededes hovedsagelig af Klogskabshensyn. Da en Ven af ham et Par Dage efter Talen bebreidede ham for at have holdt en Tale, "der ikke blot vilde bevirke hans Nederlag i det forestaaende Senatorvalg, men sandsynligvis for bestandig," svarede han med Eftertryk: "Hvis jeg skulde trække Pennen over hele mit Livs Virksomhed og udstryge hele mit forbigangne Liv, men dog havde et lidet Valg tilbage angaaende, hvad jeg kunde redde fra Forglemmelse, da vilde jeg vælge denne Tale og overgive den til Verden ufordunklet."

Den 9de Juli besvarede Douglas Lincolns Tale i en udførlig Tale fra en Hotel-Altan i Chicago. Han beskyldte paa sin sædvanlige uærlige Maade Lincoln for at ville opægge Nordens Befolkning til en Krig mod Syden og for at søge at vække Befolkningens Foragt for Landets Høiesterets Kjendelser. Den næste Dag besvarede Lincoln denne Tale paa samme Sted. Derfra reiste den store og den lille Kjæmpe til Bloomington og derfra til Springfield; begge holdt Taler paa begge Steder. Nu udfordrede Lincoln Douglas til en Disputats — en Udfordring, som Douglas modtog, idet han nævnte syv Steder i syv forskjellige Kongresdistrikter i Staten; han forbeholdt sig Ret til at holde en Aabningstale og en Slutningstale af en Times Længde paa fire Steder, medens Lincoln skulde

have en og en halv Time til at angribe Aabningstalen; paa de tre andre Steder skulde Lincoln holde en Aabnings- og Slutningstale af samme Længde, medens Douglas skulde angribe hans Aabningstale.

Denne Ordstrid var uden Tvivl i flere Henseender den vigtigste, som nogensinde er bleven ført her i Landet — visselig den vigtigste udenfor Kongressens Haller. Afvexlende som hver Talers Taler var i Form, var de i Hovedindholdet væsentlig lige; "som et Kaleidoskop, der altid fremviser de samme Gjenstande i nye Forbindelser, saaledes befindes disse to fremragende Mænds Taler, skjønt tilsyneladende helt forskjellige i Form og Udtryk, at bestaa af væsentlig samme Materialier, naar de betragtes nøie og opløses i sine Enkeltheder," skriver Wilson. "Begge var grundige og dygtige Mænd," skriver Wilson videre. "Sin egen Styrke bevidst var hver af dem maaske ikke mindre bevidst om den andens, og de begyndte Kampen med et Forsæt, der gjorde Underhandlinger eller Tilbagetog umulig. Begge var repræsentative Mænd — den ene af den gamle Skole, der snart skulde forsvinde, den anden Lederen for det fremtidige Parti, der skulde beseire det demokratiske Parti og tilintetgjøre dets Rygstød [Slaveriet]. Lig David og Goliat, der gik hinanden imøde til Tvekamp, medens deres Tilhængere stod som Tilskuere, var disse to Mænd for Øieblikket Kjæmper for Frihedens og Slaveriets Magter, der nu samlede sig til den bitre Kamp, der skulde indvikle Landet i en lang og blodig Krig. Medens Douglas i den Grad trodsede den levende Guds Hær, at han aldeles ignorede Slaveriets moralske Side og pralende lagde for Dagen paa enhver mulig Maade sin Ligegyldighed for, enten det blev afskaffet eller ikke, fremholdt

Lincoln altid og overalt Slaveriets Fordærvelse: det var urigtigt — en Synd baade mod Gud og Mennesker. Douglas, der var Nationens raa Krafts Repræsentant, forkyndte som det eneste Bevis for sin politiske Læres Rigtighed, at den tilstemtes af Befolkningen; Lincoln, der ialfald tilsyneladende stolede paa sin Sags Retfærdighed, forkyndte Menneskerettens store Lære og henvendte sig til Folkets moralske Overbevisning."

Under nogle af Debatterne fremsatte den ene af Talerne Spørgsmaal, som den anden opfordredes til at besvare. Douglas begyndte med at fremsætte syv Spørgsmaal til Lincoln. Paa det vigtigste af disse: om Lincoln havde forpligtet sig til at forbyde Slaveriet i alle Territorier saavel søndenfor som nordenfor den af "Missouri Compromise" bestemte Grænse, svarede Lincoln, at han underforstaaet, om ikke udtrykkelig, havde forpligtet sig til at tro paa Kongressens Ret og Pligt til at forbyde Slaveriet i alle Forenede Staters Territorier. Nu var det Lincolns Tur til at fremsætte Spørgsmaal. Han fremsatte kun fire — tre af dem et Slags Maske for Hovedspørgsmaalet, der var beregnet paa at lede Douglas i Fælden. Det lød saaledes: "Kan Befolkningen i de Forenede Staters Territorier paa nogen lovlig Maade forbyde Slaveriet inden sine Grænser mod nogen Forenede Staters Borgers Ønske?" Herpaa svarede Douglas, idet han hentydede til det tredje Spørgsmaal: "Det er ligegyldigt hvad Høiesteret herefter maa afgjøre angaaende det abstrakte Spørgsmaal om, enten Slaveriet kan indføres i Territorierne eller ikke ifølge Konstitutionen: Befolkningen har lovlig Ret til at indføre det eller udelukke det, som den selv finder forgodt, af den Grund, at Slaveriet ikke

kan bestaa en Dag eller en Time nogetsteds, med mindre det støttes af de lokale Politibestemmelser. Disse Politibestemmelser kan kun vedtages af den lokale Legislatur; og hvis Befolkningen har imod Slaveriet, da vil den vælge Repræsentanter til Legislaturen, der ved uvenlige Love vil fuldstændig udestænge det."

Dette var netop et saadant Svar, som Lincoln havde ventet og ønsket; thi heri antydede Douglas de fulde Konsekvenser af sit Stanpunkt og stillede sig i Kamp mod sit eget Parti. Han havde benegtet Kongressens Ret til at forbyde Slaveriet i Territorierne, som ifølge Høiesterets Kjendelse nu stod aabne for Slaveeierne; nu indrømmede han, at endog den ubetydeligste Majoritet i en Territorial-Legislatur kunde berøve Slaveeierne den "Eiendom", som baade Kongressen og Høiesteret (saa vel som Douglas selv) havde erklæret dem berettigede til at indføre i Territoriet. En saadan "Squatter"-Suverænitet huede naturligvis ikke Slaveeierne. Lincoln var ikke sen til at benytte sig af Douglas's Svar. "De forandrede Forholde," sagde han, "havde drevet Douglas fuldstændig bort fra den af ham oprindelig indtagne Grund." Desuden, paapegede han videre, var den nye Theori fuldstændig falsk og kunde umulig finde nogen praktisk Anvendelse. Landets Historie viste, at den var blot og bar "Humbug"—en Demagogs Bedrag. Slaveriet var bleven indført her i Landet uden nogen Politibestemmelser til at regulere det. Dred Scott var bleven holdt som Slave i et Territorium (Minnesota), hvor der ikke blot ikke fandtes nogen Politi-Bestemmelser til at regulere Slaveriet, men endog en Lov, der forbød det. En Mand, der ansaa Dred Scott Kjendelsen som en sand Fortolkning af Konstitutionen, vilde

ikke negte Slaveriet nogen Beskyttelse i Territorierne, saa længe det kunde gjøres uden at aflægge falsk Ed. At sige, at Eiendomme bestaaende af Slaver ifølge Konstitutionen kunde konfiskeres, tilintetgjøres eller fordrives fra et Sted, hvor saadan Eiendom ifølge Konstitutionen var tilladt og berettiget, var en Urimelighed, som kun en Mand som Douglas kunde have den Frækhed at fremsætte og forsvare; thi han erklærede senere udtrykkelig, at "en Ting kan lovlig fordrives fra et Sted, hvor den har en lovlig Ret til at være."

Lincolns Hensigt med at fremsætte nævnte Spørgsmaal var at bevæge Douglas til at give et Svar, der vilde rydde ham af Veien som Præsidentkandidat baade for det demokratiske og for det republikanske Parti i 1860; og dette lykkedes ham fuldstændig. Om Senatorvalgets Udfald brød vistnok Lincoln sig ikke svært meget; under alle Omstændigheder ansaa han, som han selv sagde, Præsidentvalget for hundrede Gange vigtigere, om ikke for sig selv, saa dog for Partiet.

Skjønt der ved Valget af Legislaturmedlemmer i 1858 afgaves over fire tusen flere republikanske end demokratiske Stemmer i Staten, havde dog Demokraterne, der altid havde havt Magten, indrettet Valgdistrikterne saaledes, at der blev valgt flere Demokrater end Republikanere til Legislaturmedlemmer; Følgen blev, at Douglas, der fuldstændig beherskede sit Parti i Staten, blev gjenvalgt til Senator. At Lincoln følte sig skuffet, er der ingen Tvivl om; thi da en Ven spurgte ham, hvorledes han følte sig tilmode over Valgets Udfald, svarede han, at han følte sig tilmode som Gutten, der stødte sin Taa mod en

Sten: "det gjorde for ondt til at le, men han var for stor til at græde."

Men Lincoln havde ingen Grund til at føle sig ilde tilmode over Valgkampens Udfald; han havde vundet Ry vidt og bredt for at være den bedste Debattant i Landet eller ialfald bedre end hans berømte Modstander. I et Brev til en Ven skrev han: "Jeg er glad over at have deltaget i den nylig overstaaede Valgkamp. Jeg fik derved Anledning til at udtale mig om Tidsalderens store og varige Spørgsmaal — en Anledning, som jeg ikke kunde have opnaaet paa nogen anden Maade; og skjønt jeg nu tabes af Sigte og vil blive forglemt, tror jeg dog at have efterladt nogle Mærker, der vil tjene til at fremme Frihedens Sag, længe efter at jeg er vandret bort."

Foruden de syv Debatter med Douglas havde Lincoln før holdt tre Taler (iberegnet den allerede anførte Tale til Konventionen, hvilken indeholdt Grundtonen for alle de andre), medens han mellem og efter Debatterne holdt 31 Taler, som Statens Centralkomite havde foranstaltet, foruden flere "tilfældige" Taler.

Den vigtigste af disse Taler nedskrev Lincoln og udgav som Bog; derved udbredtes hans Ry blandt den mere oplyste Del af Befolkningen i Østen, der forbausedes meget over, at der ude i "det vilde Vesten" fandtes en saa fremragende Taler, hvorom de før ikke havde hørt det mindste. En Stub af en af disse Taler, holdt i Beardstown den 12te August 1858, fortjener at hidsættes som en Prøve paa hans Veltalenhed paa denne Tid — helt forskjellig fra hans Veltalenhed i 1837, hvorpaa hans Tale for en literær Forening i Springfield tidligere er bleven anført som Exempel. Efter at have skildret Republikens Fædres

Frihedskamp, deres Vedtagelse af Uafhængighedserklæringen og deres Forsøg paa at undertrykke Slavehandelen, sagde han:

"Disse sagde ved sine Repræsentanter i gamle Independence Hall til hele Menneskeslægten: 'Vi anser disse Sandheder for selvindlysende: at alle Mennesker er skabte lige; at de af Skaberen er skjænkede visse uafhændelige Rettigheder; at blandt disse er [Retten til] Liv, Frihed og Søgen efter Velvære.' Dette var deres storartede Fortolkning af Verdenshusholdningen. Dette var deres høie og vise og ædle Forstaaelse af Skaberens Retfærdighed mod sine Skabninger; ja, mine Herrer, mod alle sine Skabninger, mod hele Menneskeslægtens store Familje. Ifølge deres oplyste Tro var ingen, der var stemplet med Guds Billede og Lignelse, bleven sendt ind i Verden for at trædes paa og foragtes og gjøres til Dyr af sine Mennenneske. De omfattede ikke blot den hele dalevende Menneskeslægt, men de rækkede sig fremad og greb den seneste Efterslægt. De opførte et Fyr til Veiledning for sine Børn og sine Børns Børn og de utallige Myriader, der skulde bebo Verden i kommende Tidsaldere. Vise Statsmænd som de var, forstod de Velstandens Tendens til at fostre Tyranner, og derfor fastslog de disse store selvindlysende Sandheder, saa at hvis nogen Klasse eller nogen Interesse i den fjerne Fremtid skulde fremføre den Lære, at kun de rige, kun de hvide af angelsaxisk Herkomst var berettigede til Liv, Frihed og Søgen efter Velvære, da kunde deres Efterslægt atter se hen til Uafhængighedserklæringen og tage Mod til sig for at fornye den Kamp, som deres Forfædre havde begyndt, saa at Sandhed og Retfærdighed og Barmhjertighed og alle menneskelige og kristelige Dyder ikke maatte udslettes af Landet, — saa at ingen Mand herefter kunde vove at sætte Maal og Grænse for de store Grundsætninger, hvorpaa Frihedens Tempel er under Opførelse.—Nu, mine Landsmænd, hvis I er bleven foreholdt Læresætninger, der er i

Strid med Uafhængighedserklæringens store Landemærker, — hvis I har lyttet til Hentydninger, der vilde forringe dens Storartethed og vansire dens Forms smukke Symetri, — hvis I har været tilbøielige til at tro, at alle Mennesker ikke er skabte lige [berettigede] til hine uafhændelige Rettigheder opregnede i vort Frihedsbrev: da lad mig formane eder til at komme tilbage! Vend tilbage til den Kilde, der udspringer nær Frihedskrigens Blod! Tænk ikke paa mig; nær ingen Omsorg for nogen som helst Mands politiske Skjæbne, men kom tilbage til de Sandheder, der indeholdes i Uafhængighedserklæringen. I kan gjøre med mig, hvad I vil, hvis I blot vil følge disse hellige Grundsætninger. I kan ikke blot gjøre mit Valg til Senatet umuligt, men I kan tage mig og berøve mig Livet. Medens jeg ikke foregiver at være ligegyldig for jordisk Ære, gjør jeg dog Fordring paa under denne Kamp at drives af noget høiere end Længselen efter et Embede. Jeg formaner eder til at opgive enhver ringe og ubetydelig Tanke angaaende nogen Mands Fremgang. Den er intet; jeg er intet; Dommer Douglas er intet. Men tilintetgjør ikke Menneskehedens udødelige Sindbillede — Uafhængighedserklæringen."

Som allerede nævnt, havde Lincolns Debatter med Douglas gjort ham berømt over en stor Del af Norden. Fra et halvt Dusin Stater modtog han om Høsten 1859 Indbydelse til at bistaa sit Parti under Statsvalgene. Douglas var reist til Ohio, og did fulgte nu Lincoln ham og holdt Taler i Cincinnati, Columbus og paa andre Steder. Disse Taler vandt saadant Bifald, at Statens Centralkomite, efter at have bemærket deres Virkning i Partiets glimrende Seir ved Statsvalget, trykte dem sam-

men med Douglas's Taler som Valgkampdokumenter for Præsidentvalget i 1860. Senere besøgte Lincoln Kansas og holdt Taler i Atchison, Troy, Leavenworth og andre Grænsebyer, hvor han blev modtagen med den største Begeistring

Paa denne Tid indtraf en Begivenhed, der maaske mere end nogen anden enkelt Begivenhed bidrog til at fremskynde den "uundgaaelige Kamp" mellem Slavemagten og Frihedens Venner, som de mest indflydelsesfulde Mænd i Landet forudsaa og dog haabede at kunne undgaa i længere Tid.

Blandt de Abolitionister, der ikke erkjendte noget Menneskes Ret til at holde et andet i Slaveri, var ogsaa John Brown, en Ætling af de gamle Puritanere, født i Connecticut i Aaret 1800, men opvoxen i Vesten. Han var et af de ulykkelige Mennesker, hvis Hjerte er saa meget større end deres Hjerne, at de er rede til at foretage sig alt, hvad deres ædle Bevæggrunde driver dem til, uden Hensyn til dets Udførlighed eller Følger. Han havde tilbragt nogen Tid i Kansas og var bleven fuldstændig oprørt over Slaveriets Afskyeligheder og Slavemagtens Anmasselser og Voldsomheder. Han troede sig af Forsynet kaldet til at befri Negerslaverne og afvaske den Skamplet, som saalænge havde vanæret Republiken. Han indbildte sig, at Slaverne var rede til at gjøre Opstand og kun manglede en Anfører og Vaaben. Han troede sig kaldet til at være deres Anfører, og de Forenede Staters Arsenal ved Harpers Ferry i Virginia indeholdt Vaaben nok. Med to af sine Sønner, tolv andre hvide Mænd og fem Negre gjorde han den 16de Oktober Indfald i den redelige Landsby, satte sig i Besiddelse af Arsenalet, tog

nogle Borgere, der satte sig til Modværge, tilfange og befriede nogle Slaver. Borgermesteren, i Spidsen for en Flok frivillige, nødte snart John Brown og hans Tilhængere til at tage sin Tilflugt til Arsenalets Dampmaskin-Bygning. Under den opstaaede Kamp blev Borgermesteren og nogle Borgere dræbte. Oberst Robert Lee, senere Rebelhærens Øverstbefalende, indfandt sig kort efter med en Del Forenede Staters Tropper; efter nogen Modstand, hvorunder John Brown selv blev saaret og hans to Sønner og sex andre dræbte, maatte Brown overgive sig med fem andre; sex af hans Tilhængere var imidlertid undkomne i Nattens Løb.

Skjønt Brown og hans Tilhængere forsvaredes af dygtige Sagførere, blev de dog alle dømte "for Mord og andre Forbrydelser" af Stedets Kriminalret; de blev hængte den 2den Decbr. 1859, "og John Brown", skriver Wilson, "blev føiet til den lange Liste over Martyrer, og den upartiske Friheds Sag, som han saa ædelt havde tjent, blev døbt i hans Blod. Han døde som en brav Mand, og hans Død var en passende Ende paa hans Liv."

Disse Wilsons Bemærkninger, skrevne over tredive Aar senere, viser, hvor stærkt Abolitionisterne sympatiserede med John Brown, om der end var faa blandt dem, der billigede hans Fremgangsmaade. "Hele Landet gjenlød af modstridende Diskussioner over Sagen: i Pressen, fra Prækestolen og den politiske Platform," skriver Wilson fremdeles. Skjønt John Browns Handlemaade neppe forsvaredes offentlig af nogen ansvarlig Person i Norden, er der neppe nogen Tvivl om, at hans mislykkede Forsøg paa at befri Negerslaverne gjorde Slaveeierne yderst urolige, og da de af sine Tilhængere i Norden blev nøiagtig

underrettede om Folkestemningen, som denne Begivenhed havde sat i saa stærk Bevægelse mod Slavemagten, bidrog denne Begivenhed paa en afgjørende Maade til Slavestaternes forhastede Udtrædelse af Unionen. Men den bidrog ogsaa paa en mere afgjørende Maade til at vække den Krigeraand blandt Nordens Masser, der tilsist reddede Unionen fra Undergang. En Folkesang: "John Browns Legeme ligger smuldrende i Graven, men hans Aand marscherer fremad," blev Unionsarmeens Krigssang; den blev sunget i Leiren, paa Marschen og endog paa Slagmarken og gjenlød i Østens Dale og paa Vestens Sletter; Tusinder og Millioner af Hjerter, der før havde været kolde for og uberørte af den Sag, hvorfor John Brown havde ofret sit Liv, blev nu satte i fuld Fyr og Flamme derfor.

Oversigt over Negerslaveriets Historie: 1860—1863.

Allerede i 1859 havde Lincoln modtaget en Anmodning fra New York om at komme derhen og holde et Foredrag. Denne Indbydelse behagede ham meget; thi den overbeviste ham om, at hans Navn allerede havde fundet en god Klang blandt de indflydelsesrige Klasser i Østen. Efter at have raadført sig med sine Venner besluttede han at modtage Indbydelsen og underrettede Komiteen om, at en Dag i Februar 1860 vilde blive den mest bekvemme Tid for ham til at holde en Tale i New York over Dagens

brændende politiske Spørgsmaal — det eneste Emne, som han følte sig dygtig til at behandle. Han havde den foregaaende Vinter udarbeidet et Foredrag, som han ogsaa havde holdt i nogle Smaastæder i Illinois, over "store Opfindelser og Opdagelser" — et Slags Oversigt over Menneskehedens Civilisationshistorie, betragtet fra et rent økonomisk eller materialistisk Standpunkt; men det var bleven anseet som en fuldstændig Mislykkelse som et Middel til en blandet Forsamlings Underholdning, skjønt det var rigelig spækket med Vittigheder.

Lincoln havde saaledes over tre Maaneder til at forberede sig til denne Tale, hvorpaa han følte, at hans politiske Udsigter for en stor Del var afhængige. Han tilbragte en stor Del af sin Tid i Statsbiblioteket i Springfield og gjennemgik de støvede Kongresforhandlinger for at sætte sig grundigt ind i Landets politiske Historie. Elliots Debates on the Federal Constitution, et Værk paa sex store Bind, ydede ham megen Hjælp. Denne Tale, der kostede Lincoln saa meget Arbeide og saa megen Tænkning, at den visselig maa ansees som hans vigtigste literære Produkt, blev holdt i den store Sal i Cooper Institut den 27de Februar for en Forsamling, der var helt forskjellig fra dem, han var vant til at optræde for. Adgangsprisen udestængte de Skarer, der pleier at samles for at lytte til de frie politiske Taler, som nærmest er beregnede for dem. Lincoln havde ved Udarbeidelsen af denne Tale taget dette i Betragtning, skjønt de nye og uvante Omgivelser i Begyndelsen virkede dæmpende paa hans Aand. Selv hans daarlig tilpassede og rynkede nye Klæder bragte ham til at føle sig flau i den velklædte Forsamling. Han begyndte Talen med en lav, monoton Stemme, men efter

som han blev opvarmet, gjenvandt han sin Fatning og sædvanlige Veltalenhed.

Da Talen baade af Forsamlingen og af Pressen hilsedes med meget Bifald (alle ledende New York Aviser aftrykte den den næste Dag i sin Helhed), og endnu af Kritikere ansees som en af de bedste, om ikke den allerbedste, af Lincolns Taler, anføres den her i sin Helhed.

Hr. Ordfører og Medborgere af New York! De Kjendsgjerninger, jeg agter at behandle iaften, er hovedsagelig gamle og bekjendte; eiheller er der noget nyt i den almindelige Brug, jeg vil gjøre af dem. Hvis der er noget nyt, bestaar det i Maaden, hvorpaa disse Kjendsgjerninger fremstilles, og i de Slutninger og Bemærkninger, der ledsager denne Fremstilling.

I sin Tale afvigte Høst i Columbus, Ohio, som anført i New York Times, sagde Senator Douglas:

"Da vore Forfædre grundlagde den Regjering, hvorunder vi lever, forstod de denne Sag lige saa godt og endog bedre, end vi nu gjør."

Jeg tilstemmer tilfulde dette og antager det som Text for denne Tale. Jeg gjør det, fordi det yder et nøiagtigt og fælles Udgangspunkt for Diskussionen mellem Republikanerne og den Gren af det demokratiske Parti, som Senator Douglas er Anfører for. Det gjør det kun nødvendigt at undersøge: Hvad var Fædrenes Forstaaelse af de omhandlede Spørgsmaal?

Hvori bestaar den Regjeringsform, hvorunder vi lever?

De Forenede Staters Konstitution indeholder Svaret paa dette Spørgsmaal. Denne Konstitution bestaar af den i 1787 vedtagne Original (hvorunder den nuværende Regjering tog sin Begyndelse) og tolv senere vedtagne Tillæg, af hvilke de ti første vedtoges i 1789.

Hvem var de Fædre, der affattede Konstitutionen? Jeg formoder, at de "niogtredive", som underskrev den

oprindelige Konstitution, med Rette kan kaldes de Fædre, som affattede den Del af vor nuværende Regjeringsform. Det er næsten nøiagtig sandt at sige, at de affattede den, og det er fuldstændig sandt at sige, at de var temmelig nøiagtige Repræsentanter for hele Nationens Meninger og Anskuelser paa den Tid. Da deres Navne er vel bekjendte for næsten alle og tilgjængelige for hver eneste Person, er det unødig at opregne dem her.

Jeg antager for Øieblikket hine "niogtredive" som "de Fædre, der affattede den Regjeringsform, hvorunder vi nu lever."

Hvad er det Spørgsmaal, som hine Fædre, ifølge Texten, forstod lige saa godt og endog bedre, end vi nu gjør?

Det er dette: Forbyder en rigtig Skjelnen mellem lokal og national*) Myndighed eller noget i Konstitutionen Nationalregjeringens Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier?

Douglas besvarer dette Spørgsmaal bekræftende, medens Republikanerne besvarer det benegtende. Denne Bekræftelse og Benegtelse udgjør Tvistepunktet, og dette Tvistepunkt, dette Spørgsmaal, er netop hvad Texten erklærer, at vore Fædre forstod bedre end vi.

Lad os nu undersøge, om de "niogtredive" eller nogen af dem nogensinde handlede ifølge dette Spørgsmaal, og hvis saa, hvorledes de handlede ifølge det, — hvorledes de udtrykte hin bedre Forstaaelse.

I 1784 — tre Aar før den nuværende Konstitutions Affattelse —, da de Forenede Stater eiede "Northwest Territory" og intet andet Territorium, havde Konføderationens Kongres for sig Spørgsmaalet om at forbyde Slaveriet i hint Territorium, og fire af de niogtredive, der

---

*) Lincoln bruger i denne Tale Ordet "føderal", der betegner det samme som det nu almindelig brugte Ord "national". Med "lokal" Myndighed forstaaes her en Stats eller et Territoriums Myndighed.

senere affattede Konstitutionen, var Medlemmer af hin Kongres og afgav Stemme angaaende hint Spørgsmaal. Af disse stemte Roger Sherman, Thomas Mifflin og Hugh Williamson for Forbudet, og viste derved, at efter deres Forstaaelse forbød ingen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller noget andet Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i det nationale Territorium. Den ene af de fire, James McHenry, stemte mod Forbudet og viste derved, at han af en eller anden Grund ansaa det for upassende at stemme for det.

I 1787 — endnu før Konstitutionens Affattelse, men medens Konstitutions-Konventionen var beskjæftiget dermed, og medens "Northwest Territory" endnu var det eneste Territorium, der eiedes af de Forenede Stater — kom det samme Spørgsmaal om at forbyde Slaveriet i Territorierne op for Konføderationens Kongres, og tre andre af de niogtredive, som senere underskrev Konstitutionen, var Medlemmer af denne Kongres og afgav Stemme angaaende Spørgsmaalet. De var William Blount, Wm. Few og Abraham Baldwin, og alle disse stemte for Forbudet og viste derved, at efter deres Forstaaelse af Sagen forbyder hverken nogen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller noget andet Nationalregjeringen at føre Kontrol over Nationalregjeringens Territorier. Denne Gang blev Forbudet til Lov og udgjør nu en Del af den saakaldte Ordinans af 1787.

Spørgsmaalet om Nationalregjeringens Kontrol over Slaveriet i Territorierne synes ikke at have været bragt paa Bane for den Konvention, der affattede den oprindelige Konstitution, og derfor er det ikke bekjendt, enten de "niogtredive" eller nogen af dem under dens Udarbeidelse udtalte nogen Mening om netop dette Spørgsmaal.

I 1789 blev der af den første Kongres, der traadte sammen under Konstitutionen, vedtaget en Lov om at gjennemføre Ordinansen af 1787, indbefattet Forbudet mod Slaveriet i "Northwest Territory". Dette Lovforslag blev fremsat af en af de "niogtredive", Thomas Fitzsimmons,

den Gang Medlem af Repræsentanthuset fra Pennsylvania. Forslaget gjennemgik alle forskjellige Trin i Repræsentanthuset uden et Ords Modsigelse og blev endelig enstemmigt vedtaget af begge Kongressens Huse. Sexten af de niogtredive Fædre, som affattede den oprindelige Konstitution, var Medlemmer af denne Kongres, nemlig John Langdon, Nicholas Gilman, William S. Johnson, Roger Sherman, Robert Morris, Thomas Fitzsimmons, William Few, Abraham Baldwin, Rufus King, William Patterson, Geo. Clymer, Richard Bassett, George Read, Pierce Butler, Daniel Carrol, James Madison.

Dette viser, at efter deres Forstaaelse forbød ingen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller noget andet Kongressen at forbyde Slaveriet i Nationalregjeringens Territorium; ellers vilde baade deres Troskab mod rigtige Grundsætninger og deres Troskabsed mod Konstitutionen have bevæget dem til at modsætte sig Forbudet.

Desuden var George Washington, en af de "niogtredive", den Gang Præsident for de Forenede Stater, og som saadan approberede og underskrev han Forslaget og gjorde det saaledes til Lov, hvorved han viste, at ifølge hans Forstaaelse forbød hverken nogen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller noget andet i Konstitutionen Nationalregjeringen at føre Kontrol over Nationalregjeringens Territorium.

Ikke længe efter Vedtagelsen af den oprindelige Konstitution afstod Nord-Carolina til Nationalregjeringen den Landstrækning, som nu udgjør Tennessee, og nogle faa Aar senere afstod Georgia de Landstrækninger, som nu udgjør Staterne Mississippi og Alabama. I begge Afstaaelsesbreve opstillede de Stater, der afstod Landet, den Betingelse, at Nationalregjeringen ikke skulde forbyde Slaveriet i de afstaaede Landstrækninger. Forøvrigt var Slaveriet allerede indført i det afstaaede Landomraade. Under disse Omstændigheder forbød ikke Kongressen udtrykkelig Slaveriet inden dette Landomraade, hvorover den nu

overtog Bestyrelsen; men den overtog Kontrol derover selv der i en begrænset Udstrækning. I 1798 organiserede Kongressen Mississippi Territory og forbød Indførselen af Slaver til Territoriet fra noget Sted udenfor de Forenede Stater, bestemte en Mulkt for Lovens Overtrædelse og erklærede alle saadanne Slaver for fri. Denne Lov blev enstemmig vedtaget af begge Kongressens Huse. Af de niogtredive, der affattede den oprindelige Konstitution, var tre Medlemmer af denne Kongres, nemlig John Langdon, George Read og Abraham Baldwin; uden Tvivl stemte de alle derfor. De vilde visselig have ladet sin Modsigelse derimod føres til Protokols, hvis ifølge deres Forstaaelse nogen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller noget andet i Konstitutionen egentlig forbød Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier.

I 1803 kjøbte Nationalregjeringen Landstrækningen Louisiana. Vore tidligere Landerhvervelser kom fra visse af vore egne Stater, men denne Louisiana-Landstrækning kjøbtes af en udenlandsk Nation. I 1804 oprettede Kongressen en Territorial-Regjering for den Del deraf, der nu udgjør Staten Louisiana. New Orleans, beliggende i denne Del, var en gammel og forholdsvis stor By. Der var andre betydelige Byer og Settlementer, og Slaveriet var udbrudt og fordelt blandt Befolkningen. Kongressen forbød ikke i Territorial-Loven Slaveriet, men den lagde Hindringer i Veien derfor og tog Kontrol derover paa en mere afgjørende Maade, end den havde gjort i Mississippi. De vigtigste Bestemmelser deri angaaende Slaveriet var:

1) At ingen Slave skulde indføres til Territoriet fra Udlandet.

2) At ingen Slave skulde indføres, der var bleven indført til de Forenede Stater efter den første Mai 1798.

3) At ingen Slave skulde indføres undtagen af Eieren og til hans eget Brug som Settler. Straffen for Lovens Overtrædelse i alle disse Tilfælde var en Mulkt og Slavens Frigivelse.

Ogsaa denne Lov blev enstemmig vedtaget. I den Kongres, som vedtog den, var der to af de "niogtredive", nemlig Abraham Baldwin og Jonathan Dayton. Som nævnt om Afstemningen over Mississippi-Loven er det sandsynligt, at begge stemte derfor. De vilde ikke have tilladt, at Loven vedtoges, uden at lade sin Indvending derimod anføres i Forhandlingerne, hvis den ifølge deres Mening stred enten mod den rette Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller mod nogen Bestemmelse i Konstitutionen.

I 1819—20 blev Missouri-Loven behandlet og vedtaget. Mange Afstemninger i begge Kongressens Huse var delte for og imod de forskjellige Sider af Hovedspørgsmaalet. To af de "niogtredive" — Rufus King og Chas. Pinckney — var Medlemmer af denne Kongres. Mr. King stemte altid for Forbudet mod Slaveriet og mod alle Kompromiser, medens Mr. Pinckney ligesaa stadig stemte mod Forbudet mod Slaveriet og mod alle Kompromiser. Herved viste Mr. King, at ifølge hans Forstaaelse overtraadtes ingen Grænse, der adskilte den lokale fra den nationale Myndighed eller nogen anden Bestemmelse i Konstitutionen ved Kongressens Forbud mod Slaveriet i det nationale Territorium, medens Mr. Pinckney ved sin Stemmegivning viste, at ifølge hans Forstaaelse var der en eller anden tilstrækkelig Grund til at modsætte sig Forbudet i dette Tilfælde.

De anførte Tilfælde er de eneste Handlinger, som jeg har været istand til at opdage, af de "niogtredive" eller af nogen af dem angaaende det direkte Spørgsmaal.

Ved at tælle de Personer, som handlede saaledes, nemlig fire i 1784, tre i 1787, sytten i 1789, tre i 1798, to i 1804 og to i 1819—20, vilde der være enogtredive af dem. Men dette vilde være at tælle John Langdon, Roger Sherman, William Few, Rufus King og George Read to Gange hver og Abraham Baldwin fire Gange. Det virkelige Antal af de "niogtredive", som jeg har paavist at have behandlet dette Spørgsmaal, som de ifølge Texten

forstod bedre end vi, er treogtyve, saa at der er sexten, som ikke vides at have behandlet det paa nogen Maade.

Her har vi altsaa treogtyve af de niogtredive Fædre, der affattede den Regjeringsform, hvorunder vi lever, hvilke edsvorne har deltaget i Behandlingen af netop det Spørgsmaal, som Texten erklærer, at "de forstod ligesaa godt som vi og endog bedre," og toogtyve af dem — en fuldstændig Majoritet af de "niogtredive" — har deltaget deri paa en saadan Maade, at de vilde gjøre sig Skyld i en stor politisk Usømmelighed og forsætlig Mened, hvis ifølge deres Forstaaelse nogen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller noget i den Konstitution, som de selv havde affattet og svoret at ville lyde, forbød Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier. Saaledes handlede de enogtyve, og da Handlinger taler høiere end Ord, taler Handlinger under et saadant Ansvar end høiere.

To af de treogtyve stemte mod Kongressens Forbud mod Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier i de Tilfælde, hvori de deltog i Behandlingen af dette Spørgsmaal; men af hvilken Grund de stemte saaledes, vides ikke. De kan have gjort det, fordi de troede, at den rette Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller en eller anden Bestemmelse eller Grundsætning i Konstitutionen stod i Veien derfor; eller de kan uden noget saadant Hensyn have stemt mod Forbudet af, hvad de maatte anse som tilstrækkelige Klogskabshensyn. Ingen, der har aflagt Ed paa at ville understøtte Konstitutionen, kan samvittighedsfuldt stemme for, hvad han anser for en ukonstitutionel Lov, hvor gavnlig han end maatte anse den for at være; men man kan og bør stemme mod et Forslag, som man anser for grundlovsmæssigt, hvis man paa samme Tid anser det for uklogt. Det vilde derfor ikke være trygt at mene, at selv de to, som stemte mod Forbudet, har gjort det, fordi ifølge deres Forstaaelse nogen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller noget i Konstitutionen forbød

Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i de nationale Territorier.

De øvrige sexten af de "niogtredive" har ikke, saavidt jeg har været istand til at opdage, efterladt nogen skriftlig Underretning om sin Forstaaelse af det direkte Spørgsmaal om Nationalregjeringens Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier. Men der er stor Grund til at tro, at deres Forstaaelse af denne Sag ikke vilde være forskjellig fra deres treogtyve Kollegers, hvis de havde udtalt den.

For at kunne følge Texten strengt har jeg med Forsæt udeladt, hvad enhver anden Person end de niogtredive Fædre, der affattede Konstitutionen, kan have troet om denne Sag, hvor fremragende han end maatte være; og af samme Grund har jeg ogsaa udeladt selv, hvad nogen af de "niogtredive" kan have troet og udtalt om nogen anden Side af Slaverispørgsmaalet. Hvis vi vilde undersøge deres Handlinger og Erklæringer angaaende disse andre Sider, saasom den udenlandske Slavehandel og Slaveriets moralske Berettigelse og dets Gavnlighed eller Skadelighed i Almindelighed, da vilde vi erfare, at angaaende det direkte Spørgsmaal om Nationalregjeringens Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier vilde de sexten sandsynligvis have handlet netop som de treogtyve, hvis de havde deltaget i Spørgsmaalets Behandling. Blandt de sexten var nogle af de mest fremragende Anti-slaveri-Mænd paa sin Tid, saasom Benjamin Franklin, Alexander Hamilton og Gouverneur Morris; medens der ikke var en eneste, som nu vides at have været en Tilhænger af Slaveriet, undtagen muligens John Rutledge af Syd-Carolina.

Summen af det hele er, at af vore niogtredive Fædre, der affattede den oprindelige Konstitution, forstod enogtyve — en fuldstændig Majoritet — visselig, at ingen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed, eiheller nogen Del af Konstitutionen, forbød Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Ter-

ritorier, medens alle de øvrige sandsynligvis havde den samme Forstaaelse af Sagen. Dette var upaatvivlelig Forstaaelsen blandt vore Fædre, der affattede den oprindelige Konstitution, og Texten erklærer, at de forstod Sagen bedre end vi.

Men hidtil har jeg kun drøftet Forstaaelsen af Spørgsmaalet blandt den oprindelige Konstitutions Forfattere. Den oprindelige Konstitution anviser en Maade, hvorpaa der kan føies Tillæg dertil og foretages Forandringer deri; og som jeg allerede har nævnt, er den Regjeringsform, hvorunder vi nu lever, bestemt i hin oprindelige Konstitution og tolv Tillæg dertil, der senere er affattede og vedtagne. De, som nu paastaar, at Nationalregjeringens Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier er en Overtrædelse af Konstitutionen, henviser os til de Bestemmelser, som de mener er overtraadte, og saavidt jeg forstaar det, paapeger de alle Bestemmelser i disse Tillæg — ikke i den oprindelige Konstitution. Høiesteret grunder sin Kjendelse i Dred Scott Sagen paa det femte Tillæg, der erklærer, at "ingen Person skal berøves sin Eiendom uden en Retskjendelse;" medens Senator Douglas og hans særegne Tilhængere grunder sin Optræden paa det tiende Tillæg, der bestemmer, at "den Myndighed, som denne Konstitution ikke udtrykkelig tilstaar [Nationalregjeringen], forbeholdes de respektive Stater og Befolkningen."

Nu træffer det sig saa, at disse Tillæg blev udarbeidede af den første Kongres, der traadte sammen ifølge Konstitutionen, — den samme Kongres, der vedtog den allerede nævnte Lov mod Slaveriet i "Northwest Territory." Ikke blot var det samme Kongres, men det var de samme Mænd, som paa samme Tid under Sessionen havde under Behandling disse Konstitutions-Tillæg og denne Lov mod Slaveriet i hele det Landomraade, som Nationalregjeringen den Gang eiede. Konstitutions-Tillæggene blev fremsatte før og vedtagne efter Loven om Gjennemførelsen af Ordinansen af 1787, saa at hele den Tid, den Lov var for Kongressen, var ogsaa Konstitutions-Tillæggene for den.

Hin Kongres, bestaaende ialt af sex og sytti Medlemmer, indbefattet de sexten før nævnte Mænd, der deltog i Affattelsen af den oprindelige Konstitution, var i særegen Forstand de Fædre, der affattede den Del af den Regjeringsform, hvorunder vi nu lever, og som nu paastaaes at forbyde Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier.

Er det ikke lidt frækt af nogen paa denne Tid at paastaa, at de to Love, som hin Kongres efter moden Overveielse affattede og vedtog paa samme Tid, er fuldstændig uoverensstemmende med hverandre? Og bliver ikke en saadan Paastand uforskammet urimelig, naar den ledsages af en anden Paastand af samme Mund, at de, som udførte de to Ting, der paastaaes at være uforenlige, forstod, at de virkelig var uforenlige, bedre end vi — bedre end han, som erklærer dem for at være uforenlige?

Man kan visselig med Tryghed antage, at de niogtredive, som affattede den oprindelige Konstitution, og de sexogsytti Medlemmer af den Kongres, som affattede Tillæggene, tilsammen indbefatter dem, der med Rimelighed kan kaldes "vore Fædre, der grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi lever." Idet jeg antager dette, udfordrer jeg hvilkensomhelst Person til at paavise, at nogen af dem nogensinde i hele sit Liv erklærede, at ifølge hans Forstaaelse forbød nogen rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller nogen Del af Konstitutionen Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier. Jeg gaar et Skridt længere. Jeg udfordrer hvilken som helst Person til at paavise, at nogen Person i hele Verden erklærede før Begyndelsen af dette Aarhundrede (og jeg kunde næsten sige før Begyndelsen af den sidste Halvdel af dette Aarhundrede), at ifølge hans Forstaaelse forbød en rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller nogen Del af Konstitutionen Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier. Jeg overlader til dem, der erklærer dette, at søge ikke blot blandt "vore Fædre,

der grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi lever," men blandt alle andre levende Mænd i det Aarhundrede, hvori den grundlagdes, — de vil dog ikke finde Spor af en eneste Person, der er enig med dem.

Lad mig her gjøre en liden Bemærkning for at undgaa at blive misforstaaet. Det er ikke min Mening at paastaa, at vi blindt bør følge vore Fædre i alt. At gjøre det vilde være at forkaste hele den daglige Erfarings Lys, at forkaste alle Fremskridt — alle Forbedringer. Hvad jeg erklærer er dette: hvis vi ønsker at fortrænge Fædrenes Meninger og Politik i noget Tilfælde, da maa vi have Vidnesbyrd saa afgjørende og Argumenter saa klare, at selv deres store Autoritet, efter moden Overveielse, ikke kan bestaa derimod, — og visselig ikke i et Tilfælde, hvorom vi selv erklærer, at de forstod Sagen bedre end vi.

Hvis nogen Mand i vor Tid oprigtig tror, at en rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller nogen Del af Konstitutionen forbyder Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier, har han Ret til at sige det og til at bevise sin Anskuelse ved alle sandfærdige Vidnesbyrd og ærlige Argumenter, som han kan opdrive. Men han har ingen Ret til at forlede andre, der har mindre Adgang til Historien og mindre Tid til at granske den, til den falske Tro, at "vore Fædre, som grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi nu lever," var af samme Mening, og saaledes sætte Falskhed og Bedrag istedet for sandfærdige Vidnesbyrd og ærlige Argumenter. Hvis nogen Mand i vor Tid oprigtig tror, at "vore Fædre, der grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi lever," i andre Tilfælde benyttede og anvendte Grundsætninger, der burde have bevæget dem til at forstaa, at en rigtig Skjelnen mellem lokal og national Myndighed eller nogen Del af Konstitutionen forbyder Nationalregjeringen at føre Kontrol over Slaveriet i Nationalregjeringens Territorier, har han Ret til at sige det; men han skulde paa samme Tid have Mod til at paatage sig det Ansvar at erklære, at ifølge hans Mening forstaar

han deres Grundsætninger bedre, end de selv forstod dem og han burde fremfor alt ikke søge at undgaa Ansvaret ved at erklære, at de "forstod Sagen ligesaa godt og endog bedre, end vi nu gjør."

Men nok herom. Lad alle, som tror, at "vore Fædre, som grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi lever, forstod denne Sag lige saa godt og endog bedre, end vi nu gjør," tale som de talede og handle som de handlede desangaaende. Dette er alt, hvad Republikanere begjærer, alt, hvad Republikanere ønsker med Hensyn til Slaveriet. Saaledes som hine Fædre stemplede det, saaledes lad det atter stemples: som et Onde, der ikke bør udbredes, men taales og beskyttes kun paa Grund af og forsaavidt dets virkelige Nærværelse blandt os gjør denne Tolerance og Beskyttelse til en Nødvendighed. Lad alle de Garantier, som hine Fædre gav det, blive bevarede — ikke knurrende, men tilfulde og paa en ærlig Maade. Dette er, hvad Republikanerne forlanger, og hermed vil de, saa vidt jeg ved og tror, være tilfredse.

Og nu, hvis de vilde lytte — som jeg formoder de ikke vil —, vilde jeg tale nogle Ord til Sydens Befolkning. Jeg vilde sige til dem: I anser eder selv som fornuftige og rimelige Folk, og jeg indrømmer, at hvad Fornuft og Rimelighed angaar, staar I ikke tilbage for noget andet Folk. Og dog, naar I omtaler os Republikanere, sker det kun for at udskjælde os for Slanger eller i bedste Fald for ikke bedre end Forbrydere. I vil lytte til Sørøvere eller Mordere, men ikke til "sorte Republikanere". Under alle eders indbyrdes Stridigheder tror enhver af eder, at det første, som maa varetages, er, at de "sorte Republikanere" bliver ubetinget fordømte. Ja, en saadan Fordømmelse synes at være en uundværlig Forudsætning — Bevilgningsbrev saa at sige—blandt eder for at kunne faa Tilladelse endog til at aabne sin Mund.

Kan I blive overtalte til at standse og betænke, hvorvidt dette er ganske retfærdigt mod os eller endog mod eder selv?

Fremsæt eders Klagepunkter og Beskyldninger, og hav saa Taalmodighed nok til at høre os benegte eller forsvare dem.

I siger, at vi er sektionelle.*) Vi benegter det. Dette udgjør et Tvistepunkt, og det paahviler eder at bevise eders Paastand. I fremfører eders Beviser, og hvad er de? Hvad! at vort Parti ikke findes i eders Del af Landet — ingen Stemmer faar i eders Del af Landet. Det er væsentlig sandt, men beviser det Paastanden? Hvis saa, sæt at vi uden at forandre Grundsætninger skulde begynde at erholde Stemmer i eders Del af Landet, vilde vi da ophøre at være sektionelle? I kan ikke undgaa at indrømme det; men er I villige til at blive staaende derved? Hvis saa, vil I sandsynligvis snart erfare, at vi har ophørt at være sektionelle; thi vi vil faa Stemmer i eders Del af Landet endog i dette Aar. I vil da begynde at opdage, hvad der klarligen er sandt, at eders Beviser ikke angaar Sagen. Den Kjendsgjerning, at vi ingen Stemmer faar i eders Del af Landet, er en Kjendsgjerning, som I selv, ikke vi, er Skyld i. Og hvis dette er en Feil, da er Feilen oprindelig eders og forbliver at være det, indtil I viser, at vi bortstøder eder ved en eller anden falsk Grundsætning eller Handlemaade. Hvis vi gjør dette, da er Feilen vor; men dette bringer os til det Punkt, hvorfra I burde have gaaet ud: til Drøftelsen af vore Grundsætningers Rigtighed eller Urigtighed. Hvis vore Grundsætninger gjennemførte i Handlinger vilde skade eders Del af Landet til Fordel for vor**) eller i nogen anden Hensigt, da er vore Grundsætninger og vi med dem sektionelle og modstaaes og fordømmes med Rette som saadanne. Imødegaa os da

---

*) D. v. s. indskrænkede til en enkelt Del af Landet.

**) De Grundsætninger, som Lincoln her hentyder til, er det republikanske Partis Grundsætninger angaaende Slaveriet, saaledes som han her har fremstillet dem. Som senere Begivenheder godtgjorde, hyldede en stor Del af det republikanske Parti Grund-

med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt vore Grundsætninger gjennemførte i Handlinger vilde skade eders Del af Landet — imødegaa os paa en saadan Maade, som om det var muligt, at noget kan siges paa vor Side. Antager I Udfordringen? Ikke? Da tror I virkelig, at den Grundsætning, som vore Fædre, der grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi lever, ansaa for saa afgjort rigtig, at de vedtog den og godkjendte den atter og atter ifølge sin Embedsed, er i Grunden saa aldeles falsk, at den kræver eders Fordømmelsesdom uden et Øieblíks Betænkning.

Nogle af eder finder sin Lyst i pralende at henvise os til den Advarsel mod sektionelle Partier, som Washington gav i sin Afskedstale. Mindre end otte Aar, før Washington gav hin Advarsel, havde han som de Forenede Staters Præsident approberet og underskrevet en Lov, der var beregnet paa at drive Forbudet mod Slaveriet i "Northwest Territory" igjennem — en Lov, der indeholdt Regjeringens Politik angaaende den Sag lige til og i det samme Øieblik, han nedskrev hin Advarsel; og omtrent et Aar efter skrev han til Lafayette, at han ansaa den Lov for klog, og udtalte samtidig sit Haab om, at dette Land en Gang vilde udgjøre en Konføderation af Fristater.

Naar vi erindrer dette og mærker, at Sektionalisme siden er opstaaet angaaende dette samme Spørgsmaal, er da hin Advarsel et Vaaben i eders Haand mod os eller i vor Haand mod eder? Hvis Washington selv nu kunde tale, vilde han da kaste Skylden for denne Sektionalisme paa os, som forsvarer hans Politik, eller paa eder, som

---

sætninger, der med Rette fortjente (og endnu fortjener) at fordømmes som sektionelle, nemlig de saakaldte Grundsætninger om Beskyttelsestolden. Vi har tidligere hørt, hvilken Rolle disse "Grundsætninger" spillede med Hensyn til Negerslaveriets Vedligeholdelse; vi vil senere høre, hvilken Rolle de spillede med Hensyn til dets Afskaffelse.

forkaster den? Vi agter hin Washingtons Advarsel og anbefaler den til eder sammen med hans Exempel, der anviser den rette Anvendelse deraf.

Men I siger, at I er konservative — yderst konservative, medens vi er revolutionære, nedbrydende eller noget lignende. Hvad er Konservatisme? Er det ikke Vedholden ved det gamle og prøvede mod det nye og uprøvede? Vi klynger os til og forsvarer netop den gamle Politik angaaende det omstridte Spørgsmaal, som vore Fædre, der grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi nu lever, antog, medens I enstemmig forkaster og foragter og spytter paa hin gamle Politik og forlanger at indføre noget nyt i dens Sted. Sandt nok, I er indbyrdes uenige om, hvori denne nye Politik skal bestaa. I har en betydelig Afvexling af nye Forslag og Planer; men I er enige om at forkaste og fordømme vore Fædres gamle Politik. Nogle af eder er i Favør af at gjenoprette den udenlandske Slavehandel, nogle i Favør af at indføre en af Kongressen vedtagen Slavelovgivning for Territorierne, nogle i Favør af, at Kongressen skal forbyde Territorierne at vedtage noget Forbud mod Slaveriet inden sine Grænser, nogle i Favør af at forsvare Slaveriet i Territorierne ved Hjælp af Domstolene, nogle i Favør af det "store Princip", at "hvis en Person vil gjøre en anden til sin Slave, vedkommer det ikke nogen tredje Person," og fantastisk kalder det "Folkesuverænitet"; men ikke en eneste blandt eder er i Favør af Nationalregjeringens Forbud mod Slaveriet i Territorierne ifølge den Praxis, som vore Fædre, der grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi lever, befulgte. Ikke en eneste af alle eders forskjellige Planer kan paavise et Mønster eller en Forsvarer i det Aarhundrede, hvori vor Regjering tog sin Begyndelse. Betænk derfor, om eders Fordring paa Konservatisme og eders Beskyldning mod os om at ledes af Nedbrydelsesaand hviler paa de klareste og urokkeligste Grunde.

Atter siger I, at vi har bragt Slavërispørgsmaalet mere i Forgrunden, end det var før. Vi vi benegter det.

Vi indrømmer, at det er kommen mere i Forgrunden, men vi benegter, at vi har bragt det did. Det var ikke os, men eder, som forkastede vore Fædres gamle Politik. Vi modsatte os og modsætter os endnu eders Innovation, og deraf kommer det, at Spørgsmaalet nu drøftes saa meget. Vil I have dette Spørgsmaal bragt tilbage til sin forrige Størrelse? Gaa tilbage til den gamle Politik. Hvad der har været, vil atter blive under de samme Omstændigheder Hvis I ønsker de gamle Dages Fred, gjenindfør den gamle Tids Forskrifter og Politik.

I beskylder os for at ophidse eders Slaver til Opstand. Vi benegter det. Og hvad er eders Bevis? Harpers Ferry! John Brown! John Brown var ingen Republikaner, og I har ikke været istand til at paavise, at en eneste Republikaner havde noget at skaffe med hans Foretagende i Harpers Ferry. Hvis noget Medlem af vort Parti er skyldig paa den Maade, da ved I det, eller I ved det ikke. Hvis I ved det, har I ingen Undskyldning for at undlade at paapege Personer og bevise Sagen. Hvis I ikke ved det, har I ingen Undskyldning for at paastaa det, ialfald ikke for at vedblive at paastaa det, efterat I har gjort et mislykket Forsøg paa at bevise det. Man behøver ikke at fortælle eder, at det er simpelthen ondskabsfuld Bagvaskelse at vedblive med at fremsætte en Beskyldning, som man ikke ved er sand.

Nogle af eder indrømmer, at ingen Republikaner med Forsæt bistod med eller tilskyndte Harper's Ferry Affæren, men paastaar dog, at vor Lære og Erklæringer nødvendigvis leder til saadanne Resultater. Vi tror det ikke. Vi ved, at vi ikke hylder nogen Lære eller fremsætter nogen Erklæringer, der ikke hyldedes og fremsattes af vore Fædre, der grundlagde den Regjeringsform, hvorunder vi nu lever. I behandler os aldrig ærligt med Hensyn til denne Affære. Da den indtraf, forestod visse vigtige Statsvalg, og I frydede eder ved den Tanke, at ved at kaste Skylden paa os kunde I vinde nogen Fordel over os i hine Valg. Valgene kom, men eders Forventninger blev

ikke opfyldte. Enhver Republikaner vidste, at i det mindste hvad ham selv angik var eders Beskyldning falsk, og han følte sig ikke meget tilbøielig til at afgive sin Stemme i eders Favør. Den republikanske Lære og de republikanske Erklæringer ledsages af en stadig Protest mod nogen somhelst Indblanden i eders Slaveri eller i eders Tvistigheder om Slaveriet. Dette tilskynder visselig ikke Slaverne til Oprør. Sandt nok, lig vore Fædre, der grundlagde den Regjeringform, hvorunder vi nu lever, udtaler vi vor Mening om, at Slaveriet er urigtigt; men Slaverne hører ikke, at vi udtaler endog dette. Paa Grund af noget, vi siger eller gjør, vilde Slaverne knapt vide, at der gives et republikansk Parti. Jeg tror i Grunden, at de i Almindelighed ikke vilde vide det, hvis det ikke var for eders falske Beskyldninger mod os i deres Nærværelse. Under eders indbyrdes politiske Kampe beskylder det ene Parti det andet for Sympati med den sorte Republikanisme, og for at give Beskyldningen Eftertryk forklares den sorte Republikanisme at bestaa blot i Oprør, Blodsudgydelse og Torden blandt Slaverne.

Slaveoprør er ikke mere almindelige nu, end de var, før det republikanske Parti blev organiseret. Hvad bevirkede Southampton-Oprøret for otte og tyve Aar siden, da mindst tre Gange saa mange Menneskeliv gik tabt som ved Harper's Ferry? I kan neppe strække eders meget elastiske Indbildningskraft til den Slutning, at dette Oprør var bevirket af sort Republikanisme. Under den nærværende Tingenes Tilstand i de Forenede Stater tror jeg ikke, at en almindelig eller endog udstrakt Slaveopstand er mulig. Den nødvendige Enighed i Optræden kan ikke opnaaes. Slaverne har intet Middel til hurtig Kommunikation, ei heller kan oprørske frie Mænd, sorte eller hvide, erstatte Mangelen derpaa. De exploderende Materialier befinder sig overalt i Masser, men der hverken findes eller kan tilveiebringes den uundværlige Løbeild.

Folk i Syden omtaler meget Slavernes Kjærlighed til sine Herrer og Herskerinder, og i det mindste en Del

deraf er sandt. Et Komplot til et Oprør kunde neppe smedes og meddeles tyve Personer, førend nogen af dem vilde aabenbare det for at redde en elsket Herres eller Herskerindes Liv. Dette er Regelen; og Slaverevolutionen paa Hayti [San Domingo] var ingen Undtagelse, men en Revolution under særegne Omstændigheder. Det britiske Krudt-Komplot var et mere træffende Exempel, skjønt det ikke var et Komplot af Slaver; skjønt kun tyve Personer var indviede i Hemmeligheden, var dog en af dem saa begjærlig efter at redde en Ven, at han fortalte denne om Sagen og saaledes forebyggede Ulykken. Som en naturlig Følge af Slaveriet vil der vedblive at indtræffe Forgiftelser af Maden og aabenbare eller hemmelige Snigmord paa Marken samt Oprør, der omfatter et Snes Personer eller saa; men jeg tror ikke, at nogen almindelig Slaveopstand kan indtræffe i dette Land paa lang Tid. Enhver, der frygter meget for eller haaber meget paa en saadan Begivenhed, vil blive lige meget skuffet.

For at bruge Mr. Jeffersons Sprog: "Det staar endnu i vor Magt at styre Emancipations- og Deportations-Bestræbelserne paa en fredelig Maade og saa gradvist, at Ondet vil forsvinde ubemærket, og Slavernes Plads indtages af frie hvide Arbeidere.*) Men hvis derimod Ondet tillades at udbrede sig, maa Menneskenaturen skjælve ved Udsigterne."

---

*) Der er ingen Grund til at tro, at Lincoln paa denne Tid nærede de samme Forhaabninger om Negerslaveriets Udryddelse, som Præsident Jefferson havde næret et halvt Aarhundrede tidligere. Erfaringen havde bevist, hvor ugrundet det var at vente, at Slaveeierne selv eller Slavestaternes Regjering vilde frigive Slaverne, eller at frivillige Foreninger vilde føre alle de frie Negere ud af Landet. Hans Hensigt med at anføre disse Jeffersons Ord var at vise Sydens Befolkning, der betragtede Jefferson som et Slags Halvgud, at det endnu stod i deres Magt at løse Slaverispørgsmaalet paa en fredelig Maade.

Mr. Jefferson mente ikke, eiheller gjør jeg det, at Befrielsens Magt laa i Nationalregjeringens Hænder. Han talte om Virginia; og hvad Emancipations-Myndigheden angaar, da tilsigter jeg kun Slavestaternes egen Myndighed.

Vi holder dog fast ved, at Nationalregjeringen har Ret til at forhindre Slaveriets Udbredelse — Ret til at sørge for, at ingen Slavcopstand nogensinde skal finde Sted paa nogen amerikansk Jordbund, der nu er fri for Slaveri. John Browns Bestræbelser var særegne. Det var ingen Slavcopstand. Det var et Forsøg af hvide Mænd paa at faa istand et Oprør blandt Slaverne, hvori Slaverne negtede at deltage. Det var i Grunden saa urimeligt, at Slaverne i sin Uvidenhed tydelig indsaa, at det ikke kunde lykkes. Hin Begivenhed ligner saa mange Forsøg, hvorom Historien beretter, paa at snigmyrde Konger og Keisere. Et Brushoved grubler over et Folks Undertrykkelse saalænge, at han tilsidst indbilder sig at være kaldet af Forsynet til at befri det. Han vover Forsøget, der ender med lidet andet end hans egen Henrettelse. Orsinis Forsøg paa at snigmyrde Louis Napoleon og John Browns Forsøg ved Harpers Ferry var i sin Beskaffenhed aldeles lige. Begjærligheden efter at skyde Skylden paa England i det ene Tilfælde og paa Ny-England i det andet modbeviser ikke de to Forsøgs Lighed.

Og hvor meget vilde det gavne eder, hvis I ved at gjøre Brug af John Brown, Helpers Bog og lignende kunde tilintetgjøre det republikanske Partis Organisation? Menneskets Handlinger kan forandres i nogen Grad, men Menneskenaturen forbliver uforandret. Der er i dette Land en Dom og en Følelse mod Slaveriet, hvilke afgiver mindst en og en halv Million Stemmer. I kan ikke tilintetgjøre hin Dom, hine Følelser og denne Opfatning ved at tilintetgjøre den poltiske Organisation, der samler sig derom. I kan neppe adsprede og drive paa Flugt en Armee, der er bleven opstillet lige under eders sværeste Ild; men hvis I kunde det, hvormeget vilde I vinde ved at tvinge

den Opfatning, der har skabt den, ud af Stemmekassens fredelige Bane og ind paa en anden Bane? Hvad vilde hin anden Bane sandsynligvis blive? Vilde Antallet af saadanne Personer som John Brown formindskes eller forøges derved?

Men I vil splitte Unionen hellere end underkaste eder Fornegtelsen af eders konstitutionelle Rettigheder.

Det lyder temmelig forvovent, men det vilde være undskyldeligt, om ikke berettiget, dersom vi foresatte os kun med Antallets Magt at berøve eder visse Rettigheder, der er udtrykkelig hjemlede i Konstitutionen. Men vi har slet ikke noget saadant til Hensigt.

Naar I fremsætter disse Erklæringer, gjør I en bestemt og velforstaaet Hentydning til en formodet Ret ifølge Konstitutionen til at tage Slaver ind i Nationalregjeringens Territorier og beholde dem der som eders Eiendom; men Konstitutionen indeholder ikke nogen saadan udtrykkelig Ret. Dette Dokument er fuldstændig taust angaaende en saadan Ret. Tvertimod benegter vi, at Konstitutionen selv underforstaaet indrømmer en saadan Ret.

Eders Hensigt er derfor, tydelig talt, at omstyrte Regjeringen, med mindre I tillades at forklare og gjennemføre Konstitutionen, som I finder forgodt, angaaende ethvert Tvistepunkt mellem eder og os. I vil under alle Omstændigheder enten herske eller ruinere.

Dette er, tydelig talt, eders Sprog til os. Maaske I vil sige, at Høiesteret har afgjort de omtvistede Konstitutions-Spørgsmaal til eders Fordel. Ikke det aldeles. Men Sagførerens Skjelnen mellem en juridisk Betænkning og en Kjendelse ude af Betragtning, har Retten afgjort Sagen til eders Fordel paa en vis Maade. Retterne har i Hovedsagen erklæret, at I ifølge Konstitutionen har Ret til at tage Slaver ind i Nationalregjeringens Territorier og holde dem der som Eiendom. Naar jeg siger, at Kjendelsen blev afgivet paa en vis Maade, da mener jeg, at den blev afgivet af en delt Ret af en knap Majoritet af Dommerne, skjønt heller ikke de var aldeles enige angaa-

endende Grunden for Kjendelsen, — at den er saaledes affattet, at dens erklærede Forsvarere er uenige om dens Betydning, og at den hovedsagelig er grundet paa en feilagtig Fremstilling af en Kjendsgjerning, nemlig at "Eiendomsretten til en Slave erklæres klart og udtrykkelig i Konstitutionen."

En Undersøgelse af Konstitutionen vil vise, at Eiendomsretten til en Slave ikke erklæres klart og udtrykkelig deri. Husk paa, at Dommerne udtaler det ikke som sin Mening, at denne Ret er underforstaaet i Konstitutionen; de fremsætter som en Kjendsgjerning, at denne Ret klart og udtrykkelig erklæres deri, — "klart," d. v. s., ikke sammenblandet med noget andet, — "udtrykkelig," d. v. s. i Ord, der netop udtrykker den uden Hjælp af nogen Slutning og uden at kunne forklares paa nogen anden Maade.

Hvis de kun havde udtalt det som sin Mening, at en saadan Ret er underforstaaet i Konstitutionen, da vilde andre have Anledning til at paavise, at hverken Ordet "Slave" eller "Slaveri" eller endog Ordet "Eiendom" er nævnt i Konstitutionen i nogen Forbindelse, der kan forstaaes at hentyde til Slaver eller Slaveri, og at hvor som helst en Slave hentydes til i dette Dokument, kaldes han en "Person", og hvor som helst hans Herres lovlige Ret med Hensyn til ham hentydes til, omtales den som "skyldig Tjeneste eller Arbeide" — som en "Gjeld" betalbar i Tjeneste eller Arbeide. Der vilde ogsaa være Anledning til at paavise af Samtidens Historie, at denne Maade at hentyde til Slaver og Slaveriet paa, istedet for at nævne disse Ord, benyttedes forsætlig for at udelukke af Konstitutionen den Tanke, at der kan være Eiendomsret til noget Menneske.

At paavise alt dette er meget let og sikkert.

Naar denne iøinefaldende Feiltagelse bliver paavist for Dommerne, er det da ikke rimeligt at vente, at de vil tilbagekalde den feilagtige Erklæring og paany overveie den Slutning, som er grundet derpaa?

Det maa dog erindres, at "vore Fædre, der grund-

lagde den Regjeringsform, hvorunder vi lever" — de Mænd, som affattede Konstitutionen — afgjorde dette samme Konstitutions-Spørgsmaal til vor Fordel for lang Tid siden — afgjorde det uden nogen indbyrdes Uenighed, da de afgav sin Kjendelse, uden indbyrdes Uenighed om dens Betydning, efterat den var afgivet, og, saavidt der gives noget Bevis derom, uden at grunde den paa nogen feilagtig Fremstilling af Kjendsgjerninger.

Under alle disse Omstændigheder, føler I eder virkelig berettigede til at splitte Regjeringen, med mindre en saadan Retskjendelse, som eders er, strax indrømmes som en afgjørende og endelig Regel for politisk Handling?

Men I vil ikke afvente Valget af en republikansk Præsident. I det formodede Tilfælde, siger I, vil I opløse Unionen, og da, siger I, vil den store Forbrydelse at have opløst Unionen falde paa os!

Det er frækt. En Røver holder sin Pistol til mit Øre og mumler mellem Tænderne: "Staa stille og giv fra dig dine Penge, ellers skyder jeg dig, og da bliver du en Morder!"

Vistnok tilhørte det, som Røveren forlangte af mig, mine Penge, mig selv, og jeg havde god Ret til at beholde dem; men de var ikke mere mine egne, end min Stemme er min egen, og en Trusel om Død for at aftvinge mig mine Penge og en Trusel om Unionens Opløsning for at aftvinge mig min Stemme kan neppe adskilles i Principet.

Nu nogle faa Ord til Republikanerne. Det er yderst ønskeligt, at alle Dele af denne store Konføderation forbliver i Fred og Harmoni indbyrdes. Lad os Republikanere gjøre vort dertil. Hvormeget vi end fornærmes, lad os dog ikke handle i Vrede og Hidsighed. Selv om Sydens Befolkning ikke engang vil lytte til os, lad os dog rolig overveie deres Fordringer og give efter for dem, dersom vi paa nogen Maade kan gjøre det efter vor modne Overbevisning om vor Pligt. Lad os i Betragtning af alt, hvad de siger og gjør, og ifølge Gjenstanden for og

Beskaffenheden af deres Tvist med os, afgjøre, hvis vi kan, hvad der vil tilfredsstille dem.

Vil de blive tilfredse, om Territorierne overlades til dem uden nogen Betingelse? Vi ved, at de ikke vil blive det. Under alle sine nuværende Klager mod os nævnes knap Territorierne. Indfald og Opstande er nu i Vælten. Vil det tilfredsstille dem, om vi i Fremtiden intet har at bestille med Indfald og Opstande? Vi ved, at det ikke vil gjøre det. Vi ved det, fordi vi ved, at vi aldrig har havt noget at skaffe med Indfald og Opstande, og alligevel fritager ikke denne fuldstændige Afholdenhed os for Beskyldningen og Fordømmelsesdommen.

Spørgsmaalet er fremdeles: hvad vil tilfredsstille dem? Kun dette: vi maa ikke blot lade dem i Fred, men vi maa paa en eller anden Maade overbevise dem om, at vi lader dem i Fred. Dette, ved vi, er ingen let Sag. Vi har forsøgt at overbevise dem derom lige fra Begyndelsen af vor Organisation, men uden Held. I alle vore Platformer og Taler har vi stedse udtalt vor Hensigt at lade dem i Fred; men dette har ikke bidraget til at overbevise dem. Lige saa lidt er den Kjendsgjerning istand til at overbevise dem, at de aldrig har opdaget nogen af os i noget Forsøg paa at forurolige dem.

Naar disse naturlige og tilsyneladende tilstrækkelige Midler ikke nytter, hvad vil da overbevise dem? Dette og kun dette: ophør at kalde Slaveriet *urigtigt* og deltag med dem i at kalde det *rigtigt*. Og dette maa gjøres grundigt — gjøres i *Handlinger* saa vel som i *Ord*. Taushed vil ikke taales: vi maa udtrykkelig stille os paa deres Side. Douglas's nye Lov mod Oprør maa vedtages og dens Overholdelse maa paasees, hvorved alle Erklæringer om, at Slaveriet er urigtigt, forbydes, enten de gjøres i Politiken, i Pressen, paa Prækestolen eller i Husene. Vi maa med graadig Fornøielse arrestere og overlevere deres flygtede Slaver. Vi maa nedbryde vore Fristats-Konstitutioner. Den hele Atmosfære maa disinficeres for al Smitte af Modstand mod Slaveriet, førend de vil op-

høre at tro, at alle deres Ubehageligheder kommer fra os.

Jeg ved nok, at de ikke fremstiller sin Sag netop paa denne Maade. De fleste af dem vilde formodentlig sige til os: "Lad os være i Ro, foretag intet mod os og sig, hvad I vil om Slaveriet." Men vi lader dem i Ro, har aldrig forstyrret dem, saa at det i Grunden er, hvad vi siger, der mishager dem. De vil vedblive at beskylde os for at handle, indtil vi ophører at tale.

Jeg ved ogsaa, at de endnu ikke udtrykkelig har forlangt vore Fristats-Konstitutioners Ophævelse. Dog erklærer hine Konstitutioner Slaveriets Urigtighed med mere Eftertryk end alt andet, der siges derimod; og naar alle andre Modsigelser er bragte til Taushed, da vil disse Konstitutioners Ophævelse forlanges, og intet vil blive tilbage for at modstaa Forlangendet. Det er intet Bevis herimod, at de ikke forlanger det hele netop nu. Thi aldenstund de forlanger, hvad de gjør, og fordi de forlanger det, kan de ikke standse frivilligt, før dette er opnaaet. Da de anser Slaveriet for moralsk rigtigt og socialt hævende, kan de ikke ophøre at forlange den fuldstændige nationale Erkjendelse deraf som en lovlig Ret og en social Velsignelse.

Ei heller kan vi med god Ret tilbageholde denne [Erkjendelse] af nogen anden Grund end vor Overbevisning om, at Slaveriet er urigtigt. Hvis Slaveriet er rigtigt, da er alle Ord, Handlinger, Love og Konstitutioner derimod urigtige og burde bringes til Taushed og ophæves. Hvis det er rigtigt, kan vi ikke med Rimelighed gjøre Indvendinger mod, at det udbredes og gjøres til en national Indretning; hvis det er urigtigt, kan de ikke med Rimelighed forlange dets Udbredelse. Alt, hvad de begjærer, vilde vi beredvilligen indrømme, hvis vi ansaa Slaveriet for rigtigt; alt, hvad vi forlanger, vilde de beredvilligen indrømme, hvis de ansaa det for urigtigt. Deres Anskuelse om dets Rigtighed og vor Anskuelse om dets Urigtighed er netop den Kjendsgjerning, hvoraf hele Stri-

den er afhængig. Da d e anser det for rigtigt, kan de ikke lastes for at ønske dets fulde Erkjendelse som rigtig; men da v i anser det for urigtigt, kan vi da give efter for dem? Kan vi afgive vore Stemmer m e d deres Anskuelser og m o d vore egne? Kan vi i Betragtning af vort moralske, sociale og politiske Ansvar gjøre dette? Urigtigt som vi tror Slaveriet er, kan vi dog lade det i Ro, hvor det er, fordi saa meget skyldes den Nødvendighed, som opstaar paa Grund af dets virkelige Nærværelse i Nationen; men kan vi, saa længe vore Stemmer vil hindre det, tillade det at udbredes til Nationalregjeringens Territorier og at trænge ind i disse Fristater?

Hvis vor Pligtfølelse forbyder os dette, saa lad os gjøre vor Pligt uden Frygt og med Eftertryk. Lad os ikke forledes af nogen af de underfundige Midler, hvormed vi saa flittig overhænges og bearbeides — saadanne Midler: som Søgen efter en Middelvei mellem Ret og Uret — en Søgen, der er lige forgjæves som en Søgen efter en Person, der hverken maatte være levende eller død, — som denne Politik: "jeg bryr mig ikke om" et Spørgsmaal, som alle ægte Mennesker bryr sig om, — som det Snak om Unionen, hvori ægte Unionister anmodes om at give efter for Unionens Fiender, hvorved den guddommelige Regel vendes op ned, idet ikke Syndere, men Retfærdige kaldes til Omvendelse, — som Paakaldelsen af Washington, idet Folk formanes til at modsige, hvad Washington har sagt, og gjøre om igjen, hvad han har gjort.

Lad os heller ikke jages bort fra vor Pligt ved falske Beskyldninger mod os, eiheller bortskræmmes derfra ved Trusler om Regjeringens Tilintetgjørelse eller om Trængsler for os selv. Lad os tro paa, at Ret er Magt, og lad os i den Tro vove at gjøre vor Pligt, saaledes som vi forstaar den, lige til Enden.

"Ingen Mand har før gjort et saadant Indtryk paa en Forsamling i New York ved sin første Optræden," skrev N. Y. Tribune Dagen efter; "hans Tone, Miner, de

venlige Øiekast og de lattervækkende Blikke kan ikke forelægges Læserne," bemærker Bladet videre, idet det henviser til den i Bladet optagne Tale. Alle ledende Dagblade i Byen optog Talen og omtalte baade den og Taleren meget rosende. "Det var klart, at han havde indtaget New York," skriver Herndon.

Fra New York reiste Lincoln til Cambridge, Mass., for at besøge sin ældste Søn, som studerede ved Harvard College. Indbydelser til at holde Taler ved republikanske Møder modtoges fra alle Kanter; han holdt Taler i Hartford, Norwich, New Haven, Meriden og Bridgeport i Connecticut, i Woonsocket, R. J., i Concord og Manchester, N. H. Om hans Tale i Manchester skrev Stedets "neutrale" Avis:

"Lincoln talte halvanden Time med stor Rimelighed tilsyneladende Aabenhjertethed og mærkværdig Interesse Han brugte ingen Grovheder mod Syden, mod den demokratiske Regjering eller mod Demokraterne, eiheller anfaldt han Personer med Undtagelse af nogle faa Sidehug mod Douglas's Ideer. Han er langtfra indtagende af Udseende, og hans Stemme er ubehagelig, og dog vinder han ens Opmærksomhed og Velvilje lige fra Begyndelsen.... Han forsøger ingen blomstrende Veltalenhed, eiheller er han af Naturen vittig, en Humorist eller en Clown; men hans Tale holdes i en saa spøgefuld Tone, der bedækker en dyb Strøm af praktiske Argumenter, at han holder sine Tilhørere i godt Humør, med Munden aaben til at svælge alt, hvad han siger. Han har en skarp Sans for det latterlige, og med et Udbrud deraf slaar han alle sine Argumenter fast — ikke Personers latterlige Handlinger, men latterlige Ideer. Derfor er han aldrig stødende og drager villigt over til sin Synsmaade Personer, der før var imod ham. I den første Halvtime kunde hans Modstandere tilstemme alt, hvad han sagde, og siden begyndte han at

lede dem med sig lidt efter lidt, indtil det tilsidst saa ud, som om han havde faaet alle over til sig. Han lagde for Dagen mere Skarpsindighed og mere Kjendskab til Masserne end nogen offentlig Taler, vi har hørt.“....

Allerede tidlig i Aaret 1860 blev Lincolns Navn hyppigt nævnt, naar Talen dreiede sig om Nominationen af Kandidat til Præsidentembedet. At blive omtalt ved Siden af Seward, Chase, McLean og andre berømte Personligheder ansaaes som en stor Ære for en Landssagfører i Vesten; men Lincoln forstod godt at lægge Skjul paa sin Glæde og Stolthed derover, hvis forøvrigt disse Udsigter vakte saadanne Følelser hos ham. Da en Avisredaktør forespurgte sig hos ham, om han vilde tillade, at hans Navn blev nævnt i Bladet som Kandidat for dette Embede, svarede han: “Med Hensyn til den anden Sag, som De nævnte, beder jeg Dem om ikke at berøre den videre. Alvorlig talt, tror jeg ikke, at jeg er skikket til Præsidentembedet.“

Men hans mange politiske Venner vilde ikke lade ham i Ro. De samledes en Dag i Statssekretærens Kontor og blev enige om, at Illinois's Republikanere burde opstille en Kandidat, og at Lincoln var den rette Mand. Efter sin Hjemkomst fra Østen begyndte han at nære stærke Forhaabninger om, at der var nogen Mulighed for ham til at opnaa Nominationen; han begyndte strax at korrespondere med indflydelsesrige Mænd overalt. Penge var den Gang, som maaske altid i dette Lands Historie siden Befolkningens Splittelse i to Partier i Slavemagtens og

Pengemagtens Interesse, en meget vigtig "Indflydelse", hvormed en stor Del af disse indflydelsesrige Mænd maatte paavirkes. Til en af disse (en Mand i Kansas, hvem Lincoln senere ansatte som Dommer!), der sandsynligvis havde tilbudt Lincoln at bytte sin egen Indflydelse for Lincolns Kontanter, skrev han: "Angaaende Deres venlige Ønsker, hvad mig angaar, da kan jeg ikke indtræde i Kampen paa Grundlag af Penge—først fordi det væsentlig er urigtigt, og dernæst fordi jeg hverken har eller kan opdrive Pengene. Jeg siger, at Brugen af Penge [i Politiken] er væsentlig urigtig; men for visse Øiemed i en politisk Kamp er Brugen af Penge baade rigtig og uundværlig. For mig som for Dem selv har denne Kamp været et stort pekuniært Tab. Jeg erklærer [dog] nu udtrykkelig dette: hvis De bliver ansat som Delegat til Chicago-Konventionen, vil jeg skaffe et hundrede Dollars til Bestridelsen af Reiseomkostningerne." — Naar Delegaterne fra Kansas ikke gav sin Stemme for Lincoln, men for hans Rival, Seward, er der Grund til at tro, at denne havde tilbudt dem større "Reiseomkostninger".

Den 9de og 10de Mai holdtes den republikanske Statskonvention i Decatur. Lincolns Venner havde (sandsynligvis Lincoln uafvidende) lagt en net liden Plan for at sikre ham Konventionens Anbefaling. Lincoln var tilstede som "Tilskuer", og da Guvernør Oglesby, der var Konventionens Ordfører, underrettede Konventionen om, at han havde erfaret, "at en fremragende Borger af Illinois og en, hvem Illinois altid vilde glæde sig over at vise Ære, var tilstede," blev Navnet Abraham Lincoln raabt af Hundreder af Halse; Lincoln blev dels trukket, dels baaret af et halvt Dusin Mænd gjennem den tætte

Folkeskare hen til Platformen. Derpaa sagde Guvernør Oglesby: "Der er en gammel Demokrat udenfor, som har noget, han ønsker at forære Konventionen." Døren aabnedes, og ind traadte en aldrende, men før og stærk Farmer bærende to Gjerdestænger og en Fane med Indskriften:

To Gjærdestænger,
tagne fra en Houg, der er hugget af Abraham Lincoln
og John Hanks paa Sangamon-Myrerne
i Aaret 1830.

Det var John Hanks selv, Lincolns Moders Onkel, der havde indfundet sig for at afgive et "levende" Vidnesbyrd om, at Lincoln var en "Folkets Mand". Begeistringen over dette for den største Del af Forsamlingen uventede Skue var ubeskrivelig, og alle raabte nu Lincolns Navn. Endelig reiste han sig, bukkede paa sin sædvanlige klodsede Maade og sagde:

"Mine Herrer! Jeg formoder, I ønsker at høre lidt om hine Ting (pegende hen til Gjærdestængerne). Sandheden er, at John Hanks og jeg huggede en Del Gjerdestænger paa Sangamon-Myrerne. Jeg ved ikke, enten vi huggede *hine* Gjerdestænger eller ikke; sandt at sige tror jeg ikke de er nogen Ære for den, der har hugget dem (leende). Men jeg ved dette: at jeg huggede Gjærdestænger den Gang og tror, jeg kunde hugge bedre Gjerdestænger nu."

Det begyndte nu at gaa op for Farmer-Delegaterne fra det sydlige Illinois, hvad alt dette skulde betyde: det var Begyndelsen til Lincolns Valgkamp for Præsidentembedet. "Gjerdehuggeren fra Illinois" var den Mand, der maatte stoles paa at ville lede det nye Parti til Seir; thi kun en "Folkets Mand" kunde ventes at drage Folket

til Partiet. Demokraterne havde før havt et Monopol paa at være "Folkepartiet" (og Slaveripartiet paa samme Tid!), og det gjaldt nu om at berøve dem dette.

Konventionen vedtog strax enstemmig en Resolution om, at "Abraham Lincoln er det republikanske Parti i Illinois's første Valg til Præsidentembedet, og dens Delegater til Chicago-Konventionen paalægges at anvende alle hæderlige Midler for at sikre hans Nomination og at afgive Statens Stemme som en Enhed for ham."

Den 16de Mai samledes den republikanske National-Konvention i Chicago — i en for Anledningen midlertidig opført Hal: the wig-wam (Indianerhytten) — et Navn, der skulde betegne den primitive Karakter af den Forsamling, som der skulde samles! De to første Dage tilbragtes med Konventionens Organisation og Vedtagelsen af en Platform. Over denne giver Lamon følgende Oversigt: Den begyndte med at anføre Uafhængighedserklæringens Erklæring om alle Menneskers Lighed og Ret til Liv, Frihed og Søgen efter Velvære*). Den tredje Resolution fordømte Unionens Opløsning i ethvert muligt Tilfælde. Den fjerde erklærede hver Stats Ret til at ordne og kontrollere sine egne indre Affærer udelukkende efter sit eget Skjøn.**) Den femte fordømte Præsidenten for hans Behandling af Kansas og hans Forsvar for, hvad Slave-

---

*) Da denne Erklæring ikke findes i senere republikanske Platformer, maa man antage, at det republikanske Parti ansaa denne ideelle Tilstand for opnaaet ved Negerslavernes Frigivelse.

**) Hermed vilde man forebygge den Misforstaaelse, at det republikanske Parti gjennem Nationalregjeringen agtede at afskaffe Slaveriet i nogen af Slavestaterne.

staterne paastod at være deres Rettigheder ifølge Konstitutionen. Den sjette udtalte sig i Favør af Nationalregjeringens Sparsomhed. Den syvende benegtede "den ny Lære, at Konstitutionen af sig selv bringer Slaveriet ind i alle Forenede Staters Territorier." Den ottende benegtede "Kongressens, Territorial-Legislaturens eller nogen Persons Myndighed til at give Slaveriet lovlig Tilværelse i noget Territorium.*) Den niende erklærer, at Ophævelsen af Forbudet mod den afrikanske Slavehandel vilde være en Forbrydelse mod Menneskeheden. Den tiende fordømmer Kansas's og Nebraskas Guvernørers Negtelse af at approbere visse Antislaveri-Lovforslag. Den ellevte udtalte sig i Favør af Kansas's Optagelse i Unionen som Fristat.**) Den tolvte var et Høitoldsmanifest og en almindelig Stumptale til Fabrikarbeiderne. Den trettende

---

*) Skjønt de For. Staters Konstitution ikke indeholder noget saadant Forbud, er der ingen Tvivl om, at Territoriernes forskjellige Forhold til Nationalregjeringen og deres Befolknings deraf følgende forskjellige indbyrdes Forhold berettiger en saadan skarp Skjelnen mellem en Stats Borgeres Ret til at indføre Slaveriet og et Territoriums Befolknings Mangel paa Ret dertil. Da Demokraterne lærte, at med Hensyn til Slaveriet havde en Stats og et Territoriums Befolkning samme Rettigheder, var denne Planke i Grunden den vigtigste i denne Valgkamp.

**) Befolkningen havde allerede vedtaget to Fristatskonstitutioner, men Slavemagtens Repræsentanter i Kongressen negtede at godkjende nogen af dem og vedblev at erklære, at den ulovlig vedtagne Lecompton-Konstitution var Statens Konstitution. Først da Slavemagtens Repræsentanter havde forladt Kongressen efter sine Staters Secession, blev Kansas optaget i Unionen som Fristat.

priste "Homestead"=Lovgivningen. Den fjortende modsatte sig enhver Lovgivning beregnet paa "at svække eller indskrænke udenlandske Indvandreres tidligere indrømmede Ret til Borgerskab" og udtalte sig forøvrigt paa en Maade, der var beregnet paa at drage den udenlandsfødte Befolkning til Partiet.*) Det femtende udtalte sig til Fordel for Forbedringer af Havne og Floder og det sextende for, med Regjeringens Understøttelse, at bygge en Jernbane til Stillehavet.

Det var en "stor" Platform, beregnet paa at give Plads for alle Klasser undtagen Udlændingehadere og den Klasse Demokrater, der forsvarede Negerslaveriets Udbredelse eller var ligegyldige angaaende denne Sag.

---

*) Den første Indvandring her til Landet (efter Frihedskrigen) bestod hovedsagelig af Irlændere; disse sluttede sig i Regelen til det demokratiske Parti, som den Gang hovedsagelig bestod af Befolkningens "Masser" og deres aristokratiske Ledere. Whig=Partiet, der hovedsagelig bestod af Slavemagtens Redskaber i Syden og Bybefolkningen i Norden, ærgrede sig over denne Forøgelse af det demokratiske Partis Magt og søgte derfor at lægge Hindringer i Veien for Udlændinges Opnaaelse af Stemmeret. Whig=Partiet var saaledes i betydelig Grad et "Know=Nothing" Parti. I Tidens Løb begyndte Indvandrere fra andre Lande, tyske, britiske og skandinaviske Protestanter, at komme til Landet. Deres Afsky for Katholicismen gjorde dem utilbøielige til at slutte sig til det af irske Katholikere og deres Efterkommere for en stor Del bestaaende demokratiske Parti; heraf tog nu det republikanske Parti Fordel, og skjønt bestaaende for en stor Del af Whig=Partiets gamle Udlændingehadere bød det nu Udlændingerne velkomne, da det var i stor Trang for deres Stemmer. Skjønt en ivrig Whig var dog Lincoln aldrig besmittet af "Know=Nothingisme."

De to vigtigste Kandidater var William H. Seward og Abraham Lincoln. Ingen af Kandidaterne var tilstede, men de havde talrige "Venner" til at varetage sine Interesser. Seward havde sørget for alle Enkeltheder — endog leiet en Slaaskjæmpe ved Navn Tom Heyer til i Spidsen for en Bande Sluske at trænge ind i Hallen kort før Nominationen, og saasnart Sewards Navn nævntes istemme lystige Hurraraab for at vække Delegaternes Begeistring. Paa denne Maade ventede Seward at blive nomineret ved første Afstemning, og saa sikker var han paa sin Nomination, at han havde indbudt sine Venner til et stort Gjestebud og anskaffet et stort Antal Kanoner, der stod færdige til at affyres, saa snart Telegrafen bragte ham den ventede Underretning. Men Lincolns Venner var aarvaagne. Da de om Eftermiddagen den anden Dag mærkede, at Hallen var opfyldt af Sewards Klappere, fik de Konventionen til at adjournere. Ved Daggry den næste Dag fyldte de selv Hallen med en lignende Skare, og Sewards Mænd maatte forblive paa Gaden. Hvis der var nogen Mangel paa Begeistring for Lincoln blandt Delegaterne, erstattede de "udenforstaaende" denne Mangel; thi da hans Navn blev nævnt, rystede Bygningen af Hurraraab. Ved første Afstemning erholdt Seward 173½ Stemme, Lincoln 102, Cameron 50½, Chase 49, Bates 48, Dayton 14, McLean 12, Collamer 10 og andre Kandidater 6. Simon Cameron fra Pennsylvania var en berygtet Politiker, der i henimod et halvt Aarhundrede havde Kontrol over sin Stats Politik, og havde optraadt som Kandidat kun for at tilbytte sig et høit Embede for sine Stemmer. Skjønt Lincoln havde forbudt Dommer David Davis, der var hans "Manager", at binde ham

ved Løfter, lovede denne dog at give Cameron et Ministerembede, hvis hans Stemmer vilde gaa over til Lincoln, om han skulde behøve dem. Dette skede ved anden Afstemning, da Seward erholdt 184½ Stemme, Lincoln 181, Chase 42½, Bates 35, Dayton 10, McLean 8 o. s. v. Den pludselige Forøgelse af Lincolns Stemmeantal (en Følge af ovennævnte "bargain") satte Strømmen mod ham, og ved næste Afstemning erholdt han 231½ Stemme og manglede kun 1½ Stemme, medens Seward havde tabt 4½ Stemme; uden ny Afstemning erklærede en Delegat fra Ohio, der havde stemt paa Chase, at fire af Ohios Stemmer skulde tælles for Lincoln; derved sikredes hans Nomination. Begeistringen i og udenfor Hallen var ubeskrivelig; næsten hele Byens Befolkning var samlet udenfor og istemte Hurraraabene for "Gjerdehuggeren" fra deres egen Stat. Alle Stemmer blev nu afgivne for Lincoln, der blev erklæret "enstemmigt nomineret". Vi har hørt, hvorledes denne "Enstemmighed" opnaaedes.

Lincoln havde tilbragt det meste af Tiden, medens Konventionen var samlet, med at spille Kegler og Billard for at afvende den nervøse Spænding; da Efterretningen om hans Nomination modtoges i Springfield, sad han paa Journal's Kontor. Han var tilsyneladende den mest fattede af de her tilstedeværende Personer; hele Springfields Befolkning syntes beruste af Begeistring; selv Telegrafisterne var i Begyndelsen ude af Stand til at nedskrive Telegrammerne; enhver, der havde en Kanon eller Bøsse, affyrede den. Lincolns Venner flokkedes i Skarer ind paa Aviskontoret, men Lincoln rev sig snart løs fra dem, idet han erklærede, at der var "en liden Kvinde hjemme, som sandsynligvis vilde glæde sig mere

over Nyheden" end han selv. Om Aftenen bestormedes hans Hus af Venner, der kom for at lykønske ham. Dagen efter indfandt Konventionens Formand og en Komite sig for at underrette ham om hans Nomination. Han holdt en kort og formel Tale til Komiteen og modtog en Uges Tid senere Nominationen i en Skrivelse, hvori han nedbad "det guddommelige Forsyns Bistand", idet han lovede at bestræbe sig paa at virke "for den praktiske Gjennemførelse af de af Konventionen erklærede Grundsætninger" — dog "med tilbørligt Hensyn til alle deres Følelser, der var repræsenterede ved Konventionen, — til alle Staters og Territoriers og den hele Befolknings Rettigheder, — til Konstitutionens Ukrænkelighed og Unionens Bevarelse samt alles Fred og Velvære."

Douglas's Bestræbelser paa at spliite det demokratiske Parti lykkedes fuldstændig. Den første demokratiske Nationalkonvention deltes i to; flere Konventioner holdtes i Løbet af Sommeren af begge Grene af Partiet, og to Kandidater for Præsidentembedet blev nominerede, nemlig Douglas og Breckenridge.

En Del "Know-Nothings" og gammeldagse Whigger samledes den 19de Mai i Baltimore og nominerede John Bell fra Tennessee til Præsident og Edward Everett fra Massachusetts til Vice-Præsident. — De radikale Abolitionister opstillede sine egne Kandidater for Præsident- og Vice-Præsidentembedet, medens de gammeldagse Abolitionister, Garrison og hans Tilhængere, vedblev at afholde sig fra al Deltagelse i Politiken. For ingen af disse Klas-

ser var det republikanske Parti "godt nok". De kunde ikke indse, at intet Parti, der vil gjøre Regning paa Seir, kan være bedre end Massen af Vælgerne.

Denne Valgkamp var Douglas's sidste Sammenstød med Lincoln. Han tog sig saa nær af sit eget og sit Partis Nederlag, at han nogen Tid efter døde. Herndon skriver, at Historien beretter om faa Personer, hvis Liv og Løbebane var saa nær parallelle som Lincolns og Douglas's. De var begge fødte i Armod og havde ved egne Bestræbelser erhvervet sig Kundskaber og uddannet sig for Sagførervirksomheden. De mødtes for første Gang i Vandalia i 1834, hvor Lincoln var Medlem af Legislaturen og Douglas Ansøger for et Embede. Det næste Aar var ogsaa Douglas Medlem af Legislaturen. I 1839 blev begge paa en Dag tilstedte Adgang til at praktisere for Illinois's Høiesteret. I 1841 friede begge til samme Kvinde. I 1846 var begge Medlemmer af Kongressen fra samme Stat. I 1858 var begge Kandidater for samme Senatorembede og nu var de begge Kandidater for Præsidentembedet. Men det var kun i Ærgjerrighed, at de var lige. I Udseende var de saa ulige, som to Personer kunde være. Douglas var kort — kun lidt over fem Fod høi— og meget før, med et stort Hoved, brede Skuldre, fyldigt Bryst og slaaende Ansigtstræk. Han var høflig og forekommende, men usædvanlig modig. Han var en af de magnetiske Personer, der trak alle svagere Karakterer til sig, saa at han vandt en usædvanlig stor Vennekreds og forgudedes af sine Tilhængere. Han havde betydeligt Kjendskab til Landets politiske Historie, var usædvanlig veltalende og besad en Selvtillid, der grænsede til Hovmod. I sine Debatter benyttede han sig af skarpsindige

Kneb og søgte at nedbryde sin Modstanders Argumenter ved at forvrænge dem eller latterliggjøre dem, naar han ikke kunde vinde Bugt med dem paa anden Maade. Som Politiker var han aldeles principløs, men som Sagfører var han vel anseet.

Ved Valget den 6te November erholdt Lincoln 1,857,610 Stemmer, Douglas 1,291,574, Breckenridge 850,082 og Bell 646,124. Af 4,645,330 Stemmer erholdt saaledes Lincoln omtrent 40 pCt. De to demokratiske Kandidater erholdt tilsammen 283,986 flere St. end han, og alle tre Modkandidater 930,110 flere. Antislaveri-Partiet udgjorde saaledes endnu en Minoritet af Befolkningen og seirede kun paa Grund af Splid og Tvistigheder blandt Modstanderne; men det havde dog vundet en halv Million Stemmer siden sidste Præsidentvalg.

Af Elektorstemmerne erholdt Lincoln 180, Breckenridge 72, Bell 30 og Douglas kun 12. Douglas's Folkestemmer var spredte over hele Norden, en stor Del af hvis Befolkning ligesom han var ligegyldig for, enten Slaveriet blev udbredt eller ikke. Til denne Klasse maa vistnok en stor Del af Nordens Præsteskab have hørt, hvis Springfield kan ansees som Exempel paa Resten; af Byens treogtyve Præster stemte kun tre paa Lincolns Elektorer. Da Lincoln kort før Valget erfor, hvilket Standpunkt Byens Præsteskab havde indtaget lige over for Slaverispørgsmaalet, blev han yderst bedrøvet og sagde: "Her er treogtyve Præster af forskjellige Troesbekjendelser, og alle er mod mig undtagen tre; og her er et stort Antal fremra-

gende Menighedsmedlemmer, af hvilke et stort Flertal er mod mig. Jeg er ingen Kristen*) — Gud ved, at jeg ønsker at være det —, men jeg har læst Bibelen omhyggeligt, og jeg har ikke forstaaet den saaledes." Han tog et Nytestament op af Lommen og fortsatte: "Disse Mænd ved godt, at jeg forsvarer Friheden i Territorierne — Frihed overalt, saa vidt Konstitutionen og Lovene tillader det, og at mine Modstandere forsvarer Slaveriet. De ved dette, og dog agter de, med denne Bog i Haanden, i hvis Lys menneskelig Trældom ikke kan bestaa et Øieblik, at stemme mod mig. Jeg kan slet ikke begribe det." Hans Følelser overvældede ham i den Grad, at han i nogle Øieblikke ikke kunde tale. Han reiste sig og gik frem og tilbage, indtil han gjenvandt sin Selvbeherskelse; derpaa sagde han med skjælvende Stemme, idet Taarer strømmede ned over hans Kinder: "Jeg ved, at der er en Gud, og at han hader Uretfærdighed og Slaveri. Jeg ser Stormen nærme sig, og jeg ved, at han har sin Haand deri. Hvis han har en Plads og et Værk for mig — og det tror jeg, han har —, er jeg rede. Jeg er intet, men Sandheden er alt. Jeg ved, at Frihed er ret; thi Kristus lærer saa-

---

*) Denne Samtale holdtes med Newton Bateman, Superintendent for Folkeoplysningsvæsenet i Illinois, og anføres saaledes af denne (ifølge Dr. Holland); den maa derfor antages at være rigtig. At Lincoln ikke var en Kristen ifølge saakaldte orthodoxe Anskuelser, har vi allerede hørt, og det maa være ifølge disse Anskuelser, at han indrømmede, ikke at være en Kristen. At han gjerne ønskede at være lig Mængden i denne Henseende, kan vi let forstaa; men han var for samvittighedsfuld til at anvende paa sig selv et Navn, som ifølge almindelige Anskuelser ikke passede paa ham.

ledes, og han er Gud. Jeg har sagt dem, at et Hus, som er splidagtig med sig selv, kan ikke bestaa, og Kristus og Fornuften udtaler samme Sandhed; dette vil de erfare. Douglas bryr sig ikke om, enten Slaveriet udbredes eller ikke, men Gud bryr sig derom, og Menneskeheden bryr sig derom, og jeg bryr mig derom; og med Guds Hjælp vil jeg ikke blive tilskamme. Jeg vil maaske ikke opleve Enden, men den vil komme, og det vil blive indrømmet, at jeg har Ret; disse Mænd vil erfare, at de ikke har læst sin Bibel rigtigt." Efter et Øibliks Standsning henvendte han sig til Bateman (før havde han talt kun for at give sine Følelser Luft): "Synes det ikke mærkværdigt, at Folk kan ignorere denne Kamps moralske Side? En Aabenbarelse kunde ikke gjøre det klarere for mig, at enten maa Slaveriet udryddes eller Regjeringen gaa til Grunde. Fremtiden vilde se frygtelig ud, hvis det ikke var for denne Klippe, hvorpaa jeg staar" (pegende paa Nytestamentet, som han holdt i sin Haand), "især, naar det erindres, hvorledes disse Præster agter at stemme. Det synes, som om Gud har baaret over med dette Onde, indtil selv Religionens Lærere har begyndt at forsvare det med Bibelen i Haanden og tilskrive det en guddommelig Beskaffenhed og Bemyndigelse; og nu er Fortørnelsens Kalk fuld, og Vredens Skaaler vil blive udgydt."

Som allerede paapeget, var det ikke Antislaveri-Partiets Overlegenhed i Antal, som sikrede det Seir, men Splittelsen inden Proslaveri-Partiets Række — en Splittelse, der vistnok mere var en Følge af Slavemagtens

Yderliggaaenhed i sine Fordringer, end af en enkelt Mands Ærgjerrighed. Da nu for første Gang i Landets Historie Antislaveri-Partiet havde opnaaet Magten i Nationalregjeringen, er det passende at kaste et flygtigt Blik paa de Midler, hvorved det saa længe var bleven holdt borte derfra, og Maaden, hvorpaa det tilsidst seirede.

Vi vil først erindre, at den væsentligste Aarsag til Slaveriets Afskaffelse i de nordøstlige Stater var, at Erfaringen viste, at det ikke lønnede sig; Sydens Slaveeiere var strax efter Republikens Oprettelse af samme Grund paa god Vei til at afskaffe det, men da Bomuldsdyrkningen blev indført i alt større og større Udstrækning, viste Slaveriet sig mere og mere indbringende, og des begjærligere klyngede Slavemagten sig dertil. Eftersom den indflydelsesrige Klasse i Norden begyndte at høste mere og mere Fordel af Sydens Slaveri, aftog Modstanden derimod, indtil endelig alle "mægtige, vise og gode" forsvarede det ligesaa ivrigt som Slaveeierne selv, og deres mest fremragende Repræsentant, Daniel Webster, erklærede i en Tale i Kongressen i 1850, at siden "Bomuldens Guldalder" var Slaveriet bleven "en kristelig Institution -- intet Onde, ingen Plage, men en stor social, religiøs og moralsk Velsignelse." At Slaveriet blev en saa stor "Velsignelse" for Norden saa vel som for Syden, gik saaledes til: Sydens Slaveeiere, der havde Magten i Nationalregjeringen lige fra Republikens Grundlæggelse (Webster indrømmede i samme Tale, at "siden Konstitutionens Vedtagelse har Landets Politik staaet under Sydens Ledelse"), besluttede allerede tidligt (i 1791) at omstyrte den Grundsætning, at Regjeringens Skattebyrder bør bæres af Landets Borgere ifølge hvers Evne, og derimod indføre et

Beskatningssystem, der vilde tvinge den fattige Del af Befolkningen til at betale lige store Skatter som de rige, ja endog at gjøre Beskatningssystemet til en stor Indtægtskilde for den mere velstaaende Del af Befolkningen. Dette var den væsentligste Grund til, at Indførselstold-Systemet blev indført af Slaveeierne, som den Gang var saa godt som den eneste rige Klasse i Landet, medens Nordens Repræsentanter modsatte sig det. Men da Nordens Fabrikdrift under Krigen med England (1812—1814) havde taget et stort Opsving, opdagede Fabrikanterne, at Tolden satte dem istand til at sælge sine Varer til en saa meget høiere Pris, som Tolden beløb sig til, og paa samme Tid tjente til at hindre Indførselen af udenlandske Varer. Nu begyndte Nordens Repræsentanter at forsvare en alt høiere og høiere Told, medens Sydens Repræsentanter modsatte sig Tolden som et Middel til at berige en Klasse af Befolkningen paa de øvrige Klassers Bekostning. Toldspørgsmaalet blev derfor tidligt det vigtigste politiske Spørgsmaal og trængte Slaverispørgsmaalet i Baggrunden. Det er tidligere bleven paavist, hvorledes Beskyttelsestolden satte den velstaaende, indflydelsesrige og toneangivende Del af Nordens Befolkning istand til at høste den største Fordel af Sydens Slaveri, og hvorledes Slavemagten var nødt til at finde sig deri, skjønt Misnøiet ofte var saa stærkt, at der flere Gange var Fare for Unionens Opløsning alene af denne Grund. Norden havde væsentlig paa Grund af dette Skatte- og Beskyttelsessystem opnaaet økonomisk Overhøied over Syden; ved Valget i 1860 opnaaede det ogsaa politisk Overhøihed, og dette var mere, end Slavemagten kunde taale.

Om den Rolle, Beskyttelsestoldspørgsmaalet spillede

ved Valget i 1860, udtaler James G. Blaine sig saaledes:

"Toldspørgsmaalet," skriver han (Twenty Years in Congress, vol. I, p. 204), "var af særegen Betydning og Indflydelse i Pennsylvania [under Valgkampen i 1860]. Vigtigt der, var det blevet vigtigt overalt. Pennsylvania havde altid været i det demokratiske Partis Magt .... Modstanden mod Slaveriets Udbredelse havde altid været svag i Pennsylvania i Sammenligning med Forsvaret for Beskyttelsestolden .... Det var denne Folkemeningens Tilstand, der gjorde Erkjendelsen af Beskyttelsessystemet af saa stor Betydning i Chicago-Platformen af 1860. Det var den Erkjendelse, Lincoln skyldte sit Valg .... Hvis Republikanerne ikke havde seiret i Pennsylvania, er der ingen Tvivl om, at Lincoln vilde være bleven slagen. Hvis Republikanerne ikke havde seiret i Pennsylvania i Oktober, vilde de heller ikke have seiret i Indiana, California, Oregon og New Jersey i November .... Naar man behandler Aarsagerne til den politiske Revolution i 1860, maa man derfor ikke glemme at give Beskyttelsestold-Bevægelsens Indflydelse den tilbørlige Vægt."

Vi indser saaledes, at Toldspørgsmaalel har spillet den største Rolle i dette Lands politiske og økonomiske Historie og er uadskillelig forenet med Slaverispørgsmaalet. Af denne Grund er der i disse Blade hyppigt bleven hentydet dertil; men en dybere Indtrængen i dets Historie maa opsættes.

Ordsproget: "Hvem Guderne vil ødelægge, gjør de først rasende," passer ypperlig paa Slavemagten; thi i de

sidste Aar af sin Tilværelse var den bogstavelig rasende — rasende i sit Tyranni over Slaverne, der ofte pidskedes til døde for ingen større Forseelse end at lægge menneskelige Følelser for Dagen — og det Slaver, i hvis Aarer fra Halvdelen til syv Ottendedele af Slaveeiernes eget Blod flød —, rasende i sin Opførsel indbyrdes—Tvekampe for ubetydelige Fornærmelser hørte næsten til Dagens Orden — og fornemmelig rasende mod Slaveriets Modstandere i Norden. I mange af Sydstaterne blev i de sidste Aar af Slaveriets Tilværelse Love vedtagne, der forbød Slavers Frigivelse, og Love, der paabød, at frie Negre skulde sælges for ubetydelige Forbrydelser, samt Love, der gav frie Negre (Personer, med Negerblod i sine Aarer) Valget mellem at forlade Staten eller "sælge sig selv" som Slaver.

Saa godt som hele Sydens Politikere: Guvernører, Kongresmænd o. s. v., erklærede i flere Aar, at hvis det republikanske Parti skulde komme til Magten, vilde Slavestaterne træde ud af Unionen. Det var uden Tvivl disse Trusler, der afholdt en stor Del af Nordens Befolkning (Demokraterne) fra at slutte sig til Antislaveri-Partiet. Kongresdebatterne i 1859 og 1860 bestaar hovedsagelig af saadanne Trusler. Skjønt Slavestaternes Repræsentanter kun udgjorde lidt over Tredjedelen af Kongressen, vedblev de dog at beherske den. De forhaanede og bespottede, ja overfaldt og mishandlede Fristats-Repræsentanter, der vovede at modsige dem; de var fuldstændig rasende. Det mærkeligste var, at Fristats-Repræsentanterne taalte disse Fornærmelser og Voldsomheder; deres Taalmodighed og Overbærenhed blev af Slavemagtens Repræsentanter anseet som et Tegn paa Svaghed og Feighed —

Svaghed og Feighed hos hele Nordens Befolkning; derfor pralede de af, hvor let Syden vilde prygle Norden, hvis der gjordes noget Forsøg paa at tvinge dem til Underkastelse under Nationalregjeringen.

Lincolns Valg var det Signal, som Slavestaternes Ledere ventede paa. Kun fire Dage efter Valget vedtog Syd-Carolinas Legislatur en Lov om at hverve ti tusen frivillige — en fræk Overtrædelse af de Forenede Staters Konstitution. Men Legislaturen havde besluttet at trampe denne Konstitution under Fødder. En Statskonvention blev sammenkaldt og mødte i Charleston den 20de Decbr.; den vedtog en Beslutning om, at "at den bestaaende Union mellem Syd-Carolina og andre Stater under Navnet The United States of America herved opløses"! Syd-Carolina erklæredes for at være "en særskilt, fri (!), suveræn og uafhængig Stat."

Syd-Carolina var Statsrets-Lærens Arnested. Ifølge denne Lære er Unionen kun et løseligt Forbund, som hvilken som helst af Parterne (Staterne) kan opløse naar som helst. Denne Læres Modstandere erklærer derimod, at Unionen er uopløselig; thi de Forenede Staters Konstitution erklærer sig selv for at være Landets høieste Lov; hvis en Person eller en Stat overtræder den, er det en Forbrydelse eller Forræderi.

Lignende Konventioner holdtes kort efter i Missisippi, Florida, Alabama, Georgia, Louisiana og Texas, og senere i andre Slavestater. Naar undtages i Syd-Carolina, stemte et større Antal af Delegaterne mod Udtrædelsen af Unionen. Hvor meget end Befolkningen i Slavestaterne var under Slavemagtens Indflydelse, er det dog ikke sandsynligt, at en Majoritet i nogen Stat vilde

have stemt for at udtræde af Unionen, hvis Sagen var bleven forelagt Befolkningen (d. v. s. den frie hvide Befolkning) til Afgjørelse ved Afstemning; men disse Polikere, der snakkede saa meget om "Folkesuverænitet", vogtede sig vel for at lade Befolkningen afgjøre Sagen; den blev overladt til de politiske Ledere, der var Slavemagtens Redskaber. Færre end 350,000 Slaveeiere blandt en Befolkning, der paa denne Tid udgjorde over 30 Millioner, havde indtil den Tid regjeret det hele Land. Da Anledningen til at bevare sin politiske Overhøihed over det hele Land blev berøvet Slavemagten ved Antislaveri-Partiets Seir, besluttede den at lade sig nøie med at beherske Slavestaterne, hvis Befolkning nu udgjorde over 12 Millioner, af hvilke henimod 4 Millioner var Slaver. Hvorledes en saa forholdsvis faatallig Klasse (kun omtrent en for hvert Hundrede af den hele Befolkning og kun tre for hvert Hundrede af Slavestaternes hvide Befolkning) kunde udøve en saa mægtig Indflydelse, synes nok uforklarligt for dem, der ikke formaar at indse, hvorledes en langt mindre Klasse i vor Tid udøver den overveiende Indflydelse i Lovgivningen.

Eftersom Slavestaterne "udtraadte af Unionen" (ifølge deres egne Begreber), blev deres Senatorer og Repræsentanter hjemkaldte fra Washington. I Februar 1861 samledes Delegater fra de forskjellige Slavestater i Montgomery, Alabama, og oprettede "The Confederate States of America". Jefferson Davis (fra Mississippi)

blev valgt til Præsident og Alexander H. Stephens (fra Georgia) til Vice-Præsident.

De Konfødererede Staters Konstitution havde tilsyneladende stor Lighed med de Forenede Staters Konstitution — endog i sine Bestemmelser angaaende Slaveriet; men Konføderationens Vice-Præsident erklærede, at den "ny Regjering" hvilede paa en helt forskjellig Basis, nemlig paa "den store Sandhed, at Negrene ikke er lige med de hvide Mænd, — at slavisk Underkastelse under den høiere Race er deres naturlige og normale Tilstand, og at den er den første Regjering i Verden, der er grundet paa denne store fysiske, filosofiske og moralske Sandhed."

Under Foregivende af, at en vis Del af de Forenede Staters Eiendomme tilhørte hver af Staterne, tog Slavestaterne i Besiddelse alle Nationalregjeringens Eiendomme inden sine Grænser, saasom Fæstninger, Vaabenoplag o.s.v. Præsident Buchanan og hans Raadgivere sympatiserede fuldstændig med Slavemagten, og havde, for at føie den saa meget som mulig, sendt alle Vaaben til Syden og alle Krigsskibe, med Undtagelse af tre, til fjerne Farvande. Nationalregjeringens Skatkammer var tomt, og næsten alle høiere Embeder besatte med Slaveritilhængere. Som allerede paavist, var næsten Halvdelen af Nordens Befolkning enten i Sympati med Slavemagten eller ligegyldig med Hensyn til Slavarispørgsmaalet. Det var alle disse Omstændigheder i Forbindelse med Sydens Befolknings Anskuelser om Nordens Befolknings Mangel paa Mod og Tapperhed, der gjorde Slavemagten saa dristig.

Fra sit Valg til Begyndelsen af Februar tilbragte Lincoln Tiden med at modtage og underhandle med Embedssøgere, der gjorde ham Livet til en saadan Byrde, at han en Dag sagde til Herndon: "Jeg er træt af Embedet allerede og gyser ved Tanken om det Hverv, der endnu forestaar mig."

Efter at have besøgt sin Stedmoder og nogle gamle Venner paa Landet og solgt sine Husholdningsgjenstande samt udleiet sit Hus blev han den 11te Februar 1861 færdig til at forlade Springfield. Dybt bevæget talte han fra Trænets Platform saaledes til den store Skare Venner og Bekjendte, der var komne for at byde ham Farvel:

Venner! Ingen, der ikke er bleven sat i samme Stilling som jeg, kan fatte mine Følelser i dette Øieblik, eiheller den trykkende Nedstemthed jeg føler ved denne Afsked. I over et fjerdedels Aarhundrede har jeg boet iblandt eder, og i al denne Tid har ingen bevist mig andet end Venlighed. Her har jeg boet fra Ungdommen, indtil jeg nu er en gammel Mand. Her blev de helligste Baand paa Jorden knyttede. Her blev alle mine Børn fødte, og her ligger et af dem begravet. Eder, mine Venner, skylder jeg alt, hvad jeg har, og alt, hvad jeg er. Hele den mærkelige, afvexlende Fortid synes nu at fremstille sig for mit Sind. Idag forlader jeg eder. Jeg reiser hen for at overtage et Hverv, der er mere vanskeligt end det, som paahvilede Washington. Med mindre den store Gud, der stod ham bi, ogsaa vil bistaa mig, vil jeg komme tilkort; men hvis den samme alvidende Aand og almægtige Arm, der styrede og beskyttede ham, vil lede og opholde mig, da vil jeg ikke komme tilkort, — da vil jeg have Held. Lad os bede, at vore Fædres Gud ikke vil forsage os nu. Til ham anbefaler jeg eder alle. Tillad mig at begjære, at I med samme Tillid og Tro vil paakalde hans Visdom og Veiledning for mig. Med disse faa Ord maa jeg forlade

eder: for hvor længe, ved jeg ikke. Venner, en og enhver, jeg byder eder et hjerteligt Farvel!

"Det var et yderst rørende Skue," skrev Journal's Redaktør. "Vi har kjendt Lincoln i mange Aar og har hørt ham tale ved hundrede forskjellige Anledninger; men vi har aldrig seet ham saa dybt rørt, eiheller har han nogensinde talt med saadan ukunstlet og rørende Veltalenhed, saa aldeles passende for Anledningen, saa værdig Manden og Leiligheden."

Klokken otte forlod Toget Springfield under Befolkningens Hurraraab. Fire Aar senere blev et andet Tog modtaget af en lignende, men taus Forsamling; det var bedækket med Sørgedraperier og medbragte Lincolns afsjælede Legeme.

Foruden af sin Familje og to Privatsekretærer, Nicolay og Hay, ledsagedes Lincoln af Statens Guvernør, Oberst Lamon, Oberst Elsworth og nogle politiske Venner. Da Selskabet ankom til Indianapolis, var hele Byen paa Benene for at give Lincoln en storartet Modtagelse. Guvernør Morton holdt en hjertelig Velkomsttale, hvorpaa Lincoln svarede. Skjønt han havde bestemt sig til at tie stille angaaende Dagens brændende Spørgsmaal: Slavestaternes foregivne Udtrædelse af Unionen, indtil han kunde behandle Sagen officielt, blev han dog nu nødt til at berøre dette Emne, da han aldrig havde øvet sig i den Kunst at holde en Tale uden at sige noget. I denne Tale, som i andre Taler, han holdt paa Veien til Washington— i Columbus, Cleveland, Pittsburg, Albany, Trenton, Philadelphia, Harrisburg og andre Steder — lagde han fornemmelig an paa at paavise, at Regjeringen ikke havde til Hensigt at begynde nogen Krig mod Syden, men kun at

behandle Sydstaterne som fremdeles tilhørende Unionen, og paa at berolige Gemytterne i Norden; “keep cool!” var hans Raad til allesammen.

Der gik mange Rygter om, at Slavemagten havde lagt en Plan om at snigmyrde Lincoln, før han ankom til Washington; skjønt han selv ikke troede paa Sandheden af disse Rygter, lod han sig dog af sine Venner overtale til at tage visse Forholdsregler mod Gjennemførelsen af en saadan Plan. Det var paa Gjennemreisen gjennem Baltimore, at Faren kunde befrygtes, foregav nogle Opdagelsesbetjente; Lincoln og Lamon forlod derfor Selskabet i Harrisburg om Natten, reiste ukjendte gjennem Baltimore og ankom tidlig om Morgenen den 23de Februar til Washington.

Ved Middagstid den 4de Marts fandt de saakaldte Inaugurations-Ceremonier Sted. Præsident Buchanan ledsagede, ifølge gammel Skik, Lincoln ind i Senatskammeret, hvor han blev modtagen af Høiesteretsdommerne, der ledsagede ham til Kapitoliets østlige Altan; her oplæste han følgende Tale:

Medborgere af de Forenede Stater!

Ifølge en Skik, der er ligesaa gammel som Regjerinselv, fremtræder jeg for eder for at tale nogle Ord og i eders Nærværelse aflægge den af de Forenede Staters Konstitution foreskrevne Ed, som maa aflægges, før Præsidenten begynder Udøvelsen af sine Embedspligter.

Jeg anser det ikke for nærværende nødvendigt at drøfte saadanne Administrations-Spørgsmaal, hvorom der ikke hersker nogen speciel Bekymring eller Spænding. Der synes at herske blandt Befolkningen i Syden nogen Frygt for, at ved en republikansk Regjerings Indsættelse vil deres Eiendom og deres Fred og deres personlige Sikkerhed være

udsat for Fare. Der har aldrig været nogen rimelig Aarsag til en saadan Frygt. Tværtimod har der altid været de tilstrækkeligste Beviser for netop det modsatte — Beviser, som har været tilgjængelige for dem. De findes i næsten alle trykte Taler af ham, som nu taler til eder. Jeg gjentager kun, hvad jeg før har udtalt i en af disse Taler, naar jeg erklærer, at "jeg har ingen Hensigt hverken direkte eller indirekte at skride ind mod Slaveriet i de Stater, hvor det nu findes." Jeg tror ikke, at jeg har nogen lovlig Ret til at gjøre det; heller ikke føler jeg mig tilbøielig dertil. De, som nominerede og valgte mig, gjorde det med fuldt Kjendskab til, at jeg har afgivet denne og mange lignende Erklæringer og har aldrig tilbagekaldt dem. Og mere end det: de anførte i sin Platform til min Antagelse og til en Lov for sig selv og for mig den klare og eftertrykkelige Resolution, som jeg nu vil oplæse:

"Besluttet: at den ukrænkede Bevarelse af Staternes Rettigheder og fornemmelig hver Stats Ret til at ordne og bestyre sine egne indre Anliggender udelukkende ifølge sit eget Skjøn er nødvendig til den Magtens Ligevægt, paa hvis Fuldkommenhed og Varighed vor politiske Bygning beror; og vi fordømmer den ulovlige Indtrængen af en bevæbnet Styrke i nogen Stat eller Territorium, ligegyldig under hvilket Foregivende, som blandt de største Forbrydelser."

Jeg gjentager nu disse Tanker; og ved at gjøre dette henleder jeg kun Offentlighedens Opmærksomhed til det mest afgjørende Bevis, som det er muligt at anføre, for at ingen Landsdels Eiendom, Fred og Sikkerhed er paa nogen Maade udsat for Fare af den nu begyndende Administration.

Jeg tilføier ogsaa, at al den Beskyttelse, der kan ydes i Overensstemmelse med Konstitutionen og Lovene, vil med Glæde ydes alle Stater naar det lovlig forlanges, af hvilken som helst Aarsag — lige gjerne til en Landsdel som til en anden.

Der er megen Strid om Opgivelsen af Flygtninger fra Tjenesten eller Arbeidet. Den Paragraf, som jeg nu vil oplæse, er lige tydeligt skrevet i Konstitutionen som nogen anden af dens Bestemmelser:

"Ingen Person, der holdes for Tjeneste eller Arbeide i en Stat ifølge dens Love, og som undkommer til en anden Stat, skal som Følge af nogen Lov eller Reglement deri befries fra saadan Tjeneste eller Arbeide, men skal udleveres paa Forlangende af den Person, hvem saadan Tjeneste eller Arbeide skyldes."

Det betvivles neppe, at denne Bestemmelse var beregnet af dem, som affattede den, for Udleveringen af, hvad vi kalder rømte Slaver, og Lovgiverens Hensigt er Lov.

Alle Medlemmer af Kongressen aflægger Ed paa at ville adlyde den hele Konstitution — denne Bestemmelse saa vel som enhver anden. Angaaende den Fordring, at Slaver, hvis Sag kommer ind under denne Paragrafs Bestemmelser, "skal udleveres," er deres Ed enstemmig. Hvis de nu med god Besindighed vilde bestræbe sig derpaa, kunde de ikke med næsten samme Enstemmighed affatte og vedtage en Lov, hvorved denne enstemmige Ed kunde overholdes?

Der hersker nogen Meningsforskjel om, enten denne Paragraf bør udøves af Nationalregjeringens eller af Statsregjeringernes Myndigheder; men denne Forskjel er visselig ikke af stor Vigtighed. Hvis Slaven bør udleveres, kan det være af kun liden Betydning for ham eller andre, ved hvilken Myndighed det sker; og bør nogen Person i noget Tilfælde lade sig nøie med, at denne Ed ikke bliver holdt, kun paa Grund af en væsentlig Strid om Maaden, hvorpaa den bør holdes?

Dernæst: bør der ikke i enhver Lov angaaende denne Sag træffes alle Forsigtighedsregler, som civiliseret og human Retspleie kjender, for at forebygge, at ingen fri Person i noget Tilfælde udleveres som Slave? Og vilde det ikke være godt paa samme Tid at vedtage en Lov, der kunde paalægge Overholdelsen af den Konstitutionsbestem-

melse, der erklærer, at "hver Stats Borgere skal være berettigede til alle en Borgers Rettigheder i de forskjellige Stater"?

Jeg aflægger idag Embedseden uden noget Forbehold og uden nogen Hensigt til at forklare Konstitutionen eller Lovene ifølge altfor kritiske Regler, og medens jeg ikke nu ønsker at paapege visse Kongreslove som passende at gjennemføre, vil jeg dog bemærke, at det vil være meget tryggere at adlyde de Love, der nu staar ved Magt, end at overtræde dem og stole paa at blive frikjendt ved at faa dem erklærede grundlovsstridende.

Det er toogsytti Aar, siden den første Præsidents Inauguration under vor National-Konstitution. I Løbet af denne Tid har femten forskjellige og meget fremragende Borgere bestyret den udøvende Gren af Regjeringen. De har ledet den gjennem mange Farer og i Almindelighed med stort Held. Dog, med alle disse Exempler for mig, begynder jeg nu samme Hverv for det korte Tidsrum af fire Aar under store og særegne Vanskeligheder.

En Splittelse af den føderale Union, hidtil kun truet med, forsøges nu alvorlig. Jeg anser, at i Betragtning af universal Lov og af Konstitutionen e r d i s s e S t a t e r s U n i o n u o p l ø s e l i g. Uforgjængelighed er underforstaaet om ikke udtrykt i alle Nationalregjeringers Grundlov. Det kan trygt paastaaes, at ingen egentlig Regjering nogensinde har havt en Bestemmelse i sin Grundlov om sin egen Opløsning. Vedbliv at udøve alle Bestemmelser i vor National-Konstitution, og Unionen vil vare evigt, da den ikke kan ødelægges undtagen ved en eller anden Handling, der ikke er forudseet i Konstitutionen selv.

Hvis det forøvrigt paastaaes, at de Forenede Stater ikke udgjør en egentlig Regjering, men kun en Forening af Stater under en blot og bar Kontrakt, kan da denne Regjering, som en Kontrakt, opløses fredeligt af færre end alle Parter, der sluttede den? En af Parterne til en Kontrakt kan overtræde den — bryde den saa at sige; men

behøves ikke alle for lovligt at ophæve den? Gaaende ud fra disse almindelige Grundsætninger finder vi, at betragtet fra et juridisk Standpunkt er den Paastand, at Unionen er uopløselig, bekræftet af Unionens Historie selv.

Unionen er meget ældre end Konstitutionen. Den blev i Grunden oprettet ved Foreningsartiklerne i 1774. Den modnedes og fortsattes i Uafhængighedserklæringen i 1776. Den modnedes end videre, og alle daværende 13 Stater forpligtede sig udtrykkelig og indgik i Pagt om, at den skulde være uopløselig, ved Konføderations-Artiklerne i 1778; og tilsidst i 1789 erklæredes en af Hensigterne med at affatte og vedtage Konstitutionen at være at oprette en mere fuldkommen Union. Men hvis Unionens Opløsning af kun en Del af Staterne er lovlig mulig, er Unionen mindre [fuldkommen] end før, og Konstitutionen har tabt sin Hovedhensigt: at sikre Unionens Bevarelse.

Det følger heraf, at ingen Stat kan blot ved sin egen Beslutning udtræde af Unionen, — at Resolutioner og Ordinanser i den Hensigt er lovlig kraftløse, og at Voldsomheder inden nogen Stat eller Stater mod de Forenede Staters Myndighed er oprørske eller revolutionære ifølge Omstændighederne.

Jeg anser derfor, at i Betragtning af Konstitutionen og Lovene er Unionen endnu ubrudt, og saa vidt jeg formaar, vil jeg sørge for, saaledes som Konstitutionen udtrykkelig paalægger mig, at Unionens Love bliver trolig udøvede i alle Stater. Under denne Forstaaelse vil jeg udføre, hvad jeg anser for min simple Pligt, saa vidt det er muligt, med mindre mine retmæssige Herrer, det amerikanske Folk, vil tilbageholde den nødvendige Myndighed eller paa en afgjort Maade befale mig det modsatte.

Jeg haaber, at dette ikke vil blive anseet som en Trusel, men kun som Unionens erklærede Hensigt om at ville grundlovsmæssigt forsvare og vedligeholde sig selv.

Ved at gjøre dette behøver der ikke at blive nogen

Blodsudgydelse eller Voldsomhed, og der vil ikke blive nogen, med mindre de nationale Myndigheder drives dertil.

Den Myndighed, der er overdraget mig, vil blive anvendt til at holde, okkupere og besidde de Eiendomme og Steder, der tilhører Regjeringen, og inddrive Told og Skatter; men foruden hvad der er nødvendigt i disse Øiemed, vil der ingen Indfald blive, ingen Anvendelse af Magt mod eller blandt Befolkningen nogetsteds.

Hvor Fiendskabet til de Forenede Stater er saa stort og udbredt, at kompetente Borgere boende paa Stedet hindres fra at indehave de føderale Embeder, vil der ikke gjøres noget Forsøg paa at paatvinge Folket forhadte fremmede i nævnte Øiemed. Medens den nøiagtige lovlige Ret nok besiddes af Regjeringen til at udøve disse Embeder, vilde Forsøget paa at gjøre det være saa ophidsende og tillige saa upraktisk, at jeg anser det for bedre at undlade for en Tid at gjøre Brug af disse Embeder.

Posten vil fremdeles blive sendt til alle Dele af Unionen, hvis det ikke forhindres.

Saa vidt muligt vil Befolkningen overalt have den Følelse af Sikkerhed, der mest kan fremme rolig Betænkning og Overveielse.

Den her antydede Fremgangsmaade vil blive fulgt, med mindre Begivenhederne og Erfaringen maatte vise, at en Modifikation eller Forandring er nødvendig; og i ethvert paakommende Tilfælde vil mit bedste Skjøn blive anvendt ifølge de virkelig stedfindende Omstændigheder og med Blikket paa og Haabet om en fredelig Løsning af de nationale Vanskeligheder og Gjenoprettelsen af broderlige Sympatier og Kjærlighed.

At der gives Personer i en eller anden Del af Landet, som søger at ødelægge Unionen under enhver Omstændighed og glæder sig over enhver Undskyldning for at gjøre det, vil jeg hverken benegte eller bekræfte. Men

hvis der gives saadanne, behøver jeg ikke at rette noget Ord til dem.

Men tør jeg ikke tale til enhver, der elsker Unionen? Førend vi indlader os paa en saa alvorlig Sag som vor Nationalregjerings Ødelæggelse — med alle dens Fordele, Erindringer og dens Haab — vilde det ikke være godt at undersøge, hvorfor vi gjør det? Vil I vove et saa fortvivlet Skridt, medens en Del af de Onder, som I flyr for, ingen virkelig Tilværelse har? Vil I det, medens de visse Onder, som I flyr til, er større end alle de virkelige Onder, som I flyr fra? Vil I vove en saa frygtelig Feiltagelse? Alle foregiver at ville forblive i Unionen, hvis alle konstitutionelle Rettigheder kan sikres. Er det da sandt, at nogen Rettighed, udtrykkelig erklæret i Konstitutionen, er bleven negtet? Jeg tror det ikke. Heldigvis er Menneskeaanden saaledes anlagt, at ingen kan have den Dristighed at gjøre dette.

Tænk, om I kan, paa noget enkelt Tilfælde, hvori en udtrykkelig erklæret Bestemmelse i Konstitutionen nogensinde er bleven benegtet. Hvis en Majoritet kun paa Grund af sit Antals Magt skulde berøve en Minoritet nogen udtrykkelig erklæret konstitutionel Rettighed, da kunde dette, fra et moralsk Standpunkt betragtet, berettige en Revolution: det vilde visselig gjøre det, hvis Rettigheden var af stor Vigtighed. Men dette er ikke Tilfældet nu.

Alle vigtige Rettigheder for Mindretallet og for Individer er saa tydeligt sikrede dem ved bekræftende og benegtende Erklæringer, Garantier og Forbud i Konstitutionen, at Tvistigheder derom aldrig kan opstaa. Men ingen Grundlov kan affattes med en Bestemmelse udtrykkelig anvendelig paa ethvert Spørgsmaal, som kan opstaa under Regjeringsmyndighedens praktiske Udøvelse. Ingen Omtanke kan forudse, eiheller kan noget Dokument af rimelig Længde indeholde Bestemmelser om alle mulige Spørgsmaal. Skal Flygtninge fra Arbeide [Slaver] udleveres af Nationalregjeringens eller Statens Myndigheder?

Konstitutionen besvarer ikke Spørgsmaalet bestemt. Bør Kongressen beskytte Slaveriet i Territorierne? Konstitutionen indeholder intet bestemt Svar paa dette Spørgsmaal. Fra Spørgsmaal af dette Slags hidrører alle vore konstitutionelle Tvistigheder, og vi deler os desangaaende i Majoriteter og Minoriteter.

Hvis Minoriteten ikke vil give efter, maa Majoriteten gjøre det, ellers maa Regjeringen ophøre. Der gives intet andet Valg, hvis Regjeringen skal bestaa, end at give efter paa den ene eller anden Side. Hvis en Minoritet i saadant Tilfælde heller vil udtræde af Unionen end give efter, opstiller den et Exempel, der senere vil ruinere og splitte den; thi en Minoritet blandt dem vil udtræde fra dem, naar som helst en Majoritet negter at beherskes af en saadan Minoritet. Til Exempel: hvad er i Veien for, at ikke en Del af en ny Konføderation kan om et Aar eller to vilkaarlig udtræde, netop som Dele af den nuværende Union nu gjør Fordring paa at udtræde af den? Alle, der hylder unionsopløsende Anskuelser, uddannes netop hertil. Gives der en saa fuldkommen Overensstemmelse i Interesser blandt Staterne i en ny Union, at kun Enhed kan bevirkes og fornyet Udtrædelse forebygges? Klarligen er Secessionens Hovedbegreb Anarki i sin yderste Grund.

En Majoritet, der holdes i Tøilerne ved konstitutionelle Forbud og Grænser og altid forandres med Lethed, eftersom Folkemeningen forandres, er et frit Folks eneste Suveræn. Enhver, der forkaster den, flyr nødvendigvis til Anarki og Enevoldsherredømme. Enstemmighed er umulig; Mindretallets Styre som en permanent Indretning kan der ikke være Tale om, saa at naar man forkaster Flertalsstyrets Grundsætning, er der intet andet tilbage end Anarki og Enevoldsherredømme i en eller anden Form.

Jeg forglemmer ikke det Standpunkt, som indtages af mange: at Konstitutionsspørgsmaal maa afgjøres af Høiesteret; eiheller benegter jeg, at saadanne Kjendelser maa være bindende i ethvert Tilfælde for Sagens Parter,

hvad hin Sags Øiemed angaar; medens de ogsaa fortjener meget at agtes og tages i Betragtning af alle andre Grene af Regjeringen; og medens det klarligen er muligt, at en saadan Kjendelse kan være feilagtig i et givet Tilfælde, kan dog de slette Virkninger deraf bedre taales end Onderne af en forskjellig Fremgangsmaade, da disse Virkninger er indskrænkede til den Sag, medens der er en Mulighed for, at Kjendelsen senere vil blive forkastet og saaledes ikke blive til Præcedens for andre Sager.

Paa samme Tid maa den oprigtige Borger bekjende, at hvis Regjeringens Politik angaaende vigtige Spørgsmaal, der vedkommer det hele Folk, skal uigjenkaldelig bestemmes af Høiesterets Kjendelser, saa snart de afgives, saaledes som i almindelige Søgsmaal mellem Individer, da vil Befolkningen have ophørt at være sine egne Herrer, idet de i den Udstrækning har overgivet Magten i Hænderne paa hint høie Forbund.

Ikke heller gjøres der i denne Betragtningsmaade noget Angreb paa Retten eller Dommerne. Det er en Pligt, som de ikke tør unddrage sig, at afgjøre Sager, som paa den rigtige Maade forelægges dem, og det er ikke deres Skyld, om andre søger at gjøre politisk Anvendelse af deres Kjendelser. En Del af Landet anser Slaveriet for rigtigt og tror, at det bør udbredes, medens den anden [Del] anser det for urigtigt og tror, at det ikke bør udbredes; og dette er den eneste vigtige Trætte; Konstitutionsbestemmelsen om Flygtninges Udlevering og Loven mod den udenlandske Slavehandel overholdes maaske saa godt, som nogen Lov kan overholdes i et Samfund, hvor Befolkningens moralske Følelser ufuldkomment støtter Loven selv. Den store Flerhed af Befolkningen underkaster sig den tørre, lovlige Pligt i begge Tilfælde, og nogle faa overtræder den i begge. Dette tror jeg ikke kan raades fuldstændig Bod paa; og det vilde i begge Tilfælde blive værre efter Landsdelenes Adskillelse end før. Den udenlandske Slavehandel, der nu er ufuldstændig undertrykt, vilde tilsidst blive gjenindført uden Hindring i den ene Del af Landet, medens

flygtede Slaver, der nu kun tildels udleveres, slet ikke vilde blive udleverede af den anden Del.

Fysisk talt kan vi ikke skilles ad: vi kan ikke adskille vore respektive Dele af Landet fra hverandre, eiheller opføre en uoverkommelig Mur mellem dem. En Mand og en Hustru kan opnaa Skilsmisse og forlade hinanden, men de forskjellige Dele af vort Land kan ikke gjøre dette. De er nødte til at staa Ansigt til Ansigt, og Omgangen maa fortsættes enten fredelig eller fiendsk. Er det da muligt at gjøre denne Omgang mere fordelagtig eller mere tilfredsstillende efter Skilsmissen end før? Kan Udlændinge lettere indgaa Traktater end Landsmænd vedtage Love? Kan Traktater mere trolig overholdes mellem Udlændinge end Love blandt Landsmænd? Sæt, at I begynder Krig: I kan ikke altid føre Krig; og naar I, efter meget Tab paa begge Sider og ingen Vinding, slutter Kampen, kræver de selvsamme Spørgsmaal angaaende Betingelserne for Omgang Afgjørelse.

Dette Land med sine Institutioner tilhører det Folk, som bebor det. Naar som helst det maatte blive træt af den nuværende Regjering, kan det gjøre Brug af sin konstitutionelle Ret til at forandre den eller af sin revolutionære Ret til at opløse og omstyrte den. Jeg kan ikke være uvidende om den Kjendsgjerning, at mange værdige og patriotiske Borgere ønsker at have National-Konstitutionen forandret. Medens jeg ikke anbefaler nogen Forandring deri, erkjender jeg tilfulde Folkets Myndighed over det hele Emne — en Myndighed, der maa udøves paa den i selve Konstitutionen foreskrevne Maade; og jeg vilde under de nuværende Omstændigheder hellere være gunstig stemt for end have imod, at en god Anledning ydes Befolkningen til at handle i Sagen.

Jeg vil vove at tilføie, at for mig synes Konventions-Maaden [at vedtage Konstitutions-Tillæg paa] at være at foretrække, da den tillader Tillæggene at gaa ud fra Folket selv istedet for kun at tillade det at antage eller forkaste Forslag fremsatte af andre [nemlig Kongresmænd], der

ikke er specielt bleven valgt til det Øiemed, og som ikke maatte være netop saadanne, som Folket kunde ønske enten at vedtage eller forkaste.

Jeg erfarer, at et foreslaaet Tillæg til Konstitutionen (et Tillæg, som jeg dog ikke har seet) er bleven vedtaget af Kongressen om, at Nationalregjeringen ikke skal indblande sig i en Stats indre Anliggender, indbefattet Slaveriet. For at undgaa Mistydning af, hvad jeg har sagt, afviger jeg fra mit Forsæt om ikke at omtale særskilte Tillæg for at kunne sige, at da jeg anser en saadan Bestemmelse for at være underforstaaet konstitutionel Lov for nærværende, har jeg intet imod, at den gjøres udtrykkelig og uigjenkaldelig*).

Præsidenten afleder al sin Myndighed fra Folket, og det har ikke bemyndiget ham til at fastsætte Betingelser for Staters Adskillelse [fra Union]. Folket kan selv gjøre dette, hvis det ønsker det; men Præsidenten har som saadan intet med Sagen at skaffe. Hans Pligt er at bestyre den nuværende Regjering, saaledes som han overtog den, og at overgive den usvækket af ham til sin Efterfølger. Hvorfor skulde der ikke være en taalmodig Tillid til Folkets endelige Retfærdighed? Gives der noget bedre eller lige saa godt Haab i Verden? Er nogen af Parterne uden Tro paa at have Ret under vore nuværende Stridigheder? Hvis den almægtige Hersker over Nationer med sin evige Ret og Retfærdighed er paa eders Side, Nordens Folk, vil hin Sandhed og hin Retfærdighed visselig seire ved denne store Domstols Kjendelse — det amerikanske Folks. Ifølge den Regjeringsform, hvorunder vi nu lever, har det samme Folk visseligen givet sine offentlige Tjenere kun liden Magt til at gjøre Ugavn, og har med ligesaa stor

*) Medens den "underforstaaede konstitutionelle Lov" kunde ophæves af en Høiesteretskjendelse, kan en "udtrykkelig Konstitutions-Bestemmelse" kun ophæves paa den Maade, hvorpaa Konstitutions-Tillæg vedtages.

Visdom sørget for, at denne lille Magt med korte Mellemrum kan komme i Hænderne paa dem selv. Saalænge Folket beholder sin Dyd og Aarvaagenhed, kan ingen Administration ved den største Ryggesløshed og Daarskab skade Regjeringen betydelig i det korte Tidsrum af kun fire Aar.

Mine Landsmænd, alle og enhver, overvei rolig denne Sag. Intet vigtigt kan tabes ved at tage sig god Tid. Hvis der er nogen Hensigt med at tilskynde nogen af eder til i Hast at tage noget Skridt, som I efter moden Overveielse ikke vilde tage, kan denne Hensigt forfeiles ved at tage sig Tid; men ingen god Hensigt kan forfeiles derved.

De af eder, som endnu er misfornøiede, har fremdeles den gamle Konstitution usvækket og angaaende det ømme Punkt de af eder selv affattede Love, medens den ny Administration ikke vilde have nogen umiddelbar Magt til at forandre nogen af dem, selv om den vilde.

Selv om det maatte indrømmes, at I, som er misfornøiede, har Retten paa eders Side i denne Tvist, er der dog ikke en eneste Grund til at handle forhastet. Intelligens, Patriotisme, Kristendom og en fast Tillid til Ham, som endnu aldrig har forsaget dette begunstigede Land, er endnu istand til at udjevne paa bedste Maade alle vore nuværende Vanskeligheder.

I eders Haand, mine misfornøiede Landsmænd, og ikke i min ligger det vigtige Spørgsmaal om Borgerkrig. Regjeringen vil ikke angribe eder.

Der kan ikke blive nogen Krig, med mindre I selv begynder den. I har ikke aflagt nogen Ed paa at ville ødelægge Regjeringen, medens jeg maa aflægge den mest høitidelige Ed paa at ville "bevare, beskytte og forsvare" den.

Det gjør mig ondt at maatte slutte. Vi er ikke Fiender, men Venner. Vi maa ikke være Fiender. Skjønt Lidenskaber kan have svækket, maa de ikke tillades at afbryde vore Kjærlighedsbaand.

Erindringens skjulte Strenge, der strækker sig fra hver Slagmark og Patriots Grav til ethvert levende Hjerte og Arm over hele dette store Land, vil endnu klinge i Unionens Kor, naar de atter berøres, som de visselig vil, af vor Naturs bedre Engle.

"Denne Tale," skriver Oberst Lamon, "saa fuld af Lincolns Naturs bedste Egenskaber, blev vel modtaget af den store Forsamling, som lyttede til den." Tilsyneladende dybt rørt vendte Høiesteretsdommer Taney sig til Lincoln og lod ham aflægge følgende Ed:

"Jeg, Abraham Lincoln, lover herved høitidelig, at jeg vil troligt udøve Embedet som Præsident af de Forenede Stater og vil ifølge bedste Evne bevare, beskytte og forsvare de Forenede Staters Konstitution."

Ledsaget af den netop aftraadte Præsident begav Lincoln sig til Præsidentens Bolig, "det hvide Hus," hvor han skulde tilbringe de sidste og vigtigste Aar af sit Liv — under større Vanskeligheder og Ansvar end nogen anden Præsident før ham.

Af ovenananførte Tale vil man kunne forstaa, at Lincoln ansaa sin Hovedopgave som Præsident at bestaa i at "bevare, beskytte og forsvare" Unionen — at redde den fra Splittelse og Undergang, medens han betragtede Slaverispørgsmaalet for at være af underordnet Betydning. Hvad han udrettede til Unionens Bevarelse vil senere blive behandlet. Her vil kun anføres saa meget af hans Administration, som behøves for at fuldende Oversigten over Slaveriets Historie.

Den største Vanskelighed, som Lincoln havde at kjæmpe imod, var ikke en splittet Union — de fleste Slavestaters foregivne Udtrædelse af Unionen —, men et splittet Norden, og værst af alt: et splittet republikansk Parti.

"Faa store offentlige Mænd," skriver en Forfatter, "er bleven Gjenstand for bitrere Dadel, end Abraham Lincoln var under sin Administration. Han blev ofte saaret i sine Venners Hus. Bebreidelser kom tykt og hurtigt indenfra og udenfra og fra modsatte Retninger. Han blev angreben af Abolitionister, han blev angreben af Slaveeiere; han blev angreben af Mænd, der forsvarede Fred til enhver Pris, han blev angreben af dem, der forsvarede en ivrigere Fortsættelse af Krigen; han blev angreben, fordi han *ikke* gjorde Krigen til en Abolitions-Krig, og han blev yderst bittert angreben for at *gjøre* den til en Abolitions-Krig."

Blandt den Klasse selvbestaltede republikanske Folkeledere, som istedet for at understøtte Præsidentens Hænder i hans besværlige Værk altid søgte en Anledning til at finde Feil og klandre hans Politik, der naturligvis langt overgik deres kortrækkende Fatteevne, var ogsaa Horace Greeley, den brilliante Redaktør af N. Y. Tribune, uden Tvivl det indflydelsesrigeste Blad i Landet paa den Tid. Han rettede i sit Blad et skarpt Brev til Præsidenten, hvori han beklagede sig over, at han ikke forstod hans "Politik". Lincoln ansaa sig ikke for høitstaaende til at besvare dette Brev, og han gjorde det paa en Maade, der ikke blot gjorde ham til en Mønsterbrevskriver, men heller ikke lader mindste Tvivl tilbage om hans Politik. Slutningen af dette Brev lyder saaledes:

"Angaaende den Politik, som jeg 'synes at følge', for at bruge Deres eget Udtryk, har jeg ikke havt til Hensigt at lade nogen være i Tvivl. Jeg vilde redde Unionen. Jeg vilde redde den paa den korteste Maade ifølge Konstitutionen.

"Jo snarere den nationale Myndighed kan gjenoprettes, jo snarere vil Unionen blive reddet — Unionen, som den var.

"Hvis der findes dem, som ikke vilde redde Unionen, hvis de ikke paa samme Tid kunde redde Slaveriet, da er jeg ikke enig med dem.

"Hvis der findes dem, som ikke vilde redde Unionen, hvis de ikke paa samme Tid kunde udrydde Slaveriet, da er jeg ikke enig med dem.

"Min Hovedopgave er at redde Unionen, og ikke hverken at redde eller udrydde Slaveriet.

"Hvis jeg kunde redde Unionen uden at befri nogen Slave, vilde jeg gjøre det; hvis jeg kunde redde den ved at befri alle Slaver, vilde jeg gjøre det; og hvis jeg kunde redde den ved at befri nogle og lade andre være, vilde jeg ogsaa gjøre det.

"Hvad jeg gjør angaaende Slaveriet og den farvede Race, gjør jeg, fordi jeg tror, at det bidrager til at redde Unionen, og hvad jeg undlader at gjøre, undlader jeg, fordi jeg ikke tror, at det vilde bidrage til at redde Unionen.

"Jeg vil gjøre mindre, naar som helst jeg maatte tro, at hvad jeg gjør skader Sagen, og jeg vil gjøre mere, naar som helst jeg maatte tro, at det vilde gavne Sagen at gjøre mere.

"Jeg vil forsøge at rette paa Feilgreb, naar de paavises at være Feilgreb, og vil antage nye Synsmaader saa hurtigt, som de paavises at være rigtige Synsmaader.

"Jeg har her anført mine Hensigter angaaende mine Begreber om min Embedspligt, og agter ikke at forandre mine ofte udtalte personlige Ønsker om, at alle Mennesker overalt maa være fri."

Vi indser saaledes, at det fra først af var Lincolns Hensigt at holde de to Spørgsmaal: Slaverispørgsmaalet og Spørgsmaalet om Unionens Gjenoprettelse, skarpt fra hinanden. Men dette var ingen let Sag. Krig var allerede udbrudt mellem de to Regjeringer; Sydstaterne gjorde Brug af Slaverne i sin Krig mod Nationalregjeringen, og Kongressen vedtog derfor allerede om Sommeren i 1861 en Lov om, at Negerslaver, der benyttedes i Krigen mod Nationalregjeringen, skulde frigives. Et stort Antal Negerslaver flokkedes altid til Nationalregjeringens Armeer; i Begyndelsen udleveredes disse af Generaler, der sympatiserede med Slavemagten, men senere udstedte Regjeringen Ordre om, at ingen Slaver, der søgte sin Frihed paa denne Maade, skulde atter udleveres.

Angaaende Sydstaternes Forhold til Nationalregjeringen gav Lincoln i sit første Aarsbudskab til Kongressen (i December 1861) følgende greie Oversigt:

"Det sidste Glimt af Haab om at kunne bevare Unionen paa en fredelig Maade forsvandt ved Angrebet paa Fort Sumter, og en Oversigt over, hvad som har fundet Sted siden, er maaske ikke overflødig. Hvad der var smertelig uvist da, er meget mere klart og tydeligt nu, og Begivenhedernes Gang er klarligen i den rette Retning. Oprørerne gjorde tillidsfuldt Regning paa stærk Understøttelse nordenfor Mason og Dixons Grænse,*) og Unionens

*) Mason og Dixon var Navnene paa to Landmaalere, som i Tidsrummet mellem 1763 og 1767 opmaalte Grænsen mellem Maryland og Pennsylvania. Da sidstnævnte Stat blev Fristat, blev Grænsen mellem Fristaterne og Slavestaterne benævnt med dette Navn.

Venner var ikke fri for Frygt angaaende denne Sag. Denne blev dog snart afgjort og til Fordel for den rette Side. Søndenfor Grænsen stillede ædle lille Delaware sig i Spidsen fra først af. Maryland blev tvungen til at indtage en fiendtlig Stilling mod Unionen: vore Soldater blev overfaldne, Broer brændte og Jernbaner oprevne inden dens Grænser, og vi var en Gang i flere Dage ude af Stand til at bringe et eneste Regiment over dens Grund til Hovedstaden; nu er dens Jernbaner og Broer istandsatte og staar aabne for Regjeringens Brug; den har allerede forsynet Unionens Sag med syv Regimenter og ikke Fienden med et eneste, og dens Befolkning har ved et almindeligt Valg afgivet flere Stemmer for Unionen, end den nogensinde har afgivet for nogen Kandidat eller Sag. Ogsaa Kentucky, der i nogen Tid var i Tvivl, er nu afgjort og jeg tror uforanderlig optraadt paa Unionens Side. Missouri er forholdsvis rolig og vil neppe mere blive Tumlepladsen for Oprørere. Disse tre Stater: Maryland, Kentucky og Missouri, af hvilke ingen vilde love en eneste Soldat, har nu ikke færre end firti tusen i Feldten for Unionen, medens visselig ikke en Tredjedel af dette Antal af deres Borgere — og disses Tilholdssted og Tilværelse er tvivlsomme — har grebet til Vaaben mod Unionen. Efter en noget blodig Kamp, der har varet i flere Maaneder, er nu Befolkningen af vestlige Virginia Herrer over sit eget Land og Venner af Unionen.—En Oprørsstyrke paa omtrent femten tusen Mand, der i flere Maaneder beherskede den Halvø bestaaende af Countyerne Accomac og Northhampton og bekjendt under Navnet Virginias Østkyst, har nu nedlagt sine Vaaben, og Befolkningen der har fornyet sit Troskabsløfte mod det gamle Flag og modtaget dets Beskyttelse. Der er saaledes ikke nu nogen bevæbnet Styrke nordenfor Potomac-Floden eller østenfor Chesapeake-Bugten. — Vi har ogsaa vundet Fodfæste paa følgende isolerede Steder langs Sydens Kyster: Hatteras, Port Royal, Tybee Island nær Savannah og Ship Island; og vi har ogsaa lidt Underretning om en Folke-

bevægelse til Fordel for Unionen i Nord-Carolina og Tennessee. — Disse Ting viser, at Unionens Sag skrider stadigt og sikkert fremad mod Syden."

Skjønt Slavehandelen var bleven forbudt i Forbundsdistriktet i 1850, og Landets Hovedstad ikke længer var Hovedsædet for denne Handel, vedblev dog Slaveriet i dette Distrikt lige til den 16de April 1862, da Kongressen vedtog en Lov om, at alle Slaver i Distriktet (omtr. tre tusen) skulde befries mod, at Nationalregjeringen betalte Eierne tre hundrede Dollars for hver Slave i Gjennemsnit. Omtrent samtidig blev de "sorte Love" for Distriktet ophævede, og farvede Personer opnaaede samme "Lighed for Loven" som hvide Personer. Dette var den første vigtige Frugt af Antislaveri-Partiets Seir.

"Ingen rigtig og fuldstændig Indsigt i Slavesystemets Afskyeligheder og Nationens brødefulde Delagtighed deri kan opnaaes uden Kjendskab til de 'sorte Love' for Forbundsdistriktet," skriver Wilson. "Dette Kjendskab i Forbindelse med de Kjendsgjerninger, at Konstitutionen giver Kongressen 'Myndighed til at udøve udelukkende Jurisdiktion i alle mulige Tilfælde' over dette Distrikt, — at her var Regjeringens Hovedsæde, og at Halvdelen af hvert Aar havde Repræsentanter fra alle Dele af Landet sine Hjem her og var derfor naturligvis vel bekjendte med dets Love og Regjering, der ingen bindende Kraft kunde have uden deres Samtykke, — leverer Materialier, der maaske ikke kan findes andetsteds, for at bedømme Nationens Delagtighed og Samtykke i Slaveriet og dens deraf følgende Ansvar for de Misgjerninger, som var en Følge deraf."

Ved en Kongreslov af 1801 blev Kolonien Marylands barbariske Love erklærede bindende for Forbundsdistriktet — Love vedtagne, medens Kolonien var nedsunken i Barbariets Mørke, da Moderlandet forsvarede Slaveriet i Kolonierne og benyttede Slavehandelen som en Indtægtskilde. Ifølge disse Love synes ikke Personer med Negerblod i sine Aarer at være bleven betragtede som Mennesker, men som en Art Dyr, hos hvem en Gnist af menneskelig Fornuft og Følelser betragtedes som en Forbrydelse, der blev strengt straffet, ja Slaveeiere blev endog mulkterede for at behandle sine Slaver som Mennesker. Saaledes bestemte Loven, at "hvis nogen tillod sin Slave at opdrætte Kvæg eller Svin som sin egen Eiendom, skal han betale en Mulkt af fem hundrede Pund Tobak;" "hvis nogen skulde handle eller tuske med en Slave uden Eierens Samtykke, skal han betale en Mulkt af to tusen Pund Tobak;" "hvis nogen maatte give en andens Slave Husly mere end en Time, skulde han betale en Mulkt af fem hundrede Pund Tobak eller pidskes paa sin bare Ryg — dog ikke mere end niogtredive Slag*) for hver Forseelse." For at gribe og tilbageføre en rømt Slave til Eieren kunde man forlange en Godtgjørelse af to hundrede Pund Tobak af Eieren. Blandt Slavernes Straffe kan nævnes, at hvis en Slave skulde "tage sig en Spadsertur eller Ridetur i Dagslyset" uden sin Eiers Samtykke, kunde han

*) Man kan mærke, at barbariske som disse Lovgivere var, havde de dog læst Bibelen; "firti Slag mindre end et" var den strengeste Pidskestraf for hvide Mænd; for farvede var der dog ingen Grænse; thi ifølge deres Forstaaelse af Bibelen var Negrene en "forbandet Slægt", hvem Bibelens Bestemmelser ikke gjaldt.

straffes "med Pidskestraf, Haarets Afrivelse eller med Brændemærket R." I enkelte Slavestater havde Eieren Ret til at straffe sine Slaver paa hvilken somhelst Maade, han fandt for godt: lemlæste dem eller endog pidske dem tildøde, hvorpaa mange oprørende Exempler nævnes; da en Slave i Mississippi med kun en Fjerdedels Negerblod i sine Aarer vilde forsvare sin Hustru, som Eieren havde leiet en Grovsmed til at pidske (vistnok paa Grund af hans Styrke), og Smeden blev tilføiet et Knivstik i Armen, blev Slaven af en Komite "Gentlemen" idømt "et tusen Pidskeslag i fem Portioner"; de første tolv Slag var saa voldsomme, at tre tilstedeværende Læger erklærede, at "han ikke kunde leve under saadanne Slag". Desuagtet fortsattes Pidskningen, men Beretteren, en Aviskorrespondent, blev saa syg af det oprørende Skue, at han maatte forlade Stedet, og vidste saaledes ikke Udfaldet, som dog let kan forstaaes.

En Slaves Straf for "Forræderi mod sin Herre, Mordbrand og Mord", var i Landets Hovedstad "den høire Haands Afhuggelse, derpaa Hængning, saa Hovedets Afhuggelse, Kroppens Sønderlemmelse i fire Stykker og Hovedets og Stykkernes Opstilling paa de mest offentlige Steder."

Hvis en Person stjal en Slave (i Forbundsdistriktet) eller var medskyldig i Tyveriet eller "trodsigt og ondskabsfuldt" tiede stille, naar et saadant Tyveri blev begaaet, skulde han "lide Døden uden en Præsts Nærværelse."

Hvis en flygtende Slave negtede at overgive sig eller satte sig til Modværge, kunde han "lovlig skydes, dræbes og ødelægges" af hvem som helst uden Ansvar, medens "Slavens Eier skulde godtgjøres for hans Værdi af Provinsens Kasserer".

Disse og lignende Love stod ved Magt i Forbunds-distriktet, og blev sandsynligvis ofte udøvede lige til det Herrens Aar 1862.

Men Kongressen selv vedtog ogsaa tyranniske Love mod Slaverne og den frie sorte Befolkning. Ifølge en af Kongressen i 1820 for Forbundsdistriktets Bestyrelse vedtagen Lov kunde en Slave pidskes for at have slaaet en Gadelampe istykker, — for at have bundet en Hest til et Træ paa de offentlige Pladser, — for at have beskadiget et Hus eller dets Møbler, — for at have overtraadt nogen af Markedsreglerne, — for at have sat Ild paa Halm eller Spaaner efter Solnedgang, — for at have leget med en Drage eller taget sig et Bad i Kanalen, — for at have været tilstede ved nogen offentlig Forsamling undtagen et religiøst Møde under en hvid Mands Ledelse, saafremt dette sluttede før Kl. 9½. Frie Negre og Halvnegre maatte besidde Bevis for sin Frihed og stille fem ansvarlige Kautionister; hvis ikke, maatte de betale en Mulkt af et tusen Dollars eller sendes til Arbeidshuset. Ingen farvet Person var tilladt at besøge den offentlige Plads rundt Kapitoliet; Straffen for en saadan Forseelse var femogtyve Dollars Mulkt eller tredive Dages Strafarbeide. Hvis en fri farvet Person fandtes paa Gaden efter Klokken 10 om Aftenen uden Bevis fra en hvid Person, blev han arresteret og mulkteret. Straffen for at modtage en Anti-slaveri-Avis var tyve Dollars Mulkt, Indespærring i Arbeidshuset og Kautionens Ophævelse. Den samme Lov fastsatte en Slavehandlers Tilladelse til fire hundrede Dollars. Som i alle Slavestater kunde ingen Person med Negerblod i sine Aarer benyttes som Vidne mod en hvid Mand i Forbundsdistriktet.

Som allerede nævnt, blev disse tyranniske Love først ophævede samtidig med Slaveriets Afskaffelse i Forbundsdistriktet i 1862 — mod de fleste demokratiske Medlemmers Stemmer —, skjønt Antislaveri-Mænd i og udenfor Kongressen i over tredive Aar havde virket for deres Ophævelse og foreslaaet Planer til Slaveriets Afskaffelse i Forbundsdistriktet.

Omtrent samtidig raadede Kongressen Bod paa de Afskyeligheder, der udøvedes i Washingtons Negerfængsel, som Slaveeiere paa den Tid benyttede til Opbevaringssted for de Slaver, som de frygtede for at ville benytte sig af Urolighederne paa Grund af Krigen til at vinde sin Frihed, medens de selv deltog i Krigen mod den Regjering, under hvis umiddelbare Beskyttelse og Bestyrelse de levede. Washington havde nemlig Ry for at være det værste Rebelrede i Landet. Indtil den Tid havde alle Byens og Distriktets Skoler været lukkede for farvede Børn, skjønt den frie farvede Befolkning betalte omtrent fire tusen Dollars aarlig i Skoleskat. Kongressen vedtog som et første Skridt til at raade Bod paa denne Uretfærdighed i April 1862 en Lov om, at ti Procent af de Skatter, som den farvede Befolkning i Distriktet betalte, skulde anvendes til deres Børns Skoleundervisning.

I 1864 blev en Lov vedtaget om Oprettelsen af et offentligt Skolevæsen for Distriktet, dog saaledes, at særskilte Skoler skulde oprettes for farvede Børn, og Omkostningerne derved bestrides ved en Skat af en Ottendedels Procent paa den farvede Befolknings Eiendomme.

Slaveeierne og deres Repræsentanter i Kongressen havde altid ønsket det forstaaet, at hvad der drev dem til at udtræde af Unionen var deres Frygt for, at den ny Antislaveri-Regjering vilde berøve dem deres "særegne Eiendom", d. v. s. frigive Slaverne uden Godtgjørelse. Partiets Erklæring om, at Regjeringen ingen som helst Ret havde til at indblande sig i Slavērispørgsmaalet i Slavestaterne, hjalp intet. Men nu havde Regjeringen tilstaaet Slaveeierne i Forbundsdistriktet en rimelig Godtgjørelse for deres Slaver, skjønt endog Slaveeiernes Repræsentanter selv indrømmede, at Kongressen havde fuld Ret til at afskaffe Slaveriet i Forbundsdistriktet uden at tilstaa Eierne nogen som helst Godtgjørelse. For end yderligere at lægge Regjeringens Hensigter i denne Sag for Dagen foreslog Lincoln for Kongressen, at den burde tilbyde enhver Stat, der maatte være villig til at afskaffe Slaveriet, en rimelig Godtgjørelse "for de offentlige og private Uleiligheder foraarsagede ved en saadan Forandring." Der var fire Slavestater, som ikke var udtraadte af Unionen, og som vedblev at sende Repræsentanter og Senatorer til Kongressen, nemlig Grænsestaterne Maryland, Delaware, Kentucky og Missouri. Det ventedes, at disses Repræsentanter vilde være fremsynte nok til at tilstemme et saadant Forslag; men de fleste af dem modsatte sig Forslaget; det samme var Tilfældet med næsten alle andre Demokrater i Kongressen og ikke faa Republikanere. Flere Forslag om Slaveriets Afskaffelse i disse Grænsestater blev fremsatte — alle indeholdende Bestemmelser om at godtgjøre Slaveeierne for deres Slaver —, men intet blev vedtaget. En Majoritet af disse Staters Befolkning klyngede sig klarligen med større Forkjærlighed til

Slaveriet end til Unionen, til hvis Redning Afskaffelsen af Slaveriet inden deres Grænser var beregnet paa at bidrage, dels ved at vise de "udtraadte" Slavestater, at Regjeringen ikke vilde berøve dem deres "Eiendom", dels ved at berøve dem alt Haab om, at disse Grænsestater vilde slutte sig til deres Slave-Konføderation.

Den 17de Juni 1862 vedtog Kongressen efter langvarige Debatter — hovedsagelig mellem Republikanerne paa den ene Side og Demokraterne paa den anden — en Lov, der forbød Slaveriet i de Forenede Staters Territorier efter den Dato — en Lov, som nogle Aar tidligere vilde være bleven betragtet som et Nederlag for Slavemagten, men som under de forandrede Forholde var af ingen praktisk Betydning — uden maaske til at overbevise Slavestaternes Befolkning om Rigtigheden af deres Formodning om, at Antislaveri-Partiet i det mindste vilde gaa saa langt, som Konstitutionen tillod det, for at indskrænke Slaveriets Omraade. Loven var praktisk en Gjenindførelse af Ordinansen af 1787 og en Udstrækning af dens Bestemmelser til alle Territorier.

Den 11te Juli samme Aar vedtog Kongressen en Lov om, at alle Slaver af Rebeller, der kom i Regjeringens Besiddelse eller under dens Beskyttelse, skulde betragtes som Krigsfanger og frigives, — at flygtede Slaver ikke skulde udleveres, — at ingen Person i Armeens eller Marinens Tjeneste skulde udlevere flygtede Slaver, og at Præsidenten skulde have fuld Myndighed til at benytte

Personer af afrikansk Herkomst til Undertrykkelse af Oprøret paa den Maade, han maatte anse bedst.

I Overensstemmelse med denne Lov udstedte Præsidenten den 22de September 1862 en Proklamation, hvori han gjentog sine hyppige Erklæringer om, at "Hensigten med Krigen er praktisk at gjenoprette det konstitutionelle Forhold mellem de Forenede Stater og hver af Staterne, hvis Forhold dertil er bleven forstyrret," — at ved næste Kongresmøde vilde han atter tilbyde Godtgjørelse til hvilken som helst Stat, der "frivilligt maatte antage øieblikkelig eller gradvis Afskaffelse af Slaveriet inden sine respektive Grænser," — at "alle Personer, der maatte holdes som Slaver den 1ste Januar 1863 i nogen Stat eller Del af en Stat, som da maatte være i Oprør, da og fra den Tid skulde være fri for bestandig," og at "Regjeringen vil erkjende og forsvare saadanne Personers Frihed," — at "Præsidenten vil den 1ste Januar 1863 ved Proklamation antyde de Stater eller Dele af Stater, hvori Befolkningen maatte være i Oprør, — samt at den Kjendsgjerning, at en Stat er repræsenteret i Kongressen i god Tro og uden fyldestgjørende Modbevis skal betragtes som afgjørende Bevis for, at den ikke er i Oprør." Han udtalte ogsaa sin Hensigt om at anbefale til Kongressen, at alle Personer, der var forbleven loyale, skulde ved Opstandens Undertrykkelse godtgjøres for den Skade de maatte have lidt paa Grund af Regjeringens Handlemaade, indbefattet Tab af Slaver.

Det er let at indse Præsidentens Hensigt med denne Proklamation. Han vilde give Rebellerne et hundrede Dages Betænkningstid. Hvis de inden den Tid nedlagde sine Vaaben og valgte Repræsentanter til Kongressen,

vilde "de stedfundne Ubehageligheder" tilgives og forglemmes, og deres "særegne Eiendom" forblive uforstyrret, men hvis ikke, vilde denne berøves dem, og alt Haab om Erstatning for lidte Tab være forbi.

Men denne Proklamation havde ikke den tilsigtede Virkning hverken i Syden eller i Norden. Ikke en eneste Slavestat antog Tilbudet, medens kun en liden Klasse Abolitionister i Norden hilsede Proklamationen med Glæde. Hvad Præsidenten havde befrygtet, og hvad som derfor havde bevæget ham til saa længe at opsætte Udstedelsen af denne Proklamation, beviste sig at være velgrundet: den tjente til end mere at splitte det splittede Norden og forene det forenede Syden. Nordens Demokrater begyndte nu at hyle høilydt om, at Krigen ikke var en Krig for Unionens Bevarelse, men for Negrenes Frigivelse. Men Lincoln vaklede aldrig i sit Forsæt. Havde han efter lang Betænkning og moden Overveielse sagt A, var han ogsaa villig til at sige B. Den 1ste Januar 1863 indtraf, og da blev udstedt den uforgjængelige

Emancipations-Proklamation.

Saasom en Proklamation blev den 22de September 1862 udstedt af de Forenede Staters Præsident indeholdende blandt andet følgende:

"At paa den første Dag i Januar 1863 skal alle Personer, der holdes som Slaver i nogen Stat eller bestemt Del af en Stat, hvis Befolkning da maatte være i Oprør mod de Forenede Stater, da og fra den Tid af for bestandig være fri, og de Forenede Staters udøvende Myndighed vil erkjende og forsvare saadanne Personers Frihed og vil ikke foretage nogen Handling eller Handlinger for at hindre saadanne Personer eller nogen af dem i deres Bestræbelser paa at opnaa sin virkelige Frihed.

"At Præsidenten vil den nævnte første Januar ved Proklamation antyde de Stater og Dele af Stater, hvori Befolkningen da maatte være i Oprør mod de Forenede Stater, — og den Kjendsgjerning, at nogen Stat eller dens Befolkning skal paa den Dag være repræsenterede i god Tro i de Forenede Staters Kongres af Medlemmer, valgte dertil ved et Valg, hvori en Majoritet af de lovligt stemmeberettigede af en saadan Stat skal have deltaget, skal i Mangel af stærke og fyldestgjørende Bevis paa det modsatte ansees som afgjørende Bevis for, at en saadan Stat og dens Befolkning ikke er i Oprør mod de Forenede Stater."

Derfor bestemmer og anviser nu jeg, Abraham Lincoln, Præsident af de Forenede Stater, ifølge den Magt og Myndighed, som er mig givet som de Forenede Staters Armees og Flaades Øverstbefalende paa en Tid af virkeligt bevæbnet Oprør mod de Forenede Staters Myndighed og Regjering og som et passende og nødvendigt Krigsmiddel til at undertrykke nævnte Oprør, herved paa denne første Dag i Januar i Aaret atten hundrede og treogsexti, og i Overensstemmelse med min Hensigt, offentlig erklæret for det fulde Tidsrum af et hundrede Dage fra den først ovennævnte Dag, følgende Stater og Dele af Stater, hvis Befolkning paa denne Dag befinder sig i Oprør mod de Forenede Stater, nemlig:

Arkansas, Texas, Louisiana (med Undtagelse af Distrikterne St. Bernard, Plaquemine, Jefferson, St. John, St. Charles, St. James, Ascension, Assumption, Terre-Bonne, Lafourche, St. Marie, St. Martin og Orleans, indbefattet Staden New Orleans), Mississippi, Alabama, Florida, Georgia, Syd-Carolina, Nord-Carolina og Virginia (undtagen de otteogfirti Countyer, der benævnes Vest-Virginia, og tillige Countyerne Berkely, Accomac, Northampton, Elizabeth City, York, Prinsess Anne og Norfolk, indbefattet Byerne Norfolk og Portsmouth), og hvilke undtagne Dele forbliver ganske, som om denne Proklamation ikke var udstedt.

Og ifølge den nævnte Magt og Myndighed og i den anførte Hensigt forordner og erklærer jeg, at alle Personer, der holdes som Slaver inden nævnte Stater og Dele af Stater, er og herefter skal være fri, og at de Forenede Staters udøvende Myndighed, indbefattet de militære og marine Myndigheder, vil erkjende og forsvare nævnte Personers Frihed.

Og jeg formaner herved alle Folk, der saaledes erklæres for at være fri, at afholde sig fra alle Voldshandlinger undtagen i Selvforsvar, og jeg anbefaler dem, at i alle Tilfælde, hvor det tillades, bør de arbeide trolig for en rimelig Dagløn.

Og jeg erklærer end videre og kundgjør, at saadanne Personer i passende Tilstand vil blive modtagne i de Forenede Staters bevæbnede Tjeneste for at gjøre Garnisonstjeneste og bemande Skibe af alle Slags i nævnte Tjeneste.

Og over denne Handling, som jeg oprigtig tror at være retfærdig og berettiget ifølge Konstitutionen som en Krigsnødvendighed, begjærer jeg Menneskeslægtens hensynsfulde Dom og den almægtige Guds Naade.

Til Vidnesbyrd o. s. v

Abraham Lincoln.

Af Præsidenten:
William H. Seward,
Statsminister.

At Lincoln skulde behøve at forsvare denne Proklamtion for Nordens Befolkning, ja for sin egen Stats Befolkning og for Medlemmer af sit eget Parti, er et sørgeligt Vidnesbyrd om Tilstanden i Norden paa den Tid. Alle indbildte sig, at de ønskede Unionens Bevarelse, og dog dadlede de det allerbedste Middel til at svække Rebelstaterne og bringe dem til Underkastelse under Unionen. Inden Aarets Udgang var henimod et hundrede tusen farvede indtraadte i de Forenede Staters Armee.

Paa Papiret var Slaveriet saaledes afskaffet de oprørske Slavestater. De Slavestater, der endnu forblev i Unionen, skyndte sig nu med selv at afskaffe Slaveriet. Ophævelsen af Lovene af 1793 og 1850 om flygtede Slavers Udlevering, den 28de Juni 1863, vilde ellers snart have gjort Ende paa Slaveriet overalt; thi faa Slaver vilde forblive i Slaveri, naar de vidste, at Frihed kunde opnaaes ved at rømme til næste Stat.

Et Tillæg til Konstitutionen blev den 14de December 1863 foreslaaet, saalydende: "Slaveri forbydes herved i alle Unionens Stater og i alle Territorier, som nu eies eller herefter erhverves af de Forenede Stater". Efter to Aars Kamp i Kongressen — Slavemagtens Dødskamp gjennem sine demokratiske Repræsentanter — blev det vedtaget og godkjendt af tre Fjerdedele af Staterne i følgende Form (13de Tillæg): "Hverken Slaveri eller ufrivillig Tjeneste, undtagen som Straf for Forbrydelser, hvori Personer er bleven funden skyldige paa lovlig Maade, skal existere inden de Forenede Staters Grændser eller paa noget Sted, der er underkastet deres Jurisdiktion."

Vi har saaledes i Korthed betragtet: hvorledes "Roden til alt ondt" bevægede de første Kolonister her i Landet til at indføre Negerslaveriet; hvorledes forskjellige Omstændigheder gav det større Fodfæste i Syden end i Norden; hvorledes "Republikens Fædre" haabede paa dets Forsvinden i Syden som i Norden; hvorledes dets tiltagende Fordelagtighed tjente til mere og mere at befæste det; hvorledes den formuende Klasse af Nordens Befolk-

ning begyndte mere og mere at drage Fordel af Sydens Slaveri og derfor forsvarede det; hvorledes den hyklerske Pralen af "Frihed og Lighed", medens en Sjettedel af Befolkningen holdtes i Slaveri, gjorde Samvittighederne sløve, indtil alle "mægtige, vise og gode" i Landet — Præster saa vel som Lægfolk, paa faa Undtagelser nær — endelig kom til at forsvare Slaveriet som en "kristelig Institution — en stor social, religiøs og moralsk Velsignelse", medens Massen af den hvide Befolkning, i Norden saa vel om i Syden, optagen af sit uendelige "Madstræv", var nedsunket i fuldstændig moralsk Ligegyldighed og intellektuel Blindhed, saa at de politiske Ledere — Sydens Slavemagts og Nordens Pengemagts Redskaber — kunde skalte og valte efter Behag. Men vi har ogsaa betragtet: hvorledes den lille Abolitions-Surdeig lidt efter lidt gjennemsyrede en stor Del af Masserne og endog naaede mange af de "mægtige, vise og gode"; hvorledes dels den vedvarende Abolitions-Bevægelse, dels Fristaternes hurtige Tiltagen i Velstand, hovedsagelig som Følge af det af Slavemagten selv indførte nationale Beskatningssystem, der satte en liden Klasse af Nordens Befolkning istand til at høste den største Fordel af Slaveriet, — hvorledes disse to Foreteelser — den ene moralsk og den anden økonomisk — gjorde Slavemagten urolig og drev den til "i Selvforsvar" at udslette de af den selv godkjendte Grænser for sit Omraade og til at tage Skridt til sin Udbredelse over det hele Land. Vi har seet, hvorledes den saaledes spændte Buen, indtil den brast, — hvorledes den derved vakte en stor Del af Nordens Masser op af deres Ligegyldigheds Søvn, — hvorledes Nordens Befolkning ophørte (for en Tid) at være delt i et Beskyttelsestoldparti og et Anti-Beskyttelsestold-

parti, men delte sig i et Antislaveri-Parti og et Slaveriparti, og hvorledes det førstnævnte ved Lincolns Valg opnaaede Overmagten i Nationalregjeringen. Endelig har vi erfaret, hvorledes Slavemagten opgav Tanken om længere at forsøge at regjere det hele Land og dele Rovet med Nordens Kapitalister, men besluttede—ialfald indtil videre — at lade sig nøie med at regjere Syden og beholde hele Slaveriets Udbytte alene, — samt hvorledes Lincoln under sine heltemodige Bestræbelser paa at "bevare, beskytte og forsvare" Unionen som en Krigsnødvendighed erklærede alle Negerslaver i de oprørske Stater "for stedse fri", medens Kongressen og Befolkningen senere ved et Konstitutions-Tillæg afskaffede Slaveriet i det hele Land.
